

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

रत्नागिरी जिल्हा

२००१-२००२

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

सत्यमेव जयते

जिल्हा

सामाजिक व आर्थिक समालोचन

२०११-१२

रत्नागिरी जिल्हा

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,

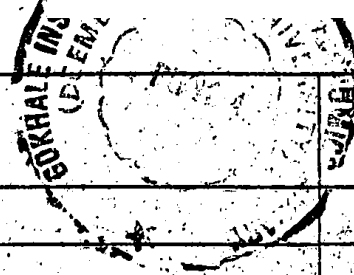
महाराष्ट्र शासन,

मुंबई

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

2001 - 2002

अनुक्रमाणिका

अ. क्र.	तक्ता क्रमांक	विषय	पृष्ठ क्रमांक
1	2	3	4
		भाग - 1	
1)		1. दृष्टीक्षेपात जिल्हा	I ते VI
2)		2. सामाजिक व आर्थिक समालोचन	1 ते 14
		भाग - 2	
		1) क्षेत्रफळ आणि लोकसंख्या	
1	1.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तहसिलनिहाय क्षेत्रफळ, घरे, लोकसंख्या	1
2	1.2	1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दरवर्षिक फरक	2
3	1.3	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकानिहाय वर्गीकरण	6
4	1.4	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण	7
5	1.5अ	1991 च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या	8
6	1.5ब	1991 च्या जनगणनेनुसार काम करणाऱ्या व्यक्तींची उद्योग गट क्षेत्रनिहाय विभागणी	10
7	1.6अ	1981 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण	10
8	1.6ब	1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण	11
9	1.7	1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमातीची लोकसंख्या	12
10	1.8	भ्रिती / छपरेयासाठी वापरलेल्या साधन सामुग्रीनुसार घरांचे 1991 च्या जनगणनेनुसार वर्गीकरण	13
11	1.9	आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण व नागरी क्षेत्रातील कुटुंबाचे 1991 च्या जनगणनेनुसार वर्गीकरण	14
12	1.10	1991 च्या जनगणनेनुसार जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर	15
13	1.11	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई उत्पन्न - चालू किंमतीनुसार	16
14	1.12	क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई उत्पन्न - स्थिर किंमतीनुसार	17
		2) हवामान	
15	2.1	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य	18
16	2.2	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान	19
		3) कृषि	
17	3.1	जमिनीचा वापर	20
18	3.2	तालुकानिहाय निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र	22
19	3.3	मुख्य पिकाचे दर हक्करी उत्पादन व एकूण उत्पादन	28
20	3.4	विविध साधनांचे तालुकानिहाय आलिताखालील क्षेत्र	29
21	3.5	निरनिराळ्या पिकांखालील आलिताचे क्षेत्र	30
22	3.6 अ	तालुकानिहाय सिंचन विहिरी व इतर विहिरी	36
23	3.6 ब	तालुकानिहाय कृप नालिका, हातपंप आणि विद्युत पंप	37

1	2	3	4
24	3.7	विहिरी खेरीज लघुपाटबंधाऱ्यांची कामे	38
25	3.8	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	39
26	3.9	वहिल धारण जमिनींची संख्या व त्यांचे क्षेत्रफळ	40
27	3.10	तालुकानिहाय कृषि अजारे	41
28	3.11	दुष्काळ व टंचाई परिस्थितीची माहिती	-
		4) पशुसंवर्धन, वन व मत्स्यव्यवसाय	
29	4.1	1997 च्या पशुगणनेनुसार तालुकानिहाय पशुधन	42
30	4.2	तालुकानिहाय पशुवैद्यकीय संस्था	46
31	4.3	रोगाच्या प्रकारानुसार पशुच्या मृत्युची संख्या	47
32	4.3अ	विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य	47
33	4.4	मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि कत्तल केलले पशु	48
34	4.5	जिल्हयातील वन क्षेत्र	48
35	4.6	जिल्हयातील मुख्य व गौण वन उत्पादने	49
36	4.7	जिल्हयातील भुजल मत्स्य व्यवसाय	50
37	4.8	जिल्हयातील सागरी मत्स्य व्यवसाय	50
		5) रोजगार, उद्योग, खाणकाम व वीज	
38	5.1	कारखान्यातील कामगारांची सरासरी संख्या	51
39	5.2	चालू कारखान्यातील कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगांचे वर्गीकरण	54
40	5.3	कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू कारखान्यांचे वर्गीकरण	56
41	5.4	उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबतींचा तपशील (वार्षिक उद्योग पाहणी)	58
42	5.5	रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी	60
43	5.6	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम	62
44	5.7	1999 च्या कर्मचारी गणनेनुसार जिल्हयातील कर्मचारी	62
45	5.8	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार	63
46	5.9	विद्युतीकरण झालेल्या शहरे / गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या	64
47	5.10	विजेचा वापर	65
48	5.11	कृषि व बिगर कृषि उद्योगा आर्थिक गणना 1998)	66
49	5.12	प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची आणि नियमित काम करणाऱ्या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)	67
50	5.13	प्रमुख उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)	67
51	5.14	प्रमुख उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांमधील कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना 1998)	68
52	5.15	बिगर कृषि सहकारी आस्थापना (आर्थिक गणना 1998)	69
53	5.16	प्रमुख उद्योग गटानुसार कृषि व बिगरकृषि सहकारी आस्थापना (आर्थिक गणना 1998)	69
54	5.17अ	वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा गटातील एकूण स्वकार्यरत आस्थापनातील नियमित काम करणाऱ्या कामगारांची आकरामान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	70

(3)

1	2	3	4
55	5.17ब	वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा गटातील एकूण आस्थापनांची संख्या व नियमित काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	70
56	5.18अ	घाऊक व किरकोळ व्यापार गटातील एकूण स्वकार्यरत आस्थापनांची संख्या व नियमित काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	71
57	5.18ब	घाऊक व किरकोळ व्यापार गटातील एकूण स्वकार्यरत आस्थापनांची संख्या व नियमित काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	71
58	5.19अ	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा गटातील एकूण स्वकार्यरत आस्थापनांची संख्या व नियमित काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	72
59	5.19ब	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा गटातील एकूण आस्थापनांची संख्या व नियमित काम करणाऱ्या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	72
60	5.20अ	सर्व उद्योग गटातील एकूण स्वकार्यरत आस्थापनांची संख्या व नियमित काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	73
61	5.20ब	सर्व उद्योग गटातील एकूण आस्थापनांची संख्या व नियमित काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना 1998)	73
		6) सहकार	
62	6.1	विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	74
63	6.2	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्था	75
64	6.3	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची लेखापरिक्षा वर्गाप्रमाणे वर्गवारी	76
65	6.4	जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकांचे कार्य	77
66	6.5	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	78
67	6.6	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य	79
68	6.7	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थांचे कार्य	-
69	6.8	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थानी दिलेली पिक कर्जे	81
70	6.9	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थानी दिलेली पिक कर्जे	81
71	6.10	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्थानी दिलेली पिक कर्जे	-
72	6.11	जिल्ह्यातील बिगरकृषि सहकारी पतसंस्थांचे कार्य	82
73	6.12	जिल्ह्यातील जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य	83
74	6.13	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य	86
75	6.14	जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे महत्त्वाचे कार्य	87
76	6.15	जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजारपेठांची माहिती	-
77	6.16	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे	88
		7) वैद्यकीय व आरोग्य सेवा	
78	7.1	सार्वजनिक अर्थ सहाय्यित संस्था मार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची तालुकानिहाय माहिती	89
79	7.2	नांदगाँ कलल्या जन्म व मृत्युची संख्या	90

1	2	3	4
80	7.3	विविध कारणांनुसार मृत्युची संख्या	91
81	7.4 अ	माताबाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	92
82	7.4 ब	पटकी प्रतिबंधक लस टोचणी	--
83	7.5	जिल्ह्यातील कुटुंब नियोजन केंद्रे	93
		8) शिक्षण	
84	8.1	2001 च्या जनगणनेनुसार तालुकानिहाय साक्षरता	94
85	8.2	शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची संख्या	95
86	8.3	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी	96
87	8.4	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था	98
88	8.5	आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या शैक्षणिक सवलती	99
89	8.6	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च	99
90	8.7	जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालय) व तांत्रिक शाळा (7 वी ते 12 वी)	100
91	8.8	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे	101
92	8.9	शिक्षाकरीता प्रशिक्षण संस्था	101
93	8.10	तालुकावार शाररीक शिक्षण महाविद्यालये, क्रिडांगणे, क्रिडासंस्था आणि क्रिडाशिष्यवृत्तीधारक इत्यादी माहिती	102
		9) दळणवळण व वाहतूक	
94	9.1 अ	रेल्वे मार्गांची लांबी	103
95	9.1 ब	रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी	103
96	9.2	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी	104
97	9.3	जापराल असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या	105
98	9.4	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाची (प्रवासी) वाहतूक	106
99	9.5	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गप्पना	107
100	9.6	पोस्ट, तारघरे व दुरध्वनी सेवा	113
		10) स्थानिक संस्था	
101	10.1	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	113
102	10.2	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च	114
103	10.3	जिल्हा परिषदांचे उत्पन्न व खर्च	116
104	10.4	महानगरपालिका / नगरपालिका उत्पन्न व खर्च	118
		11) योजना	
105	11.1	विविध विकास शिर्षाखाली झालेला योजनांतर्गत खर्च	119
106	11.2	योजनांतर्गत महत्वाची भौतिक साधने	122
107	11.3	रोजगार हमी योजना	128
108	11.4	रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च	128
109	11.5	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाय योजना	129

(5)

1	2	3	4
110	11.6	संकीर्ण व आधिक उत्पादन देणाऱ्या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र	131
111	11.7	जिल्ह्यातील रासायनिक खतांचे वाटप	131
112	11.8	जिल्ह्यातील साखर कारखाने	--
113	11.9	जिल्ह्यातील दुग्ध संस्था	132
114	11.10	अवषण प्रवण कार्यक्रम	--
115	11.11	एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमांची प्रगती, त्यावरील तरतुद व खर्च	133
116	11.12	वीस कलमी कार्यक्रम	134
117	11.13	विशेष घटक योजना	135
118	11.14अ	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (लोकसभा)	136
119	11.14ब	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानसभा)	136
120	11.14क	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (विधानपरिषद)	137
121	11.14ड	जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम (राज्यसभा)	137
		12) किंमती व निर्देशांक	
122	12.1	जिल्ह्यातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	--
123	12.2	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणच्या महत्त्वाच्या वस्तुच्या मासिक सरासरी किरकोळ किंमती	138
124	12.3	कामगांरांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक	142
		13) न्याय व प्रशासन	
125	13.1	जिल्ह्यातील पोलीस दल	143
126	13.2	जिल्ह्यातील गुन्हेगारांची वर्गवारी	144
127	13.3	जिल्ह्यातील तुरुंगात दाखल केलेले गुन्हेगार	145
128	13.4	तुरुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण	146
129	13.5	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकाली काढलेली प्रकरणे	147
		14) बँकींग व विमा	
130	14.1	जिल्ह्यातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँका, त्यांच्या ठेवी व कर्ज	147
131	14.2	संयुक्त भांडवली संस्था	148
132	14.3	उत्तरविलंबित विमा पत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम	148
		15) संकीर्ण	
133	15.1	जिल्ह्यातील चित्रपट गृहे	149
134	15.2	जिल्ह्यातील गोळा केलेली अल्प बचत गुंतवणूक व खातेदार	150
135	15.3	तालुकानिहाय गोळा केलेला जमीन महसूल	151
136	15.4	छापखाने आणि छापलेली नियतकालिके व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके	151
137	15.5	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखर	152
138	15.6	सप्टेंबर 1999 मधील लोकसभा व विधानसभा निवडणूक तालुकानिहाय यादी	153
139	15.7	आधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या विश्राम गृहांची तालुकावार यादी	155
140	15.8	निवडक निर्देशांकांचे कल	156 ते 160

टीप : निरंक माहिती असलेल्या तक्त्यांचा समावेश प्रकाशनात करण्यात आला नाही, त्याकरीता त्या तक्त्यांना अनुक्रमाणिकेमध्ये पृष्ठ क्रमांक देण्यात आलेले नाहीत.

भाग : 1

जिल्हा दृष्टिक्षेपात

पान I ते VI

आर्थिक समालोचन

पान 1 ते 14

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन 2001-02

दृष्टिक्षेपात जिल्हा :- रत्नागिरी

अ.क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
1	2	3	4	5
एक	प्राकृतिक रचना			
	अ) भौगोलिक स्थान			
	1) उत्तर अक्षांश	अंश	16.30 त 18.04	16.4 त 22.1
	2) पूर्व रेखांश	अंश	73.02 त 73.52	72.6 त 80.9
	ब) हवामान 2001			
	1) किमान तापमान	सेल्सिअस	18.6	5.6
	2) कमाल तापमान	सेल्सिअस	34.9	45.9
			2001	1998
	3) पर्जन्य सरासरी	मि. मी.	2571	1628
	क) प्रशासकीय विभाग - 2001-02			
	1) तहसिल	संख्या	9	353
	2) पंचायत समित्या	संख्या	9	349
	3) टंचाईग्रस्त तालुके	संख्या	--	उ.ना.
	4) एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	संख्या	9	उ.ना.
5) शहरे (2001 प्रमाण)	संख्या	10	378	
6) गावे एकूण (2001 प्रमाण)	संख्या	1543	43722	
1) निर्जन गावे	संख्या	3	उ.ना.	
2) वस्ती असलेली गावे	संख्या	1540	43722*	
7) क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी.	8326	307583	
दोन	प्रशासकीय संस्था 2001 - 02			
1) पंचायत समित्या	संख्या	9	349	
2) महानगरपालिका	संख्या	--	19	
3.1) नगरपरिषदा	संख्या	4	224	
3.2) नगर पंचायती	संख्या	1	उ.ना.	
4) फटक मंडळे	संख्या	--	7	
5) ग्रामपंचायती (गट ग्रामपंचायती धरून)	संख्या	846	27832**	
		31.3.02	31.3.01	
6) पोलिस स्टेशन	संख्या	13	913	
7) पोलिस चौकी/जॉट पोस्ट	संख्या	29	1787	
तीन	लोकसंख्या			
	जनगणना - 2001			
1) ग्रामीण लोकसंख्या	हजारात	1504	55732	
2) नागरी लोकसंख्या	हजारात	192	41020	
3) एकूण लोकसंख्या	हजारात	1696	96752	

* निर्जन गावे धरून

** नगरपंचायत धरून

पुढे चालू

1	2	3	4	5
	जनगणना - 1991			
4)	अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	हजारात	27	8758
5)	अनुसूचित जातींच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	1.75	11.09
6)	अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या	हजारात	15	7318
7)	अनुसूचित जमातींच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	0.97	9.27
	लोकसंख्या - 2001			
8)	पुरुष	हजारात	794	50334
9)	स्त्रिया	हजारात	902	46418
10)	स्त्री पुरुष प्रमाण (हजार पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण)	संख्या	1135	922
11)	घनता (दर चौ.कि.मी.क्षेत्रातील लोकसंख्या)	संख्या	207	314
12)	साक्षरतेचे प्रमाण - 2001			
	1) एकूण	टक्केवारी	75.35	77.3
	2) पुरुष	टक्केवारी	86.28	86.3
	3) स्त्रिया	टक्केवारी	65.98	67.5
	4) राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक	क्रमांक	19	-
चार	जिल्हा उत्पन्न अंदाज - 2001-02			
	1) चालू किंमतीनुसार			
	1) एकूण जिल्हा उत्पन्न (स्थूल)	काटी	3456	271406
	2) दरडोई जिल्हा उत्पन्न (स्थूल)	रुपय	20291	27755
	3) एकूण जिल्हा उत्पन्न (निव्वळ)	काटी	3102	241877
	4) दरडोई जिल्हा उत्पन्न (निव्वळ)	रुपय	18210	24736
	2) स्थिर (1993-94) किंमतीनुसार			
	1) एकूण जिल्हा उत्पन्न (स्थूल)	काटी	2126	166516
	2) दरडोई जिल्हा उत्पन्न (स्थूल)	रुपय	12482	17029
	3) एकूण जिल्हा उत्पन्न (निव्वळ)	काटी	1899	147359
	4) दरडोई जिल्हा उत्पन्न (निव्वळ)	रुपय	11148	15070
पाच	कृषि (अस्थायी 2000 - 2001)			
	1) भांगालिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	821	30758
	2) जंगलव्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	36	5217
	त्याची भांगालिक क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	4.44	16.96
	3) शंतीस उपलब्ध नसलेली जमीन			
	अ) बिगर शंती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	8	1373
	ब) पडोत व लागवडी लायक नसलेली जमीन	हजार हेक्टर	187	1722
	क) एकूण (अ + ब)	हजार हेक्टर	195	3095

1	2	3	4	5
	4) पडीक जमिनी व्यतिरीक्त लागवड न केलेली इतर जमीन (हेक्टर)			
	1) कायम गुरेचरण आणि इतर	हजार हेक्टर	37	1250
	2) झाडे झुडुपाखालील जमीन	हजार हेक्टर	45	245
	3) लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	हजार हेक्टर	173	915
	5) पडीक जमीन			
	1) चालू पड	हजार हेक्टर	32	1222
	2) इतर पड	हजार हेक्टर	51	1195
	6) पिकाखालील क्षेत्र			
	1) पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	251	17619
	2) दुसोटा क्षेत्र	हजार हेक्टर	2	4762
	3) एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर	253	22381
	7) ओलित क्षेत्र			
	1) निव्वळ ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	3	2975
	2) एकूण ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	4	3667
	8) महत्वाच्या पिकाखालील अन्नधान्याचे क्षेत्र	हजार हेक्टर	110	12798
	9) वहित धारण जमीन 1990-91			
	1) 2 हेक्टर पेक्षा कमी धारक	संख्या "000"	194	6002
	2) 2 ते 10 हेक्टर धारक	संख्या "000"	95	3297
	3) 10 पेक्षा जास्त धारक	संख्या "000"	11	171
	10) जमीन महसूल वसूली 2001-02	लाखात	167	1900
	11) जिल्हा परिषदांचा उपकर 2001-2002	लाखात	8	400
	12) पंचायत समित्यांचा उपकर 2001-2002	लाखात	115	
	सहकार पशुसंवर्धन (पशुगणना) - 1997			
	1) एकूण पशुधन	हजारात	778	39638
	2) गायी व बैल	हजारात	580	18071
	3) म्हेशी व रेडे	हजारात	95	6073
	4) मेंढ्या व शळ्या	हजारात	60	14802
	5) कांबड्या व बदके	हजारात	1591	35392
	सहकार 2001-02			
	1) एकूण सहकारी संस्था	संख्या	1651	165789
	2) प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	संख्या	380	20674
	3) प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्थेचे सभासद संख्या	हजारात	239	10340
	4) दुग्ध सहकारी संस्था	संख्या	200	23484
	5) प्राथमिक कृषि पतसंस्थानी दिलेली कजे	रु. कोटीत	17	3753

1	2	3	4	5
आठ	<u>जलसिंचन 30.6.2001 रोजी पूर्ण झालेले</u> <u>पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभ क्षेत्र</u>			
	1) मोठे प्रकल्प	संख्या	--	31
	2) मध्यम प्रकल्प	संख्या	2	176
	1 व 2 चे लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	6	उ.ना.
	3) लघु पाटबंधारे प्रकल्प (राज्यस्तर)	संख्या	44	2150
	त्याचे (3) चे लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	9	उ.ना.
	4) सिंचन विहिरीखाली भिजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	3	1922
नऊ	<u>उद्योग 2001</u>			
	1) नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या	संख्या	308	33396
	2) नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या	संख्या	283	28324
	3) सहकारी साखरे कारखान्यांची संख्या 2001-02	संख्या	--	201
	4) सहकारी साखरेचे कारखान्यातील उत्पादन 2001-02	हजार टन	--	5628
	5) सूत गिरण्या 2001 - 02	संख्या	1	230
दहा	<u>बीज - 31-03-2002</u>			<u>31-03-1998</u>
	1) बीज पुरवठा केलेली शहरे व खेडी	संख्या	1523	39413
	2) विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	1515	उ.ना.
	3) बीज पुरवठा केलेले पंप संच संख्या	हजारात	11	2367
	4) बसविण्यात आलेली गोबर गोस संख्या	संख्या	13960	उ.ना.
अकरा	<u>सार्वजनिक आरोग्य 2001-2002</u>		<u>2001-2002</u>	<u>2001</u>
	1) रुग्णालये	संख्या	13	981
	2) दवाखाने	संख्या	9	1629
	3) प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	66	1768
	4) प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	उ.ना.	169
बारा	<u>प्राथमिक शिक्षण</u>		<u>1999-2000</u>	<u>2001-2002</u>
	1) एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	2698	68394
	2) प्राथमिक शाळातील विद्यार्थी संख्या	हजारात	224	11738
	3) प्राथमिक शाळातील शिक्षक संख्या	हजारात	9	310
	4) प्रत्येक शिक्षकामागे विद्यार्थी	संख्या	26	38
तेरा	<u>माध्यमिक शिक्षण (उच्च माध्यमिकसह)</u>		<u>1999-2000</u>	<u>2001-2002</u>
	1) माध्यमिक शाळा	संख्या	302	16119
	2) एकूण विद्यार्थी संख्या	हजारात	118	9636
	3) शाळातील शिक्षक संख्या	हजारात	4	263
	4) प्रत्येक शिक्षकामागे माध्यमिक शाळातील विद्यार्थी	संख्या	31	37
चौदा	<u>उच्च शिक्षण</u>		<u>1999-2000</u>	<u>2001-2002</u>
	1) संस्था (वैद्यकीय व अभियांत्रिकी वगळून)	संख्या	19	1680
	2) एकूण विद्यार्थी संख्या	हजारात	12	955

1	2	3	4	5
पंधरा	प्रौढ शिक्षण 2001-2002			
	1) प्रौढ शिक्षण केंद्रे (निरंतर शिक्षण केंद्रे)	संख्या	670	उ.ना.
	2) प्रौढांची उपस्थिती	संख्या हजारात	227	5331
सोळा	तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण - 2001-2002			
	1) औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	15	612
	अ) शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	10	347
	ब) अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	5	265
	2) शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या	2072	93424
	3) पदवी अभ्यासक्रमांच्या तांत्रिक संस्था	संख्या	2	147
	4) त्यांची पहिल्या वर्षाची प्रवेश क्षमता	संख्या	उ.ना.	44650
	5) पदविका अभ्यासक्रमांच्या तांत्रिक संस्था	संख्या	3	220
	6) त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	860	45980
	7) व्यवसायशिक्षण संस्था (माध्य./उच्च माध्य.)	संख्या	25	उ.ना.
	8) त्यांची प्रवेश क्षमता	हजारात	3	उ.ना.
सतरा	परिवहन आणि दळणवळण 31.03.2002			
	1) एकूण रेल्वे मार्गांची लांबी	कि.मी.	194	5459
	2) रस्त्यांची जोडलेली गावे			
	अ) नारनाही	संख्या	1515	36996
	ब) हंगार	संख्या	--	2192
	3) एकूण रस्त्यांची लांबी (पृष्ठीकृत)	कि.मी.	6512	222600
	4) राष्ट्रीय महामार्गांची लांबी	कि.मी.	277	3710
	5) राज्य महामार्गांची लांबी	कि.मी.	837	33405
	6) महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	1386	47927
	7) इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	1268	43906
	8) ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	2576	93652
अठरा	1) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम			
	दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबे 1997-98 च्या सर्वेक्षणानुसार	लाखात	1.20	38.19
	2) स्वर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना			
	स्वरोजगारांची संख्या 2001 - 2002	संख्या	3245	70602
एकोणिस	रोजगार निर्मिती 2001 - 2002			
	1) रोजगार रूमी योजना (मनुष्यदिवस)	लाखात	41.59	1616.95
	2) जवाहर रोजगार योजना (---)	लाखात	4.80	228.62
वीस	आदिवासी कल्याणकारी योजना		2001-2002	1997-98
	1) आदिवासीकरांना आश्रमशाळा	संख्या	2	731
	2) विद्यार्थी	संख्या	550	248298

VI

1	2	3	4	5
एक- विस	<u>मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना 2001-02</u>			
	1) मागासवर्गीयांसाठी बसतीगृहे	संख्या	40	243
	2) विद्यार्थी	संख्या	1707	19028
दरवीस	<u>जिल्हा नियोजन 2001 - 2002</u>			
	1) वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रु. कोटीत	26.91	3934.41
	2) अनुशेष भरून काढण्यासाठी तरतूद	रु. कोटीत	44.40	378.65
तेवीस	<u>नागरी पुरवठा 2001 - 2002</u>			
	1) रास्त भावाची दुकाने	संख्या	808	49940
	2) पुरविलेला एकूण साठा टन		2001-2002	जाने. 03 अखेर
	अ) गहू	हजार टन	129	740
	ब) तांदूळ	हजार टन	146	445
				30-06-2002
	3) शासकीय गोदामे	संख्या	13	944
	4) साठविण्याची क्षमता मे. टन	लाखात	0.10	584

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन २००१-२००२

जिल्हा-रत्नागिरी

प्रास्ताविक

विकास योजनांची अंमलबजावणी कार्यक्षमतेने व्हावी व प्रशासन सोयीचे व्हावे या हेतूने रत्नागिरी जिल्ह्याचे विभाजन होऊन १९८१ साली रत्नागिरी व सिंधुदुर्ग हे दोन जिल्हे निर्माण करण्यात आले. महाराष्ट्र राज्याला लाभलेल्या सुमारे ७२० कि.मी. समुद्र किनाऱ्यालागतच्या कोकण पट्टीत जे चार जिल्हे वसले आहेत त्यापैकी रत्नागिरी हा एक होय. पूर्वेकडे सहयाद्रीच्या उंच उंच अशा सलग रांगा आणि पश्चिमेला पसरलेल्या अथांग अरबी समुद्राच्या परिसिमांमध्ये रत्नागिरी जिल्ह्याचे क्षेत्र व्यापले आहे. लहान मोठ्या द-या, त्यामध्ये दूरवर पसरलेले समुद्र-खाडयांचे पाणी या मुळे हा सर्व प्रदेश सृष्टी सौंदर्याने फुललेला आणि निर्धारम्य दखाव्याने नटलेला असा आहे. पर्यटकांना मोहिनी घालतील अशी अनेक रमणीय स्थळे जिल्ह्यामध्ये ठिकाठिकाणी आढळतात.

जिल्ह्यातील बहुतांशी लोक जरी शेतीवरच आपली उपजिविका करीत असले तरी शेतीसाठी फारच थोडी जमीन उपलब्ध आहे. जिल्ह्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या ६७.२२ टक्के क्षेत्र लागवडीयोग्य असले तरी त्या लागवडी योग्य क्षेत्रापैकी फक्त ४५.४२ टक्के क्षेत्रच लागवडीखाली येते. बहुतेक भाग डोंगराळ आणि समुद्राच्या खाडयांनी व्यापलेला आहे. जो काही थोडासा सखल भाग आहे त्याठिकाणी प्रामुख्याने भाताचे पिक घेतले जाते. डोंगरमाथ्यावर वरकस जमिनीमध्ये वरी, नाचणी या सारखी पिके होतात. तथापि वर्षभर पुरेल इतके धान्य पिकत नाही. त्यामुळे सर्वसाधारणपणे प्रत्येक घरातील एखादी तरी व्यक्ती औद्योगिकदृष्ट्या प्रगत असलेल्या मुंबईत नोकरी किंवा धंद्यासाठी असते त्यांच्याकडून मिळणा-या अर्थ सहाय्यावरच लांकाना काही प्रमाणात अवलंबून रहावे लागते.

रोजगार हमी योजनेअंतर्गत फळझाडे लागवडीसाठी १००/७५ टक्के शासकीय अनुदानाद्वारे प्रोत्साहन मिळाल्यामुळे आंबे, काजू नारळ या सारख्या फळझाडांची लागवड फार मोठ्या प्रमाणावर करण्यात येत आहे. रत्नागिरी जिल्ह्यातील हापूस जातीच्या आंब्याला देशी आणि परदेशी मोठ्या प्रमाणावर मागणी आहे संदर्भाधिन वर्षांमध्ये जिल्ह्यातून मोठ्या प्रमाणात आंबे इतरत्र पाठविण्यात आले. जिल्ह्याच्या एकंदर अर्थव्यवस्थेवर याचा अनुकूल परिणाम होत आहे. रत्नागिरी जिल्ह्याला जवळ जवळ १६७ कि.मी. लांबीची समुद्र किनाऱपट्टी लाभली आहे. मच्छिमारीच्या धंद्यात उपयुक्त अशी छोटी मोठी बरीच बंदरे आणि खाडया असल्यामुळे मच्छिमारी हा व्यवसाय मोठ्या प्रमाणावर केला जातो. या ठिकाणच्या मासळीला जपान आणि पश्चिम आशियायी देशांकडून मागणी असल्यामुळे बरेच परदेशी चलनही मिळते. या धंद्यावर जिल्ह्यातील किनाऱपट्टीलागतच्या गावातील बऱ्याच कुटुंबांची उपजिविका अवलंबून आहे.

औद्योगिकदृष्ट्या हा जिल्हा मागासलेला आहे. लोहमार्ग व हवाईमार्ग या सारख्या दळणवळणांच्या साधनांची अपूर्ण सोय, कच्च्या मालाच्या उपलब्धतेचा अभाव आणि प्रशिक्षित कामगार पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध न झाल्याने औद्योगिक प्रगती झाली नाही. महाराष्ट्र शासनाने जिल्ह्याच्या मागासलेपणाची दखल घेऊन औद्योगिक प्रगतीचा समतोल राखण्यासाठी अनेक योजना कार्यान्वित केल्या आहेत. तसेच औद्योगिकदृष्ट्या मागासलेल्या जिल्ह्यापैकी रत्नागिरी हा एक असल्याचे घोषित केले आहे. त्याप्रमाणे याठिकाणी उद्योजकांना आकृष्ट करण्यासाठी येथे कारखाने सुरु करणाऱ्या कारखानदारांना त्यांच्या एकूण स्थीर गुंतवणुकीच्या २० ते ३० टक्के अनुदान रुपये १० ते २० लाखाच्या मर्यादत व इतर सवलती मिळण्यास ते पात्र असल्याचे जाहिर केले असून त्याप्रमाणे योजनेची अंमलबजावणी चालू आहे. रत्नागिरी व चिपळूण या दोन प्रमुख शहरांलागत मोठ्या प्रमाणावर औद्योगिक क्षेत्र विकसित केले असून त्या ठिकाणी उद्योजकांना जमीन, पाणी, वीज या सारख्या मुलभूत सोयी, सवलतीच्या दरात उपलब्ध करून दिल्या आहेत. उद्योजकांना त्यांचे उत्पादित मालावरील विक्री करातही सुट दिली जाते. त्यामुळे त्याठिकाणी छोटे मोठे बरेच नवीन कारखाने उभारण्यात आले आहेत. नवीन उद्योगांना येथे प्रशिक्षित कामगार वर्ग मिळत नाही ही अडचण भामू नये म्हणून, जिल्ह्यात शासकीय तंत्रनिकेतने व औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था स्थापन करण्यात आल्या आहेत. अनेक प्रकारच्या व्यवसायांचे प्रशिक्षण त्याठिकाणी देण्यात येते या सर्व प्रयत्नांमुळे रोजगारांची संधी काही प्रमाणावर उपलब्ध होऊन जिल्ह्यातील सुशिक्षित तरुणांचा मुंबईचा ओढा थांबविण्यास काही प्रमाणात मदत होऊन जिल्ह्याच्या औद्योगिक प्रगतीस चालना मिळत आहे.

वर्गल सर्व विवेचनावरून असे दिसते की, फळवागा आणि मच्छिमारी या दोन व्यवसायांना जिल्ह्याच्या अर्थव्यवस्थेत महत्त्वाचे स्थान आहे तसेच पर्यटन हा व्यवसाय हळूहळू मूर्त स्वरूप घेत आहे त्यादृष्टीने या व्यवसायाच्या विकासाच्या अनेक योजना राबविण्यात येत आहेत.

१. भौगोलिक स्थान व स्वाभाविक रचना

१) भौगोलिक स्थान

रत्नागिरी जिल्हा हा महाराष्ट्राच्या पश्चिम किनाऱ्यावर असून तो १६.३० ते १८.०४ उत्तर अक्षांश व ७३.०२ ते ७३.५० पूर्व रेखांश या भौगोलिक पट्ट्यामध्ये वसला आहे. उत्तरेकडून दक्षिणेकडे चिंचोळ्या होत जाणाऱ्या

किनारपट्टीत जिल्ह्याचे क्षेत्र पसरले आहे. जिल्ह्याच्या उत्तर सिमेवर रायगड जिल्हा, पश्चिमेस अरबी समुद्र, दक्षिणेस सिंधुदुर्ग जिल्हा आणि पूर्वेला सहयाद्री पर्वताच्या रांगा आहेत व त्यापलिकडे सातारा, सांगली व कोल्हापूर हे जिल्हे आहेत.

२) क्षेत्र व प्रशासकीय विभाग

२.१ जिल्ह्याचे एकूण भौगोलिक क्षेत्र ८३२६ चौ.कि.मी. (१९९९ प्रमाणे) असून क्षेत्राच्या तुलनेत हा जिल्हा राज्यात २२ व्या क्रमांकावर आहे. हे क्षेत्र राज्याच्या २.७ टक्के आहे. या जिल्ह्यामध्ये मंडणगड, दापोली, खेड, चिपळूण, गुहागर, रत्नागिरी, संगमेश्वर, लांजा व राजापूर हे नऊ तालुके समाविष्ट आहेत. तीन तालुक्यांचा समावेश असलेला एक महसूल उपविभाग याप्रमाणे तीन महसूल उपविभाग आहेत. जिल्ह्याचे मुख्यालय रत्नागिरी येथे असून ते राज्याच्या मुंबई या राजधानीच्या शहरापासून ३७० कि.मी. अंतरावर पनवेल पणजी या राष्ट्रीय महामार्गापासून आत १३ कि.मी. दूर आहे. जिल्ह्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या संदर्भात निरनिराळ्या तालुक्यांनी व्यापलेल्या क्षेत्राचा विचार केला असता १५.०८ टक्के क्षेत्र असलेला संगमेश्वर तालुका सर्वात मोठा आहे. त्यानंतर राजापूरचा (१४.३४ टक्के) क्रमांक लागतो मंडणगड तालुक्याचे क्षेत्र सर्वात कमी ५.३२ टक्के आहे. इतर तालुक्यांचे क्षेत्र पुढीलप्रमाणे आहे. रत्नागिरी ११.३३ टक्के, गुहागर ७.९६ टक्के, दापोली १०.४४ टक्के, खेड १२.२९ टक्के, चिपळूण १४.१४ टक्के व लांजा ९.१० टक्के.

२.२ २००१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यामध्ये एकूण १५४३ खेडी असून तालुकानिहाय खेड्यांची संख्या मंडणगड १०९, दापोली १७६, खेड २१५, चिपळूण १६५, गुहागर १२१, रत्नागिरी १९९, संगमेश्वर १९८, लांजा १२२ व राजापूर २३८ अशा आहे. तसेच चिपळूण, संगमेश्वर व लांजा या तालुक्यामध्ये प्रत्येकी एक याप्रमाणे ३ ओसाड खेडी आहेत.

२.३ जिल्ह्यामध्ये रत्नागिरी, खेड, चिपळूण व राजापूर या चार नगरपरिषदा असून त्या तालुक्याच्या मुख्यालयाच्या ठिकाणी आहेत तसेच दापोली ही एक नगरपंचायत आहे. त्याशिवाय १.जालगाव २.खेडी ३.गुहागर ४.नाचण व ५.लांजा ही जनगणना शहरे आहेत. जिल्ह्यात एकूण ८४६ ग्रामपंचायती असून त्यांची सभासद संख्या ६९४९ आहे.

२.४ रत्नागिरी जिल्हापरिषद व ९ पंचायत समित्या यांच्या निवडणूका होऊन त्यांचा कारभार लोकनियुक्त प्रतिनिधीच्या हाती आहे. रत्नागिरी जिल्ह्यातील चार नगरपरिषदा व दापोली नगरपंचायतीचे क्षेत्र वगळता सर्व भाग रत्नागिरी जिल्हा परिषदेच्या क्षेत्रात येतो.

३) स्वाभाविक रचना

३.१ जिल्ह्याच्या पूर्व सिमेवर सहयाद्री पर्वताच्या रांगा आहेत. या पर्वत शिखरांची उंची काही ठिकाणी ४०० मीटर पर्यंत आहे. खडकाचा उभा भाग व किनारपट्टी यामधला प्रदेश एकमेकांना समांतर अशा असंख्य डोंगरांचा आहे. त्यामुळे सहयाद्री पर्वतातून उगम पावलेले पाण्याचे प्रवाह एकमेकांना समांतर असे वाहत येऊन खाडीच्या स्वरूपात समुद्राला मिळतात.

३.२ जिल्ह्याची दक्षिणेतर लांबी सर्वसाधारणपणे १८० कि.मी. आहे. तथापि पूर्व पश्चिम रुंदी मात्र ६४ कि.मी. आहे. जिल्ह्याची एकूण भौगोलिक रचना लक्षात घेता त्याचे खालीलप्रमाणे तीन स्वाभाविक विभाग पडतात.

- १) पूर्वेकडील डोंगराळ प्रदेशामध्ये डोंगरमाथा व सभोवतालचा १५ कि.मी. पर्यंतचा प्रदेश.
- २) मध्य-भागामध्ये सहयाद्री पर्वताच्या पायथ्यापासून १५ कि.मी. अंतरानंतरचा आणि किनारपट्टीपासून १० ते १५ कि.मी. दूर अंतराच्या प्रदेशाचा समावेश होतो त्याला स्थानिक भाषेत "वलाट पट्टी" असे संबोधण्यात येते.
- ३) तिसरा स्वाभाविक विभाग म्हणजे किनारपट्टी व लागतचा भू भाग होय. हा पट्टा समुद्र किनाऱ्यापासून जवळ जवळ १५ कि.मी. दूर पर्यंत पसरलेला आहे. यालाच स्थानिक भाषेत "खलाट पट्टी" असे संबोधण्यात येते.

४) माती व जमीन

४.१ जिल्ह्यातील जमीन जाण्या खडकापासून तयार झालेल्या मातीची आहे. जिल्ह्यात दरवर्षी खूप पाऊस पडत असल्यामुळे जमीनीवरच्या मातीचा वराच सुपिके थर समुद्रामध्ये वाहून जातो. काही ठिकाणी खडक उघड पडले आहेत, तर काही ठिकाणी जमिनीची खोली अगदी काही इंचापर्यंत कमी झाल्याचे आढळते. त्यामुळे कृषी उत्पादनाकरिता जमीन तितकीशी सुपीक राहिलेली नाही. समुद्र किनाऱ्यालागत तसेच इतर काही सखल भागात १ ते ३ फुटापर्यंत जमिनीची खोली कमी असल्यामुळे मातीत आलावा रहात नाही. जमिनीची सुपीकता विचारात घेता तिचे प्रागुद्यमान चार प्रकार वर्गीकरण करता येईल.

- १) इतली प्रमाणात ओलावा धरून ठेऊ शकणारी जमीन, जेथे भाताचे पीक घेण्यात येते.
- २) किनाऱ्यालागतची जमीन, जेथे नारळाच्या व सुपारीच्या बागा आहेत. ही जमीन खारपट पोयटायुक्त प्रकारची आहे.

- ३) डोंगर उताराची वरकस जमीन, जेथे काजू, आंबा यासारख्या फळांची व नाचणी, वरी ही पिके घेतली जातात. सर्वसाधारणपणे जांभ्या दगडापासून झालेली लॅटरायटीक जमीन याप्रकाराखाली येते.
- ४) खाडी व समुद्र पोण्यानं खराब झालेली क्षारयुक्त जमीन, जी कृषी उत्पादनासाठी योग्य नाही.

५) नद्या

जिल्ह्यातील सावित्री, वाशिष्ठी, शास्त्री, जगवुडी, वाव, मुचकुंदी आणि जैतापूर या प्रमुख नद्या सहयाद्री पर्वतात उगम पाऊन पश्चिमेकडे वाहत जातात आणि अरबी समुद्राला मिळतात. जलवाहतूकीच्या दृष्टीने वाशिष्ठी नदी सर्वात महत्वाची आहे. तीची लांबी ४८ कि.मी. असून समुद्रकिनार्यापासून ४० कि.मी. पर्यंत या नदीतून जलवाहतूक केली जाते. शास्त्री नदीची लांबी सर्वसाधारणपणे ६४ कि.मी. आहे. नद्यांचे पात्र उथळ असल्यामुळे पावसाळ्यात त्यांच्या प्रवाहाला खूप गती असते. त्यामुळे या नद्यांचा जलवाहतूकीकरिता मर्यादित उपयोग होतो. समुद्रकिनार्यालागत केळशी, दामाळ, वाशिष्ठी, जयगड, काळबादेवी, पालशेत आणि बो-या या महत्वाच्या खाडया आहेत. या खाडयामधून लहान होडयाद्वारे जलवाहतूक केली जाते. तसेच या खाडयातून मोठ्या प्रमाणावर मासेमारी करण्यात येते. जिल्ह्यात खूप पाऊस पडत असल्याने नद्यांना पावसाळ्यात पूर येतात. वर उल्लेख केलेल्या कारणामुळे इतर ऋतुमध्ये मात्र त्या कांडया पडतात.

६) हवामान

जिल्ह्यातील हवामान दमट (आर्द्र) आहे. जिल्हा समुद्रकिनार्यालागत असल्यामुळे दिवसाच्या, रात्रीच्या त्याचप्रमाणे विभिन्न ऋतुमधील उष्णतामानात विशेष बदल होत नाही. उन्हाळ्यात आर्द्रता जास्त असते. सन २००१ मध्ये रत्नागिरी येथील जास्तीत जास्त तापमान ३४.९ तर कमीत कमी तापमान १८.६ तसेच हर्ण (दापोली) येथील जास्तीत जास्त तापमान ३३.३ व कमीत कमी तापमान २१.९ डिग्री सेल्सिअस इतके होते.

७) पर्जन्यमान

जिल्ह्यातील सर्वसाधारण पावसाचे प्रमाण ३००० मि.मी. आहे. जिल्ह्याच्या सर्व भागात सारखा पाऊस पडत नाही. समुद्रकिनार्यापासून सहयाद्री पर्वताकडे पावसाचे प्रमाण वाढत जाते. सहयाद्री पर्वताच्या उंच भागात अधिक पाऊस पडतो. तसेच जून ते ऑक्टोबर या पाच महिन्यातल्या कालावधीत पाऊस पडतो. तथापि पावसाचे प्रमाण जुलै महिन्यात सर्वाधिक असते. २००१ मध्ये लांजा येथे ३०५१ मि.मी. पाऊस पडला जिल्ह्यात हे प्रमाण सर्वाधिक होते. सर्वात कमी १८७५ मि.मी. पाऊस गुहागर येथे पडला. २००१ मध्ये जिल्ह्याचे सरासरी पर्जन्यमान २५७१ मि.मी. एवढे होते. सन २००० मध्ये हेच सरासरी प्रमाण ३६७६ मि.मी. एवढे होते, त्याचा विचार करता २००१ मध्ये पावसाचे प्रमाण खूपच कमी होते हे दिसून येते.

२. लोकसंख्या

८.१) २००१ जनगणना व दशवार्षिक वाढ

२००१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या १६९६४८२ असून त्यापैकी ७९४४३१ पुरुष व ९०२०५१ स्त्रीया होत्या. १९९१ ते २००१ या दहा वर्षांच्या कालावधीत जिल्ह्यातील लोकसंख्यावाढीचा दर ९.८७ टक्के होता. हा राज्याच्या लोकसंख्यावाढीच्या दरापेक्षा जवळजवळ १२.७ टक्क्यांनी कमी होता. लोकसंख्या वाढीचा दर कमी असल्याचे व पुरुष संख्या कमी असल्याचे महत्वाचे कारण म्हणजे जिल्ह्यातील लोक मुंबई, पुणे या शहरात रोजगाराकरिता मोठ्या प्रमाणावर स्थलांतर करतात. २००१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येच्या संदर्भात तालुकानिहाय लोकसंख्या मंडणगड ४.१६ टक्के, दापोली ११.४० टक्के, खेड ११.४७ टक्के, चिपळूण १६.५६ टक्के, गुहागर ८.३९ टक्के, रत्नागिरी १७.८१ टक्के, संगमेश्वर १२.६६ टक्के, लांजा ६.६७ टक्के व राजापूर १०.८८ टक्के अशी होती.

९) लोकसंख्येची घनता (दर चौरस कि.मी. मधील लोकसंख्या)

२००१ च्या जनगणनेनुसार राज्याच्या एकूण क्षेत्रापैकी २.७१ टक्के क्षेत्र असलेल्या या जिल्ह्यात राज्याच्या १.७५ टक्के लोकसंख्या होती. लोकसंख्येच्या तुलनेत क्षेत्र अधिक असल्यामुळे लोकसंख्येची घनता ही राज्याच्या ३१.४ घनतेपेक्षा कमी म्हणजे २०७ होती. १९९१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यात रत्नागिरी तालुक्यामध्ये लोकसंख्येची घनता २६७ ही सर्वाधिक होती. तर लांजा तालुक्यामध्ये ती १४० अशी सर्वात कमी होती.

१०) ग्रामीण आणि नागरी लोकसंख्येचे प्रमाण

२००१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्याच्या एकूण लोकसंख्येपैकी ८८.६७ टक्के लोक ग्रामीण भागात राहतात तर ११.३३ टक्के लोक नागरी भागात राहतात. मंडणगड व संगमेश्वर हे तालुके पूर्णपणे ग्रामीण आहेत तर दापोली, खेड, चिपळूण, गुहागर, रत्नागिरी, लांजा व राजापूर या तालुक्यात अनुक्रम ८.२० टक्के, ७.१० टक्के, २०.०५ टक्के, २.२५ टक्के, २६.३३ टक्के, १०.८५ टक्के, व ५.६९ टक्के लोकसंख्या नागरी आहे.

११) स्त्री, पुरुष यांचे प्रमाण

२००१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यात स्त्रीयांची संख्या दर हजार पुरुषामागे ११३५ होती. तर राज्यासाठी हे प्रमाण ९२२ होते. म्हणजेच राज्याच्या दर हजार पुरुषामागील स्त्रीयांच्या प्रमाणापेक्षा रत्नागिरी जिल्ह्याचे प्रमाण २१३ स्त्रीयांनी अधिक होते. ग्रामीण व नागरी भागाकरिता हेच प्रमाण अनुक्रमे ११६३ व ९४२ होते.

१२) अनुसूचित जाती व जमाती

१९९१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्याच्या एकूण लोकसंख्येच्या २.७० टक्के तर राज्याच्या लोकसंख्येच्या ०.०५ टक्के लोक अनुसूचित जाती व जमातीचे होते. तर त्याचवेळी राज्यात एकूण लोकसंख्येच्या २०.३७ टक्के लोक अनुसूचित जाती व जमातीचे असल्याचे आढळून आले.

१३) कामकरी

१९९१ च्या गणनेनुसार कामकर्यांची संख्या ५७५७५६ असून ती एकूण लोकसंख्येच्या ३७.३० टक्के होती. काम करणाऱ्यापैकी ६३.५० टक्के शेतकरी, ९.६० टक्के शेतमजूर आणि १.४० टक्के घरगुती उद्योग करणारे, वस्तुनिर्माणसेवा प्रक्रिया, सेवा व दुरुस्ती इत्यादी क्षेत्रात काम करणारे होते आणि २५.५० टक्के इतर सेवेमध्ये गुंतलेले होते.

१४) वयोगटानुसार वर्गीकरण

१४.१ जिल्ह्याच्या एकूण लोकसंख्येच्या वयोगटानुसार वर्गीकरणासंबंधीची माहिती १९९१ च्या जनगणनेनुसार पुढीलप्रमाणे आहे.

१४.२ - १९९१ च्या जनगणनेनुसार ०-९ या वयोगटामध्ये सर्वात जास्त म्हणजे ३१.७७ टक्के लोक होते. १०-१४ या वयोगटात १२.१३ टक्के लोक होते. १५-१९ या वयोगटामध्ये १०.५० टक्के, २०-२४ या वयोगटात ८.०६ टक्के, २५-२९ या वयोगटात ७.११ टक्के, ३०-३४ या वयोगटात ६.०० टक्के ३५-३९ या वयोगटात ६.०८ टक्के, ४०-४४ या वयोगटात ५.१२ टक्के, ४५-४९ या वयोगटात ५.०० टक्के, ५०-५४ या वयोगटात ४.५१ टक्के, ५५-५९ या वयोगटात ३.९२ टक्के, ६०-६४ या वयोगटात ३.६९ टक्के, ६५-६९ या वयोगटात २.४८ टक्के, ७०-७४ या वयोगटात १.८९ टक्के, ७५-७९ या वयोगटात ०.७९ टक्के, तर ८० वर्षावरील या वयोगटात ०.९७ टक्के व वय अनिर्देशित या वयोगटामध्ये ०.०६ टक्के लोक होते.

१५) अपंगत्तेनुसार लोकसंख्या

१९८१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील पूर्ण अंध, पूर्णतः पांगळे व पूर्णतः मुक व्यक्तींची संख्या अनुक्रमे ५६३, ५०२ व ५०० इतकी होती. याबाबत १९९१ व २००१ च्या जनगणनेनुसार माहिती उपलब्ध झालेली नाही.

१६) धर्मानुसार वर्गीकरण

१९९१ च्या जनगणनेनुसार एकूण लोकसंख्येच्या ८२.२६ टक्के इतके लोक हिंदू धर्माचे होते. त्यानंतर मुस्लिम धर्माचे ९.८२ टक्के, बौद्ध धर्माचे ७.४७ टक्के तसेच जैन धर्माचे ०.२३ टक्के ख्रिश्चन धर्माचे ०.०७ टक्के तर शिख आणि इतर धर्माचे मिळून फक्त ०.१५ टक्के लोक होते.

१७) साक्षरता (ग्रामीण व नागरी)

२००१ च्या जनगणनेनुसार जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येच्या ७५.३५ टक्के लोक साक्षर होते. राज्याचे हे प्रमाण ७७.२७ टक्के होते. जिल्ह्यातील ग्रामीण भागात ७३.४५ टक्के तर नागरी भागात ८९.९२ टक्के लोक साक्षर होते. पुरुष व स्त्रीया यांच्या साक्षरतेचा टक्केवारी अनुक्रम ८६.२८ व ६५.९८ होता. तालुकावार साक्षरतेचे प्रमाण मंडणगड ७४.५४ टक्के, दापोली ७४.८३ टक्के, खेड ७६.२० टक्के, चिपळूण ७९.७१ टक्के, गुहागर ७२.५७ टक्के, रत्नागिरी ८०.५२ टक्के, रांगमेश्वर ७१.७४ टक्के, लांजा ६९.२७ टक्के व राजापूर ७०.०९ टक्के याप्रमाणे होते.

१८) वापरातील निवासी घरे व कुटुंबे

१९९१ च्या जनगणनेनुसार वापरातील निवासी घरांची एकूण संख्या २९८०५४ होती त्यापैकी २७२२५६ निवासी घरे (९१.३४ टक्के) ग्रामीण भागात होती. जिल्ह्यात एकूण ३२४०३६ कुटुंबे होती. त्यापैकी २९६८६९ कुटुंबे (९१.६२ टक्के) ग्रामीण भागात असल्याचे आढळून आले.

३ जिल्हा उत्पन्न अंदाज

१९) जिल्हा उत्पन्न अंदाज

या प्रकाशनामध्ये जिल्हा उत्पन्नाविषयाची माहिती अतभूत करण्यात आली आहे. त्याप्रमाणे वर्ष २००१-०२ मध्ये चालू किंमतीनुसार जिल्ह्याचे दराडाई निव्वळ उत्पन्न रु. १८२१० इतके असून त्याचवेळी राज्याचे दराडाई उत्पन्न रु. २४७३६ इतके आहे.

"जिल्हास्तरावरील उत्पन्नाचे अचूक अंदाज करण्यासाठी 'प्रदेशाला संचायित हाणारे उत्पन्न' ही संकल्पना वापरणे योग्य असले तरी जिल्हास्तरावरील आर्थिक उलाढालीचा परिणाम जिल्ह्यापरताच मर्यादित राहत नसल्याने

संबंधित जिल्हयाला बाहेरून प्राप्त होणारे व संबंधित जिल्हयातून बाहेर जाणाऱ्या उत्पन्नाचे मोजमाप करणे शक्य नसल्याने, सदर पध्दतीचा वापर करता येत नाही. त्यामुळे "उत्पन्न स्रोत पध्दती" (Income originating approach) या संकल्पनेचा अवलंब करून जिल्हास्तरावरील उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्यात आलेले आहेत.

जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज तयार करण्याकरीता लागणारी मुलभूत माहिती अजूनही समाधानकारकरीत्या उपलब्ध नाही. प्राथमिक क्षेत्राकरीता बहुतांश आकडेवारी उपलब्ध आहे मात्र इतर क्षेत्राकरीता आकडेवारी अतिशय अल्पशा प्रमाणात उपलब्ध आहे. ज्या क्षेत्राकरीता जिल्हास्तरावरील आकडेवारी उपलब्ध नाही, त्या क्षेत्राकरीता जिल्हावार अनुरूप असे निर्देशांक वापरून त्या आधारे राज्यस्तरावरील उत्पन्नाची जिल्हयामध्ये विभागणी करण्यात आलेली आहे.

आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव, अनुरूप निर्देशांकाचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंगभूत उणीवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज ढाबळ मानात जिल्हयातील उत्पन्नाची पातळी आजमाविण्याकरीता वापरावेत. या प्रकाशनात प्रकाशित केलेले जिल्हा उत्पन्नाचे अंदाज वापरतांना वरील मर्यादा लक्षात घ्याव्यात." अशा सूचना आहेत.

४ वन

२०) जंगलक्षेत्र

जिल्हा ऋतू व पिक अहवाल २०००-०१ नुसार जिल्हयातील जंगलव्याप्त क्षेत्र ३६४३.४ हेक्टर असून तो जिल्हयाच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या ४.४४ टक्के आहे. जिल्हयातील एकूण जंगलव्याप्त क्षेत्रापैकी सर्वात अधिक ९०.९७ टक्के क्षेत्र खेड तालुक्यामध्ये आहे. लांजा तालुक्यामध्ये २.८८ टक्के, दापोली तालुक्यामध्ये २.५५ टक्के, राजापूर तालुक्यात २.२७ टक्के, चिपळूण तालुक्यात ०.९९ टक्के व मंडणमड तालुक्यात ०.३४ टक्के आहे. २०००-०१ ऋतुपिक अहवालाप्रमाणे गुहागर, रत्नागिरी व संगमेश्वर तालुक्यात जंगलव्याप्त क्षेत्र नाही. जिल्हयात या व्यतिरिक्त महाराष्ट्र शासनाच्या सामाजिक वनिकरण विभागामार्फत रोपांची लागवड केली जाते.

२१) वनोत्पादन

२००१-०२ मध्ये इमारती लाकूड, जळावू लाकूड, गवत, शिकेकाई, आपटापाने व इतर किरकोळ बाबी यांच्या विक्रीपासून १०.६१ लक्ष रुपये उत्पन्न मिळाले. यावर्षी बांबू, विडीपाने डिक, मोहाची फळे इत्यादीची विक्री झालेली नाही. सर्वात अधिक उत्पन्न (५६.४६ टक्के) इमारती लाकडाच्या विक्रीपासून मिळाले.

५. कृषी

२२) जमिनीचा वापर

२२.१ महसूल खात्यामार्फत तयार करण्यात येणाऱ्या जिल्हा ऋतू व पिक अहवाल २०००-०१ नुसार जिल्हयाचे भौगोलिक क्षेत्र ८२०९३३ हेक्टर होते. त्यापैकी ४.४४ टक्के क्षेत्र जंगलव्याप्त आहे. गुरेचरण आणि इतर चराऊ कुरणांनी ४.५५ टक्के क्षेत्र व्यापले आहे. एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या २३.७९ टक्के क्षेत्र लागवडीयोग्य नव्हते. या व्यतिरिक्त लागवड करण्यायोग्य असूनही जे लागवडीखाली आणले नाही असे क्षेत्र २१.०७ टक्के होते. १०.११ टक्के जमीन घडित ठेवण्यात आली होती त्यापैकी ३९.१३ टक्के जमीन चालू पड व ६०.८७ टक्के जमीन इतर पड होती.

२२.२ २०००-०१ मध्ये जिल्हयात ५६१८२२ हेक्टर क्षेत्र लागवडीयोग्य होते. त्यापैकी निव्वळ २५०६५० हेक्टर क्षेत्र (४५.४२ टक्के) प्रत्यक्षात लागवडीखाली आणण्यात आले. ०.३९ टक्के क्षेत्रात एकापेक्षा अधिक वळा पोक घेण्यात आले. एकूण लागवडीखालील क्षेत्र २५२८२४ हेक्टर होते.

२२.३ प्रत्येक तालुक्याच्या लागवडीयोग्य क्षेत्रापैकी प्रत्यक्ष लागवडीखाली आणलेल्या क्षेत्राची टक्केवारी पुढीलप्रमाणे होती.

मंडणमड ५०.१० टक्के, दापोली ५७.२४ टक्के, खेड ४१.०४ टक्के, चिपळूण ५२.४० टक्के, गुहागर ४३.१० टक्के, रत्नागिरी ५६.२३ टक्के, संगमेश्वर ४९.९२ टक्के, लांजा ४९.८२ टक्के आणि राजापूर २६.६४ टक्के.

२२.४ १९९०-९१ मध्ये घेण्यात आलेल्या कृषी गणनेनुसार जिल्हयामध्ये एकूण ३००४५६ वहित जमीनधारक होते. त्यांनी धारण केलेले एकूण क्षेत्र ७१८५५४ हेक्टर होते. १९८५-८६ च्या तुलनेत जमीनधारक १.०० टक्क्यांनी घटले तर त्यांनी धारण केलेले क्षेत्र १.४० टक्क्यांनी कमी झाले. दोन हेक्टरपेक्षा कमी क्षेत्र धारण केलेले ६४.६९ टक्के धारक होते त्यांनी १७.७२ टक्के जमीन धारण केली होती. २ ते ३.९९ हेक्टरपर्यंत जमीन धारण केलेले १७.४५ टक्के धारक होते आणि त्यांनी धारण केलेली जमीन २०.८० टक्के होती. ४ ते ९.९९ हेक्टर पर्यंत जमीन धारण केलेल्या १४.०८ टक्के धारकांनी ३५.७७ टक्के जमीन धारण केली होती व १० हेक्टरचे पुढे जमीन धारण केलेले फक्त ३.७८ टक्के धारक होते पण त्यांनी धारण केलेली जमीन मात्र २५.७१ टक्के होती.

२३) निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

२३.१ जिल्ह्यात प्रामुख्याने खरीप हंगामातच कृषी उत्पादन घेण्यात येते. रब्बी हंगामात लागवडीखाली आणली जाणारी जमीन नगण्य आहे. नैसर्गिक प्रवाहाचे पाणी जेथे उपलब्ध होते तेथे तसेच विहिरी किंवा अन्य सिंचनाची सुविधा उपलब्ध असतील अशा ठिकाणी रब्बी हंगामात उत्पादन घेण्यात येते. दोन्ही हंगामात अन्नधान्यापैकी प्रामुख्याने भाताचे पिक घेण्यात येते. आंबा, काजू, नारळ, सुपारी ही जिल्ह्यातील महत्त्वाची पिके आहेत. २०००-०१ च्या ऋतूपिके अहवालानुसार वगवेगळ्या पिकाखालील क्षेत्र पुढीलप्रमाणे होते.

२३.२ जिल्ह्यात एकूण ८०१०८ हेक्टर क्षेत्रात भाताचे पिक घेण्यात आले. भाताखालील क्षेत्राची तालुकावार विभागणी केली असता मंडणगड ३.८६ टक्के, दापोली १०.०६ टक्के, खंड १६.३७ टक्के, चिपळूण १६.२६ टक्के, गुहागर ५.१२ टक्के, रत्नागिरी ९.२० टक्के, संगमेश्वर १४.७१ टक्के, लांजा १२.२४ टक्के, व राजापूर १२.१८ टक्के याप्रमाणे क्षेत्र असल्याचे आढळते.

२३.३ २०००-०१ साली जिल्ह्यात लागवडीखाली आणलेल्या एकूण क्षेत्रापैकी भाताखाली ३२.०० टक्के, नाचणीखाली ८.१० टक्के, वसोखाली २.०३ टक्के आणि सर्वप्रकारच्या कडधान्याखाली ०.८९ टक्के क्षेत्र होते.

२३.४ ऋतू पिके अहवाल २०००-०१ नुसार लागवडीखाली आणलेल्या एकूण क्षेत्रापैकी आंब्याच्या पिकाखाली ६.४० टक्के, काजूच्या पिकाखाली ४.५७ टक्के, नारळ या पिकाखाली ०.७५ टक्के तर सुपारी या पिकाखाली ०.३८ टक्के एवढे क्षेत्र होते. यावरून लागवडीखाली आणलेल्या एकूण क्षेत्राच्यामानाने आंबा, काजू, नारळ, सुपारी या पिकाखाली आणलेली जमीन फारच कमी असल्याचे दिसून येते. मात्र नारळ तसेच सुपारीचे पिक घराच्या आवारात सुध्दा घेण्यात येते त्याचा समावेश येथे करण्यात आलेला नाही.

२३.५ गुरांच्या चान्याकरिता जिल्ह्यात केवळ गवताचे पिक घेण्यात येते. २०००-०१ मध्ये एकूण लागवडीखालील क्षेत्रापैकी ४२.८९ टक्के क्षेत्रात गवताचे पिक घेण्यात आले.

२४) निरनिराळ्या पिकांचे उत्पादन

२४.१ जिल्ह्यातील बहुतेक सर्व जमीन डोंगराळ उताराची आहे. खार जमिनही मोठ्या प्रमाणात आहे तसेच जलसिंचनाचे प्रमाणही अत्यंत अल्प असल्याने जिल्ह्यातील जमीन शेतीसाठी फारशी योग्य नाही व त्याचा परिणाम उत्पादनाचे दर हेक्टरी प्रमाण व एकूण उत्पादन यावर झाल्याचे दिसून येते तथापि जिल्ह्यातील जमीन व हवामान फलोत्पादनासाठी पोषक आहे.

२४.२ जिल्ह्यात भात या प्रमुख पिकाचे सन २००१-०२ मध्ये २.१० लाख टन उत्पादन झाले. भाताचे दर हेक्टरी उत्पादन २६७१ किलो होते. २०००-०१ मध्ये भाताचे दर हेक्टर उत्पादन २१२१ किलो होते.

२४.३ नाचणीचे सन २००१-०२ मध्ये २३३०० टन उत्पादन झाले. तसेच इतर तृणधान्याचे उत्पादन ३६०० टन झाले. २००१-०२ मध्ये नाचणीचे दर हेक्टरी उत्पादन १०६१ किलो होते तर मार्गाल वर्षी १२२८ किलो अस होते. तूर व उडिद यांचे वर्ष २००१-०२ मध्ये अनुक्रम ३०० व ३०० टन उत्पादन झाले आहे.

२४.४ जिल्ह्यात हापूस तसेच रायवळ आंब्याचे चांगले उत्पादन घेण्यात येते. हापूस आंबा हा मधुर वविष्ट व वरेचे दिवस टिकणाऱा असल्याने त्याला विदेशातून मोठ्या प्रमाणावर मागणी आहे. हापूस आंब्याच्या निर्यातीमुळे परकीय चलन मिळते व पर्यायाने उत्पादकांस आंब्याची चांगली किंमत मिळते म्हणून प्रामुख्याने समुद्रकिनार्यालगतच्या क्षेत्रात हापूस आंब्याची दिवसेंदिवस मोठ्या प्रमाणात लागवड होत आहे.

२४.५ सन २००१-०२ मध्ये २७१ लक्ष नग नारळाचे उत्पादन झाले. त्याशिवाय घराच्या आवारात असलेल्या नारळाच्या झाडापासूनही मोठ्याप्रमाणात नारळाचे उत्पादन घेतले जाते तसेच फणस, काजू आणि काकम या फळांचेही लक्षणीय उत्पादन होते. आंबा व फणसापासून अनुक्रम आंबापाळा व फणसापाळा तसेच काकम या फळापासून काकम सरवत आणि काकम आमसूल वनविण्याचे घरगुती उद्योग जिल्ह्यात आहेत. या उत्पादनास मागणी चांगली असल्यामुळे त्यांच्या विकासास बराच धाव आहे.

२५) रासायनिक खतांचे वितरण

२००१-०२ मध्ये १९८७२ म. टन रासायनिक खतांचे वितरण करण्यात आले. यापैकी निर्यत्रित संस्थाकडून ११९४० म. टन तर खाजगी संस्थाकडून ७९३२ म. टन रासायनिक खतांचे वितरण झाले.

२६) जमीन सुधारणा कार्यक्रम

मृद सुधारणाची कामे कृषी विभागासार्फत केली जातात. यामध्ये आंबा व काजू लागवड, घळीचे बांध बांधणी अशा कामांचा प्रामुख्याने समावेश आहे. तसेच खार वधा-याची कामे जिल्ह्यात घेण्यात येतात व त्यामुळे खार पाणी बंधान्यानी अडवून भातशेतीखालील क्षेत्र आणण्यात येते.

६. जलसिंचन

२७) जलसिंचनाची साधने

२७.१ जिल्ह्यात पाऊस खूप पडत असला तरी पावसाचे सर्व पाणी जिल्ह्याच्या विशिष्ट अशा भौगोलिक रचनेमुळे वाहून जाते. जिल्ह्याचा बहुतेक भाग डांगराळ असल्यामुळे लागवडीयोग्य जमीन फारच कमी आहे. शोतीसाठी जलसिंचनाचे प्रमाणही त्यामुळे अत्यल्प आहे हे पुढे दिलेल्या आंकडेवारीवरून स्पष्ट होईल.

२७.२ २०००-०१ मध्ये निव्वळ लागवडीखाली असलेल्या २५०६५० हेक्टर क्षेत्रापैकी फक्त २८११ हेक्टर निव्वळ क्षेत्र ओलिताखाली होते. त्यापैकी २६८४ हेक्टर क्षेत्र विहिरीच्या पाण्याने तर राहिलेले १२७ हेक्टर क्षेत्र हे इतर साधनांनी ओलिताखाली आणले होते. जिल्ह्यातील निरनिराळ्या तालुक्यामध्ये २०००-०१ साली ओलिताखाली असलेल्या निव्वळ क्षेत्राचा विचार केला तर मंडणगड ३०८ हेक्टर, दापाली ४७४ हेक्टर, खंड ६४९ हेक्टर, चिपळूण १६६ हेक्टर, गुहागर १८८ हेक्टर, रत्नागिरी ५३६ हेक्टर, संगमेश्वर १३३ हेक्टर, लांजा ९९ हेक्टर व राजापूर २५८ हेक्टर याप्रमाणे होते.

२७.३ २०००-०१ मध्ये लागवडीखाली असलेल्या एकूण २५२८२४ हेक्टर क्षेत्रापैकी ओलिताखालील एकूण क्षेत्र ३६६२ हेक्टर होते. ओलिताखालील क्षेत्रापैकी तृणधान्याखाली ९.९४ टक्के, कडधान्याखाली १२.७० टक्के, फळे व भाजीपाल्याखाली १७.८३ टक्के, मसाल्याच्या पदार्थाखाली १३.०८ टक्के, गळीत पिके ४६.४५ टक्के क्षेत्र ओलिताखाली होते.

२७.४ खंड तालुक्यात नातूवाडी मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पाच्या धरणाची ४५.२५ मि. भित बांधण्याचे काम पूर्ण झाले असून कालवे बांधण्याच्या एकूण ३६ किलोमीटरपैकी सर्व काम पूर्ण झाले आहे. सर्व प्रकल्पाचे काम पूर्ण झाल्यावर २०५० हेक्टर जमीन ओलिताखाली येईल. याप्रकल्पासंतगत लाभ मिळणारी सर्व जमीन खंड तालुक्यामधील आहे. संगमेश्वर तालुक्यातील गडनदी मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पाचे काम प्रगतीपथावर असून या धरणाची भित ६६ मीटर उंचीची होणार असून त्यापैकी ४० मीटर उंचीचे काम पूर्ण झाले आहे तसेच कालवे बांधण्याच्या एकूण ७१ किलोमीटरपैकी १५ कि.मी. चे उजव्या कालव्याचे काम पूर्ण झाले आहे. सदर प्रकल्प पूर्ण झाल्यानंतर २५७६ हेक्टर क्षेत्र ओलिताखाली येऊ शकेल.

७. पशुसंवर्धन, पशुवैद्यकीय सेवा आणि दुग्धोत्पादन

२८) पशुधन

२८.१ १९९७ मध्ये घेण्यात आलेल्या पशुगणनेनुसार जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या जनावरांची संख्या ७.७८ लक्षा तर १९९२ मध्ये ९.०५ लक्ष होती. १९९७ मध्ये असलेल्या सर्व प्रकारच्या पशुपैकी गाय-बैल ७४.५३ टक्के, म्हशी व रेंडे १२.१९ टक्के, शेळ्या व मढ्या ७.७७ टक्के व इतर पशुधन ५.५१ टक्के होते. जिल्ह्यात पशुच्या संख्येची घनता दर चौरस किलो मीटरला ९३ होती. १९९७ च्या पशुगणनेत सर्वप्रकारच्या जनावरांच्या संख्येत १९९२ च्या पशुगणनेपेक्षा १४.०४ टक्क्यांनी घट झाली. एकूण गाई व बैल यांच्या संख्येतील वाढ २.८७ टक्के तसेच म्हशी व रेंडे यांच्या संख्येत ५.३७ टक्के वाढ तर शेळ्या व मढ्या यांच्या संख्येतील घट ४७.५४ टक्के होती.

२८.२ १९९७ मध्ये जिल्ह्यात एकूण १५११५९ कोबड्या होत्या तर १९९२ मध्ये ही संख्या १३८८६३२ होती. कोबड्यांच्या संख्येतील ही वाढ १४.५८ टक्के होती. चिपळूण येथे शासनाच्या पशुसंवर्धन खात्याचे कृत्रिमरित्या अंडी उबऊन पक्षी पंदास करण्याचे केंद्र आहे.

२९) पशुधनापासून उत्पादन

जिल्ह्यामध्ये एकूण तीन अधिकृत कत्तलखाने असून त्याठिकाणी फक्त शेळ्या, मढ्या व कोबड्या कापल्या जातात. २००१-०२ मध्ये या कत्तलखान्यामध्ये एकूण ३७१३ मढ्या व १५१२६ शेळ्या कापण्यात आल्या. सन २००१-०२ मध्ये शासकीय दुध योजनेमार्फत जिल्ह्यामध्ये एकूण ३३४२ हजार लिटर दुध संकलित करण्यात आले. सरासरी प्रतिदिनी ९१५७ लिटर दुध गोळा करण्यात आले. जिल्ह्यात असलेल्या २०० दुध संस्था व त्याच्या २४३७३ सभासदांच्या सहाय्याने सदर दुध संकलन झालेले आहे.

३०) पशुवैद्यकीय सेवा

सन २००१-०२ मध्ये जिल्ह्यात १ पशुवैद्यकीय चिकित्सालय, २० पशुवैद्यकीय दवाखाने, ४४ पशुवैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्रे, ५ विभागिय कृत्रिम रेतन केंद्रे, १ जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्र, १ आधारभूत ग्रामकेंद्र व १४२ कृत्रिम रेतन उपकेंद्रे होती. सन २००१-०२ मध्ये एकूण १८८४२७ जनावरांवर उपचार करण्यात आले. २०१७९ जनावरांसाठी कृत्रिमरित्या गर्भधारणा करण्यात आली. घटसर्प, लाळ्या, फ-या इत्यादी संसर्गजन्य रोगांचे निर्मूलन करण्यासाठी २०१२३० जनावरांना लस टोचण्यात आली. खच्चीकरण केलेल्या गुरांची संख्या १०२५२ होती.

३१) पशु उत्पादन व विकास योजना

३१.१ कृत्रिम गर्भधारणद्वारे गोजातीतील जनावरांची पैदास करण्याकरिता पशुसंवर्धन खात्याचे चिपळूण येथे विदेशी जातीचे बळ असून त्याचे वीर्य गाळा केले जाते.

३१.२ रत्नागिरी जिल्ह्यात रत्नागिरी व चिपळूण या दोन ठिकाणी दुधावर प्रक्रिया करण्याच्या सोईनीयुक्त अशी मध्यवर्ती दुग्धशाळा असून त्या ठिकाणी दर दिवशी अनुक्रमे २०००० लिटर व ४०००० लिटर दुधावर प्रक्रिया करण्याची क्षमता आहे. त्याशिवाय संगमेश्वर व लांजा येथील दुध शीतकरण केंद्रामध्ये प्रत्येक दिवशी ५००० लिटर दुधाचे शीतकरण करण्याची क्षमता आहे.

८. मत्स्यव्यवसाय

३२) मत्स्योत्पादन

३२.१ रत्नागिरी जिल्ह्याला सुमारे १६७ कि.मी. लांबीचा समुद्र किनारा लाभला आहे. जिल्ह्यात सागरी तसेच मुजल मच्छिमारीचा व्यवसाय करण्यात येतो. सर्व प्रकारच्या सागरी माश्यांचे २००१-०२ या वर्षामध्ये ७६३९५ मॅ.टन उत्पादन झाले. त्या उत्पादनाचे मुल्य १४५.१२ कोटी रुपये होते. सर्वसाधारणपणे एकूण पकडलेल्या माश्यापैकी १५.९७ टक्के मासे वाळविले गेले. ६.२९ टक्के मासे खारविले गेले तर राहिलेल्या ७७.७४ टक्के माश्यांची विक्री लागतच्या पुणे, कोल्हापूर, सातारा या जिल्ह्यात आणि मुंबई या शहरात तसेच या जिल्ह्यात केली गेली.

३२.२ जिल्ह्यालगतच्या समुद्रात कोळंबी मोठ्या प्रमाणात सापडते. कोळंबीला परदेशात मोठ्या प्रमाणात मागणी आहे. कोळंबीवर प्रक्रीया करण्याचे जिल्ह्यात कारखाने आहेत.

३२.३ सर्व ऋतूमध्ये कोळंबीचे अधिक प्रमाणात उत्पादन घेणे शक्य व्हावे या दृष्टिकोनातून रत्नागिरी येथे निमखाऱ्या पाण्यातील पथदर्शक प्रकल्प पूर्ण झाला असून कोळंबीचे प्रजनन, संगोपन ही कामे येथे हाती घेण्यात आली आहेत.

३२.४ मत्स्यव्यवसायाकरिता प्रशिक्षित उमेदवार उपलब्ध व्हावेत म्हणून महाराष्ट्रात प्रथमच कोकण कृषी विद्यापिठाच्या अंतर्गत रत्नागिरी येथे १९८१ मध्ये मत्स्य महाविद्यालय सुरु करण्यात आले आहे. महाविद्यालयातील तीन वर्षांचे प्रशिक्षण यशस्वीरित्या पूर्ण करणाऱ्यांना पदवी प्रदान करण्यात येते.

३२.५ समुद्रात पकडलेले मासे जवळपास ५० मच्छिमारी बंदरावर उतरविण्याची सुविधा जिल्ह्यात उपलब्ध आहे. तसेच मोठ्या बोटींना बंदर सुविधा उपलब्ध व्हाव्यात म्हणून रत्नागिरी येथे मिरकरवाडा येथे मत्स्यप्रकल्प उभारण्यात आला आहे.

९. वीज

३३) शहर व ग्रामीण विद्युतीकरण

१९९१ च्या जनगणनेप्रमाणे जिल्ह्यातील सर्व ८ शहरांचे व १५१५ गावांचे मार्च १९९१ अखेर विद्युतीकरण झालेले आहे. जिल्ह्यात ४ ओसाड गावे आहेत. तेथे विद्युत पुरवठा करण्यात आलेला नाही. त्यापैकी चिपळूण व लांजा तालुक्यात प्रत्येकी १ गाव व राजापूर तालुक्यात २ गावे आहेत. सर्वसाधारणपणे जिल्ह्यातील एकेका गावात पांच ते बारा पर्यंत वाड्यांचा समावेश असतो. एका वाडीतून दुसऱ्या वाडीपर्यंतचे अंतर १ कि.मी. पासून ८ कि.मी. पर्यंत असते. त्यामुळे वर नमुद केलेल्या विद्युतीकरण झालेल्या गावातील सर्व वाड्यांना वीजेची सुविधा उपलब्ध आहे असे म्हणता येणार नाही.

३४) वीजेचे पंपसेट

२००१-०२ मध्ये जलसिंचनाकरिता जिल्ह्यात ३०० विजेवर चालणारे नवीन पंप बसविण्यात आले.

३५) वीजेचा वापर

२००१-०२ मध्ये जिल्ह्यात १२०२३० हजार किलोवॉट तास वीजेचा वापर करण्यात आला. त्यापैकी उद्योगाकरिता ५५.८२ टक्के, घरगुती वापराकरिता २९.५६ टक्के, व्यापार व लघुउद्योगासाठी ९.६५ टक्के, सांस्कृतिक दिवाबत्तीसाठी ०.९० टक्के, शांतीसाठी २.२४ टक्के आणि इतर कामासाठी २.८३ टक्के वीज वापरण्यात आली. मार्च २००२ अखेर विद्युत वापराकरिता देण्यात आलेल्या विद्युत संवंधनांची (इलेक्ट्रीक कनेक्शन) संख्या ३४०१७४ होती.

३६) विद्युत निर्मिती

चिपळूण तालुक्यामध्ये पाफळी येथे जलविद्युत निर्माण करणारा राज्यातील प्रमुख प्रकल्प आहे. त्याशिवाय त्याप्रकल्पालगतच अलारे/कोळंबेवाडी येथे सुध्दा वीज निर्मितीकरण्याचा प्रकल्प आहे तसेच एनॉन या खाजगी कंपनीचा गुहागर तालुक्यातील अंजनबेल येथे विद्युत निर्मिती करण्याचा प्रकल्प नव्याने सुरु झाला आहे.

१०. खनिजे आणि उद्योग

३७) खनिजे

३७.१ जिल्ह्यात प्रमुख तसेच गौण अशा दोन्ही प्रकारच्या खनिजांचे साठे आहेत. रत्नागिरी तालुक्यात पुर्णगड ते मालगुड या समुद्र किनाऱ्यालगत इल्मनाईट मिळते. सिलीकाचे साठे राजापूर तालुक्यामध्ये आढळून येतात. येथे ७.५ दशलक्ष टन सिलीकाचा साठा असल्याचा अंदाज आहे. मंडणगड, दापाली तालुक्यात बाक्साइटचे साठे उपलब्ध आहेत.

राजापूर, दापोली आणि चिपळूण तालुक्यात गाळाची माती (clay) सापडते त्याचा उपयोग मंगलौरी कौले, विटा, फरश्या व भांडी तयार करण्याकरिता होतो.

३७.२ जिल्ह्यात जांभ्या खडकाच्या इमारती दगडाचा भरपूर साठा आहे. दरवर्षी इमारती दगडाचे मोठ्या प्रमाणात उत्खनन करण्यात येते. तसेच बांधकामासाठी आवश्यक असलेल्या वाळूचा साठाही जिल्ह्यात मुबलक प्रमाणात आहे.

३८) उद्योग व औद्योगिक वसाहती

३८.१ जिल्ह्यामध्ये २००१ अखेर नोंदणी झालेल्या एकूण ३०८ कारखान्यांपैकी २५ कारखाने बंद होते. २८३ चालू कारखान्यांमध्ये १११७९ कामगार होते. त्यापैकी ५० ते ९९ कामगार असलेल्या २२ कारखान्यांमध्ये १४.१० टक्के कामगार काम करीत होते. १०० ते ४९९ कामगार असलेल्या २५ कारखान्यांमध्ये ४८.१३ टक्के कामगार काम करीत होते. ५०० व त्यापेक्षा अधिक कामगार असलेले जिल्ह्यात फक्त २ कारखाने होते व त्यात १०.१७ टक्के कामगार काम करीत होते.

३८.२ जे.के. फाईल्स, एल अँड टी, हेन्केल, नोसिल व फिनालेक्स हे जिल्ह्यातील प्रमुख कारखाने आहेत. जे.के. फाईल्समध्ये औद्योगिक कानसिचे उत्पादन केले जाते. तर एल अँड टी मध्ये सिमेंटचे उत्पादन होतं. हेन्केल व नोसिल या दोन कारखान्यात रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन होतं. फिनोलेक्स हा कारखाना रत्नागिरी तालुक्यात रनपार गोळप येथे कार्यान्वित झाला असून तेथे प्लॅस्टीककरीता आवश्यक असणा-या पावडरचे उत्पादन होतं.

११. वाहतूक व दळणवळण

३९) रस्ते

३९.१ जिल्ह्यात एकूण ६३४४ कि.मी. लांबीचे रस्ते (नगरपरिषद हद्द सोडून) असून त्यापैकी ४१६४ कि.मी. डांबरी आणि १७३२ कि.मी. खडीचे पक्के रस्ते आहेत. डांबरी रस्त्यापैकी ४१.९३ टक्के रस्त्यांचे परिरक्षण शासनाच्या सार्वजनिक बांधकाम विभागातर्फे तर ५८.०७ टक्के लांबीच्या रस्त्यांचे परिरक्षण जिल्हा परिषदेमार्फत केले जाते.

३९.२ इतर (कच्च्या) रस्त्यांची लांबी ४४८ कि.मी. असून त्या रस्त्यांचे परिरक्षण जिल्हापरिषद करते.

४०) नोंदणी झालेली मोटार वाहने

२०००-०१ मध्ये जिल्ह्यात नोंदणी झालेल्या वाहनांची संख्या ७६५८४ होती. सन २००१-०२ यावर्षी यामध्ये वाढ होऊन एकंदर वाहनांची संख्या ८६०४७ झाली. मोटार सायकली व स्कूटर्स ६१.२६ टक्के, मोटारी व जीप ११.९९ टक्के, टॅक्सी ०.१८ टक्के, स्वयंचलीत रिक्शा १३.५६ टक्के, डिझेलवर चालणारी सार्वजनिक वाहने ८.२९ टक्के आणि इतर ४.७२ टक्के अशाप्रकारे जिल्ह्यातील एकूण वाहनांचे त्यांच्या प्रकारानुसार वर्गीकरण होते.

४१) प्रवासी वाहतूक

महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाद्वारे जिल्ह्यात प्रवासी वाहतूक केली जाते. २००१-०२ मध्ये ६७६५८ कि.मी. लांबीच्या ११९७ मार्गावर ६३७ बसगाड्याद्वारे वाहतूक केली गेली. या वाहतुकीपासून महामंडळाला रु. ९३०३.८० लाख इतकं उत्पन्न मिळालं. प्रत्येक दिवशी सरासरी २.४६ लाख प्रवाशांची वाहतूक केली गेली व प्रत्येक प्रवाशामार्गे (दरदिवशी) रु. १०.३६ इतकं सरासरी उत्पन्न मिळालं. मुंबई, पणजी (गोवा) या सागरी मार्गावरून होणारी बोट वाहतूक बरीच चर्च बंद आहे.

४२) रेल्वे वाहतूक

मुंबई - मंगलार या मार्गावर रेल्वे वाहतूक सुरु करण्याकरिता योजना तयार करण्यात आली आणि त्याकरिता कोकण रेल्वे महामंडळ स्थापन करण्यात आले आहे. कोकण रेल्वे हा या शतकातील सर्वात मोठा रेल्वे प्रकल्प असून ७६० कि.मी. लांबीच्या या प्रकल्पाचे काम पूर्ण झालं आहेत. रत्नागिरी जिल्ह्यातील ब्रॉडगेज मार्गाची लांबी १९४ कि.मी. एवढी आहे. डिसेंबर १९९६ पासून रत्नागिरी - मुंबई रेल्वे प्रवासी वाहतूक सुरु करण्यात आली आणि मुंबई - मंगलार रेल्वे प्रवासी वाहतूक १९९८ सालापासून सुरु करण्यात आलेली आहे. जिल्ह्यात एकूण १५ रेल्वे स्टेशन आहेत.

४३) डाक व तार घरे

२००१-०२ मध्ये ६५७ पोस्ट कार्यालये होती. त्यापैकी १५३ पोस्ट कार्यालयात तार करण्याची सुविधा उपलब्ध होती. जिल्ह्यामध्ये एक लाख लोकसंख्येसाठी ३९ पोस्टाची कार्यालये होती.

४४) दूरध्वनी

२००१-०२ मध्ये जिल्ह्यात ६५२३२ दूरध्वनी कार्यरत होते. त्यापैकी सर्वात अधिक रत्नागिरी तालुक्यात १८८०६ दूरध्वनी कार्यरत होते. त्यानंतर चिपळूण तालुक्यात १३७६८, संगमेश्वर ६८७७, दापोली ६३३६, खंड ६३१९, गुहागर ४३७२, गजापूर ४१६८, मंडणगड २५३५, व लांजा येथे २०५२ दूरध्वनी कार्यरत होते. २००१-०२ या वर्षी जिल्ह्यामध्ये दरलाख लोकसंख्येमागे दूरध्वनीचे प्रमाण ३८४५ आहे. सर्वात अधिक प्रमाण दरलाख लोकसंख्येमागे ६२२३ इतकं रत्नागिरी तालुक्यात असून सर्वात कमी दूरध्वनीचे प्रमाण लांजा तालुक्यात दर लाख लोकसंख्येमागे १८१३ असे आहे.

१२. कामगार आणि रोजगार

४५) रोजगार

सन २०००-०१ मध्ये जिल्ह्यातील खाजगी आणि सार्वजनिक क्षेत्रात काम करणा-या कर्मचा-यांची संख्या ४६१३७ होती. २००१-०२ मध्ये थोडी घट होऊन ती ४५६२५ झाली. त्यापैकी सार्वजनिक क्षेत्रात ३१३३४ (६८.६८ टक्के) कर्मचारी तर राहिलेले १४२९१ (३१.३२ टक्के) कर्मचारी खाजगी क्षेत्रात होते.

४६) सार्वजनिक आणि खाजगी क्षेत्रातील रोजगार

२००१-०२ मध्ये खाजगी क्षेत्रातील एकूण १४२९१ कर्मचाऱ्यांपैकी सामूहिक, सामाजिक आणि व्यक्तीगत सेवा यामध्ये ६०३२ (४२.२१ टक्के), वस्तू निर्माण क्षेत्रात ६०२४ (४२.१५ टक्के), वित्त पुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापारविषयक सेवा यामध्ये १०९९ (७.६९ टक्के), घाऊक व किंगकोळ व्यापार आणि हॉटेल व्यवसाय यामध्ये ३६८ (२.५८ टक्के) आणि शेतमीमध्ये ११९ (०.८३ टक्के) कर्मचारी गुंतलेले होते. उर्वरित ६४९ (४.५४ टक्के) कर्मचारी परिवहन, गादामे, दळणवळण, बांधकाम, खाणकाम तसेच योजनिर्मिती वगैरेमध्ये गुंतलेले होते. सार्वजनिक क्षेत्रात असलेल्या ३१३३४ कर्मचाऱ्यांपैकी सर्वाधिक म्हणजे १८१८० (५८.०२ टक्के) कर्मचारी सामूहिक, सामाजिक आणि व्यक्तीगत मध्ये गुंतलेले होते. परिवहन गादामे व दळणवळण संवत ५३७९ (१७.१७ टक्के) कर्मचारी, बांधकामसंवत ३७७५ (१२.०५ टक्के) कर्मचारी व राहिलेले ४००० (१२.७६ टक्के) कर्मचारी इतर उद्योगात गुंतलेले होते.

४७) रोजगार आणि विनिमय

जिल्ह्यात रत्नागिरी येथे जिल्हा शासकीय रोजगार विनिमय केंद्र आहे. ३१ डिसेंबर २००१ रोजी नोकरी मिळविण्याकरिता ४५९०२ उमेदवारांची नावे नोंदविलेली होती. नोंदणी केलेल्या उमेदवारांपैकी १६१ (०.३५ टक्के) उमेदवारांना नोकरी मिळाली. यापैकी ५१.५५ टक्के उमेदवारांना खाजगी क्षेत्रात तर उरलेल्या ४८.४५ टक्के उमेदवारांना सार्वजनिक क्षेत्रात नोकरी मिळाली. नोकरी मिळाल्यापैकी ३५ उमेदवार (२१.७४ टक्के) अनुसूचित जाती/जमातीचे होते. सन २००२ मध्ये ६१६ जागा जाहीर केल्या होत्या त्यापैकी २६.१४ टक्के जागांवर नेमणूका करण्यात आल्या.

४८) रोजगार हमी योजना

२००१-०२ सालात रोजगार हमी योजनेवर एकूण २५६९.९६ लक्ष खर्च करण्यात आले असून त्यामधून ४३.५९ लक्ष मनुष्यदिवस निर्मिती झाली. २००१-०२ मध्ये रस्त्यांची ५५ कामे व सिंचनाची २६ कामे पूर्ण करण्यात आली. यानवी कच्च्या बांधकामांची कामे मंजूर करण्यात आलेली नाहीत. फलोत्पादनाच्या कामासाठी ९९९.६९ लक्ष रुपये खर्च करण्यात आले त्यामधून ६५३७ हेक्टर क्षेत्रात फळझाडांची लागवड करण्यात आली.

४९) औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था

रत्नागिरी येथे २ व चिपळूण येथे १ शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था असून १९९६-९७ या वर्षापासून गुहागर, मंडणगड, खद, संगमेश्वर आणि राजापूर या ५ तालुक्यामध्ये तर १९९७-९८ या वर्षापासून दापाली व लाजा या २ तालुक्यात याप्रमाणे प्रत्येक तालुक्यात एक संस्था नव्याने सुरू करण्यात आलेली आहे. अशाप्रकारे सर्व तालुक्यामध्ये संस्था कार्यान्वित झाल्या असून जिल्ह्यात एकूण १० शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था कार्यरत आहेत. सर्व संस्थांमध्ये विविध मान्यताप्राप्त व्यावसायिक अभ्यासक्रमांचे प्रशिक्षण दिले जाते. त्यामधील एकूण प्रवेश क्षमता १८०४ आहे. त्याशिवाय जिल्ह्यात ५ अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था असून त्यातील प्रवेश क्षमता २६८ इतकी आहे.

१३. आर्थिक गणना

५०) कृषि व विंगर कृषि आस्थापना

वर्ष १९९८ मध्ये आर्थिक गणना घेण्यात आली. आर्थिक गणनेत विंगरशेत निवडक शेत या उद्योगातील स्वकार्यरत व आस्थापनाविषयक माहिती संकलीत करण्यात आली.

५०.२ रत्नागिरी जिल्ह्यामध्ये कृषी व विंगर कृषी उद्योगांची संख्या ४९१९७ आहे. यापैकी ७८.९२ टक्के आस्थापना ग्रामीण तर केवळ २१.०८ टक्के आस्थापना नागरी भागात होत्या. एकूण आस्थापनापैकी ४१५२१ (८४.४१ टक्के) खाजगी तर ९७९ (१.९९ टक्के) आस्थापना सहकारी क्षेत्रात व ६६९० (१३.६० टक्के) सार्वजनिक क्षेत्रात होत्या. एकूण आस्थापनांच्या ६.९३ टक्के आस्थापनांचे मालक अनुसूचित जातीचे तर २.९३ टक्के आस्थापनांचे मालक अनुसूचित जमातीचे होते. एकूण आस्थापनापैकी २२.२३ टक्के आस्थापना जागाविंगरहीत कार्यान्वित होत्या तर केवळ २१.११ टक्के आस्थापनांमध्ये उत्पादनासाठी विजचा वापर करण्यात येत होता.

५१) कामगार

कृषि व विंगर कृषी आस्थापनांमध्ये १३९४६३ कामगार काम करीत होते. यापैकी ७१.४१ टक्के कामगार ग्रामीण भागात तर २८.५९ टक्के कामगार नागरी भागात काम करीत होते. एकूण कामगारांपैकी वतनावर काम करणा-

कामगार १९११५ (७१.०७ टक्के) होते. जिल्हयातील प्रत्येक आस्थापनेत सरासरी ३ कामगार काम करीत होते तर ग्रामीण व नागरी भागातील आस्थापनेकरिता हेच प्रमाण ३ व ४ असे होते.

५२) उद्योग गट

एकूण ४९१९० आस्थापनापैकी किरकोळ व्यापार या उद्योग गटात सर्वाधिक म्हणजे १५३२५ (३१.१५ टक्के) आस्थापना होत्या व त्यामध्ये एकूण कामगारांपैकी २६५६० (१९.०४ टक्के) कामगार काम करीत होते. सामूहिक, सामाजिक, व्यक्तीगत सेवा या उद्योग गटाचा दुसरा क्रमांक लागतो. त्यामध्ये एकूण १३२४२ (२६.९२ टक्के) आस्थापना होत्या. कामगार संख्येच्या दृष्टिकोनातून विचार केल्यास या आस्थापनेमध्ये ४५३८४ (३२.५४ टक्के) कामगार काम करीत होते. वस्तू निर्माण या उद्योग गटात ५३७० (१०.९२ टक्के) आस्थापना होत्या. या आस्थापनेमध्ये २३७४० (१७.०२ टक्के) कामगार काम करीत होते उर्वरीत उद्योग गटातील १५२५३ (३१.०१ टक्के) आस्थापनेमध्ये ४३७७९ (३१.४० टक्के) कामगार गुंतलेले होते.

५३) सहकार क्षेत्रातील आस्थापना

बिगर कृषि सहकारी क्षेत्रात असणाऱ्या एकूण ९७० आस्थापनापैकी ८४४ (८७.०१ टक्के) आस्थापना ग्रामीण भागात तर १२६ (१२.९९ टक्के) आस्थापना नागरी भागात होत्या. कृषि सहकारी क्षेत्रात असणाऱ्या फक्त ९ आस्थापनापैकी ८ ग्रामीण भागात तर केवळ १ आस्थापना नागरी भागात होती.

५४) स्वकार्यरत उद्योग

रत्नागिरी जिल्हयातील "सर्व गट मिळून एकत्र" या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या ३०५६७ आहे. यापैकी ग्रामीण भागात २४५९२ (८०.४५ टक्के) व नागरी भागात ५९७५ (१९.५५ टक्के) उद्योग आहेत. स्वकार्यरत उद्योगातील व्यक्तींची संख्या ४०३४८ असून त्यापैकी ग्रामीण भागात ३२७८७ (८१.२६ टक्के) व नागरी भागात ७५६१ (१८.७४ टक्के) व्यक्ती आहेत.

१४. सहकार

५५) सहकारी संस्था

५५.१ ३१ मार्च, २००२ रोजी संपणा-या वर्षामध्ये जिल्हयात सर्व प्रकारच्या १६५१ सहकारी संस्था होत्या. या संस्थांचे ५.८९ लक्ष सभासद होते.

५५.२ एकूण संस्थापैकी ३८२ (२३.१४ टक्के) कृषी पतसंस्था होत्या. ३०७ (१८.५९ टक्के) बिगर शेती पतसंस्था तर उर्वरीत ९६२ (५८.२७ टक्के) बिगर कृषी व बिगर पतसंस्था होत्या.

५५.३ एकूण संस्थापैकी २०० (१२.११ टक्के) दुग्धव्यवसाय करणा-या, घरबांधणी करणा-या २५२ (१५.२६ टक्के), मत्स्यव्यवसाय करणा-या ७५ (४.५४ टक्के) तसेच ग्राहक भांडार ७९ (४.७९ टक्के) व उर्वरीत १०४५ (६३.३० टक्के) संस्था इतर प्रकारच्या होत्या.

५५.४ जिल्हयामधील सर्व संस्थातील एकूण सभासदांपैकी ४१.३९ टक्के सभासद कृषी पत संस्थातील होते. ३६.२१ टक्के सभासद बिगर शेती पतसंस्था ग्रामधील होते तर २२.४० टक्के सभासद हे उर्वरीत संस्थातील होते.

५५.५ सहकारी बँकापैकी जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेने ३१-३-२००२ अखेर २७०६०.८२ लाख रुपये कर्जाचे वितरण केले होते. त्यापैकी ७१.०४ टक्के कर्ज अल्प मुदतीचे, २७.५४ टक्के कर्ज मध्यम मुदतीचे तर राहिलेले १.४२ टक्के कर्ज दीर्घ मुदतीचे होते. त्याच वर्षाअखेर २००१-०२ लक्ष रुपयांचे कर्ज थकित होते.

१५. बँका

५६) कर्ज व ठेवी

५६.१ २००१-०२ मध्ये जिल्हयात बँकांच्या शाखा असलेली एकूण १३१ गावे व शहरं होती. बँकात काम करणाऱ्या कर्मचा-यांची संख्या १७४७ इतकी होती. बँकांच्या एकूण शाखा १९८ होत्या. त्यापैकी १०९ वर्गीकृत बँकांच्या व ८९ सहकारी बँकांच्या शाखा होत्या.

५६.२ जिल्हयातील वर्गीकृत बँकामध्ये २००१-०२ या वर्षात १४२२६२ लक्ष रुपयांच्या ठेवी होत्या. त्यापैकी बँकानी ६१८१६ लक्ष रुपयांच्या कर्जाचे वितरण केले होते. कर्जाचे ठेवीशी गुणोत्तर ४३.४५ टक्के होते.

१६. वस्तूंच्या किमती

५७) किमती

५७.१ २००० च्या तुलनेत २००१ या वर्षी वाढलेल्या प्रमुख वस्तूंच्या किमती प्रती किलो/लीटर पुढीलप्रमाणे होत्या. तांदूळ उत्तम २०.१७, तांदूळ मध्यम १४.५९, ज्वारी संकरीत ७.८२, चणाडाळ ३०.९०, मसूरडाळ २६.८१, साखर (स्वधादु) १३.१०, मूगडाळ ३४.५०, सुटे दूध १९.६३, मांस बोकडाचे १९६.०४, गुळ १६.३२, ताजे मासे ६९.०८, केळी ११.९०, कांद ७.८९, बटाट १०.२८, गॅकल १९.४२

५७.२ मागील वर्षाच्या तुलनेत २००१ या वर्षामध्ये कमी झालेल्या काही प्रमुख वस्तूंच्या किंमती प्रती किलो/लिटर पुढीलप्रमाणे होत्या. गहू उत्तम १५.३४, गहू मध्यम १२.०२, बाजरी मध्यम ८.०४ तुरडाळ मध्यम २८.५२, उडीदडाळ मध्यम ३९.१५, वनस्पती डालडा ४०.४४, खोबरलतल ६०.२९, खोबर ३९.५८, मिरची ७६.९४, चहा १३७.५०, पातेले पितळी १७६.४८, पातेले स्टील १३४.१५.

लाकूड (जळाऊ), शुध्द तूप, प्रसाधन साबण, साडी, तंबाखु यांचे भाव स्थिर होते.

५७.३ १९८२ हे पायाभूत वर्ष धरून मुंबई या केंद्राचा २००१-०२ या वर्षाचा कामगारांसाठी ग्राहक किंमतीचा सर्वसाधारण सरासरी निर्देशांक ५३६ होता. २००१-०२ या वर्षाचा सर्वसाधारण सरासरी निर्देशांक हा एप्रिल २००१ ते जुलै २००१ पर्यंत सतत वाढत गेलेला आढळतो. तर ऑगस्ट २००१ ते सप्टेंबर २००१ पर्यंत स्थिरावून ऑक्टोबर २००१ व नोव्हेंबर २००१ मध्ये पुन्हा वाढत जावून तो डिसेंबर २००१ मध्ये कमी झालेला आहे व त्यानंतर जानेवारी २००२ ते मार्च २००२ या कालावधीत वाढत गेलेला आहे.

१७. शिक्षण

५८) शैक्षणिक सुविधा

५८.१ जिल्ह्यात सन १९९९-२००० मध्ये ९५२ पूर्व प्राथमिक शाळा, २६९८ प्राथमिक शाळा, २५३ माध्यमिक शाळा, ४९ उच्च माध्यमिक शाळा व १९ महाविद्यालये होती. एक लाख लोकसंख्येमागे (प्रक्षेपित) प्राथमिक शाळांची संख्या १६४ होती.

५८.२ जिल्ह्यात १९९९-२००० यावर्षी एकूण विद्यार्थी ३७७३३५ एवढे होते त्यापैकी पूर्व प्राथमिकस्तरावरील विद्यार्थी ६.४६ टक्के, प्राथमिक ५९.३० टक्के, माध्यमिक १७.६९ टक्के, उच्च माध्यमिक १३.४९ टक्के व ३.०६ टक्के विद्यार्थी उच्च शिक्षण घेणारे होते.

५८.३ १९९९-२००० मधील विद्यार्थ्यांपैकी अनुसूचित जातीचे ३२६३८, अनुसूचित जमातीचे ३६५४ व इतर मागासवर्गीय १९३८११ एवढे विद्यार्थी होते.

५९) इतर प्रशिक्षण कार्यक्रम

रत्नागिरी जिल्ह्यात १ मे २००१ पासून साक्षरान्तर कार्यक्रम पुन्हा सुरु झाला असून सन २००१-०२ यावर्षी निरंतर शिक्षण योजना कार्यक्रमाची ६७० केंद्रे होती. त्यातील उमेदवारांची संख्या २२६७४८ एवढी होती.

१८. आरोग्य

६०) आरोग्य विषयक सेवा

६०.१ जिल्ह्यामध्ये २००१-०२ अखेर शासन व स्थानिक संस्थांची मिळून १३ रुग्णालये, ९ दवाखाने, २ प्रसूतिगृहे व ६६ प्राथमिक आरोग्यकेंद्रे तसेच ३७४ उपकेंद्रे होती त्यामध्ये एकूण १७७ डॉक्टर काम करीत होते. वरील सर्व वैद्यकीय संस्थामध्ये १३७६ खाटांची व्यवस्था होती. यावर्षी ४५५०० आंतररुग्णांवर उपचार करण्यात आले. बाह्य रुग्ण म्हणून उपचार केलेल्या रुग्णांची संख्या १११८१०० एवढी होती.

६०.२ सन २००१ मध्ये एकूण ३३४०३ जन्म झाले. दर हजार लोकसंख्येकरिता जन्माचे प्रमाण १९.६९ होते. त्यावर्षी मृत्यू पावलेल्यांची संख्या १३८०० होती. दर हजार लोकसंख्येकरिता मृत्यूचे प्रमाण ८.१३ होते.

६१) कुटूंब कल्याण कार्यक्रम

सन २००१-०२ मध्ये जिल्ह्यात एकूण ७० कुटूंब नियोजन केंद्रे होती. एकूण १७३०१ व्यक्तींवर निविजीकरणाची शस्त्रक्रीया करण्यात आली. ज्यांच्यावर अशी शस्त्रक्रीया करण्यात आली त्यापैकी १.५९ टक्के पुरुष व ९८.४९ टक्के स्त्रिया होत्या. याशिवाय ११९४४ स्त्रियांनी लुप बसवून घेतले होते. जिल्ह्यात मार्च, २००२ अखेर ७३७६५ जननक्षम जोडपी आहेत.

६२) पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाईसंबंधी उपाययोजना

रत्नागिरी जिल्ह्यात वस्ती असलेल्या एकूण १५१५ गावांपैकी १०१५ गावांना वागही महिन पुरस पाणी उपलब्ध आहे. वाडया व वस्त्यांचा विचार करता एकूण ८०९३ वाडया व वस्त्यांपैकी ५९२४ वाडया व वस्त्यांना बाराही महिने पुरस पाणी उपलब्ध आहे. टंचाई असलेल्या उर्वरित गावे व वाडयांना टँकर, बॅलगाडी व इतर साधनांनी पाणीपुरवठा केला जातो. इतर साधनांमध्ये तालुक्यातील काही गावे व वाडया यामध्ये गिण्याच्या पाण्याची खाजगी सुविधा आहे. तसे शासकीय योजनाद्वारे काही उपाययोजना करण्यात आलेली नाही.

१९. वार्षिक योजना

६३) जिल्हा नियोजन (जिल्हा योजनांतर्गत विकास कार्यक्रम)

जिल्ह्याची भौगोलिक रचना, उपलब्ध साधनसामग्री, शासनाने दिलेली वित्तीय मर्यादा इत्यादी बाबी विचारात घेऊन शासनाच्या नियोजन विभागाने ठरवून दिलेल्या निकषानुसार जिल्ह्याच्या सर्वांगीण विकासाचा आराखडा प्रतिवर्षी तयार करण्यात येतो. त्याप्रमाणे जिल्ह्यासाठी निधी प्राप्त झाला होता. त्याला अनुसरून २००१-०२ मध्ये जिल्हा वार्षिक योजनेंतर्गत (ओटीएसपी व विशेष घटक योजना धरून) रु. २९.६५ कोटी खर्च करण्यात आला होता. त्याशिवाय स्टॅम्पल कार्यक्रमांतर्गत (इयर मार्कड) रु. ७५.१९ कोटी व अनुशेष कार्यक्रमांतर्गत रु. ५३.९८ कोटी याप्रमाणे एकूण रु. १५८.८२ कोटी इतका खर्च करण्यात आला आहे.

६४) वीस कलमी कार्यक्रम

- या कार्यक्रमांतर्गत २००१-०२ या वर्षासाठी प्रमुख कलमाखालील साध्य खालीलप्रमाणे होते:
- स्वर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना या कार्यक्रमाखाली ३२४५ लाभार्थींना लाभ देण्यात आला आहे.
  - जवाहर ग्राम समृद्धी योजनेखाली एकंदर ४.८० लाख मनुष्य दिवस निर्मिती झाली.
  - अनुसूचित जातींच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य या कार्यक्रमाखालील विविध योजनांद्वारे १०७३ कुटुंबांना अर्थसहाय्य करण्यात आले.
  - अनुसूचित जमातींच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य या कार्यक्रमाखालील विविध योजनांद्वारे ४२ कुटुंबांना अर्थसहाय्य करण्यात आले.
  - इदिग आवास योजना कार्यक्रमांतर्गत ३५८ घरकुले बांधण्यात आली.
  - पंप संचांचे विद्युतीकरण कार्यक्रमाखाली ३०० पंप संच बसविण्यात आले.
  - सुधारित चुली या योजनेखाली १६०० सुधारित चुलीचे वाटप करण्यात आले.

६५) स्वर्ण जयंती ग्राम स्वरोजगार योजना

१९९७ मध्ये पूर्ण झालेल्या प्राहणीनुसार जिल्ह्यात एकूण ११९६६९ कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखाली होती. ही कुटुंबे जिल्ह्यातील एकूण कुटुंब संख्येच्या ३६.७० टक्के इतकी होती. २००१-०२ या वर्षी एकूण लाभार्थी ३२४५ होते.

६६) एकात्मिक बालविकास सेवा योजना

बालकांचा सर्वांगीण विकास हाण्याकरीता त्यांच्या गर्भावस्थेत तसेच जन्मानंतरचे वातावरणात सुधारणा कावी यासाठी एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना जिल्ह्यातील सर्व तालुक्यात राबविण्यात येत आहे. या योजनेंतर्गत सहा वर्षांपेक्षा कमी वर्षाची मुले, गर्भवती स्त्रीया व अंगावर पाजणा-या माता यांना त्यांच्या आरोग्याची तपासणी, रोगप्रतिबंधक उपाय, पुरक आहार, वैद्यकीय सेवा यांचा लाभ मिळतो. तसेच बालकांना पूर्वशालेय व शाळाबाह्य शिक्षण व १५ ते ४५ पर्यंतच्या सर्व स्त्रीयांना आहार आरोग्य यासंबंधी शिक्षण देण्यात येते.

६७) पश्चिम घाट विकास योजना

पश्चिम घाट क्षेत्रातील डोंगराळ व दुर्गम अशा भागांचा विकास करण्यासाठी माहे डिसेंबर, १९७४ पासून ही योजना सुरु करण्यात आली असून योजनेत रत्नागिरी जिल्ह्यातील खंड, चिपळूण, संगमेश्वर, लाजा व राजापूर या पाच तालुक्यांचा समावेश आहे. उर्वरित तालुक्यांचा या योजनेत समावेश करण्यासाठी मागणी आहे.

या कार्यक्रमांतर्गत मृदसंधारण, फलोत्पादन, सामाजिक वनीकरण, वन, लघुपाटबंधारे रेशीम उद्योग, साकव कार्यक्रम, पशुसंवर्धन, मत्स्यव्यवसाय अशा स्वरूपाच्या योजनांचा समावेश आहे.

२०. इतर

६८) नगरपरिषदा

जिल्ह्यात एकूण ४ नगरपरिषदा आहेत. सन २००१-०२ मध्ये या सर्व नगरपरिषदांचे उत्पन्न ३६१०.३६ लाख रुपये होते. निग्निराळया विकास कार्यक्रमांवर या नगरपरिषदांनी २८९२.८४ लाख रुपये खर्च केले. एकूण उत्पन्नाच्या १६.५१ टक्के उत्पन्न हे नगरपालिकांच्या करापासून मिळाले. एकूण खर्चापैकी सार्वजनिक आरोग्य व सोयी या करीता २३.२८ टक्के, सार्वजनिक बांधकामाकरिता २१.५८ टक्के, शिक्षणाकरीता १०.८० टक्के तसेच सामान्य प्रशासनासाठी ११.६१ टक्के खर्च झाला. रत्नागिरी नगरपरिषदेचे उत्पन्न व खर्च सर्वांत जास्त असून राजापूर नगरपरिषदेचे उत्पन्न व खर्च सर्वांत कमी आहे.

६९) पोलिस व गुन्हेगारी

सन २००१-०२ मध्ये जिल्हयात एकूण १३ पोलिस ठाणे, २९ आऊट पोस्ट व १२ लॉकप्स होती. यावधी पोलिस दलाचा एकूण खर्च रु. १२८९.३६ लाख एवढा झाला होता. सन २००१-०२ या वर्षामध्ये ४९०० गुन्हेयांसंबंधी प्रकरणाची नोंद झाली असून २०००-२००१ च्या तुलनेत यात १.०२ टक्का घट झालेली आहे. गुन्हेयांसंबंधी प्रकरणापैकी सर्वात जास्त ७३.६२ टक्के गुन्हे विशेष किंवा स्थानिक कायद्याखालील दखलपात्र ठरलेले गुन्हे होते तर सार्वजनिक शांतता-सुरक्षितता व न्यायाबाबतचे १.०४ टक्के, व्यक्ती विषयक गंभीर गुन्हे ०.५१ टक्के, व्यक्ती व मालमत्ता विषयक गंभीर गुन्हे २.३० टक्के, व्यक्ती-विषयक किरकोळ गुन्हे ४.३९ टक्के व राहिलेले १८.१४ टक्के गुन्हे हे इतर गुन्हेगारी स्वरूपाचे होते.

७०) अग्निशामक दल

रत्नागिरी, खड, चिपळूण आणि राजापूर येथील नगरपरिषदाकडे तसेच नगर पंचायत दापोली येथे अग्निशामक दल आहेत.

७१) मनोरंजन

सन २००१-०२ मध्ये जिल्हयात एकूण ६ चित्रपटगृहे होती त्यांची प्रत्येक खेळासाठी आमन क्षमता ३०९६ होती तसेच जिल्हयात २६ सरकारमान्य व्हिडीओ गृहे होती.

७२) पर्यटन विकास

सृष्टीसौंदर्याने नटलेल्या या रत्नागिरी जिल्हयामध्ये पर्यटकांना मंत्रमुग्ध करतील अशी अनेक स्थळे आहेत. महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाने रत्नागिरी जिल्हयातील गणपतीपुळे या निसर्गरम्य धार्मिक ठिकाणी पर्यटन स्थळ विकसित करून पर्यटकांना आवश्यक सुविधा उपलब्ध करून दिल्या आहेत. त्याप्रमाणे मार्लेश्वर तालुका संगमेश्वर व वेळणेश्वर तालुका गुहागर या स्थळांचे काम विकासाच्या दृष्टीने हाती घेतले आहे त्यामुळे दिवसेंदिवस पर्यटकांची संख्या वाढत आहे. जिल्हयातील समुद्रकिनार, खाडया, ऐतिहासिक किल्ले, लहान धबधबे, गरम पाण्याचे झरे, प्रसिध्द देवालये, प्राचीन कालीन गुंफा, द-याखो-यातील निसर्गरम्य परिसर पर्यटकांना आकर्षित करतील या दृष्टीने रत्नागिरी सिंधुदूर्ग प्रादेशिक नियोजन मंडळाने जिल्हयातील ७७ स्थळांचा अभ्यास करून ती विकसित करता येतील असे आपल्या अहवालाने नमूद केले आहे.

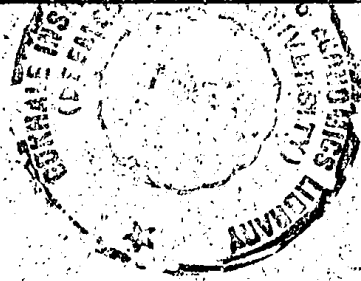
२. त्यानंतर पर्यटन विकासाला चालना देण्यासाठी शासनाच्या गृह विभागाकडील निर्णय दिनांक:-८ नोव्हेंबर-१९९६ अन्वये राज्यातील नागरी व ग्रामीण भागातील अनेक प्रसिध्द यात्रास्थळे, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, निसर्गरम्य स्थळे इत्यादी पर्यटकांच्या दृष्टीने विकसित करण्यासाठी निर्णय झालेला आहे त्याप्रमाणे अशा स्थळांचे 'अ', 'ब' आणि 'क' अशा तीन श्रेणीमध्ये वर्गीकरण करण्यात आले आहे त्याप्रमाणे सद्यःस्थितीत रत्नागिरी जिल्हयात 'अ' श्रेणीमध्ये कोणतेही पर्यटनस्थळे अंतर्भूत नाही. 'ब' आणि 'क' पर्यटन स्थळाबाबतचा तपशिल पुढीलप्रमाणे आहे.

'ब' वर्गीय पर्यटन स्थळे :- यागध्ये जिल्हयातील १. गणपतीपुळे २. पावस ३. वेळणेश्वर ४. पन्हेळेकाडी ५. थिवोपॅलेस या ५ केंद्रांचा समावेश हाता या श्रेणीतील ठिकाणे राज्याच्या अर्थसंकल्पीय साधनसंपत्तीमधून विकसित करावयाची आहेत त्याप्रमाणे या केंद्रांचा विकास करण्यासाठी सविस्तर आराखडा तयार करून तो शासनास सादर करण्यात आला असून त्यामधील काही कामे आता प्रगतीपथावर आहेत.

'क' वर्गीय पर्यटन स्थळे :- जिल्हयातील ३४ ठिकाणे 'क' वर्गीय पर्यटन स्थळे म्हणून शासनाने घोषित केली असून ती पुढीलप्रमाणे आहेत.

१. अरवली २. गुहागर ३. मारळ ४. धामापूर तलाव ५. कोळरी ६. आंगले ७. रांगारपूर ८. नरेंद्रगड ९. देवरुख १०. राजापूर, गरमपाण्याचे झरे ११. जामग १२. रावतळे १३. परशुराम १४. मालगुंड १५. कोळकेंवाडी १६. कमबा संगमेश्वर १७. मांडवी १८. माचाल १९. गधारेश्वर (चिपळूण) २०. गणशगुळ २१. राजापूर २२. वाडीलिव २३. माडवन २४. दापोली २५. हसाल २६. धमाळी २७. शिर्ब २८. भरवगड २९. डरवण ३०. मार्लेश्वर ३१. हेदवी ३२. भगवती किल्ला ३३. उन्हेरे ३४. बाणकोट या श्रेणीतील ठिकाणे जिल्हा नियोजन समितीने केलेल्या तरतूदीप्रमाणे ती टप्या-टप्याने विकसित करावयाची आहेत त्याप्रमाणे यामधील काही केंद्रांचा विकास करण्यासाठी कामांना मंजुरी देण्यात आली असून त्यामधील काही कामे आता प्रगतीपथावर आहेत.

जिल्हयात फलाद्यान, मच्छिमारी यावर आधारीत प्रक्रीया करणा-या लघुउद्योगांना अगून बराच वाव आहे. तसेच पर्यटन केंद्रांचा विकास केला तर पर्यटन व्यवसायाला जिल्हयाच्या अर्थव्यवस्थेत स्थान मिळू शकेल. जिल्हयाला निमणांचे वर्दान आहे त्याप्रमाणे फलाद्यान, मच्छिमारी व पर्यटन याद्वारे जिल्हयाचा चांगला विकास होऊ शकेल व त्यादृष्टीने शासन प्रयत्नशील आहे.

भाग : 2

सांख्यिकी तक्ते

पान 1 ते 160

2001 च्या जनगणनेनुसार तहसिलवार क्षेत्रफळ, घर व लोकसंख्या

जिल्हा :- रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	बाब	क्षेत्र चौ.कि. मी.	दर चौ.कि मध्ये लोकसंख्या	गाव संख्या		शहरे संख्या	वापरा-तील निवास-गृहे संख्या	केटूब संख्या	लोकसंख्या		
					वस्ती असलेली	ओसाड				एकूण	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	मंडणगड	एकूण	442.93	154	109	-	-	14396	15129	70587	31408	39179
		ग्रामीण	442.93	154	109	-	-	14396	15129	70587	31408	39179
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	एकूण	868.83	206	176	-	2	37993	39351	193444	88172	105272
		ग्रामीण	850.11	185	176	-	-	33971	34954	177584	80056	97528
		नागरी	18.72	1182	-	-	2	4022	4397	15860	8116	7744
3	खेड	एकूण	1023.45	176	215	-	1	35216	37036	194510	91684	102826
		ग्रामीण	1020.24	167	215	-	-	33081	34799	180698	84882	95816
		नागरी	3.21	3517	-	-	1	2135	2237	13812	6802	7010
4	चिपळूण	एकूण	1177.65	211	104	1	2	47526	50418	281005	135034	145971
		ग्रामीण	1158.85	182	164	1	-	40399	42904	224089	106038	118051
		नागरी	18.80	2036	-	-	2	7127	7514	56916	28996	27920
5	गुहागर	एकूण	662.49	184	121	-	1	25771	27560	142249	66718	75531
		ग्रामीण	662.49	184	121	-	-	25771	27560	139044	65067	73977
		नागरी	-	-	-	-	1	-	-	3205	1651	1554
6	रत्नागिरी	एकूण	943.54	267	199	-	2	44329	51121	302198	148063	154135
		ग्रामीण	933.05	209	199	-	-	33642	40075	222627	106220	116407
		नागरी	10.49	5389	-	-	2	10687	11046	79571	41843	37728
7	संगमेश्वर	एकूण	1255.46	165	197	1	-	40102	44144	214690	98027	116663
		ग्रामीण	1255.46	165	197	1	-	40102	44144	214690	98027	116663
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	लांजा	एकूण	757.49	140	121	1	1	19530	21846	113151	51861	61290
		ग्रामीण	757.49	140	121	1	-	19530	21846	100873	45580	55293
		नागरी	-	-	-	-	1	-	-	12278	6281	5997
9	राजापूर	एकूण	1194	150	238	-	1	33191	37431	184648	83464	101184
		ग्रामीण	1187.79	143	238	-	-	31364	35458	174149	78234	95915
		नागरी	6.19	1587	-	-	1	1827	1973	10499	5230	5269
	एकूण जिल्हा	एकूण	8325.82	185	1540	3	10	298054	324036	1696482	794431	902051
		ग्रामीण	8268.41	170	1540	3	0	272256	296869	1504341	695512	808829
		नागरी	57.41	2405	-	-	10	25798	27167	192141	98919	93222

टिप :- 1) रकमा क्र.6,7,8,11,12 व 13 मधील माहिती जनगणना 2001 नुसार असून उर्वरित

माहिती 1991 च्या जनगणनेनुसार आहे.

आधार : जनगणना - 1991 व 2001

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	मंडणगड	1951	48956	48956	0	21799	21799	-	27157	27157	-
		1961	52066	52066	0	22749	22749	-	29307	29307	-
		1971	57058	57058	0	24556	24556	-	32502	32502	-
		1981	62045	62045	0	26736	26736	-	35309	35309	-
		1991	68198	68198	0	29909	29909	-	38289	38289	-
		2001	70587	70587	0	31408	31408	-	39179	39179	-
2	दापोली	1961	129105	129105	0	57000	57000	-	72105	72105	-
		1961	134709	117922	16787	58597	50451	8146	76112	67471	8641
		1971	147778	128654	19124	64396	55007	9389	83382	73647	9735
		1981	160303	141405	18898	69386	59985	9401	90917	81420	9497
		1991	179284	157153	22131	79190	68107	11083	100094	89046	11048
		2001	193444	177594	15860	88172	80056	8116	105272	97528	7744
3	खंड	1951	124861	118384	6477	56915	53605	3310	67946	64779	3167
		1961	137410	130995	7315	61851	58117	3734	75559	71978	3581
		1971	154999	146176	8823	69267	64879	4388	85732	81297	4435
		1981	166042	155839	10203	74176	69011	5165	91866	86828	5038
		1991	181935	170647	11288	83642	77944	5698	98293	92703	5590
		2001	194510	180698	13812	91684	84882	6802	102826	95816	7010
4	चिपळूण	1951	153102	137255	15847	69208	61424	7784	83894	75831	8063
		1961	170982	148222	22760	77645	66078	11567	93337	82144	11193
		1971	202613	168756	33857	92797	75602	17195	109816	93154	16662
		1981	214215	178860	35355	97274	79758	17516	116941	99102	17839
		1991	248704	210419	38286	117054	97871	19183	131650	112547	19103
		2001	281005	224089	56916	135034	106038	28996	145971	119051	27920
5	गुहागर	1951	87886	87886	0	37301	37301	-	50585	50585	-
		1961	91513	91513	0	37608	37608	-	53905	53905	-
		1971	100150	100150	0	41274	41274	-	58876	58876	-
		1981	108774	108774	0	44840	44840	-	63934	63934	-
		1991	122135	122135	0	51871	51871	-	70264	70264	-
		2001	142249	139044	3205	66718	65067	1651	75531	73977	1554

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
6	रत्नागिरी	1951	159377	132295	27082	71680	57710	13970	87697	74585	13112
		1961	168390	137299	31091	75964	59803	16161	92426	77496	14930
		1971	188626	151075	37551	86274	66842	19432	102352	84233	18119
		1981	211200	164164	47036	97621	73247	24374	113579	90917	22662
		1991	251619	195090	56529	119416	90464	28952	132203	104626	27577
		2001	302198	222627	79571	148063	106220	41843	154135	116407	37728
7	संगमेश्वर	1951	148331	141861	6470	66677	63508	3169	81654	78353	3301
		1961	157020	157020	0	69446	69446	-	87574	87574	-
		1971	176452	176452	0	78166	78166	-	98286	98286	-
		1981	191622	191622	0	85963	85963	-	105659	105659	-
		1991	206530	206530	0	92592	92592	-	113938	113938	-
		2001	214690	214690	0	98027	98027	-	116663	116663	-
8	लाजा	1951	77921	77921	0	35121	35121	-	42800	42800	-
		1961	82247	82247	0	36205	36205	-	46042	46042	-
		1971	89573	89573	0	39010	39010	-	50563	50563	-
		1981	96384	96384	0	42078	42078	-	54306	54306	-
		1991	106211	106211	0	47693	47693	-	58518	58518	-
		2001	113151	100873	12278	51861	45580	6281	61290	55293	5997
9	राजापूर	1951	146541	128089	18452	65005	56570	8435	81536	71519	10017
		1961	151916	137365	14551	66146	59342	6804	85770	78023	7747
		1971	161493	145877	15616	69356	62054	7302	92137	83823	8314
		1981	169070	160186	8884	72955	68592	4363	96115	91594	4521
		1991	179441	169619	9822	78823	74951	4772	100618	95568	5050
		2001	184648	174149	10499	83464	78234	5230	101184	95915	5269
जिल्हा एकूण	जिल्हा एकूण	1951	1076080	1001752	74328	480706	444038	36668	695374	557714	37660
		1961	1146243	1053739	92504	506211	459799	46412	640032	503940	46092
		1971	1278742	1163771	114971	565096	507390	57706	713646	656381	57265
		1981	1379655	1259279	120376	611029	550210	60819	768628	709069	59557
		1991	1544057	1406001	138056	700190	630502	69688	843867	775499	68368
		2001	1696482	1504341	192141	794431	695512	98919	902051	808829	93222

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा :- रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	दर चौ. कि. मी. मधील लोक संख्या	दर हजार पुरुषां मागे स्त्रियांचे प्रमाण	दशवार्षिक फरकाची टक्केवारी		
					एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
1	मंडणगड	1951	118	1246	-	-	-
		1961	125	1288	+6.33	+6.33	-
		1971	137	1324	+9.61	+9.61	-
		1981	149	1321	+8.74	+8.74	-
		1991	154	1280	+9.92	+9.92	-
		2001	-	1247	+3.50	+3.50	-
2	दापोली	1951	152	1265	-	-	-
		1961	159	1299	+4.34	-8.66	-
		1971	175	1295	+9.70	+9.10	+13.92
		1981	189	1310	+8.48	+9.91	-1.18
		1991	206	1264	+11.84	+11.14	+17.11
		2001	-	1194	+7.90	+13.00	-28.34
3	खंड	1951	125	1194	-	-	-
		1961	137	1222	+10.05	+9.89	+12.94
		1971	155	1238	+12.80	+12.36	+20.62
		1981	166	1238	+7.12	+6.61	+15.64
		1991	178	1175	+9.57	+9.50	+10.63
		2001	-	1122	+6.91	+5.89	+22.36
4	चिपळूण	1951	136	1212	-	-	-
		1961	152	1202	+11.68	+7.99	+43.62
		1971	186	1183	+18.50	+13.85	+48.76
		1981	190	1202	+5.73	+5.99	+4.42
		1991	211	1125	+16.10	+17.64	+8.29
		2001	-	1081	+12.99	+6.50	+48.66
5	गुहागर	1951	140	1356	-	-	-
		1961	146	1433	+4.13	+4.13	-
		1971	160	1426	+9.44	+9.44	-
		1981	173	1426	+8.61	+8.61	-
		1991	184	1355	+12.28	+12.28	-
		2001	-	1132	+16.47	+13.84	+100.00

1951 पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशवार्षिक फरक

जिल्हा :- रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	दर चौ.कि. मी. मधील लोक संख्या	दर हजार पुरुषां मागे स्त्रियांचे प्रमाण	दशवार्षिक फरकाची टक्केवारी		
					एकूण	ग्रामीण	नागरी
1	2	3	13	14	15	16	17
6	रत्नागिरी	1951	172	1223			
		1961	182	1217	+5.66	+3.78	+14.80
		1971	204	1186	+12.02	+10.03	+20.78
		1981	228	1163	+11.97	+8.66	+25.26
		1991	267	1107	+19.14	+18.84	+20.18
		2001		1041	+20.10	+14.12	+40.76
7	संगमेश्वर	1951	115	1225			
		1961	112	1261	+5.86	+10.69	-100.00
		1971	137	1257	+12.38	+12.38	
		1981	148	1229	+8.60	+8.60	
		1991	165	1231	+7.78	+7.78	
		2001		1190	+3.95	+3.95	
8	लांजा	1951	146	1219			
		1961	112	1272	+5.55	+5.55	
		1971	122	1296	+8.91	+8.91	
		1981	131	1291	+7.60	+7.60	
		1991	140	1227	+10.20	+10.20	
		2001		1182	+6.53	-5.03	+100.00
9	राजापूर	1951	114	1254			
		1961	118	1297	+3.67	+7.24	-21.14
		1971	126	1328	+6.30	+6.20	+7.32
		1981	132	1317	+4.69	+9.81	-43.11
		1991	150	1277	+6.13	+5.89	+10.56
		2001		1212	+2.90	+2.67	+6.89
जिल्हा एकूण	जिल्हा एकूण	1951	989	1239			
		1961	143	1264	+6.52	+5.19	+24.45
		1971	155	1263	+11.56	+10.44	+24.29
		1981	167	1258	+7.89	+8.21	+4.70
		1991	185	1205	+11.92	+11.65	+14.69
		2001		1135	+9.87	+6.99	+39.18

आधार : 1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001 ची जनगणना

1991 च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावाचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	वस्ती असलेली गावे							
		200 पेक्षा कमी		200 ते 499		500 ते 999		1000 ते 1999	
		संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	मंडणगड	9	1176	39	13463	45	30871	14	18151
2	दापोली	6	879	41	14941	79	57272	40	54178
3	खेड	6	849	76	27086	73	53316	54	76008
4	चिपळूण	5	567	13	5233	45	34322	83	119653
5	गुहागर	4	250	16	6482	56	41380	39	54126
6	रत्नागिरी	13	1357	44	16210	67	47666	55	75836
7	संगमेश्वर	7	668	48	16972	63	47089	60	87133
8	लांजा	3	493	37	14340	47	33823	31	41117
9	राजापूर	18	2331	61	22396	81	56392	47	64039
	एकूण जिल्हा	71	8570	375	137123	556	402131	423	590241

तक्ता क्रमांक 1.3 पुढे चालू

अ.क्र.	तहसिल	वस्ती असलेली गावे								
		2000 ते 4999		5000 ते 9999		10000 व अधिक		एकूण		आसाड गावे संख्या
		संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	मंडणगड	2	4537	-	-	-	-	109	68198	-
2	दापोली	8	24510	1	5373	-	-	175	157153	-
3	खेड	6	13388	-	-	-	-	215	170647	-
4	चिपळूण	16	43355	1	7288	-	-	163	210418	1
5	गुहागर	7	19897	-	-	-	-	122	122135	-
6	रत्नागिरी	19	47996	1	6025	-	-	199	195090	-
7	संगमेश्वर	14	38644	1	5045	1	10979	194	206530	-
8	लांजा	3	7652	1	8786	-	-	122	106211	1
9	राजापूर	9	24461	-	-	-	-	216	169619	2
	एकूण जिल्हा	84	224440	5	32517	1	10979	1515	1406001	4

आधार : 1991 ची जनगणना

1991 च्या जनगणने प्रमाण लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	नवीन असलेली गावे (लोकसंख्याप्रमाण) प्रा.ध.ची संख्या					
		5000 पेक्षा कमी		5000 ते 9999		10000 ते 19999	
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	मंडणगड	-	-	-	-	-	-
2	दांगोली	-	-	3	22131	-	-
3	खंड	-	-	-	-	-	11288
4	चिपळूण	1222	84992	1010	2028	2200	प्रमाण
5	गुहागर	1000	0000	2000	2000	2000	प्रमाण
6	रत्नागिरी	1001	100	1000	2001	2001	प्रमाण
7	संगमेश्वर	8525	1000	2001	0000	2000	प्रमाण
8	लांजा	-	-	-	-	-	-
9	राजापूर	-	-	-	-	9822	-
	एकूण जिल्हा	1	3992	4	31953	1	11288

तक्ता क्रमांक 1.4 पुढे चालू

अ.क्र.	तहसिल	लोकसंख्ये प्रमाणे शहरांची संख्या								
		20000 ते 49999		50000 ते 99999		100000 व अधिक		एकूण शहर		
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	
1	2	11	12	13	14	15	16			
1	मंडणगड	-	-	-	-	-	-	0	0	
2	दांगोली	1222	-	200	1000	2000	2000	3	22131	
3	खंड	1000	-	0000	2000	2000	2000	1	11288	
4	चिपळूण	1001	1	34294	100	1000	2001	2	33286	
5	गुहागर	8525	-	1000	2001	0000	2000	0	0	
6	रत्नागिरी	-	-	-	1	56529	-	1	56529	
7	संगमेश्वर	-	-	-	-	-	-	0	0	
8	लांजा	-	-	-	-	-	-	0	0	
9	राजापूर	-	-	-	-	-	-	1	9822	
	एकूण जिल्हा	1	1	34294	1	56529	0	0	8	138056

आधार : 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे

1991 च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	बाब	काम करणा-यांचा वर्ग						
			शेतकरी	शेत-मजूर	पशु-संवर्धन, जंगल काम, मच्छीमारी शिकारी, फळबाग, मळे इ.	स्वाणकाम व दगड खाणकाम करणारे	वस्तुनिर्माण प्रक्रिया सेवा व दुरुस्त्या इ. घरगुती उद्योगात काम करणारे	घरगुती उद्योग व्यतिरिक्त इतर उद्योग	बाधकाम करणारे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	पंढणगड	ग्रामीण	18564	2553	418	130	318	633	511
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	18564	2553	418	130	318	633	511
2	दापाला	ग्रामीण	35746	8835	3585	383	613	1773	1151
		नागरी	533	772	544	11	161	407	198
		एकूण	36279	9607	4129	394	774	2180	1349
3	खड	ग्रामीण	47790	7045	387	406	648	3109	1650
		नागरी	164	33	39	13	82	353	205
		एकूण	47954	7078	626	421	930	3462	1855
4	चिपळूण	ग्रामीण	56095	6248	564	362	1370	3788	3113
		नागरी	934	623	104	119	331	1667	748
		एकूण	57029	7471	668	481	1701	5455	3861
5	गुहागर	ग्रामीण	28763	4904	3461	236	512	1111	990
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	28763	4904	3461	236	512	1111	990
6	रत्नागिरी	ग्रामीण	35982	9497	3248	634	1055	4155	1704
		नागरी	175	79	1952	117	606	2017	1055
		एकूण	36157	9576	5200	751	1661	6172	2759
7	संगमेश्वर	ग्रामीण	61853	7269	487	257	778	1812	1594
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	61853	7269	487	257	778	1812	1594
8	लांजा	ग्रामीण	28278	2414	384	283	367	783	892
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	28278	2414	384	283	367	783	892
9	रत्नागिरी	ग्रामीण	50468	4567	2034	537	804	1370	1093
		नागरी	117	31	68	1	83	232	109
		एकूण	50585	4598	2102	538	887	1602	1202
जिल्हा	ग्रामीण	363539	53932	14768	3230	6665	18534	12698	
	नागरी	1923	1538	2707	261	1263	4676	2313	
	एकूण	365462	55470	17475	3491	7928	23210	15013	

जिल्हा : रत्नागिरी

प्र. क्र.	तहसिल	बाब	काम करणा-यांचा वर्ग						
			व्यापार आणि वाणिज्य क्षेत्रात काम करणारे	वाहतूक साउवण आणि दळण-वळण	इतर काम करणारे	एकूण मुख्यतः काम करणारे (4 ते 13 ची बेरीज)	सिमांतिक काम करणारे	एकूण काम करणारे	एकूण लोकसंख्या (14 ते 16 ची बेरीज)
1	2	3	11	12	13	14	15	16	17
1	मंडणगड	ग्रामीण	1234	537	1640	26538	3394	38266	68198
		नागरी	-	-	-	0	-	0	0
		एकूण	1234	537	1640	26538 [38.91]	3394	38266 [56.11]	68198
2	दापोली	ग्रामीण	2721	868	3751	59426	11385	86342	157153
		नागरी	1442	509	1664	6241	357	15533	27431
		एकूण	4163	1377	5415	65667 [36.63]	11742	101875 [56.82]	179284
3	खड	ग्रामीण	1716	875	3416	67444	11156	92017	170647
		नागरी	1004	343	1010	3246	74	7968	11268
		एकूण	2720	1218	4426	70690 [38.85]	11230	100013 [54.97]	181935
4	चिपळूण	ग्रामीण	2533	1412	5818	81903	13037	115478	210418
		नागरी	2547	1218	2943	11234	168	26884	38286
		एकूण	5080	2630	8761	93137 [37.45]	13205	142362 [57.24]	243704
5	गुहागर	ग्रामीण	1958	582	2444	44961	9810	67364	122135
		नागरी	-	-	-	0	-	0	0
		एकूण	1958	582	2444	44961 [36.81]	9810	67364 [55.16]	122135
6	रत्नागिरी	ग्रामीण	3444	2016	5971	67706	21854	105530	195090
		नागरी	3272	1822	5496	16591	572	39366	56329
		एकूण	6716	3838	11467	84297 [33.50]	22426	144896 [57.59]	251419
7	संगमनेवर	ग्रामीण	2974	1425	4940	83389	14330	108811	206530
		नागरी	-	-	-	0	-	0	0
		एकूण	2974	1425	4940	83389 [40.38]	14330	108811 [52.69]	206530
8	लांजा	ग्रामीण	1365	482	2232	37480	14710	54021	106211
		नागरी	-	-	-	0	-	0	0
		एकूण	1365	482	2232	37480 [35.29]	14710	54021 [50.86]	106211
9	रानापूर	ग्रामीण	2040	709	3337	66959	18090	84570	169619
		नागरी	793	341	863	2638	117	7067	9822
		एकूण	2833	1050	4200	69597 [38.79]	18207	91637 [51.07]	179441
जिल्हा	ग्रामीण	19985	8906	33549	535805	117766	752429	1406001	
	नागरी	9058	4233	11975	39950	1298	96318	138056	
	एकूण	29043	13139	45525	575756 [37.29]	119054	849247 [55.00]	1544057	

टिप : 1) केंसालील आकडे एकूण लोकसंख्याशी टक्केवारी दर्शावतात.

आधार : जनगणना 1991

1991 च्या जनगणनेनुसार मुख्यतः काम करणाऱ्या व्यक्तींची
उद्योगगट क्षेत्रनिहाय विभागणी

जिल्हा : रत्नागिरी

बाब	प्राथमिक क्षेत्र			द्वितीय क्षेत्र		
	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7
ग्रामीण	202970	232499	435469	32690	5207	37897
	[71]	[93]	[31]	[11]	[2]	[7]
नागरी	4548	1881	6429	7142	1112	8254
	[14]	[26]	[16]	[22]	[15]	[21]
एकूण	207518	234380	441898	39832	6319	46151
	[65]	[91]	[77]	[12]	[2]	[8]

तक्ता क्रमांक 1.5 (ब) पुढे चालू

बाब	तृतीय क्षेत्र			एकूण		
	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7
ग्रामीण	51356	11084	62440	287016	248790	535806
	[18]	[4]	[12]	[100]	[100]	[100]
नागरी	20893	4374	25267	32583	7367	39950
	[64]	[59]	[63]	[100]	[100]	[100]
एकूण	72249	15458	87707	319599	256157	575756
	[23]	[6]	[15]	[100]	[100]	[100]

टिप : 1) कंसातील आकडे काम करणाऱ्या एकूण व्यक्तींशी (पुरुष/स्त्रिया/एकूण)

टक्केवारी दर्शविताने.

आधार : 1991 ची जनगणना

तक्ता क्रमांक 1.6 (अ)

लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा : रत्नागिरी

बाब	सर्व वयोगट	0-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34
1	2	3	4	5	6	7	8
एकूण	1544057	436057	187320	162093	124503	109763	92699
ग्रामीण	1406001	309105	172580	147053	110212	96820	81997
नागरी	138056	26952	14740	15040	14291	12943	10702

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 1.6 (अ) पुढे चालू

- 11 -

लोकसंख्येचे वयोगटानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा : रत्नागिरी

बा ब	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64
1	9	10	11	12	13	14
एकूण	93850	78998	77230	69559	60562	56932
ग्रामीण	84197	71438	71170	63940	56420	53019
नागरी	9653	7560	6060	5619	4142	3913

तक्ता क्रमांक 1.6 (अ) पुढे चालू

बा ब	65 - 69	70 - 74	75 - 79	80 वर्षावरील	वय अनिर्दिशित
1	15	16	17	18	19
एकूण	38351	27930	12240	15040	930
ग्रामीण	36040	25860	11460	13890	800
नागरी	2311	2070	780	1150	130

आधार: 1991 ची जनगणना.

तक्ता क्रमांक 1.6 (ब)

लोकसंख्येचे धर्मानुसार वर्गीकरण - जनगणना 1991

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	पुरुष स्त्रिया एकूण	बाब	सर्व धर्म	बौद्ध	ख्रिश्चन	हिंदू	जैन	मुस्लीम	शीख	इतर	धर्म अनिर्दिशित
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	पुरुष	एकूण	700190	51861	639	576082	1793	68666	53	71	1025
		ग्रामीण	630502	49544	334	526085	1241	52714	17	45	522
		नागरी	69688	2317	305	49997	552	15952	36	26	503
2	स्त्रिया	एकूण	843867	63429	514	694080	1690	82945	28	49	1132
		ग्रामीण	775499	61154	246	647026	1213	65190	6	41	623
		नागरी	68368	2275	268	47054	477	17755	22	8	509
	एकूण	एकूण	1544057	115290	1153	1270162	3483	151611	81	120	2157
		ग्रामीण	1406001	110698	580	1173111	2454	117904	23	86	1145
		नागरी	138056	4592	573	97051	1029	33707	58	34	1012

आधार : जनगणना 1991.

1991 च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती करीता आंकडेवारी

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	बाब	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			एकूण		
			व्यक्ति	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ति	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ति	पुरुष	स्त्रिया
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	मंडणगड	एकूण	1037	503	534	2615	1328	1287	3652	1831	1821
		ग्रामीण	1037	503	534	2615	1328	1287	3652	1831	1821
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	एकूण	4971	2390	2581	8220	3854	4366	13191	6244	6947
		ग्रामीण	4419	2103	2316	7907	3686	4221	12326	5789	6537
		नागरी	552	287	265	313	168	145	865	455	410
3	खेड	एकूण	4914	2378	2536	1319	664	655	6233	3042	3191
		ग्रामीण	4336	2080	2256	1228	613	615	5564	2693	2871
		नागरी	578	298	280	91	51	40	669	349	320
4	चिपळूण	एकूण	4867	2471	2396	1555	841	714	6422	3312	3110
		ग्रामीण	3934	1958	1976	1526	824	702	5460	2782	2678
		नागरी	933	513	420	29	17	12	962	530	432
5	गुहागर	एकूण	1342	635	707	202	116	86	1544	751	793
		ग्रामीण	1342	635	707	202	116	86	1544	751	793
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	एकूण	3936	1943	1993	552	314	238	4488	2257	2231
		ग्रामीण	2849	1358	1491	123	70	53	2972	1428	1544
		नागरी	1087	585	502	429	244	185	1516	829	687
7	संगमेश्वर	एकूण	3071	1399	1672	169	99	70	3240	1498	1742
		ग्रामीण	3071	1399	1672	169	99	70	3240	1498	1742
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	लांजा	एकूण	1486	672	814	47	32	15	1533	704	829
		ग्रामीण	1486	672	814	47	32	15	1533	704	829
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	राजापूर	एकूण	1761	827	934	168	99	69	1929	926	1003
		ग्रामीण	1644	775	869	151	86	65	1795	861	934
		नागरी	117	52	65	17	13	4	134	65	69
एकूण जिल्हा	एकूण	27385	13218	14167	14847	7347	7500	42232	20565	21667	
	ग्रामीण	24118	11483	12635	13968	6854	7114	38086	18337	19749	
	नागरी	3267	1735	1532	879	493	386	4146	2228	1918	

आधार : जनगणना 1991

भिती/छपरे यासाठी वापरलेल्या साधन सामग्रीनुसार घरांचे वर्गीकरण

जिल्हा : रत्नागिरी

(1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ.क्र.	बाब	एकूण संख्या	ग्रामीण संख्या	नागरी संख्या
1	2	3	4	5
	एकूण जनगणना घरे	451490	416600	34890
	एक : भितीच्या सामग्रीनुसार			
1	भितीची सामग्री - गवत, पाने, वेळू व बांबू	56685	55225	1460
2	माती	228650	221855	6795
3	कच्च्या विटा	66170	63895	2275
4	लाकूड	4325	3245	1080
5	पक्क्या विटा	14385	10485	3900
6	गॅल्फनाईज्ड लाखंडी व इतर धातूचे पत्रे	2685	1565	1120
7	दगड	63020	50070	12950
8	सिमेंट, क्राँक्रीट	12490	7370	5120
9	वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामग्री	3080	2690	190
	दोन : छपराच्या सामग्रीनुसार			
1	गवत, पाने, वेळू, माती, कच्च्या विटा किंवा बांबू	74170	72725	1445
2	कोले, तक्ती दगड, कंकर	343480	318895	24585
3	पन्हाळीचे लाखंडी पत्रे, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रे	5835	3425	2410
4	एसबेस्टॉस सिमेंटचे पत्रे	5140	3440	1700
5	विटा व चुना	605	465	140
6	दगड	390	260	130
7	प्रचलित सिमेंट, क्राँक्रीट	7625	3740	3885
8	इतर वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामग्री	14245	13650	595

आधार : जनगणना 1991, प्रकाशना (भाग 8 ए व बी) घरबांधणी अहवाल.

आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण

जिल्हा : रत्नागिरी

(1991 च्या जनगणनेनुसार)

अ.क्र.	बाब	ग्रामीणसंख्या	नागरी संख्या	एकूण संख्या
1	2	3	4	5
1	एक) एकूण कुटुंबे (दोन) घराच्या मालकीबाबतची स्थिती	292430	26085	318515
	अ) स्वतःची घरे असलेली	271090	14865	285955
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	17380	9430	26810
	क) बेघर कुटुंबे / ड) इतर	3960	1790	5750
2	एक ते दोन व्यक्ति असलेली कुटुंबे			
	(एक) एकूण कुटुंबे	59445	4235	63680
	(दोन)घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	52715	1825	54540
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	5580	2070	7650
	क) बेघर कुटुंबे / ड) इतर	1150	340	1490
3	तीन ते पाच व्यक्ति असलेली कुटुंबे			
	(एक) एकूण कुटुंबे	142630	13295	155925
	(दोन)घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	131360	6810	138170
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	9280	5450	14730
	क) बेघर कुटुंबे / ड) इतर	1990	1035	3025
4	सहा ते आठ व्यक्ति असलेली कुटुंबे			
	(एक) एकूण कुटुंबे	70610	6210	76820
	(दोन)घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	67710	4245	71955
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	2215	1610	3825
	क) बेघर कुटुंबे / ड) इतर	685	355	1040
5	नऊ व अधिक व्यक्ति असलेली कुटुंबे			
	(एक) एकूण कुटुंबे	19745	2345	22090
	(दोन)घराच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घरे असलेली	19305	1985	21290
	ब) भाड्याच्या घरात राहणारी	305	300	605
	क) बेघर कुटुंबे / ड) इतर	135	60	195

टिप : या तक्त्यातील एकूण कुटुंबांच्या संख्येत संस्था कुटुंबांचा समावेश नाही

आधार : जनगणना 1991, प्रकाशना (भाग 8 ए व बी) घरबांधणी अहवाल.

जनगणना घरे आणि त्यांचा वापर

जिल्हा : रत्नागिरी

(1991 ची जनगणना)

अ.क्र.	बाब	एकूण जनगणना घरे	जनगण- नेच्या सुरुवातीची रिकामी असलेली घरे	जनगणना-घरांचा वापर			इतर वापरासह स्तंभ 6 व 7 मध्ये निर्देशित केलेल्या	हॉटेल, धर्मशाळा, पर्यटन घरे इत्यादि
				रहाणे	दुकान आणि रहाणे	यंत्रशाळा (कुटीरोद्यो- गासह) आणि रहाणे		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	एकूण	451490	25865	288755	3125	3615	उ.ना.	930
2	ग्रामीण	416600	23155	265070	2645	3165	उ.ना.	630
3	नागरी	34890	2710	23685	480	450	उ.ना.	300

तक्ता क्रमांक 1.10 पुढे चालू

अ.क्र.	बाब	उपहार- गृहे सांडून दुकाने	व्यवसायाची घरे आणि कार्यालये	कारखाने यंत्रशाळा छपरे इत्यादि	रेस्टॉरंट मिठाईची दुकाने आणि उपहार गृहे	करमणूक पचायत घरे सांस्कृतिक केंद्रे इ. पूजास्थान सांडून	पूजास्थान (देवळे, चर्च, मशिद, गुरूद्वारा) वगैरे	इतर
1	2	10	11	12	13	14	15	16
1	एकूण	7255	2645	5415	785	760	6785	105555
2	ग्रामीण	5295	1975	4135	565	670	6375	102920
3	नागरी	1960	670	1280	220	90	410	2635

आधार : 1991 जनगणना प्रकाशन.

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - चालू किमतीनुसार

जिल्हा- रत्नागिरी

(रूपये हजारात)

अ.क्र.	क्षेत्र	वर्ष-2000-2001 (अस्थायी)		वर्ष-2001-2002 (प्रारंभिक)	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6
1)	कृषि	4877658	4636818	5197029	4940419
2)	वन संवर्धन आणि ओडके पाडणे	575995	566146	639173	628245
3)	मासेमारी	885950	781196	1056039	931177
4)	खाण व दगड खाणकाम	19293	14956	17185	13322
	एकूण-प्राथमिक क्षेत्र (अ)	6358896	5999116	6909425	6513162
5)	नोंदणीकृत उद्योग	3849136	3078529	4041068	3232035
6)	अनोंदणीकृत उद्योग	1140906	939405	1478088	1217037
7)	बांधकाम	2283278	2183188	2540414	2429050
8)	बीज, वायू (गॅस) व पाणी पुरवठा	493429	322860	876185	573304
	एकूण- द्वितीय क्षेत्र (ब)	7766749	6523982	8935754	7451427
9)	रेल्वे	11327	8871	12129	9493
10)	परिवहन, साठवणूक व गोदामे	1900568	1464831	2083101	1605516
11)	दळणवळण	1154053	933668	1224547	990700
12)	व्यापार, हॉटेल व उपहारगृहे	3851180	3736216	4440456	4307901
13)	बँका व विमा उद्योग	3137751	2969455	3564228	3365461
14)	स्थावर मालमत्ता, राहत्या घराची मालकी व व्यवसाय सेवा	1840414	1568559	1675818	1428277
15)	सार्वजनिक प्रशासन	1669147	1481358	1798807	1596430
16)	इतर सेवा	2822400	2701546	3917485	3749739
	एकूण - तृतीय क्षेत्र (क)	16386840	14864504	18716570	17053516
	एकूण जिल्हा उत्पन्न	30512485	27387602	34561750	31018105
	दरडोई जिल्हा उत्पन्न (रूपये)	18032	16185	20291	18210
	एकूण राज्य उत्पन्न	2388751747	2130402147	2714061839	2418770839
	दरडोई राज्य उत्पन्न (रूपये)	24869	22179	27755	24736
	एकूण जिल्हा उत्पन्नाची एकूण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी	1.28	1.29	1.27	1.28

टिप : 1. 2000-01 चे अंदाज हे तात्पुरत्या स्वरूपाचे आहेत. 2) 2001-02 चे अंदाज हे प्रारंभिक स्वरूपाचे आहेत.

3 आकडे पूर्णाकात केल्याने काही ठिकाणी बरजा जुळणार नाहीत.

4 "आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव, अनुरूप निर्देशांकांचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंगभूत उणीवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज दोबळे मानाने जिल्ह्यातील उत्पन्नाची पातळी आजमाविण्याकरिता वापरावेत"

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

क्षेत्रवार जिल्हा उत्पन्न व दरडोई जिल्हा उत्पन्न - स्थिर (1993-94) किंमतीनुसार

जिल्हा- रत्नागिरी

(रूपये हजारात)

अ.क्र.	क्षेत्र	वर्ष-2000-2001 (अस्थायी)		वर्ष-2001-2002 (प्रारंभिक)	
		स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न	स्थूल जिल्हा उत्पन्न	निव्वळ जिल्हा उत्पन्न
1	2	3	4	5	6
1)	कृषि	3443677	3284054	3754284	3580262
2)	वन संवर्धन आणि ओडके पाडणे	276419	271808	281550	276854
3)	मासेमारी	390377	346613	599853	532603
4)	खाण व दगड खाणकाम	4702	3598	5902	4516
	एकूण -प्राथमिक क्षेत्र (अ)	4115175	3906072	4641589	4394234
5)	नोंदणीकृत उद्योग	2416448	1874572	2490158	1931754
6)	अनोंदणीकृत उद्योग	931266	794967	959564	819124
7)	बांधकाम	1398764	1319329	1553309	1465098
8)	बीज, वायू (गॅस) व पाणी पुरवठा	413475	274458	504790	335071
	एकूण- व्दीतीय क्षेत्र (ब))	5159952	4263326	5507822	4551047
9)	रेल्वे	9987	8237	10591	8812
10)	परिवहन, साठवणूक व गोदामे	1146837	849442	1202638	890774
11)	दळणवळण	981113	834910	1104094	939564
12)	व्यापार, हॉटेल व उपहारगृहे	2486351	2399496	2705894	2611369
13)	बँका व विमा उद्योग	2022902	1899949	2160665	2022303
14)	स्थावर मालमत्ता, राहत्या घराची मालकी व व्यवसाय सेवा	967288	802523	801693	665134
15)	सार्वजनिक प्रशासन	940647	833331	983580	871365
16)	इतर सेवा	1608603	1528255	2142076	2035083
	एकूण - तृतीय क्षेत्र (क)	10163729	9156141	11111231	10044405
	एकूण जिल्हा उत्पन्न	19438855	17325539	21260642	18989686
	दरडोई जिल्हा उत्पन्न (रूपये)	11488	10239	12482	11148
	एकूण राज्य उत्पन्न	1558751531	1376899631	1665156788	1473586188
	दरडोई राज्य उत्पन्न (रूपये)	16228	14335	17029	15070
	एकूण जिल्हा उत्पन्नाची एकूण राज्य उत्पन्नाशी टक्केवारी	1.25	1.26	1.28	1.29

टिप : 1. 2000-01 चे अंदाज हे तात्पुरत्या स्वरूपाचे आहेत. 2) 2001-02 चे अंदाज हे प्रारंभिक स्वरूपाचे आहेत.

3 आकडं पूर्णांकात कल्याण काही ठिकाणी बरजा जुळणार नाहीत.

4 "आकडेवारीच्या उपलब्धतेचा अभाव, अनुरूप निर्देशांकांचा वापर तसेच पध्दतीमधील अंगभूत उणीवा या सर्वांमुळे जिल्हा उत्पन्नाचे अचूक अंदाज बांधण्यामध्ये मर्यादा येत असल्याने हे अंदाज दोबळ मानाने जिल्ह्यातील उत्पन्नाची पातळी आजमाविण्याकरीता वापरावेत"

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

निगडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा : रत्नागिरी

वर्ष - 2001

(पर्जन्य मि.मी.)

अ. क्र.	महिना	तहसिल									
		मंडणगड			दापोली			खेड			
		सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	जानेवारी	2	-	-	-	-	-	-	1	1	4
2	फेब्रुवारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	मार्च	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	एप्रिल	2	-	-	-	-	-	2	-	-	
5	मे	24	6	34	44	11	50	31	7	44	
6	जून	776	20	490	832	23	361	756	20	680	
7	जुलै	1605	31	1144	1389	31	912	1413	19	373	
8	ऑगस्ट	967	30	850	844	31	722	858	31	1014	
9	सप्टेंबर	355	21	284	418	22	236	392	16	343	
10	ऑक्टोबर	149	6	43	113	6	62	194	5	77	
11	नोव्हेंबर	9	1	34	24	-	-	11	-	-	
12	डिसेंबर	8	-	-	4	-	-	4	-	-	
	एकूण	3896	115	2379	3669	124	2343	3662	99	2535	

तक्ता क्रमांक 2.1 पुढे चालू

अ. क्र.	महिना	तहसिल									
		चिपळूण			गुहागर			रत्नागिरी			
		सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	सरा- सरी	पर्जन्य दिव- सांची संख्या	पर्जन्य	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	जानेवारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	फेब्रुवारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	मार्च	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	एप्रिल	-	1	17	-	-	-	-	-	-	-
5	मे	36	5	67	13	8	54	18	12	182	
6	जून	738	24	440	673	18	299	844	24	494	
7	जुलै	1217	31	747	1096	30	631	1145	31	578	
8	ऑगस्ट	1017	31	832	740	31	571	646	31	681	
9	सप्टेंबर	328	18	328	426	20	261	284	20	403	
10	ऑक्टोबर	226	6	75	146	7	59	148	11	116	
11	नोव्हेंबर	8	-	-	8	-	-	6	3	2	
12	डिसेंबर	-	-	-	15	-	-	12	-	-	
	एकूण	3571	116	2506	3117	114	1875	3103	132	2456	

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 2.1 पूढे चालू

(पर्जन्य मि.मी.)

अ. क्र.	महिना	तहसिली									
		संगमेश्वर			लाजा			राजापूर			
		सरा-सरी	पर्जन्य दिव-सांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिव-सांची संख्या	पर्जन्य	सरा-सरी	पर्जन्य दिव-सांची संख्या	पर्जन्य	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	जानेवारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	फेब्रुवारी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	मार्च	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	एप्रिल	8	-	-	-	-	-	14	-	-	-
5	मे	32	8	86	38	10	112	61	11	113	
6	जून	781	21	584	789	24	725	943	30	635	
7	जुलै	1426	30	828	1351	31	701	1541	31	861	
8	ऑगस्ट	958	31	759	713	30	1078	946	31	722	
9	सप्टेंबर	413	22	432	304	19	229	353	14	199	
10	ऑक्टोबर	256	12	180	214	11	191	247	6	92	
11	नोव्हेंबर	8	-	-	12	2	15	5	-	-	
12	डिसेंबर	16	-	-	7	-	-	10	-	-	
	एकूण	3898	124	2869	3427	127	3051	4120	123	2622	

टिप : तक्त्यातील "सरासरी" ही मागील 10 वर्षांची आहे. आधार : जिल्हातील सर्व तहसिलावार.

तक्ता क्रमांक 2.2

निबंधक केंद्रातील कमाल व किमान तापमान (2001)

जिल्हा : रत्नागिरी

(आकडे सल्लिसअसमध्य)

अ. क्र.	महिना	केंद्र : रत्नागिरी		केंद्र : हण	
		कमाल	किमान	कमाल	किमान
1	2	3	4	5	6
1	जानेवारी	31.4	19.4	28.5	22.5
2	फेब्रुवारी	31.2	18.6	27.5	21.9
3	मार्च	31.0	21.0	28.6	23.1
4	एप्रिल	32.6	24.7	30.5	26.0
5	मे	32.6	25.1	31.5	26.7
6	जून	30.1	25.1	30.2	26.9
7	जुलै	29.0	24.4	29.0	25.3
8	ऑगस्ट	28.6	24.0	28.6	24.9
9	सप्टेंबर	29.7	23.4	29.7	25.0
10	ऑक्टोबर	32.1	23.7	31.5	25.3
11	नोव्हेंबर	34.9	22.2	33.3	25.2
12	डिसेंबर	33.9	20.4	31.9	23.7
	वर्ष : 2001	34.9	18.6	33.3	21.9

आधार : संचलनक, विभागीय हवामान शास्त्र कार्यालय कलाबा. मंत्रं 400005

जिल्हा :- रत्नागिरी

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	एकूण भौगोलीक क्षेत्र (5+8+12+15+16)	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेततीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडीत जमिनीव्यतिरिक्त लागवड न झालेली एकूण जमीन			
					बिगर शेतती वापरा खालील जमीन	पडीत लागवडी लायक नसलेली जमीन	एकूण (6+7)	लागवडी लायक पण वापरात नसलेली	कायम गुरे चरण व चरणाची जागा	कसले ल्या जमिनीत समाविष्ट झाडे, झुडप, फळबागा पाखाली	एकूण (9+10+11)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	मंडणगड	1997-98	42576	123	554	8484	9038	2424	-	7415	9839
		2000-01	45932	123	554	9854	10408	979	0	0	979
2	दापोली	1997-98	86339	-	2121	22097	24218	11343	6916	5508	23767
		2000-01	86379	931	2354	19096	21450	12732	11649	5508	29889
3	खेड	1997-98	101610	3622	2367	17649	20016	20794	-	128	20922
		2000-01	101610	33145	375	17648	18023	24890	1948	128	26966
4	चिपळूण	1997-98	111613	240	3315	27771	31086	21730	-	-	21730
		2000-01	112540	360	1837	28011	29848	21730	-	-	21730
5	गुहागर	1997-98	63603	-	1519	19779	21298	15580	4026	939	20545
		2000-01	63603	-	759	21580	22339	15305	2616	2641	20562
6	रत्नागिरी	1997-98	92796	-	3149	34218	37367	8846	-	13711	22557
		2000-01	93031	-	155	35202	35357	8992	-	12230	21222
7	संगमेश्वर	1997-98	125117	-	4027	35376	39403	4259	11618	-	15877
		2000-01	123702	-	103	35387	35490	26241	16808	-	43049
8	लाजा	1997-98	73930	1049	1161	19095	20256	10381	3625	-	14006
		2000-01	74198	1049	162	19095	19257	21989	2534	-	24523
9	राजापूर	1997-98	118849	801	2556	13449	16005	42899	1823	24765	69487
		2000-01	119918	826	1599	1494	3093	40105	1837	24736	66678
एकूण जिल्हा		1997-98	816433	5835	20769	197918	218687	138256	28008	52466	218730
		2000-01	820913	36434	7898	187367	195265	172963	37392	45243	255598

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	पडीत जमीन			लागवडीखालील क्षेत्र			लागवडी लायक क्षेत्र (9+11+15+16)
			चालू पड	हतर पड	एकूण पड 13+14 ✓	निव्वळ क्षेत्र ✓	एका पेक्षा अधिक ✓	एकूण क्षेत्र 16+17 ✓	
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19
1	मंडणगड	1997-98	1385	6837	8222	15354	233	15587	33415
		2000-01	7415	9270	16685	17737	137	17874	35401
2	दापोली	1997-98	3313	6293	9606	28748	498	29246	55205
		2000-01	2893	1249	4142	29967	334	30301	52349
3	खेड	1997-98	422	37801	38223	18827	245	19072	77972
		2000-01	337	3237	3574	19902	319	20221	48494
4	चिपळूण	1997-98	7055	8461	15516	43041	458	43499	80287
		2000-01	9504	8781	18285	42317	450	42767	82332
5	गुहागर	1997-98	176	22	198	21562	2135	23697	38279
		2000-01	1214	2829	4043	16659	121	16780	38648
6	रत्नागिरी	1997-98	3033	3852	6885	25987	822	26809	55429
		2000-01	132	3890	4022	32430	223	32658	57674
7	संगमेश्वर	1997-98	4951	31514	36465	33372	392	33764	74096
		2000-01	5624	3897	9521	35642	470	36112	71404
8	लाजा	1997-98	5127	4284	9411	29208	220	29428	49000
		2000-01	1425	2359	3784	25585	4	25589	51358
9	राजापूर	1997-98	1405	1761	3166	29390	421	29811	100220
		2000-01	3921	14989	18910	30411	111	30522	114162
	एकूण जिल्हा	1997-98	26867	100825	127692	245489	5424	250913	563903
		2000-01	32465	50501	82966	250650	2174	252824	551822

टिप : 1997-98 ची माहिती पूर्ण सुधारीत असून 2000-2001 ची माहिती तात्पुरती आहे.

आधार :- 1) कृषि आयुक्तालय, पूण 2) अधिक्षक, भूमि अभिलेख, रत्नागिरी.

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा :- रत्नागिरी

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	तांदुळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	वरी	नाचणी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	मंडणगड	1997-98	3124	--	--	--	--	--	--	548	1084
		2000-01	3124	--	--	--	--	--	--	548	1084
2	दापाली	1997-98	7939	--	--	--	--	--	--	1331	3115
		2000-01	8140	--	--	--	--	--	--	1331	3147
3	खेड	1997-98	13301	--	--	--	--	--	--	513	1700
		2000-01	13241	--	--	--	--	--	--	348	1302
4	चिपळूण	1997-98	12026	--	--	--	--	--	--	130	2902
		2000-01	13156	--	--	--	--	--	--	1241	5060
5	गुहागर	1997-98	4162	--	--	--	--	--	--	1010	4114
		2000-01	4142	--	--	--	--	--	--	1010	4114
6	रत्नागिरी	1997-98	7489	--	--	--	--	--	--	130	1185
		2000-01	7445	--	--	--	--	--	--	30	180
7	संगमेश्वर	1997-98	11608	--	--	--	--	--	--	434	2883
		2000-01	11900	--	--	--	--	--	--	399	2697
8	लांजा	1997-98	9901	--	--	--	--	--	--	124	1819
		2000-01	9907	--	--	--	--	--	--	82	1161
9	राजापूर	1997-98	9862	--	--	--	--	--	--	171	1809
		2000-01	9853	--	--	--	--	--	--	153	1733
	एकूण जिल्हा	1997-98	79412	0	0	0	0	0	0	4391	20611
		2000-01	80908	0	0	0	0	0	0	5142	20478

पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा :- रत्नागिरी

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	इतर तृणधान्ये	एकूण तृणधान्ये 4 ते 13	हरभरा	तूर	मूग	उडीद	वाल	कुळीथ	चवळी
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	मंडणगड	1997-98	--	4756	--	25	--	25	127	--	--
		2000-01	--	4756	--	25	--	25	137	--	--
2	दापोली	1997-98	947	13332	--	84	--	46	271	107	--
		2000-01	726	13344	--	6	--	42	--	32	--
3	खेड	1997-98	34	15548	110	147	89	40	154	--	--
		2000-01	31	14922	117	49	37	41	159	--	--
4	चिपळूण	1997-98	16	15074	--	31	--	2	216	--	--
		2000-01	--	19457	--	31	--	2	16	--	--
5	गुहागर	1997-98	765	10051	2	95	--	16	338	64	--
		2000-01	765	10031	2	--	3	16	--	45	--
6	रत्नागिरी	1997-98	--	8804	--	25	--	--	240	70	--
		2000-01	--	7655	--	22	--	5	4	70	5
7	संगमेश्वर	1997-98	17	14942	--	40	--	2	200	98	--
		2000-01	6	15002	--	47	--	7	--	94	1
8	लांजा	1997-98	83	11927	--	25	--	9	50	36	--
		2000-01	5	11155	--	5	4	9	--	36	--
9	राजापूर	1997-98	161	12003	--	24	--	49	--	129	--
		2000-01	148	11887	--	23	--	55	11	128	--
एकूण जिल्हा		1997-98	2023	106437	112	496	89	189	1596	504	0
		2000-01	1681	108209	119	208	44	202	327	406	6

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा :- रत्नागिरी

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ.क्र.	तहसिल	वर्ष	इतर कड- धान्ये	एकूण कडधान्य 15 ते 22	एकूण अन्न धान्ये 14+23	ऊस	मिरची	हळद	सुपारी	इतर मसा ल्याचे पदार्थ	एकूण मसाल्या चे पदार्थ 26 ते 29
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	मंडणगड	1997-98	--	177	4933	--	--	--	47	--	47
		2000-01	137	324	5080	--	--	--	62	--	62
2	दापोली	1997-98	--	508	13840	--	14	--	413	2	429
		2000-01	--	80	13424	--	16	--	533	2	551
3	खेड	1997-98	--	540	16088	--	12	--	--	--	12
		2000-01	--	403	15325	--	12	--	--	--	12
4	चिपळूण	1997-98	216	465	15539	5	6	--	4	--	10
		2000-01	216	265	19722	5	6	--	6	--	12
5	गुहागर	1997-98	106	621	10672	1	18	--	147	--	165
		2000-01	86	153	10184	1	18	--	176	--	194
6	रत्नागिरी	1997-98	--	335	9139	--	20	1	45	2	68
		2000-01	78	184	7839	--	20	1	45	1	67
7	संगमेश्वर	1997-98	479	819	15761	--	6	3	9	--	18
		2000-01	411	560	15562	--	7	3	13	--	23
8	लांजा	1997-98	--	120	12047	--	5	--	22	--	27
		2000-01	--	54	11209	--	5	--	22	--	27
9	राजापूर	1997-98	--	202	12205	--	9	--	99	--	108
		2000-01	--	217	12104	--	18	--	107	--	125
	एकूण	1997-98	801	3787	110224	6	90	4	736	4	884
	जिल्हा	2000-01	928	2240	110449	6	102	4	964	3	1073

पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

जिल्हा :- रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	वर्ष	आंबा	काजू	एकूण फळ	एकूण माजी पाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	मंडणगड	1997-98	2562	730	3296	--	--	8276	--	--	--
		2000-01	2565	1730	4299	--	--	9441	--	--	--
2	दापोली	1997-98	3250	2505	5776	--	--	20045	--	--	--
		2000-01	1642	1130	2192	47	--	16214	--	--	--
3	खेड	1997-98	1098	979	2077	--	--	18177	--	--	--
		2000-01	1106	1003	2109	197	--	17643	--	--	--
4	चिपळूण	1997-98	858	501	1373	--	--	16927	--	--	--
		2000-01	858	501	1373	241	--	21353	--	--	--
5	गुहागर	1997-98	335	202	577	--	--	11415	--	--	--
		2000-01	335	212	593	74	--	11046	--	--	--
6	रत्नागिरी	1997-98	1500	750	2260	--	--	11467	--	--	--
		2000-01	5627	2756	8396	26	--	16328	--	--	--
7	संगमेश्वर	1997-98	1304	--	1304	--	--	17083	--	--	--
		2000-01	1522	1496	3031	444	--	19060	--	--	--
8	लाजा	1997-98	1637	9152	10791	--	--	22865	--	--	--
		2000-01	1426	1452	2879	1	--	14116	--	--	--
9	राजापूर	1997-98	1519	701	2229	--	--	14542	--	--	--
		2000-01	1693	1282	2915	9	--	15153	--	--	--
एकूण	1997-98	14063	15520	29683	0	0	140797	0	0	0	
जिल्हा	2000-01	16174	11562	27787	1039	0	140354	0	0	0	

पुढे चालू

तेहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा :- रत्नागिरी

(क्षेत्र हॅक्टरमध्ये)

अ.क्र.	तेहसिल	वर्ष	भुदमूग	जवस	करडई	तांदूळ	नारळ	इतर गळीत धान्ये	एकूण गळीत धान्ये 40 ते 45	तबाखू	इतर औषधी व मादक पदार्थ
1	2	3	40	41	42	43	44	45	46	47	48
1	मंडणगड	1997-98	--	--	--	248	31	--	279	--	--
		2000-01	--	--	--	248	31	--	279	--	--
2	दापोली	1997-98	--	--	--	524	1761	--	2285	--	--
		2000-01	--	--	--	428	870	--	1298	--	--
3	खेड	1997-98	50	--	--	179	9	--	238	--	--
		2000-01	57	--	--	177	11	--	245	--	--
4	चिपळूण	1997-98	235	--	--	63	110	--	408	--	--
		2000-01	235	--	--	63	112	--	410	--	--
5	गुहागर	1997-98	12	--	--	330	319	--	661	--	--
		2000-01	12	--	--	330	245	--	587	--	--
6	रत्नागिरी	1997-98	--	--	--	50	380	--	430	--	--
		2000-01	--	--	--	78	406	--	484	--	--
7	संगमखर	1997-98	--	--	--	335	49	--	384	--	--
		2000-01	--	--	--	233	51	--	284	--	--
8	लांजा	1997-98	--	--	--	227	31	--	258	--	--
		2000-01	--	--	--	227	61	--	289	--	--
9	राजापूर	1997-98	--	--	--	53	103	--	156	--	--
		2000-01	--	--	--	66	101	--	167	--	--
	एकूण	1997-98	297	0	0	2009	2793	0	5099	0	0
	जिल्हा	2000-01	305	0	0	1850	1888	0	4043	0	0

पुढे चालू

तहसिलवार निरनिराळ्या पिकांखालील क्षेत्र

जिल्हा :- रत्नागिरी

(क्षेत्र हक्टरमध्ये)

अ.क्र	तहसिल	वर्ष	एकूण औषधी व मादक पदार्थ 47+ 48	चान्याचा पिके	हिरवी पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके 39+46 +49 ते 52	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र 36 + 53	एकापेक्षा अधिक सेळा लागवडी खालील क्षेत्र	लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्र 54 -55
1	2	3	49	50	51	52	53	54	55	56
1	मंडणगाड	1997-98	0	7032	--	--	7311	15587	233	15354
		2000-01	0	8154	0	0	8433	17874	137	17737
2	दापोली	1997-98	0	6916	--	--	9201	29246	498	28748
		2000-01	0	12789	0	0	14087	30301	334	29967
3	खेड	1997-98	0	657	--	--	895	19072	245	18827
		2000-01	0	2333	0	0	2578	20221	319	19902
4	चिपळूण	1997-98	0	26164	--	--	26572	43499	458	43041
		2000-01	0	21004	0	0	21414	42767	450	42317
5	गुहागर	1997-98	0	11621	--	--	12282	23697	2135	21562
		2000-01	0	5147	0	0	5734	16780	121	16659
6	रत्नागिरी	1997-98	0	14912	--	--	15342	26809	822	25987
		2000-01	0	15846	0	0	16330	32658	228	32430
7	संगमेश्वर	1997-98	0	16297	--	--	16681	33764	392	33372
		2000-01	0	16768	0	0	17052	36112	470	35642
8	लांजा	1997-98	0	6305	--	--	6563	29428	220	29208
		2000-01	0	11184	0	0	11473	25589	4	25585
9	राजापूर	1997-98	0	15113	--	--	15269	29811	421	29390
		2000-01	0	15202	0	0	15369	30522	111	30411
	एकूण	1997-98	0	105017	0	0	110116	250913	5424	245489
	जिल्हा	2000-01	0	108427	0	0	112470	252824	2174	250650

टिप : 1) 1997-98 ची माहिती पूर्ण सुधारीत असून 2000-2001 ची माहिती तात्पुरती आहे.

आधार :- 1) कृषि आयुक्तालय, पुणे 2) अधक्षक, भूमि अधिलक्ष, रत्नागिरी.

मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन व एकूण उत्पादन

जिल्हा :- रत्नागिरी

वर्ष : 2001-02

दर हेक्टरी सरासरी उत्पादन = किलोमध्ये

एकूण उत्पादन = "00" मे. टनात

अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण उत्पादन
1	2	3	4
1	तांदुळ	2671	2102
2	गहू	-	-
3	ज्वारी	-	-
4	बाजरी	-	-
5	बाली	-	-
6	मका	-	-
7	नाचणी	1261	233
8	हतर तृणधान्ये	698	36
9	एकूण तृणधान्ये	2315	2371
10	हरभरा	-	-
11	तूर	452	3
12	उडीद	756	3
13	मूग	670	1
14	मसूर	-	-
15	हतर कडधान्ये	295	34
16	एकूण कडधान्ये	482	41

अ. क्र.	पिके	दर हेक्टरी उत्पादन	एकूण* उत्पादन
1	2	3	4
17	जवस	-	-
18	भुईमूग	3089	* 11
19	मोहरी	-	-
20	तीळ	-	-
21	एरंडी	-	-
22	ऊस	-	-
23	नारळ (नग लाखात)	0.10*	270.79
24	कापूस (सरकी विरहित)	-	-
25	ताग	-	-
26	मेस्टर (अंबाडी)	-	-
27	तंबाखू	-	-
28	एकूण औषधी व अमली पदार्थ	-	-
29	सुंठ (आले)	963	3
30	मिरची (लाल)	882	2
31	हळद	806	3
32	बटाटा	4428	1328

टिप :- सुंठ, हळद उत्पादन मे. टनात आहे.

आधार :- कृषी आयुक्तालय, पुणे

* नारळाचे दर हेक्टरी उत्पादन 10000 नारट असं आहे.

विविध साधनांचे ओलिता खालील क्षेत्र

जिल्हा :- रत्नागिरी

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ.क्र.	तहसिल	वर्ष	ओलिताखालील क्षेत्र		ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र 4+5	ओलिता खालील एकूण क्षेत्र	एकूण लागवडी खालील क्षेत्र	ओलिता खालील एकूण क्षेत्राची लागवडी खालील क्षेत्राशी टक्केवारी
			पृष्ठ भागीय	विहिरी व्दारे				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	मंडणगड	1997-98	-	55	55	75	15587	0.48
		2000-01	-	308	308	493	17874	2.76
2	दापोली	1997-98	-	490	490	628	29246	2.15
		2000-01	-	474	474	474	30301	1.56
3	खेड	1997-98	50	163	213	213	19072	1.12
		2000-01	-	649	649	649	20221	3.21
4	चिपळूण	1997-98	-	199	199	218	43504	0.50
		2000-01	27	139	166	403	42767	0.94
5	गुहागर	1997-98	-	270	270	583	23692	2.48
		2000-01	40	148	188	492	16780	2.93
6	रत्नागिरी	1997-98	-	220	220	465	26809	1.73
		2000-01	58	478	536	661	32658	2.02
7	संगमेश्वर	1997-98	-	124	124	124	33764	0.37
		2000-01	2	131	133	133	36112	0.37
8	लांजा	1997-98	-	210	210	309	29428	1.05
		2000-01	-	99	99	99	25589	0.39
9	राजापूर	1997-98	-	-	-	273	29811	0.92
		2000-01	-	258	258	258	30522	0.85
एकूण जिल्हा		1997-98	50	1731	1781	2893	250913	1.15
		2000-01	127	2684	2811	3662	252824	1.45

टिप :- 1996-97 ची माहिती पूर्ण सुधारीत असून 1999-2000 ची माहिती तात्पुरती आहे.

आधार :- 1) कृषि आयुक्तालय, पूणे 2) अधिक्षक, भूमि अभिलेख, रत्नागिरी.

निरनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- रत्नागिरी

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	तांदुळ	गहू	खरीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकूण ज्वारी	बाजरी	मका	वरी	नाचणी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	मंडणगड	1997-98	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2000-01	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	1997-98	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		2000-01	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	खंड	1997-98	65	-	-	-	-	-	-	-	-
		2000-01	67	-	-	-	-	-	-	-	-
4	विपळूण	1997-98	54	-	-	-	-	-	-	-	-
		2000-01	76	-	-	-	-	-	-	-	-
5	गुहागर	1997-98	20	-	-	-	-	-	-	-	-
		2000-01	20	-	-	-	-	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	1997-98	35	-	-	-	-	-	-	-	-
		2000-01	40	-	-	-	-	-	-	-	-
7	संगमश्वर	1997-98	72	-	-	-	-	-	-	-	-
		2000-01	68	-	-	-	-	-	-	-	-
8	सांजा	1997-98	229	-	-	-	-	-	-	-	-
		2000-01	14	-	-	-	-	-	-	-	-
9	राजापूर	1997-98	25	-	-	-	-	-	-	-	-
		2000-01	19	-	-	-	-	-	-	-	-
	एकूण	1997-98	500	0	0	0	0	0	0	0	0
	जिल्हा	2000-01	304	0	0	0	0	0	0	0	0

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 3.5 पुढे चालू

- 31 -

निरनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा : रत्नागिरी

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	इतर तृणधान्य	एकूण तृणधान्य 4 ते 13.	हरभरा	तूर	मूग	उडीद	बाल	कुळीथ	चवळी
1	2	3	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	मंडगगड	1997-98	-	0	-	-	-	-	-	-	-
		2000-01	-	0	-	-	-	-	-	-	-
2	दाणोली	1997-98	-	0	-	-	-	-	-	-	-
		2000-01	-	0	-	-	-	-	-	-	-
3	खेड	1997-98	-	65	-	47	30	-	-	-	-
		2000-01	-	67	117	49	37	-	-	-	-
4	चिपळण	1997-98	-	54	-	-	-	-	-	-	-
		2000-01	-	76	-	-	-	-	-	-	-
5	गृहगर	1997-98	-	20	-	-	-	-	-	-	-
		2000-01	-	20	-	-	-	-	-	39	-
6	रत्नागिरी	1997-98	-	35	-	-	-	-	-	-	-
		2000-01	60	100	-	22	-	5	-	25	-
7	संगमेश्वर	1997-98	-	72	-	-	-	-	-	-	-
		2000-01	-	68	-	-	-	-	-	-	-
8	सांचा	1997-98	-	229	-	2	-	-	-	-	-
		2000-01	-	14	-	5	-	-	-	-	-
9	राजापूर	1997-98	-	25	-	21	-	-	-	-	-
		2000-01	-	19	-	-	-	-	-	-	-
एकूण		1997-98	0	500	0	70	30	0	0	0	0
जिल्हा		2000-01	60	364	117	76	37	5	0	64	0

पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- रत्नागिरी

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	इतर कडधान्य	एकूण कड धान्य 15 ते 22	एकूण अन्न धान्ये 14+ 23	ऊस	मिरची	हळद	सुपारी	इतर मसा - ल्याचे पदार्थ	एकूण मसा- ल्याचे पदार्थ 26 ते 29
1	2	3	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	मंडणगड	1997-98	-	0	0	-	*	*	*	*	47
		2000-01	-	0	0	-	-	-	62	-	62
2	दापोली	1997-98	-	0	0	-	*	*	*	*	376
		2000-01	-	0	0	-	-	-	-	-	0
3	खेड	1997-98	-	97	142	-	*	*	*	*	12
		2000-01	159	362	429	-	12	-	-	-	12
4	चिपळूण	1997-98	-	0	54	-	*	*	*	*	10
		2000-01	-	0	76	-	-	-	6	-	6
5	गुहागर	1997-98	-	0	20	-	*	*	*	*	165
		2000-01	-	39	59	-	-	-	176	-	176
6	रत्नागिरी	1997-98	-	0	35	-	*	*	*	*	68
		2000-01	7	59	159	-	20	1	45	-	66
7	संगमेश्वर	1997-98	-	0	72	-	*	*	*	*	18
		2000-01	-	0	68	-	-	-	13	-	13
8	लांजा	1997-98	-	2	231	-	*	*	*	*	27
		2000-01	-	5	19	-	-	-	19	-	19
9	राजापूर	1997-98	-	21	46	-	*	*	*	*	108
		2000-01	-	0	19	-	18	-	107	-	125
	राज्या	1997-98	0	100	600	0	0	0	0	0	831
	जिल्हा	2000-01	166	465	829	0	50	1	428	0	479

पुढे चालू

निरनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- रत्नागिरी

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	आंबा	काजू	एकूण फळ	एकूण भाजी पाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके 24+25 +30+ 33 ते 35	कापूस	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके 37+ 38
1	2	3	31	32	33	34	35	36	37	38	39
1	मंडणगड	1997-98	-	-	-	-	-	47	-	-	0
		2000-01	-	-	400	-	-	462	-	-	0
2	दापाली	1997-98	-	-	22	-	-	398	-	-	0
		2000-01	-	-	-	-	-	0	-	-	0
3	खंड	1997-98	-	-	-	-	-	154	-	-	0
		2000-01	-	-	-	197	-	638	-	-	0
4	चिपळूण	1997-98	-	-	44	-	-	108	-	-	0
		2000-01	-	-	-	-	-	82	-	-	0
5	गुहागर	1997-98	-	-	181	-	-	366	-	-	0
		2000-01	-	-	12	-	-	247	-	-	0
6	रत्नागिरी	1997-98	-	-	12	-	-	115	-	-	0
		2000-01	-	-	12	18	-	255	-	-	0
7	संगमेश्वर	1997-98	-	-	1	-	-	91	-	-	0
		2000-01	-	-	1	-	-	82	-	-	0
8	राजा	1997-98	-	-	20	-	-	278	-	-	0
		2000-01	-	-	-	-	-	38	-	-	0
9	राजापूर	1997-98	-	-	20	-	-	174	-	-	0
		2000-01	-	-	13	-	-	157	-	-	0
	एकूण जिल्हा	1997-98	0	0	300	0	0	1731	0	0	0
		2000-01	0	0	438	215	0	1961	0	0	0

निरनिराळ्या पिकांखालील ओलिंताचे क्षेत्र

जिल्हा : रत्नागिरी

(क्षेत्र हक्टरमध्ये)

क्र.	तहसिल	वर्ष	भुईमूग	जवस	करडई	तीळ	नारळ	इतर गळीत धान्य	एकूण गळीत धान्य 40 ते 45	तंबाखू	इतर ओषधी व मादक पदार्थ
1	2	3	40	41	42	43	44	45	46	47	48
1	मडगड	1997-98	-	-	-	-	28	-	28	-	-
		2000-01	-	-	-	-	31	-	31	-	-
2	दापोली	1997-98	-	-	-	-	230	-	230	-	-
		2000-01	-	-	-	-	-	474	474	-	-
3	खेड	1997-98	50	-	-	-	9	-	59	-	-
		2000-01	-	-	-	-	11	-	11	-	-
4	चिपळूण	1997-98	-	-	-	-	110	-	110	-	-
		2000-01	209	-	-	-	112	-	321	-	-
5	गुहागर	1997-98	12	-	-	-	210	-	222	-	-
		2000-01	-	-	-	-	245	-	245	-	-
6	रत्नागिरी	1997-98	-	-	-	-	350	-	350	-	-
		2000-01	-	-	-	-	406	-	406	-	-
7	संगमेश्वर	1997-98	-	-	-	-	33	-	33	-	-
		2000-01	-	-	-	-	51	-	51	-	-
8	तांजा	1997-98	-	-	-	-	31	-	31	-	-
		2000-01	-	-	-	-	61	-	61	0	-
9	राजापूर	1997-98	-	-	-	-	99	-	99	-	-
		2000-01	-	-	-	-	101	0	101	0	-
एकूण		1997-98	62	0	0	0	1100	0	162	0	0
जिल्हा		2000-01	209	0	0	0	1018	474	1701	0	0

पृष्ठे चालू

निरनिराळ्या पिकांखालील ओलिताचे क्षेत्र

जिल्हा :- रत्नागिरी

(क्षेत्र हेक्टरमध्ये)

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	एकूण ओषधी व सादक पदार्थ 47+ 48	चान्या-ची पिके	हिरवी पिके	संकीर्ण अखाद्य पिके	एकूण अखाद्य पिके 39+40+49 +50 ते 52	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र 36 + 53
1	2	3	49	50	51	52	53	54
1	मंडणगड	1997-98	0	-	-	-	28	75
		2000-01	0	-	-	-	31	493
2	दापोली	1997-98	0	-	-	-	230	628
		2000-01	0	-	-	-	474	474
3	खेड	1997-98	0	-	-	-	59	213
		2000-01	0	-	-	-	11	649
4	चिपळूण	1997-98	0	-	-	-	110	218
		2000-01	0	-	-	-	321	403
5	गुहागर	1997-98	0	-	-	-	222	588
		2000-01	0	-	-	-	245	492
6	रत्नागिरी	1997-98	0	-	-	-	350	465
		2000-01	0	-	-	-	406	661
7	संगमेश्वर	1997-98	0	-	-	-	33	124
		2000-01	0	-	-	-	51	133
8	लांजा	1997-98	0	-	-	-	31	309
		2000-01	0	-	-	-	61	99
9	राजापूर	1997-98	0	-	-	-	99	273
		2000-01	0	-	-	-	101	258
एकूण		1997-98	0	0	0	0	1162	2893
जिल्हा		2000-01	0	0	0	0	1701	3662

टिप :- 1) * जशी खण म्हणजे त्याबाबीची फोड उपलब्ध नाही.

2) 1997-98 ची माहिती पूर्ण सुधारीत असून 2000-2001 ची माहिती तात्पुरती आहे.

आधार :- 1) कृषि आयुक्तालय, पुणे 2) अधिकक, भूमि अभिलेख, रत्नागिरी.

तालुकावार सिंचन विहिरी, आणि इतर विहिरी

जिल्हा :- रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	वर्ष	सिंचन विहिरीची एकूण संख्या	वापरात असलेल्या विहिरीवर बसविलेले		वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरी संख्या	इतर विहिरीची संख्या
				डिझेल पंप	विजेचे पंप		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	मंडणगड	1997-98	233	20	92	15	-
		2000-01	233	20	92	15	462
2	दापोली	1997-98	1098	54	295	44	-
		2000-01	1217	61	217	-	1217
3	खेड	1997-98	20	-	26	-	-
		2000-01	22	-	26	-	-
4	चिपळूण	1997-98	41	-	41	57	-
		2000-01	41	-	41	-	1955
5	गुहागर	1997-98	2020	-	1651	-	-
		2000-01	2020	-	651	-	1015
6	रत्नागिरी	1997-98	1976	95	1596	390	649
		2000-01	990	5	1596	390	1066
7	संगमेश्वर	1997-98	71	-	71	31	-
		2000-01	37	-	71	41	3395
8	लाजा	1997-98	1045	39	138	-	-
		2000-01	1045	47	138	-	1322
9	राजापूर	1997-98	755	9	97	96	-
		2000-01	766	10	101	104	2643
एकूण	जिल्हा	1997-98	7259	217	4007	633	649
		2000-01	6371	143	2933	550	13075

टीप :- 1997-98 ची माहिती पूर्ण सुधारित तर 2000-2001 ची माहिती तात्पुरती आहे.

आधार:- 1) कृषी आयुक्तालय, पुणे

2) अधिक्षक, भूमि अभिलेख, रत्नागिरी

तालुकावार कुपनलिका, हातपंप चालू असलेल्या हातपंप व विद्युत पंपाची संख्या

जिल्हा :- रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल.	वर्ष 2001 - 02			31 मार्च 2002 अखेर	
		यशस्वी कुपनलिकांची संख्या	बसविलेल्या हात पंपांची संख्या	बसविलेल्या विद्युत पंपांची संख्या	चालू असलेल्या हात पंपांची संख्या	चालू असलेल्या विद्युत पंपांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	मंडणगड	4	4	--	68	8
2	दापोली	6	5	--	186	12
3	खेड	18	18	--	328	14
4	चिपळूण	12	12	--	282	27
5	गुहागर	4	4	--	77	12
6	रत्नागिरी	4	4	--	114	12
7	संगमेश्वर	13	10	--	236	27
8	लांजा	2	2	--	178	12
9	राजापूर	11	9	--	282	33
	जिल्हा एकूण	74	69	0	1751	157

आवार :- उपअभियंता (सांख्यिकी) भुजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा, रत्नागिरी

लघुपाटबंधा-यांची कामे

जिल्हा: रत्नागिरी

वर्ष : 2001-02

अ.क्र.	तहसिल	पूर्ण झालेल्या कामांची संख्या				उपयोगात असलेली कामे (संख्या)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकारी	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकारी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	मंडणगड	27	2	-	29	15	2	-	17
2	दापोली	99	4	-	103	82	2	-	84
3	खेड	156	6	-	162	78	10	-	88
4	चिपळूण	145	7	-	152	75	8	-	83
5	गुहागर	61	2	-	63	39	2	-	41
6	रत्नागिरी	84	1	-	85	45	-	-	45
7	संगमेश्वर	117	6	-	123	70	7	-	77
8	लांजा	69	8	-	77	33	7	-	40
9	राजापूर	89	6	-	95	64	6	-	70
	एकूण जिल्हा	847	42	0	889	501	44	0	545

तक्ता क्रमांक 3.7 पुढे चालू

अ.क्र.	तहसिल	वापरातील कामांचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)				ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र (हेक्टर)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकारी	एकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी/सहकारी	एकूण
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	मंडणगड	373	808	-	1181	64	686	-	750
2	दापोली	573	1230	-	1803	212	678	-	890
3	खेड	823	938	-	1761	115	430	-	545
4	चिपळूण	243	941	-	1184	143	19	-	162
5	गुहागर	323	183	-	506	177	5	-	182
6	रत्नागिरी	156	-	-	156	72	-	-	72
7	संगमेश्वर	618	2430	-	3048	273	1039	-	1312
8	लांजा	235	1637	-	1872	161	51	-	212
9	राजापूर	220	944	-	1164	123	141	-	264
	एकूण जिल्हा	3564	9111	0	12675	1340	3049	0	4389

आधार : 1) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे दक्षिण विभाग, रत्नागिरी

2) कार्यकारी अभियंता, ग्रा.पा.पु.वि., जि.प., रत्नागिरी.

3) जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

4) कार्यकारी अभियंता, ल.पा.वि.कापसाळ वसाहत, चिपळूण.

5) कार्यकारी अभियंता, स्थानिक क्षेत्र, रत्नागिरी / जोरोस सिंधुदूर्ग

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्पामुळे मिळणारे क्षेत्र व मिळणारे फायदे

जिल्हा : रत्नागिरी

जून 2001 अखेरची स्थिती

अ.क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प	मध्यम प्रकल्प	
1	2	3	4	5
1	प्रकल्पाचे नाव	—	नातूवाडी प्रकल्प	गडनदी प्रकल्प
2	प्रकल्पाचे स्थान	—	मौजे नातूवाडी ता.खेड	मौजे कुचाबे,ता. संगमेश्वर
3	अ) काम पूर्ण झाल्याचे वर्ष	—	1998	—
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होणेचे वर्ष	—	—	2004-2005
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च लाखात	—	3762.00	11279.64
4	धरण			
	अ) मंजूर झालेली उंची(मी)	—	45.25	66.08
	ब) पूर्ण झालेली उंची(मी)	—	45.25	40.00
5	कालवा / वितरिका			
	एकूण लांबी (कि.मी.)			
	1) कालवा	—	36.00	71.00
	2) वितरिका	—	11.18	5.00
	ब)पूर्ण लांबी(किमी)			
	1) कालवा	—	36.00	15.00
	2) वितरिका	—	11.18	—
6	कमाल क्षमता(द.ल.घ.मी.)	—	28.08	65.328
7	31.3.2002 रोजी प्रत्यक्ष साठा (द.ल.घ.मी.)	—	5.18	—
8	एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	—	2390	3578
9	लाभक्षेत्राखालील लागवडीलायक क्षेत्र(हे.)	—	2139	2862
10	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलिताखाली येणारे क्षेत्र(हे.)	—	2050	2576
11	सध्या 2001-02 मध्य ओलिताखाली असलेले क्षेत्र(हे.)			
	अ) वारमाही	—	15.00	—
	ब) हंगामी	—	145.00	—

टिप : या जिल्ह्यात मोठे पाटबंधारे प्रकल्प नाहीत.

आधार : 1) कार्यकारी अभियंता, रत्नागिरी पाटबंधारे विभाग (दक्षिण) रत्नागिरी.

2) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, कापसाळ वसाहत, चिपळूण.

वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या

जिल्हा : रत्नागिरी

वर्ष - 1990-91

क्षेत्रफळ : हेक्टरमध्ये

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी (हेक्टर)	वैयक्तिक धारण		संयुक्त धारण		संस्था धारण		एकूण धारण		पूर्णपणे ओलिताखालील	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	00.02 हेक्टर खालील	4362	48	88	-	6	-	4456	48	92	1
2	00.02-00.49	92068	19709	2417	526	151	33	94636	20268	1612	212
3	00.50 - 00.99	41542	29958	1030	749	40	29	42612	30730	134	70
4	01.00 - 01.99	51187	74190	1436	2069	52	79	52675	76338	51	35
5	02.00 - 02.99	30899	75299	902	2231	23	56	31824	77586	-	-
6	03.00 - 03.99	20213	69762	603	2088	16	57	20832	71907	4	10
7	04.00 - 04.99	13493	60234	430	1913	6	27	13929	62174	-	-
8	05.00 - 07.49	18737	113805	682	4162	17	100	19436	118067	-	-
9	07.50 - 09.99	8550	73450	382	3286	8	70	8940	76806	-	-
10	10.00 - 19.99	9797	117536	459	6288	10	136	9256	123960	-	-
11	20.00 हेक्टर पेक्षा जास्त	1863	53845	184	5822	13	1003	2060	60670	-	-
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		291501	687836	8613	29128	342	1590	300456	718554	1893	328

पृष्ठ चालू

तक्ता क्रमांक : 3.9 पृष्ठ चालू

वहित धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेली वहित धारण जमिन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहितीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहित धारण जमिनीची संख्या

जिल्हा : रत्नागिरी

वर्ष - 1990-91

क्षेत्रफळ : हेक्टरमध्ये

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी (हेक्टर)	पूर्णपणे जिराईत धारण		अंशतः ओलिताखालील धारण			ओलिताखालील क्षेत्र		संपूर्ण मालकीचे व क्षेत्र	
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	एकूण क्षेत्रफळ	ओलिता खालील क्षेत्र	संख्या	निव्वळ ओलिता खालील क्षेत्र	संख्या	क्षेत्रफळ
1	2	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	00.02 हेक्टर खालील	3986	45	-	-	-	उ.ना.	उ.ना.	4456	48
2	00.02-00.49	91679	12547	482	133	61	"	"	94301	20190
3	00.50 - 00.99	41935	15122	389	210	73	"	"	42408	30581
4	01.00 - 01.99	52077	31662	467	380	108	"	"	52360	75857
5	02.00 - 02.99	31316	29278	272	354	87	"	"	31371	76959
6	03.00 - 03.99	20600	24656	218	331	67	"	"	20664	71307
7	04.00 - 04.99	13794	20287	130	300	58	"	"	13854	61844
8	05.00 - 07.49	19209	35997	210	679	70	"	"	19248	116938
9	07.50 - 09.99	8815	21878	116	433	85	"	"	8840	75941
10	10.00 - 19.99	9111	32738	145	808	40	"	"	9195	123164
11	20.00 हेक्टर पेक्षा जास्त	2044	14441	13	43	12	"	"	2042	59923
एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)		294566	238651	2442	3671	661	0	0	298739	712752

वहिल धारण जमिनीच्या संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ, ओलिताखाली असलेली वहिल धारण जमिन आणि ओलिताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहिलीच्या व प्रकारानुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वहिल धारण जमिनीची संख्या

जिल्हा : रत्नागिरी

वर्ष - 1990-91

क्षेत्रफळ : हेक्टरमध्ये

अ. क्र.	क्षेत्रफळ श्रेणी हेक्टर	संपूर्ण भाडेपट्टीचे धारण		संपूर्ण इतरामाफत कसलेले धारण		अंशतः मालकीचे/ इतरामाफत कसलेले धारण		अंशतः भाडेपट्टीचे आणि कसलेले धारण		
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	मालकीचे क्षेत्र	भाडे-पट्टीचे क्षेत्रफळ	इतर-माफत कसलेले क्षेत्र	एकूण क्षेत्रफळ
1	2	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	00.02 हेक्टर खालील	—	—	उ.ना.	उ.ना.	—	—	—	उ.ना.	—
2	00.02-00.49	35	7	—	—	114	15	6	—	30
3	00.50 - 00.99	14	8	—	—	73	42	10	—	56
4	01.00 - 01.99	—	—	—	—	230	249	41	—	350
5	02.00 - 02.99	—	—	—	—	141	277	41	—	352
6	03.00 - 03.99	9	35	—	—	113	308	28	—	403
7	04.00 - 04.99	—	—	—	—	52	121	33	—	229
8	05.00 - 07.49	—	—	—	—	149	683	14	—	885
9	07.50 - 09.99	—	—	—	—	81	578	31	—	666
10	10.00 - 19.99	8	83	—	—	41	363	—	—	534
11	20.00 हेक्टर पेक्षा जास्त	6	488	—	—	12	246	—	—	259
	एकूण (सर्व क्षेत्रफळ श्रेणी)	72	621	0	0	1006	2882	204	0	3834

आधार : राज्य शासनाच्या कृषि विभागाने 1990 - 91 मध्ये घेतलेल्या कृषि गणनेतील सांख्यिकी तक्ते.

जिल्हा : रत्नागिरी

कृषिविषयक अवजारे - पशुगणना- 1997

अ. क्र.	तहसिल	नांगरांची संख्या		बैल गाड्या संख्या	ऊसाचे चरक		ओलितासाठी		ट्रक्टर संख्या	तलघाणी	
		लाकडी	लोखंडी		शक्ती वर चालणारी	बैल मदतीने चालणारी	तेलावर चालणारे पंप	विद्युत पंप		विद्युत शक्तीवर चालणारी	इतर शक्तीवर चालणारी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	भडणगड	4364	—	73	—	1	—	—	—	—	—
2	दापोली	19552	162	491	—	2	67	160	4	—	—
3	खंड	7199	5	131	—	—	26	1	8	1	—
4	विपळुण	15620	76	376	—	—	139	74	10	—	—
5	गुहागर	11475	88	—	1	—	268	41	—	—	—
6	रत्नागिरी	25755	—	207	14	—	23	502	—	—	—
7	संगमेश्वर	19841	19	220	2	—	185	133	16	14	—
8	लांजा	17961	2	271	—	—	116	200	12	—	—
9	राजापूर	20690	—	399	1	—	67	243	—	—	—
	जिल्हा एकूण	142457	352	2168	18	3	891	1354	50	15	2

आधार : जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, रत्नागिरी

तहसिलवार पशुधन (1997 च्या पशुगणनेप्रमाणे)

जिल्हा - रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	विदेशी / संकरीत गाई व बैल (अडीच वर्षावरील बैल)				
		केवळ पैदारी करिता ठेवलेले वळू	पैदारी व कामाकरीता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामाकरीता उपयोगात आणलेले बैल	पैदारीसाठी अथवा कामसाठी उपयोगात न आणलेले बैल	एकूण (3 ते 6)
1	2	3	4	5	6	7
1	मंडणगड	2	78	61	-	141
2	दापोली	22	71	302	5	400
3	खड	9	207	411	37	664
4	चिपळूण	32	222	540	50	844
5	गुहागर	19	56	130	5	210
6	रत्नागिरी	12	35	172	8	227
7	संगमेश्वर	7	198	620	202	1027
8	लाजा	6	29	65	3	103
9	राजापूर	4	22	23	5	54
	जिल्हा एकूण	113	918	2324	315	3670

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

अ.क्र.	तहसिल	विदेशी / संकरीत गाई व बैल					
		अडीच वर्षावरील गाई				विदेशी/ संकरीत अडीच वर्षांपर्यंतची वासरं	एकूण विदेशी संकरीत गाई व बैल (7+11+12)
		दुधल्या	एकदाही न व्यायलल्या व आटलल्या	इतर	एकूण गाई (8 ते 10)		
1	2	8	9	10	11	12	13
1	मंडणगड	250	174	3	427	437	1005
2	दापोली	758	820	14	1592	1292	3284
3	खड	1497	1453	12	2962	2284	5910
4	चिपळूण	2318	1647	5	3970	3229	8043
5	गुहागर	277	233	-	510	490	1210
6	रत्नागिरी	347	282	23	652	727	1606
7	संगमेश्वर	1222	1063	14	2299	2264	5590
8	लाजा	436	348	-	784	658	1545
9	राजापूर	136	112	-	248	297	599
	जिल्हा एकूण	7241	6132	71	13444	11678	28792

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	देशी गाई व बैल						
		तीन वर्षावरील बैल				तीन वर्षावरील गाई		
		केवळ पैदाशीसाठी वापरलेले वळू	पैदाशी व कामाकरीता उपयागात आणलेले बैल	केवळ कामाकरीता वापरलेले बैल	इतर बैल	एकूण 3 वर्षा वरील बैल (14 ते 17)	दुभत्या	आटलेल्या व एकदाही न व्यायलेल्या गाई
1	2	14	15	16	17	18	19	20
1	मंडणगड	7	1041	10004	174	11226	3108	4550
2	दापाली	23	1780	29433	537	31773	8807	15062
3	खेड	59	7172	21080	107	28418	7730	16290
4	चिपळूण	28	3806	25073	564	29471	8630	11923
5	गुहागर	27	3396	17240	819	21482	5021	8790
6	रत्नागिरी	29	4105	28675	740	33549	5856	10704
7	संगमेश्वर	101	5733	27714	659	34207	8074	12500
8	लाजा	4	5499	20011	388	25902	4597	8467
9	राजापूर	22	4850	29605	580	35057	7258	9785
	जिल्हा एकूण	300	37382	208835	4568	251085	59081	98071

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

अ.क्र.	तहसिल	देशी गाई व बैल				
		3 वर्षावरील गाई		तीन वर्ष व त्याखालील देशी वासर	एकूण देशी गाई व बैल (18+22+23)	निदेशी / संकरीत व देशी एकूण गाई व बैल (13+24)
		इतर	एकूण गाई (19 ते 21)			
1	2	21	22	23	24	25
1	मंडणगड	48	7706	7613	26545	27550
2	दापाली	172	24041	21471	77285	80569
3	खेड	263	24283	18433	71134	77044
4	चिपळूण	13	20566	18988	69025	77068
5	गुहागर	570	14381	13116	48979	50189
6	रत्नागिरी	152	16712	12222	62483	64089
7	संगमेश्वर	112	20686	20846	75739	81329
8	लाजा	33	13097	12156	51155	52700
9	राजापूर	15	17058	16704	68819	69418
	जिल्हा एकूण	1378	158530	141549	551164	579956

पुढे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	म्हशी व रेडे						
		तीन वर्षावरील रेडे					3 वर्षावरील म्हशी	
		केवळ पैदाशीसाठी ठेवलेले	पैदाशीसाठी व कामासाठी ठेवलेले	केवळ कामासाठी ठेवलेले	इतर	एकूण रेडे (26 ते 29)	दुभत्या	आटलेल्या व न व्याय- लेल्या
1	2	26	27	28	29	30	31	32
1	मंडणगड	2	128	574	2	706	619	600
2	दापोली	3	346	5839	9	6197	2993	4282
3	खेड	48	877	2107	14	3046	3018	4690
4	चिपळूण	61	231	712	152	1156	3618	2914
5	गुहागर	31	124	313	11	479	1171	874
6	रत्नागिरी	25	328	2710	13	3076	2897	2159
7	संगमेश्वर	29	490	864	11	1394	2286	2515
8	लांजा	-	246	508	2	756	1065	1193
9	राजापूर	22	433	2294	65	2814	3506	3347
	जिल्हा एकूण	221	3203	15921	279	19624	21173	22574

तक्ता क्रमांक 4.1 पुढे चालू

अ.क्र.	तहसिल	म्हशी व रेडे				
		3 वर्षावरील म्हशी		रेडके 3 वर्षे व त्याखालील	एकूण म्हशी व रेडके (30+34+35)	एकूण गोजातीय (25 + 36)
		इतर	एकूण म्हशी (31 ते 33)			
1	2	33	34	35	36	37
1	मंडणगड	4	1223	1088	3017	30567
2	दापोली	27	7302	5628	19127	99696
3	खेड	29	1737	4842	15625	92669
4	चिपळूण	30	6562	4074	11792	88860
5	गुहागर	23	2068	1344	3891	54080
6	रत्नागिरी	4	5060	3092	11228	75317
7	संगमेश्वर	14	4815	3979	10188	91517
8	लांजा	1	2259	1541	4556	57256
9	राजापूर	4	6857	5792	15463	84831
	जिल्हा एकूण	136	43883	31380	94887	674843

पुढे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	मेंढ्या	बकऱ्या	घोडे व शिगरे	दुतर पशुधन	एकूण पशुधन (37 ते 41)	एकूण कोंबड्या	एकूण कुक्कुट जातीच्या पक्षांची संख्या
1	2	38	39	40	41	42	43	44
1	मेंढणगड	-	3436	8	1375	35386	55815	55815
2	दापोली	17	8080	12	4781	112586	194577	194839
3	खेड	-	4576	17	6673	103935	209998	209998
4	चिपळूण	-	11049	18	6847	106774	262237	262237
5	गुहागर	-	1774	-	3010	58864	146689	146689
6	रत्नागिरी	30	7365	-	3981	86693	169995	169995
7	संगमेश्वर	-	10009	-	5723	107249	238065	238065
8	लांजा	-	4311	-	4649	66216	129843	129843
9	राजापूर	-	9781	-	5758	100420	183932	183932
जिल्हा एकूण		47	60381	55	42797	778123	1591151	1591413

अन्वय : 1) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी.

2) पशुगणना - 1997

जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या :2001-02

जिल्हा : रत्नागिरी

(31.3.2002 अखेर)

अ. क्र.	तहसिल	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार								
		पशुवैद्यकीय सर्व चिकित्सालये	पशुवैद्यकीय दवाखाने		पशु-वैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्रे	पशुरोग अन्वेषण केंद्रे / प्रयोग शाळा		फिरत पशुरोग नियंत्रण पथ केंद्रे	फिरते पशुवैद्यकीय दवाखाने	दक्षता पथके
			राज्य	स्थानिक स्तर		राज्य	विभागीय			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	मंडणगड	-	-	2	1	-	-	-	-	-
2	दापोली	-	-	2	5	-	-	-	-	-
3	खंड	-	-	2	4	-	-	-	1	-
4	चिपळूण	1	-	2	6	-	1	1	-	-
5	गुहागर	-	-	2	2	-	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	-	-	3	5	-	-	-	-	-
7	संगमेश्वर	-	-	3	5	-	-	-	-	-
8	लांजा	-	-	1	6	-	-	-	1	-
9	राजापूर	-	-	3	10	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	1	0	20	44	0	1	1	2	0

तक्ता क्रमांक 4.2 पुढे चालू

अ. क्र.	तहसिल	पशुवैद्यकीय संस्थांचा प्रकार										
		कृत्रिम रेतन प्रशिक्षण केंद्रे	विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्रे	जिल्हा कृत्रिम रेतन केंद्रे	आधारभूत ग्राम केंद्रे	कृत्रिम रेतन केंद्रे			पशुपेदास केंद्रे	सघन कुक्कुट विकास गट	मेघपेदास केंद्रे	शेळीपेदास केंद्रे
						जिल्हा परिषदा कडाल	आधारभूतग्राम केंद्रा खाली	विभागीय केंद्रा खालील				
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1	मंडणगड	-	-	-	-	3	-	5	-	-	-	-
2	दापोली	-	1	-	-	7	-	10	-	-	-	-
3	खंड	-	1	-	-	6	-	16	-	-	-	-
4	चिपळूण	-	1	1	-	8	-	17	-	1	-	-
5	गुहागर	-	1	-	-	4	-	10	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	-	-	-	-	8	2	-	-	-	-	-
7	संगमेश्वर	-	1	-	-	8	-	14	-	-	-	-
8	लांजा	-	-	-	1	7	4	-	-	-	-	-
9	राजापूर	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	0	5	1	1	64	6	72	0	1	0	0

आधार : जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, रत्नागिरी (चिपळूण)

रोगांच्या प्रकारानुसार पशूंच्या मृत्यूंची संख्या वर्ष (2001-2002)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	संसर्गजन्य व बांडगुळजन्य रोग	लागण	मृत्यु
1	2	3	4
	एकूण पशुधनाची मृत्यु संख्या		
	गाई, म्हशी व बैल		
	अ) घटसर्प	-	-
	ब) लाळया (पायलाग)	59	-
	क) फऱ्या	4	3
	ड) फासी	-	-
	इ) सरा	-	-
	फ) देवी	-	-
	ग) इतर (आंत्राविषार, थोटोलिडाम)	37	37
	एकूण	100	40

अ.क्र.	संसर्गजन्य व बांडगुळजन्य रोग	लागण	मृत्यु
1	2	3	4
2	मेंढया व बकऱ्या		
	अ) फऱ्या	-	-
	ब) न्युमानिया	-	-
	क) लाळया (पायलाग)	-	-
	ड) देवी	-	-
	इ) इतर	-	-
	एकूण	-	-
3	कोंबडया		
	अ) राणीखेत (मानमोडी)	-	-
	ब) देवी	-	-
	क) बुळकाडी	-	-
	ड) इतर (गंबोरो)	-	-
	एकूण	-	-

आधार : जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, रत्नागिरी (चिपळूण)

तक्ता क्रमांक 4.3 (अ)

विविध पशुवैद्यकीय संस्थांचे कार्य वर्ष (2001-2002)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या	खऱ्या-करण केल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा केल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भधारणा अंतर्गत जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या		लस टाचलेल्या जनावरांची संख्या
					एकूण वासरे	स्तंभ-6 पैकी संकरीत वासरांची संख्या	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	मंडणगड	6352	296	464	114	68	88565
2	दापली	31889	2234	2908	1004	565	358352
3	खड	23069	1241	2503	665	493	250439
4	चिपळूण	25731	1221	4052	1524	1357	351915
5	गुहागर	18663	971	2173	667	485	205508
6	रत्नागिरी	15655	1003	1453	539	353	171668
7	संगमेश्वर	30790	1190	4024	1664	1287	217416
8	लांजा	14808	1040	1688	587	422	151314
9	राजापूर	21470	1176	1714	638	363	216853
	जिल्हा एकूण	188427	10152	20979	7402	5393	2012030

आधार : जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, रत्नागिरी (कळंबू स्त) चिपळूण.

मान्यताप्राप्त पशुवधगृहे आणि प्रत्येक पशुवधगृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या 2001-2002

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	नांव व तहसिल नगर परिषद	पशुवध- गृहांची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे(संख्या)						
			गायी व बैल	म्हशी व रेडे	मेंढ्या	शेळ्या/ बकरी	डुकरे	इतर	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	न.प. खंड ता. खंड								0
2	न.प. चिपळूण ता. चिपळूण	1					13970		13970
3	न.प. रत्नागिरी ता. रत्नागिरी	1			3713	250			3963
4	न.प. राजापूर ता. राजापूर	1				906			906
	एकूण जिल्हा	3	0	0	3713	15126	0	0	18839

टिप : जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी यांनी जिल्ह्यात परवाना दिलेला कत्तलखाना नसून

न.प. च्या देखरेखीखाली चालतात.

आधार 1) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी 2) नगरपालिका (सर्व)

तक्ता क्रमांक 4.5

जिल्हातील वनक्षेत्र वर्ष 2001-02 (अस्थायी)

जिल्हा : रत्नागिरी

(क्षेत्र चौ.कि.मी.)

अ.क्र.	विभाग	राखीव	संरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	महसूल विभाग			2	2
2	वन विभाग	11		49	60
	जिल्हा एकूण	11	0	51	62

आधार : मुख्य वन संरक्षक, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वन उत्पादने (सन 2001-2002)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	वन उत्पादने	संदर्भ वर्षातील एकूण उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्री केलेले उत्पादन	संदर्भ वर्षातील एकूण विक्रीचे मूल्य (मागील शिलकी उत्पादन धरून.) (रु. हजारात)
1	2	4	5	6
1	इमारती लाकूड	0.376	0.344	599
2	जळारु लाकूड	0.202	0.182	22
3	चंदन लाकूड	-	-	-
4	गौण वन उत्पादने			
	अ) बाबू (संख्या)			
	ब) गवत हत्यादी (क्विंटल)	5.00	5.00	1
	क) विडी पाने (स्टॅ.बॅग)			
	ड) डिक (क्विंटल)			
5	इतर			
	1. आपटा पाने (क्विंटल)	257.00	257.00	77
	2. माहाचो फुले (क्विंटल)			
	3. खाणी व खनिज			
	4. हिरडा (क्विंटल)	20.00	20.00	1
	5. आंबा			
	6. रोशा			
	7. लाख (क्विंटल)			
	8. इतर			
	1. काजूफळे (क्विंटल)	130.00	130.00	356
	2. शिकेकाई ----"	25.00	25.00	2
	3. चिल्हारसप्त ----"	20.00	20.00	3
6	एकूण गौण उत्पादने (4 + 5)	XXX	XXX	440
	जिल्हा एकूण किंमत (1+2+3+6)	XXX	XXX	1061

आधार : उपविभागीय वन अधिकारी, रत्नागिरी (चिपळूण)

जिल्ह्यातील भूजल मत्स्यव्यवसाय वर्ष (2001 - 02)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	नदीची लांबी कि.मी.	मत्स्यव्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्र (तळां, सरोवरां व जलाशयांचे एकूण क्षेत्र हे.)	मत्स्यव्यवसायाखाली आणलेले एकूण क्षेत्र हेक्टर	भूजल मत्स्य उत्पादन (मै. टन)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (रुपये लाखात)	मत्स्यव्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्यबीज (लाखात)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	मंडणगड	40	-	-	-	-	-
2	दापोली	50	80	18	0.20	0.05	उ.ना.
3	खेड	60	139	112	0.50	0.12	1.00
4	चिपळूण	80	252	12	0.50	0.12	0.47
5	गुहागर	160	73	9.06	0.20	0.05	उ.ना.
6	रत्नागिरी	45	27	-	-	-	-
7	संगमेश्वर	60	47	13	0.10	0.02	उ.ना.
8	लांजा	50	115	26	0.50	0.12	उ.ना.
9	रांजापूर	50	27	11	उ.ना.	उ.ना.	0.45
	जिल्हा एकूण	595	760	201.06	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.

आधार : सहाय्यक मत्स्यव्यवसाय संचालक, रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 4.3

जिल्ह्यातील सागरी मत्स्यव्यवसाय वर्ष (2001 - 02)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	किनाऱ्याची लांबी (कि.मी.)	सागरी मच्छिमार व्यवसाय करणाऱ्या गावांची / वाड्यांची संख्या	मासे उतरविरण्यासाठी केंद्र (संख्या)	सागरी मत्स्य-उत्पादन (मै. टन)	पकडलेल्या माशांची उत्पादकास मिळालेली किंमत (रु.लाखात)	माशांचा वापर (मै. टन)	
							उन्हात वाळवलेले	खारवलेले
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	मंडणगड	20	5	1	3598	683.46	575	226
2	दापोली	35	15	13	19079	3624.16	3047	1200
3	खेड	-	-	-	-	-	-	-
4	चिपळूण	-	1	-	-	-	-	-
5	गुहागर	38	19	14	7133	1354.95	1139	449
6	रत्नागिरी	56	40	19	37327	7090.47	5960	2349
7	संगमेश्वर	-	2	-	-	-	-	-
8	लांजा	-	-	-	-	-	-	-
9	रांजापूर	18	17	3	9258	1758.61	1478	583
	जिल्हा एकूण	167	99	50	76395	14511.65	12199	4807

आधार : उपसंचालक, (सांख्यिकी) मत्स्यव्यवसाय विभाग, महाराष्ट्र शासन, प्रशासकीय इमारत दुसरा माळ,

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर उद्यानगणक, वांद्रे, मुंबई 400 051.

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या वर्ष (2001)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार			काम केलेल्या श्रम- दिनांची संख्या	प्रपत्र न पाठविणारे संख्या	
			नांदणी झालेले	बंद	प्रपत्रे पाठवि णारे चालू	एकूण	पुरुष	स्त्रिया		चालू कार खाने	स्तंभ 11 मधील कारखा- न्यातील कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	मटण-मासे भाजीपाला प्रक्रिया	151	18	-	12	830	455	375	195111	6	166
2	दुग्ध पदार्थ तयार करणे	152	5	-	5	136	130	6	49040	-	-
3	चववी, दळण करणे	153	2	-	-	-	-	-	-	2	9
4	पाव, बिस्किट, साखर बगरचे उत्पादन	154	12	-	6	215	201	14	67410	6	139
5	सौम्य पेच, बिअर यांचे उत्पादन	155	27	2	13	322	172	150	94082	12	297
6	बिडी, तंबाखू उत्पादन	160	1	-	-	-	-	-	-	1	20
7	कापड तयार करणे	171	3	1	1	2	2	-	360	1	12
8	घागा, दोरी, कार्पेटस उषा बगैरे तयार करणे	172	3	-	2	18	9	9	5400	1	16
9	लाकूड चिरकाम	201	46	1	6	26	26	-	5116	39	126
10	लाकूड, गवतापासून पदार्थ बनविणे	202	1	-	-	-	-	-	-	1	3
11	कागद, कागदपदार्थ तयार करणे	210	4	1	4	133	133	-	47321	2	28
12	मुद्राणालय	222	1	-	1	13	13	-	3965	-	-
13	कोळसा उत्पादन	231	1	-	1	55	54	1	16851	-	-
14	पेट्रोलजन्य पदार्थांचे उत्पादन	232	3	-	1	14	14	-	1960	2	22
15	बेसीक केमिकल्स तयार करणे	241	47	7	20	1118	1109	9	342783	20	341
16	रंग, औषधे, साबण, पॉलिश, काडीपेटी बगैरे उत्पादन	242	30	2	22	2867	2831	36	944256	6	56

पुढे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार			काम केलेल्या श्रम दिनांची संख्या	प्रपत्र न पाठविणारे संख्या	
			नांदणी झालेले	बंद	प्रपत्र पाठवि णारे चालू	एकूण	पुरुष	स्त्रिया		चालू कार खाने	स्तंभ 11 मधील कारखा- न्यातील कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
17	रबर, रबरापासून पदार्थ बनविणे	251	12	2	2	5	5	-	1118	8	89
18	प्लॅस्टिक सामान तयार करणे	252	15	1	7	506	506	-	154924	7	140
19	काच, काच सामान तयार करणे	261	3	1	2	70	48	22	21000	-	-
20	कपबश्या, मूर्ती प्रसाधान गृह सामानाचे उत्पादन	269	15	3	7	402	392	10	121178	5	80
21	लोखंड, स्टील (बेसीक) उत्पादन	271	1	-	1	497	497	-	153712	-	-
22	सोन, चादी, पितळ, अल्युमिनियम वगैरे धातू उत्पादन	272	5	-	2	102	102	-	31266	3	165
23	धातूचे ओतकाम	273	1	-	-	-	-	-	-	1	21
24	खिळे तयार करणे लोहार काम वेल्डींग वगैरे	289	9	2	3	39	39	-	11699	4	89
25	पंप, लीफ्ट, प्रीज सामान, इंजिन तयार करणे	291	2	-	1	77	77	-	23415	1	15
26	विशिष्ट प्रकारची यंत्र सामुग्री उत्पादन	292	1	-	1	12	12	-	3660	-	-
27	त्रिद्युत मोटार, जनरेटर ट्रान्सफॉर्मर उत्पादन	311	1	-	-	-	-	-	-	1	14
28	वायर, आवरण केबल उत्पादन	313	2	-	1	49	49	-	14700	1	40

पुढे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	उद्योग गट	संके- तांक	कारखाने संख्या			स्तंभ 6 मधील कारखान्यातील कामगार			काम केलेल्या श्रम दिनांची संख्या	प्रपत्र नं पाठविणारे संख्या	
			नोंदणी झालेल	बंद	प्रपत्रे पाठवि णारे चालू	एकूण	पुरुष	स्त्रिया		चालू कार खाने	स्तंभ 11 मधील कारखा- न्यातील कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
29	इतर बीज साधनांचे उत्पादन	319	2	-	-	-	-	-	-	2	43
30	वैद्यकीय साधनांचे उत्पादन	331	2	-	1	37	37	-	11053	1	16
31	जहाजे, बोटी दुरुस्ती व बांधणे	351	1	-	1	130	130	-	39400	-	-
32	फर्निचर तयार करणे	361	3	-	-	-	-	-	-	3	13
33	दागिने, वाद्य, क्रिडा साहित्य बनविणे	369	1	1	-	-	-	-	-	-	-
34	बीज उत्पादन, वितरण	401	3	-	3	724	715	9	219960	-	-
35	माणी साठविणे शुध्दीकरण व वितरण	410	1	-	-	-	-	-	-	1	20
36	मोटर वाहतूक देखभाल व दुरुस्ती	502	16	1	8	539	525	14	178355	7	258
37	ऑटो फ्युएल किरकोळ विक्री	505	5	-	1	14	14	-	4200	4	44
38	वैद्यकीय साहित्य गृहोपयोगी वस्तूंची किरकोळ विक्री	523	1	-	-	-	-	-	-	1	17
39	घरगुती उपयोगाच्या वस्तूंची दुरुस्ती करणे	526	1	-	-	-	-	-	-	1	6
40	वाहतूकी विषयक एजन्सीज	630	1	-	-	22	22	-	3030	-	-
जिल्हा एकूण		***	308	25	133	8974	8319	655	2771325	150	2305

आधार : औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

चालू कारखान्यांचे व कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण सन 2001

जिल्हा : रत्नागिरी

अ = कारखान्यांची संख्या

ब = कामगारांची संख्या

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	10 कामगारां पेक्षा कमी		10 ते 19 कामगार		20 ते 49 कामगार		50 ते 99 कामगार		100 ते 499 कामगार	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15 खाद्य-पेय वस्तू उत्पादन	24	135	15	194	15	420	1	81	7	1284
2	16 विडी, तंबाखू उत्पादन	-	-	-	-	1	20	-	-	-	-
3	17 कापड तयार करणे	2	9	3	39	-	-	-	-	-	-
4	20 लाकूड, लाकडी वस्तू तयार करणे	46	155	-	-	-	-	-	-	-	-
5	21 कागद, कागदी वस्तू तयार करणे	-	-	2	28	-	-	-	-	1	133
6	22 मुद्रणालय	-	-	1	13	-	-	-	-	-	-
7	23 कोळसा उत्पादन	1	7	2	29	-	-	1	55	-	-
8	24 केमिकल्स, केमिकल्स उत्पादन	17	99	18	231	12	396	11	782	8	1727
9	25 रबर, प्लॅस्टिक वस्तू तयार करणे	13	69	6	84	4	111	-	-	1	476
10	26 धातूविरहित पदार्थ तयार करणे	1	9	6	82	4	116	1	91	2	254
11	27 वेगवेगळ्या धातूचे उत्पादन	1	4	-	-	2	51	3	233	1	497
12	28 फॅब्रीकेटेड मेटल वस्तू उत्पादन	1	8	2	28	4	92	-	-	-	-
13	29 इंजीन, इंजीन सामान तयार करणे	-	-	2	27	-	-	1	77	-	-
14	31 बीजसामान तयार करणे	-	-	2	30	3	116	-	-	-	-
15	33 वैद्यकीय सामान, घड्याळे तयार करणे	-	-	1	16	1	37	-	-	-	-
16	35 वाहतूकीच्या इतर साधनांचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	1	130
17	36 फर्नीचर तयार करणे	3	13	-	-	-	-	-	-	-	-
18	40 बीज, गॅस वितरण	-	-	-	-	-	-	-	-	3	724
19	41 पाणी साल्वन- वितरण	-	-	-	-	1	20	-	-	-	-
20	50 मोटारवाहनांची किरकोळ विक्री, देखभाल, दुरुस्ती	1	7	5	66	9	307	4	271	1	204
21	52 गृहपयोगी वस्तू किरकोळ विक्री	1	6	1	17	-	-	-	-	-	-
22	63 वाहतूकी संबंधी कामे	-	-	-	-	1	22	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	111	521	66	884	57	1708	22	1590	25	5429

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे संकेतांक	500 ते 999 कामगार		1000 ते 4999 कामगार		5000 व जास्त		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
		13	14	15	16	17	18	19	20
1	15 खाद्य-पेय वस्तू उत्पादन	-	-	-	-	-	-	62	2114
2	16 विडी, तुषाखु उत्पादन	-	-	-	-	-	-	1	20
3	17 कापड तयार करणे	-	-	-	-	-	-	5	48
4	20 लाकूड, लाकडी वस्तू तयार करणे	-	-	-	-	-	-	46	155
5	21 कागद, कागदी वस्तू तयार करणे	-	-	-	-	-	-	3	161
6	22 मुद्रणालय	-	-	-	-	-	-	1	13
7	23 कोळसा उत्पादन	-	-	-	-	-	-	4	91
8	24 केमिकल्स, केमिकल्स उत्पादन	2	1147	-	-	-	-	68	4382
9	25 रबर, प्लास्टिक वस्तू तयार करणे	-	-	-	-	-	-	24	740
10	26 धातूविरहित पदार्थ तयार करणे	-	-	-	-	-	-	14	552
11	27 वेगवेगळ्या धातूचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	7	785
12	28 फॅब्रीकेटेड मेटल वस्तू उत्पादन	-	-	-	-	-	-	7	128
13	29 इंजीन, इंजीन सामान तयार करणे	-	-	-	-	-	-	3	104
14	31 बीजसामान तयार करणे	-	-	-	-	-	-	5	146
15	33 वैद्यकीय सामान, घडयाळे तयार करणे	-	-	-	-	-	-	2	53
16	35 वाहतूकीच्या इतर साधनांचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	1	130
17	36 फर्नीचर तयार करणे	-	-	-	-	-	-	3	13
18	40 वीज, गॅस वितरण	-	-	-	-	-	-	3	724
19	41 पाणी साठवण- वितरण	-	-	-	-	-	-	1	20
20	50 मोटारवाहनांची किरकोळ विक्री, देखभाल, दुरुस्ती	-	-	-	-	-	-	20	855
21	52 गृहपयोगी वस्तू किरकोळ विक्री	-	-	-	-	-	-	2	23
22	63 वाहतूकी संबंधी कामे	-	-	-	-	-	-	1	22
	जिल्हा एकूण	2	1147	0	0	0	0	283	11279

आधार : निरीक्षक, कारखाने महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष (2001)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ = कारखान्यांची संख्या

ब = कामगारांची संख्या

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या								
		अनुल्लेखित		60 दिवस व त्यापेक्षा कमी		61 ते 120 दिवस		121 ते 180 दिवस		
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	15. खाद्य-पेय वस्तू उत्पादन	-	-	3	218	-	-	-	-	-
2	17 कापड तयार करणे	-	-	-	-	-	-	1	2	
3	20 लाकूड, लाकडी वस्तू तयार करणे	-	-	-	-	1	6	2	8	
4	21 कागद, कागदी वस्तू तयार करणे	-	-	-	-	-	-	-	-	
5	22 मुद्रणालय	-	-	-	-	-	-	-	-	
6	23 कोळसा उत्पादन	-	-	-	-	-	-	1	14	
7	24 केमिकल्स, केमिकल्स उत्पादन	-	-	1	3	1	16	-	-	
8	25 रबर, प्लॅस्टिक वस्तू तयार करणे	-	-	-	-	-	-	1	3	
9	26 धातूविरहित पदार्थ तयार करणे	-	-	-	-	-	-	-	-	
10	27 वेगवेगळ्या धातूचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	
11	28 फॅब्रीकेटेड मेटल वस्तू उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	
12	29 इंजीन, इंजीन सामान तयार करणे	-	-	-	-	-	-	-	-	
13	31 बीजसामान तयार करणे	-	-	-	-	-	-	-	-	
14	33 वैद्यकीय सामान, घडयाळे तयार करणे	-	-	-	-	-	-	-	-	
15	35 वाहतूकीच्या इतर साधनांचे उत्पादन	-	-	-	-	-	-	-	-	
16	40 बीज, गॅस वितरण	-	-	-	-	-	-	-	-	
17	50 मोटारवाहनांची किरकोळ विक्री, देखभाल, दुरुस्ती	-	-	-	-	-	-	-	-	
18	63 वाहतूकी संबंधी कामे	-	-	-	-	-	-	-	-	
	जिल्हा एकूण	0	0	4	221	2	22	5	27	

पुढे चालू

कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार चालू असलेल्या कारखान्यांचे वर्गीकरण वर्ष (2001)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचा संकेतांक	दिवसांची संख्या							
		181 ते 240 दिवस		241 ते 300 दिवस		300 हून अधिक दिवस		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
1	15 खाद्य-पेय वस्तू उत्पादन	2	17	14	559	17	709	36	1503
2	17 कापड तयार करणे	-	-	2	18	-	-	3	20
3	20 लाकूड, लाकडी वस्तू तयार करणे	1	1	2	11	-	-	6	26
4	21 कागद, कागदी वस्तू तयार करणे	-	-	-	-	1	133	1	133
5	22 मुद्रणालय	-	-	-	-	1	13	1	13
6	23 कोळसा उत्पादन	-	-	-	-	1	55	2	69
7	24 केमिकल्स, केमिकल्स उत्पादन	2	108	8	390	30	3468	42	3985
8	25 रबर, प्लॅस्टिक वस्तू तयार करणे	-	-	3	11	5	497	9	511
9	26 धातुविरहित पदार्थ तयार करणे	-	-	3	116	6	356	9	472
10	27 वेगवेगळ्या धातूचे उत्पादन	-	-	-	-	3	699	3	599
11	28 फॅब्रीकेटेड मेटल वस्तू उत्पादन	-	-	2	28	1	11	3	39
12	29 इंजीन, इंजीन सामान तयार करणे	-	-	-	-	2	89	2	89
13	31 बीजसामान तयार करणे	-	-	-	-	1	49	1	49
14	33 वैद्यकीय सामान, घडयाळे तयार करणे	-	-	-	-	1	37	1	37
15	35 वाहतूकीच्या हतर साधनांचे उत्पादन	-	-	-	-	1	130	1	130
16	40 बीज, गॅस वितरण	-	-	-	-	3	724	3	724
17	50 मोटारवाहनांची किरकोळ विक्री, देखभाल, दुरुस्ती	-	-	1	55	8	498	9	553
18	63 वाहतूकी संबंधी कामे	-	-	-	-	1	22	1	22
जिल्हा एकूण		5	126	35	1188	82	7390	133	8974

आधार : निरीक्षक, कारखाने महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींचा तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष (1996-97)

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	स्थिर भांडवल रु.	खेळते भांडवल रु.	कामगार संख्या	कर्मचारी संख्या	कामगारांचे वेतन
1	2	3	4	5	6	7
1	20 व 21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	62507	18478	526	587	8958
2	22 पेय, तंबाखू पदार्थांचे उत्पादन	1476	5187	70	93	1207
3	24 कृत्रिम कापडांचे उत्पादन	—	—	—	—	—
4	26 कापडी वस्तूंचे उत्पादन (पादत्राणा शिवाय परिधान करण्याच्या वस्तू)	—	—	—	—	—
5	30 रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम व कोळसा यांच्या पदार्थांचे उत्पादन	2912314	869029	1141	1834	89938
6	32 अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	23637	29847	124	147	2774
7	33 मुलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	12759	100	—	—	—
8	34 धातूच्या वस्तूच्या सुटेभागाचे उत्पादन (यंत्र व परिवहन सामुग्री शिवाय)	75700	111076	843	1045	54775
9	37 परिवहन सामुग्री, सुटेभागाचे उत्पादन	151008	16160	337	469	20680
10	39 सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती	15801	—	241	256	15072
11	इतर	2172554	757007	3821	5360	119702
	जिल्हा एकूण	5427755	1775223	7103	9791	313105

पुढे चालू

उद्योगाच्या महत्त्वाच्या बाबींची तपशिल (वार्षिक उद्योग पाहणी) वर्ष (1996-97)

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारत)

अ. क्र.	उद्योगाचे वर्णन व संकेतांक	एकूण मिळकत	एकूण उत्पादन	एकूण निविष्ठी	उत्पादनामुळे मुल्यवृद्धी
1	2	8	9	10	11
1	20 व 21 खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	12926	576389	644479	58934
2	22 पेय, तंबाखू पदार्थांचे उत्पादन	2199	55389	67379	11666
3	24 कृत्रिम कापडांचे उत्पादन	—	—	—	—
4	26 कापडी वस्तूंचे उत्पादन (पादत्राणा शिवाय परिधान करण्याच्या वस्तू)	—	—	—	—
5	30 रबर, प्लॅस्टीक, पेट्रोलियम व कोळसा यांच्या पदार्थांचे उत्पादन	264356	3184606	4184349	585376
6	32 अधातू खनिज पदार्थांचे उत्पादन	5383	20673	30007	6186
7	33 मुलभूत व मिश्र धातूंचे उत्पादन	—	5	—	(-) 538
8	34 धातूच्या वस्तूंच्या सुटभाग्याचे उत्पादन (यंत्र व परिवहन सामुग्री शिवाय)	94878	205425	542266	326601
9	37 परिवहन सामुग्री, सुटभागाचे उत्पादन	34754	432222	517036	76842
10	39 सर्व प्रकारच्या यंत्रांची दुरुस्ती	17358	36897	56013	17358
11	इतर	253233	2444218	3228046	619567
	जिल्हा एकूण	685087	6955824	9269573	1700993

टिप : उद्योगनिहाय माहिती मोठ्या कारखान्यांसाठी दिली असून लहान कारखान्यांची

(नमुना निवडीवर) माहिती "इतर" समोर देण्यात आलेली आहे.

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन केंद्रातील आकडेवारी वर्ष 2001

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	बाब	वर्ष 2001
1	2	3
1	जाहीर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	616
2	सेवायोजन कार्यालयाचा उपयोग करणारे मालक	223
3	नवीन नोंदणी केलेल्या उमेदवारांची संख्या	8498
4	वर्ष अखेरीस पटावरील उमेदवारांची एकूण संख्या (वर्ष अखेर)	45902
5	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ) खाजगी क्षेत्र	83
	ब) सार्वजनिक क्षेत्र	78
	क) एकूण	161
6	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
	अ) अनुसूचित जाती / अनुसूचित जमाती	35
	ब) इतर	126
	क) एकूण	161
7	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
	1) व्यवसायिक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	502
	ब) नोकरी दिलेले	90
	2) प्रशासकीय, शास्त्रीय व व्यवस्थापकीय कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	--
	ब) नोकरी दिलेले	--
	3) लघुनिर्माण व तत्संबंधीचे कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	2062
	ब) नोकरी दिलेले	7

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वर्ष -2001

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	बाब	वर्ष 2001
1	2	3
	4) विक्री कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	—
	ब) नोकरी दिलेले	—
	5) शेतकरी, मत्स्यव्यवसाय, शिकारी व संबंधित कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	45
	ब) नोकरी दिलेले	—
	6) खाण कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	—
	ब) नोकरी दिलेले	—
	7) वाहतूक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	549
	ब) नोकरी दिलेले	20
	8) क्राफ्टसमन, उत्पादन प्रक्रिया कामगार व हतर	
	अ) नोंदणी केलेले	311
	ब) नोकरी दिलेले	19
	9) सेवा, खेळ व तत्सम कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	470
	ब) नोकरी दिलेले	25
	10) हतर कातडी वर्गीकरण न केलेले कामगार	
	अ) नोंदणी केलेले	4559
	ब) नोकरी दिलेले	—
	11) ए कू ण	
	अ) नोंदणी केलेले	8498
	ब) नोकरी दिलेले	161

आधार : रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, रत्नागिरी.

व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम वर्ष 2001 - 02

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष 2001-02
1	2	3	4
1	सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र 1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या 2) सेवायोजन केंद्रांमध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा 3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नाकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या संख्या संख्या	1821 19 538
2	वित्तविद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन 1) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशः अगर गटांमध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या 2) सेवायोजन केंद्रांमध्ये घेण्यात आलेली गटांशी चर्चा 3) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नाकरीवर/प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारांसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या संख्या संख्या	-- -- --

आधार : रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 5.7

जिल्ह्यातील कर्मचाऱ्यांची संख्या (कर्मचारी गणना 1-7-2001)

अ.क्र.	बाब (वतनश्रेणीनुसार पदाची श्रेणी)	शासकीय	जिल्हा परिषद	नगर परिषद
1	2	3	4	5
1	अ	222	155	--
2	ब	1060	1824	29
3	क	5802	8628	381
4	ड	2771	916	456
5	एकूण अ ते ड	9855	11523	866
6	इ (द्वार वर्ग)*	1889	2736	168
7	एकूण अ ते इ	11744	14259	1034

टिप : "इ (द्वार वर्ग)" यामध्ये कार्यव्यधी आस्थापनेवरील, आकस्मिक खर्चातून रोजगार दिले जाणारे राजदारीवरील, अंशकालिक, मानसेवी व वरील वर्गीकरणात समाविष्ट न झालेले कर्मचारी तसेच जुन्या वतनश्रेणीनुसार वतन घेणाऱ्यांचा समावेश हाता.

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार (31 मार्च, 2002 ला संपणाऱ्या वर्षाकरीता)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणाऱ्या आस्थापनांची संख्या	कर्मचारी संख्या			
				शासकीय	निम-शासकीय	खाजगी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	00	7	382	60	119	561
2	खाणकाम	10	1	-	-	48	48
3	वस्तू निर्माण	20 व 31	60	173	-	6024	6197
4	वीज निर्मिती, गॅस, पाणी-व सांडपाणी सेवा	40 ते 42	6	-	2254	545	2799
5	बांधकाम	50	15	2250	1525	20	3795
6	घाऊक व किरकोळ व्यापार व हॉटेल व्यवसाय	60 ते 69	22	-	-	368	368
7	परिवहन, गांदाम आणि दळणवळण	70 ते 75	6	1079	4300	36	5415
8	वित्त पुरवठा, विमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	80 ते 89	72	-	1131	1099	2230
9	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	90 ते 96	198	5587	12593	6032	24212
10	हतर (दुरुस्ती सेवा)	98 ते 99	-	-	-	-	0
	जिल्हा एकूण	XX	387	9471	21863	14291	45625

आधार : रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, रत्नागिरी.

विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या

31 मार्च 2002 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	यंत्रणा	वर्ष	जिल्ह्यातील		विद्युतीकरण झालेली गावे	
			गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	4	5	6	7
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	31-03-1991	1519	8	1515	1406001
		31-03-2001	1519	8	1515	1406001
		31-03-2002	1519	8	1515	1406001
2	खाजगी विद्युत कंपनी	31-03-1991	-	-	-	-
		31-03-2001	-	-	-	-
		31-03-2002	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	31-03-1991	1519	8	1515	1406001
		31-03-2001	1519	8	1515	1406001
		31-03-2002	1519	8	1515	1406001

तक्ता क्रमांक 5.9 पुढे चालू

अ.क्र.	यंत्रणा	वर्ष	जिल्ह्यातील		विद्युतीकरण झालेली गावे	
			गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या
1	2	3	8	9	10	11
1	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	31-03-1991	8	138056	1523	1544057
		31-03-2001	8	138056	1523	1544057
		31-03-2002	8	138056	1523	1544057
2	खाजगी विद्युत कंपनी	31-03-1991	-	-	-	-
		31-03-2001	-	-	-	-
		31-03-2002	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	31-03-1991	8	138056	1523	1544057
		31-03-2001	8	138056	1523	1544057
		31-03-2002	8	138056	1523	1544057

टिप : 1. जिल्ह्यात गावांना परस्पर विद्युत पुरवठा करण्याच्या खाजगी कंपनी नाहीत.

2. जिल्ह्यात चार गावे ओसाड व निर्जन आहेत.

3. जिल्ह्यातील सर्व गावांचे विद्युतीकरण झालेले दिसत असले तरी सर्व वाड्यांचे विद्युतीकरण झालेले असेलच असे नाही.

आधार : अधिक्षक, अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, रत्नागिरी.

विजेचा वापर 2001 - 02 या वर्षाकरीता

जिल्हा : रत्नागिरी

(हजार किलोवॅट.तासामध्ये)

अ.क्र.	निर्मितीचा प्रकार	विजेच्या प्रकाराचा वापर							कनेक्शन ची संख्या
		घरगुती	व्यापारी कामासाठी लघुशक्ती साठी	औद्योगिक	सार्वजनिक दिवाबत्ती	कृषि	इतर	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	धर्मल	-	-	-	-	-	-	-	-
2	हायड्रो	150800 [29.56]	49240 [9.65]	284830 [55.82]	4590 [0.90]	11420 [2.24]	9350 [1.83]	510230	340174
3	इतर	-	-	-	-	-	-	-	-
	एकूण	150800	49240	284830	4590	11420	9350	510230	340174

टिप : कंसातील आकडे एकूणशी टक्केवारी दर्शवितात.

आधार : अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, प्रांविभागीय कार्यालय,

नाचण रोड, रत्नागिरी.

कृषि व बिगर कृषि उद्योग (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	बाब	* कृषि उद्योग			बिगर कृषि उद्योग			कृषि व बिगर कृषि एकूण		
		ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	उद्योगांची संख्या									
	अ. स्वकार्यरत उद्योग **	3472	132	3604	21120	5843	26963	24592	5975	30567
	ब. आस्थापना ***	1229	216	1445	13001	4177	17178	14230	4393	18623
	क. एकूण	4701	348	5049	34121	10020	44141	38822	10368	49190
2	मालकीच्या प्रकारानुसार एकूण उद्योग (संख्या)									
	अ. सहकारी	8	1	9	844	126	970	852	127	979
	ब. सार्वजनिक	6	-	6	6039	645	6684	6045	645	6690
	क. खाजगी	4687	347	5034	27238	9249	36487	31925	9596	41521
3	मालकाचा विशेष सामाजिक गट (एकूण संस्थेशी टक्केवारी)									
	अ. अनुसूचित जाती	4.47	10.06	4.85	5.69	2.65	5.00	5.54	2.90	4.99
	ब. अनुसूचित जमाती	7.15	4.6	6.97	3.92	2.4	3.58	4.31	2.47	3.93
4	जागेविरहित कार्यान्वीत असलेल्या उद्योगांची एकूणशी टक्केवारी	70.41	65.80	70.09	17.42	14.5	16.76	23.83	16.22	22.23
	अ) शक्तीवर चालणाऱ्या उद्योगांची एकूणशी टक्केवारी	27.36	59.77	29.59	19.05	23.84	20.14	20.06	25.05	21.11
	ब) सर्वसाधारणपणे काम करणाऱ्या कामगारांची संख्या									
	अ) एकूण कामगार	12546	1825	14371	87048	38044	125092	99594	39869	139463
	ब) वेतनावर काम करणारे कामगार	6577	1625	8202	60230	30683	90913	66807	32308	99115
	क) वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांशी टक्केवारी	52.42	89.04	57.07	69.19	80.65	72.68	67.08	81.04	71.07
	ड) कामगारांची प्रति उद्योग सरासरी संख्या	3	5	3	3	4	3	3	4	3

टिप : 1. * कृषि उत्पादन व मळे वगळून कृषि संबंधित उद्योग.

2. ** पगारावर एकही कर्मचारी नसलेले उद्योग

3. *** ज्या उद्योगात कमीत कमी एकतरी व्यक्ती पगारावर काम करत अस उद्योग.

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

प्रमुख उद्योग गटानुसार उद्योगांची संख्या आणि सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणाऱ्या कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार	उद्योग	कामगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	4701	12546	348	1825	5049	14371
2	खनिज उत्पादन व खानकाम	153	1361	28	139	181	1500
3	वस्तुनिर्माण	4788	21671	582	2069	5370	23740
4	बीज, गॅस आणि पाणी पुरवठा	39	1491	12	1074	51	2565
5	बांधकाम	2363	4395	271	988	2634	5383
6	वाऊक व्यापार	689	2828	149	543	838	3371
7	किरकोळ व्यापार	10967	17406	4358	9154	15325	26560
8	रुपहारागृहे आणि हॉटेल्स	1137	3012	561	2288	1698	5300
9	वाहतूक	2054	2935	850	1835	2904	4770
10	साठवणी आणि गोदाप विषयक	14	43	35	91	49	134
11	दळणवळण	481	1090	188	778	669	1863
12	वित्तीय, विमा, रथावर मालमत्ता आणि व्यावसायिक सेवा	811	2327	369	2190	1180	4517
13	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	10625	28489	2617	16895	13242	45384
14	इतर सेवा (इतरत्र वर्गीकरण न केल्या)	-	-	-	-	-	-
15	सर्व प्रमुख उद्योग गट एकूण	38822	99594	10368	39869	49190	139463

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.13

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषी आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापना		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषि	00	1229	216	1445
2	खानकाम व दगडकाम	1	126	25	151
3	वस्तुनिर्माण	2 व 3	1452	279	1731
4	बीज, गॅस व पाणीपुरवठा	4	32	12	44
5	बांधकाम	5	412	134	546

पृष्ठ चालू

महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापना		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
6	घाऊक व्यापार	6	340	76	416
7	किरकोळ व्यापार	6	1941	1525	3466
8	उपहारगृह व हॉटेल्स	6	477	341	818
9	वाहतूक	7	364	163	527
10	साठवण व गोदामविषयक	7	11	12	23
11	दळणवळण	7	402	89	491
12	अर्थपुरवठा संस्था, विमा, मालमत्ता व धंदेविषयक	8	600	223	823
13	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	9	6844	1298	8142
14	इतर	10	—	—	0
	ए.कू.ण		14230	4393	18623

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

महत्त्वाच्या उद्योग गटानुसार कृषि व बिगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	आस्थापना		
			ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	कृषी	00	6577	1625	8202
2	खाणकाम व दगडकाम	1	1324	134	1458
3	वस्तूनिर्माण	2 व 3	16798	1614	18412
4	बीज, गॅस व पाणीपुरवठा	4	1484	1074	2558
5	बांधकाम	5	1917	813	2730
6	घाऊक व्यापार	6	2248	430	2678
7	किरकोळ व्यापार	6	5793	5527	11320
8	उपहारगृह व हॉटेल्स	6	2041	1961	4002
9	वाहतूक	7	1177	1088	2265
10	साठवण व गोदामविषयक	7	39	59	98
11	दळणवळण	7	1000	644	1644
12	अर्थपुरवठा संस्था, विमा, मालमत्ता व धंदेविषयक	8	2096	2018	4114
13	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	9	24313	15321	39634
14	इतर	10	—	—	0
	ए.कू.ण		66807	32308	99115

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

बिगर कृषि सहकारी आस्थापना (सर्व उद्योग गट एकत्र) (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
1	2	3	4	5
1	सहकारी औद्योगिक आस्थापनांची संख्या	844	126	970
2	विजंवर चालणाऱ्या आस्थापनांची एकूण संस्थेशी टक्केवारी	1.66	--	1.44
3	सहकारी औद्योगिक आस्थापनात सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार			
	अ) एकूण कामगार	3446	1022	4468
	ब) प्रति आस्थापना कामगारांची संख्या	4	8	5

टिप : सहाकारी उद्योग या सहकारी संस्था आहेत. कारण सहकारी प्रकाराखाली स्वकार्यरत उद्योग नाहीत.

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.16

उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या (आर्थिक गणना-1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार
1	2	3	4	5	6	7	8
1	कृषि	8	21	1	3	9	26
2	खाणकाम व दगडकाम	-	-	-	-	0	0
3	वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा	39	475	-	-	39	475
4	वाजबत्ती, गंस व पाणी	1	700	-	-	1	700
5	बांधकाम	3	5	-	-	3	5
6	घाऊक व्यापार	126	243	29	103	155	346
7	फिरकोळ व्यापार						
8	उपहारगृहे व हॉटेल्स	4	13	6	22	10	35
9	वाहतूक	2	270	-	-	2	270
10	साठवणूक व वखार	2	0	1	1	3	7
11	दळणवळण	-	-	-	-	0	0
12	अर्थ पुरवठा, विमा, मालमत्ता, धंद	407	994	63	713	470	1707
13	सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	260	740	27	183	287	923
14	दुतर सेवा	-	-	-	-	0	0
	एकूण बिगर कृषि (2 ते 14)	844	3446	126	1022	970	4468
	पमूब उद्योग गट एकूण (1 ते 14)	852	3467	127	1027	979	4494

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई

तक्ता क्रमांक 5.17 (अ)

वस्तु निर्माण व दुरुस्ती सेवा या गटातील स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	3165	4286	283	385	3448	4671
2	3	131	393	14	42	145	435
3	4	24	96	4	16	28	112
4	5	9	45	1	5	10	50
5	6 ते 9	7	53	1	7	8	60
6	10 व अधिक	-	-	-	-	-	-
	सर्व आकारमानगट	3336	4873	303	455	3639	5328

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.17 (ब)

वस्तुनिर्माण व दुरुस्ती सेवा उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	482	870	88	172	570	1042
2	3	148	444	61	183	209	627
3	4	161	644	31	124	192	768
4	5	128	640	35	175	163	815
5	6 ते 9	231	1617	43	311	274	1928
6	10-19	166	2123	14	166	180	2294
7	20-49	91	2703	4	124	95	2827
8	50-199	36	3442	2	145	38	3587
9	200-499	6	1794	1	214	7	2008
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	3	2516	-	-	3	2516
	सर्व आकारमानगट	1452	16798	279	1614	1731	18412

घाऊक व किरकोळ व्यापारामधील स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	8972	10808	2801	3392	11773	14200
2	3	285	855	85	255	370	1110
3	4	89	356	11	44	100	400
4	5	17	85	7	35	24	120
5	6 ते 9	9	59	2	14	11	73
6	10 व अधिक	3	30	-	-	3	30
	सर्व आकारमानगट	9375	12193	2906	3740	12281	15933

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

घाऊक व किरकोळ व्यापार उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	1240	2287	636	1249	1876	3536
2	3	475	1425	418	1254	893	2679
3	4	207	828	206	824	413	1652
4	5	120	600	125	625	245	1225
5	6 ते 9	148	1049	154	1047	302	2096
6	10-19	74	937	51	605	125	1542
7	20-49	13	395	10	259	23	654
8	50-199	3	208	1	94	4	302
9	200-499	1	312	-	-	1	312
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	-	-	-	-	-	-
	सर्व आकारमानगट	2281	8041	1601	5957	3882	13998

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा मधील एकूण स्वकार्यरत उद्योगांची संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकरमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना -1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	राजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	3745	4041	1290	1476	5035	5517
2	3	23	69	21	63	44	132
3	4	6	24	6	24	12	48
4	5	3	15	1	5	4	20
5	6 ते 9	4	27	1	6	5	33
6	10 व अधिक	-	-	-	-	-	-
	सर्व आकारमानगट	3781	4176	1319	1574	5100	5750

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.19 (ब)

सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवामधील आस्थापनेची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकरमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	राजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	4840	8408	504	883	5344	9291
2	3	631	1893	210	630	841	2523
3	4	287	1148	118	472	405	1620
4	5	200	1000	85	425	285	1425
5	6 ते 9	525	3682	111	810	636	4492
6	10-19	218	2858	121	1636	339	4494
7	20-49	126	3445	86	2689	212	6134
8	50-199	15	994	58	5139	73	6133
9	200-499	1	200	4	1066	5	1266
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	1	685	1	1571	2	2256
	सर्व आकारमानगट	6344	24313	1298	15321	8142	39634

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र स्वकार्यरत उद्योगांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना -1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	23426	28807	5779	6903	29205	35710
2	3	863	2589	152	456	1015	3045
3	4	206	824	30	120	236	944
4	5	57	285	9	45	66	330
5	6 ते 9	35	232	4	27	39	259
6	10 व अधिक	5	50	1	10	6	60
	सर्व आकारमानगट	24592	32787	5975	7561	30567	40348

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

तक्ता क्रमांक 5.20 (ब)

सर्व उद्योग गट मिळून एकत्र उद्योग गटातील आस्थापनांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची आकारमान गटानुसार संख्या (आर्थिक गणना - 1998)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	रोजगारांचा आकारमान गट संख्या	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या	स्वकार्यरत उद्योग एकूण संख्या	नेहमी काम करणाऱ्या व्यक्तींची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1-2	7963	14075	1532	2876	9495	16951
2	3	1931	5793	896	2688	2827	8481
3	4	1068	4272	494	1976	1562	6248
4	5	708	3540	353	1765	1061	5305
5	6 ते 9	1457	10202	565	3968	2022	14170
6	10-19	752	9356	321	4069	1073	13425
7	20-49	277	7745	145	4305	422	12050
8	50-199	58	4920	77	6795	135	11715
9	200-499	11	3003	9	2295	20	5298
10	500 व त्यापेक्षा जास्त	5	3901	1	1571	6	5472
	सर्व आकारमानगट	14230	60807	4393	32308	18623	99115

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई.

विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था 31 - 3 - 2002, अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या
1	2	3
1.0	सहकारी पतसंस्था (एकूण)	384
1.1	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी संस्था	1
1.2	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	380
1.3	शेतकरी सेवा संस्था	2
1.4	लम्पस सहकारी संस्था (आदिवासी सहकारी संस्था)	-
1.5	धान्य बँका	1
1.6	इतर (संस्थेचा प्रकार द्यावा)	-
2.0	जिगर कृषि पत संस्था (एकूण)	307
2.1	प्राथमिक सहकारी बँका	
	अ. नागरी बँक	4
	ब. कर्मचारी पत संस्था	-
2.2	इतर जिगर कृषि पत संस्था	
	अ. कर्मचारी पत संस्था	79
	ब. नागरी पत संस्था आणि इतर (मिशी, थिफ्ट आणि पतसंस्था वगैरे)	224
	क. इतर	-
3.0	पणन संस्था (एकूण)	17
3.1	जिल्हा पणन संस्था	
	अ. सर्वसाधारण उद्येश	1
	ब. विशेष उद्येश	-
3.2	प्राथमिक पणन संस्था	
	अ. सर्वसामान्य (तालुका खरेदी विक्री संघ)	9
	ब. विशेष	7
3.3	इतर	-
4.0	उत्पादक संस्था (एकूण)	506
5.0	सामाजिक सेवा संस्था	437
	5.1 ग्राहक भांडारे	79
	5.2 गृह निर्माण संस्था	252
	5.3 कामगार कंत्राटदार संस्था	51
	5.4 परिवहन संस्था	7
	5.5 अ) महिला सहकारी संस्था	-
	ब) जिल्हा सहकारी संस्था	1
	क) इतर	47
	ए कू ण	1651

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची माहिती
(31-03-2002 ला संपणाऱ्या वर्षाकरीता)

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये व सभासद संख्या हजारात)

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	संस्था	1651
2	एकूण सभासद	589
3	भरणा झालेले भागभांडवल	714675
4	वरील तीन पैकी	
	अ. शासकीय भाग भांडवल	66698
	ब. स्वतःचा निधी	647977
5	ढेवी	5661826
6	खेळती भांडवल	8657201
7	निव्वळ दिलेली कर्ज	5696131
8	खरदीची किंमत	181809
9	विक्रीची किंमत	235886
10	<u>नफा मिळालेल्या</u>	
	अ. संस्था	1226
	ब. रक्कम	120114
11	<u>तोट्यातील</u>	
	अ. संस्था	363
	ब. रक्कम	5839
12	नफा किंवाप तोटा नसलेल्या संस्था	62

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षण वर्गाप्रमाणे वर्गवारी 31.03.2002

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	लेखा परीक्षणानुसार वर्गवारी				वर्गीकरण न केलेल्या	लेखा परीक्षा न झालेल्या	एकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	मंडणगड	2	17	17	5		9	50
2	दापोली	8	38	42	4		71	163
3	खेड	16	32	66	6		90	210
4	चिपळूण	30	89	64	14		163	360
5	गुहागर	3	31	18			33	85
6	रत्नागिरी	60	145	55	12	1	94	367
7	संगमेश्वर	10	24	43	7		74	158
8	लाजा	2	29	21	2		55	109
9	राजापूर	9	41	27	7		65	149
	जिल्हा एकूण	140	446	353	57	1	654	1651

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकेची कार्ये 31.03.2002 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजाराने)

अ.क्र.	बँकाचा प्रकार	बँक शाखा	सभासद		भाग भांडवल (रु.)	राखीव व इतर निधी (रु.)	ठेवा (रु.)	खळत भांडवल (रु.)
			संस्था सभासद	वैयक्तिक सभासद				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	महाराष्ट्र राज्य सह. बँक, मुंबई							
2	जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक, लि.	69	1341	202	115785	210699	3460450	4216710
3	जिल्हा औद्योगिक सह. बँक							
4	राज्य भूविकास बँकेची जिल्हा शाखा	9	60	13592	10710	2142	1250	
5	राज्य कृषि व ग्रामीण विकास बँक							

तक्ता क्रमांक 6.4 पृढे चालू

अ. क्र.	अल्प मुदतीचे कर्ज (रु.)				मध्यम मुदतीची कर्जे (रु.)	दीर्घ मुदतीची कर्जे (रु.)
	रोखपत	वटविलेली बिले	एकूण 10 + 11	शेतीच्या कामासाठी **		
1	10	11	12	13	14	15
1			0			
2	1922304		1922304	149718	745130	38648
3			0			
4			0			
5			0			

तक्ता क्रमांक 6.4 पृढे चालू

अ. क्र.	योगे कर्जे (रु.)			थकलेली कर्जे (रु.)		
	अल्प मुदतीची	मध्यम मुदतीची	दीर्घ मुदतीची	अल्प मुदतीची	मध्यम मुदतीची	दीर्घ मुदतीची
1	16	17	18	19	20	21
1						
2	1922304	745130	38648	51541	147949	707
3						
4			68906			34048
5						

टिप : ** स्तंभ क्र. 13 मधील कर्जे स्तंभ क्र. 12 पैकी आहेत.

आयतन : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य, 31.03.2002 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी.

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या				भाग भांडवल (रुपये)	स्तंभ - 9 पैकी शासकीय भाग भांडवल (रु.)
				एकूण (6 ते 8)	लहान खातेदार	मोठे खातेदार	इतर सभासद		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	मंडणगाड	26	16274	12910	8651	2886	1373	3701	5
2	दापोली	41	32840	28709	19765	4184	4760	4473	-
3	खेड	50	45639	27908	13177	4397	10334	7370	-
4	चिपळूण	45	46030	35598	19229	6814	9555	12188	5
5	गुहागर	29	44530	24180	14054	2774	7352	6479	-
6	रत्नागिरी	56	52239	34300	17401	4114	12785	9465	11
7	संगमेश्वर	50	49127	32800	21063	7685	4052	8330	-
8	लाजा	35	28920	15572	9334	4076	2162	6078	3
9	राजापूर	48	49985	27235	15830	6008	5397	4674	-
जिल्हा एकूण		380	365584	239212	138504	42938	57770	62758	24

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 6.5 पुढे चालू

अ. क्र.	तहसिल	राखीव आणि इतर निधी (रुपये)	संस्थेने घेतलेली एकूण कर्ज (रुपये)	खर्चते भांडवल (रुपये)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		योग्य कर्जे (अल्प, मध्यम दीर्घ मुदतीची)	
					कर्जदार	कर्जाची रक्कम (रुपये)	बाकी असलेले सभासद	रक्कम (रुपये)
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	मंडणगाड	963	12890	22598	1588	4867	2495	16777
2	दापोली	3275	14715	37299	5015	10706	8181	21611
3	खेड	3008	32455	50987	4675	25693	9453	46439
4	चिपळूण	12772	47399	91230	10416	26866	10985	51440
5	गुहागर	5337	19592	52140	8030	19931	6995	38258
6	रत्नागिरी	9368	20728	54253	5974	18254	7662	32207
7	संगमेश्वर	3808	41004	58655	5859	28909	9947	41687
8	लाजा	3742	32851	47017	3912	25301	5325	31512
9	राजापूर	4209	23502	37132	2696	11364	5403	27192
जिल्हा एकूण		46482	245136	451311	48165	171891	66446	307123

पुढे चालू

अ.क्र.	तहसिल	एकूण कर्जांची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्ष कर्जांची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्ष कर्जांची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम (रुपये)	थकबाकी-दार	रक्कम (रुपये)	थकबाकीदार	रक्कम (रुपये)
1	2	18	19	20	21	22	23
1	मंडणगड	3154	8703	1951	4064	1203	4639
2	दापोली	3370	4290	2070	2468	1300	1822
3	खेड	8901	23492	4547	15512	4354	7980
4	चिपळूण	4695	25211	3061	8596	1634	15615
5	गुहागर	3516	18197	2311	12292	1205	5905
6	रत्नागिरी	3954	6227	3642	5305	312	922
7	संगमेश्वर	6335	13596	4370	10443	1965	3153
8	लांजा	4290	15221	4030	12676	260	2545
9	राजापूर	5095	14155	3449	10441	1646	3714
	जिल्हा एकूण	43310	129092	29431	81797	13879	47295

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 6.6

जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य, 31. 3. 2002 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसिल	संस्थांची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	सभासद संख्या				भाग. भांडवल (रुपये)	स्टॉक - 9 पैकी शासकीय भाग भांडवल (रु.)
				एकूण (6 ते 8)	लहान खातेदार	मोठे खातेदार	हतर सभासद		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	मंडणगड	-	-	0	-	-	-	-	-
2	दापोली	-	-	0	-	-	-	-	-
3	खेड	-	-	0	-	-	-	-	-
4	चिपळूण	1	2373	2683	2187	93	405	395	40
5	गुहागर	-	-	0	-	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	1	942	2014	1274	153	587	983	-
7	संगमेश्वर	-	-	0	-	-	-	-	-
8	लांजा	-	-	0	-	-	-	-	-
9	राजापूर	-	-	0	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	2	3315	4699	3461	246	992	1378	40

पुढे चालू

अ.क्र.	तहसिल	राखीव आणि इतर निधी (रुपये)	संस्थने घेतलेली एकूण कर्जे (रुपये)	खळत भांडवल (रुपये)	एकूण दिलेली कर्जे (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		यण कर्जे (अल्प, मध्यम दीर्घ मुदतीची)	
					कर्जदार	कर्जाची रक्कम (रुपये)	बाकी असलेले सभासद	रक्कम (रुपये)
1	2	11	12	13	14	15	16	17
1	मंडणगड	-	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	-	-	-	-	-	-	-
3	खेड	-	-	-	-	-	-	-
4	चिपळूण	239	106	1379	229	344	627	941
5	गुहागर	-	-	-	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	587	6129	7615	95	2037	312	6553
7	संगमेश्वर	-	-	-	-	-	-	-
8	लांजा	-	-	-	-	-	-	-
9	राजापूर	-	-	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	826	6235	8994	324	2381	939	7494

पुढे चालू

अ.क्र.	तहसिल	एकूण कर्जाची थकबाकी (अल्प, मध्यम, दीर्घ मुदतीची)		3 वर्षांपेक्षा कमी वर्षे कर्जाची थकबाकी		3 वर्षांपेक्षा अधिक वर्षे कर्जाची थकबाकी	
		थकबाकीदार	रक्कम (रुपये)	थकबाकीदार	रक्कम (रुपये)	थकबाकीदार	रक्कम (रुपये)
1	2	18	19	20	21	22	23
1	मंडणगड	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	-	-	-	-	-	-
3	खेड	-	-	-	-	-	-
4	चिपळूण	721	1528	333	743	388	785
5	गुहागर	-	-	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	65	421	65	421	-	-
7	संगमेश्वर	-	-	-	-	-	-
8	लांजा	-	-	-	-	-	-
9	राजापूर	-	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	786	1949	398	1164	388	785

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

जिल्हयातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थानी दिलेली पीक कर्जे 31. 3. 2002 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसिल	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार-वर्गीय धान्ये	डाळी	हतर	कापूस	गळीता-ची धान्ये	ऊस	ताग व मेष्टा	हतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	मंडणगड	3528	-	3528	-	-	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	4300	-	4300	-	-	-	-	-	-	-	-
3	खेड	9595	-	9595	-	-	-	-	-	-	-	-
4	चिपळूण	13627	-	13627	-	-	-	-	-	-	-	-
5	गुहागर	12937	-	12937	-	-	-	-	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	8058	-	8058	-	-	-	-	-	-	-	-
7	संगमेश्वर	22030	-	18691	-	-	3242	-	-	-	-	97
8	लाजा	19214	-	15835	-	-	2196	-	-	-	-	1183
9	राजापूर	6961	-	6961	-	-	-	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	100250	0	93532	0	0	5438	0	0	0	0	1280

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

जिल्हयातील शेतकरी सेवा संस्थानी दिलेली पीक कर्जे 31. 3. 2002 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	तहसिल	एकूण रकाना 4 ते 13	अन्नधान्ये					अन्नधान्येतर				
			गहू	भात	ज्वार-वर्गीय धान्ये	डाळी	हतर	कापूस	गळीता-ची धान्ये	ऊस	ताग व मेष्टा	हतर
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	मंडणगड	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	खेड	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	चिपळूण	344	-	344	-	-	-	-	-	-	-	-
5	गुहागर	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	रत्नागिरी	200	-	200	-	-	-	-	-	-	-	-
7	संगमेश्वर	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	लाजा	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	राजापूर	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	544	0	544	0	0	0	0	0	0	0	0

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील बिगर कृषि सहकारी पत संस्थांचे कार्य 31.3.2002 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	प्रकार	संस्था संख्या	सभासद संख्या	भाग भांडवल (रु.)	राखीव व इतर निधी (रु.)	वेवी (रु.)	खेळते भांडवल (रु.)	कर्ज			
								अग्रिम (रु.)	वसूल झालेले (रु.)	वेणे (रु.)	थकीत (रु.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	प्राथमिक सहकारी बँका										
	1. नागरी बँक	4	62173	54174	99114	1384024	1697989	1742217	1659533	982763	81591
	2. कर्मचारी पतपेढी आणि इतर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	इतर बिगर कृषि										
	1. नागरी बँक										
	2. कर्मचारी पतपेढी	79	42565	321500	90280	467650	1440928	712945	687430	1218845	5215
	3. इतर (नागरी पतपेढी)	224	108674	65360	28955	331800	505067	360520	320201	371080	28580

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31. 3. 2002 अखेर.

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारत)

अ.क्र	तहसिल	संस्था संख्या	सभासदांची संख्या	खेळते भांडवल (रुपये)	खरेदीची किंमत (रु.)			विक्रीची किंमत (रु.)		
					कृषि उत्पादन	शेतीच्या गरजेच्या वस्तू	उपभोगाच्या वस्तू	मालक म्हणून	अडत्या म्हणून	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	जिल्हा	1	51	11020	5087	-	37896	38499	-	38499
	स्तरावरील मध्यवर्ती मर्या. संस्था									
2	प्राथमिक पणन संस्था									
	मंडणगड	1	117	57	-	-	-	-	-	-
	दापाली	3	1319	4662	7095	1163	4969	13139	-	13139
	खेड	1	278	4662	-	11832	13120	30431	-	30431
	चिपळूण	2	2425	4880	-	11850	436	27242	-	27242
	गुहागर	1	1017	2438	-	7015	101	9824	-	9824
	रत्नागिरी	4	1437	4326	9795	-	10295	22516	-	22516
	संगमेश्वर	1	406	263	141	3998	1001	4944	-	4944
	लांजा	1	486	2782	612	6210	14905	20919	-	20919
	राजापूर	2	1008	3626	287	13216	785	40339	-	40339
	जिल्हा एकूण	17	8544	38716	23017	55284	83558	207853	0	207853

पुढे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारत)

अ.क्र.	तहसिल	कृषि उत्पादनाची विक्री (रुपये) (अडते व मालक म्हणून)							
		भात व तांदुळ	गहू	हतर अन्न धान्ये	कापूस	गळीताची धान्ये	डाळी	हतर	एकूण
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19
1	जिल्हा	-	-	-	-	-	-	-	-
	स्तरावरील	-	-	-	-	-	-	-	-
	मध्यवर्ती	-	-	-	-	-	-	-	-
	मर्या. संस्था	-	-	-	-	-	-	-	-
2	प्राथमिक	-	-	-	-	-	-	-	-
	पणन संस्था	-	-	-	-	-	-	-	-
	भंडणगड	-	-	-	-	-	-	-	-
	दापोली	-	-	-	-	-	-	-	-
	खेड	4905	695	12005	-	-	-	-	17605
	चिपळूण	-	-	-	-	-	-	-	-
	गुहागर	-	-	-	-	-	-	-	-
	रत्नागिरी	2005	4910	4501	-	-	-	-	11416
	संगमेश्वर	-	-	-	-	-	-	-	-
	लाजा	-	-	-	-	-	-	-	-
	राजापूर	11179	954	12451	-	-	-	-	24584
	जिल्हा एकूण	18089	6599	28957	0	0	0	0	53605

पुढे चालू

जिल्हा आणि प्राथमिक पणन संस्थांचे कार्य 31.3.2002 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ.क्र.	तहसिल	शेतीला आवश्यक वस्तूची विक्री रु. (आडले व मालक म्हणून)					उपभोग्य वस्तूची एकूण विक्री
		खते	बियाणे	कृषि अवजारे	हतर	एकूण	
1	2	20	21	22	23	24	25
1	जिल्हा	-	-	-	-	-	38499
	रतरावरील मध्यवर्ती मर्या. संस्था						
2	प्राथमिक पणन संस्था						
	मडणगड						
	दापोली	7332	160	-	1577	9069	4070
	खड	11780	286	-	633	12699	127
	चिपळूण	9897	350	-	16385	26632	610
	गुहागर	8130	82	-	-	8212	1612
	रत्नागिरी	9703	211	-	989	10903	197
	संगमेश्वर	3301	112	-	13	3426	1518
	लांजा	5915	108	23	816	6862	14057
	राजापूर	11907	388	727	1586	14608	1147
	जिल्हा एकूण	67965	1697	750	21999	92411	61837

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील उत्पादक आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य, 31.3.2002 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी.

(रुपये हजारत)

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	भाग भांडवल (रुपये)	राखीव आणि इतर निधी (रुपये)	खेळते भांडवल (रुपये)
1	2	3	4	5	6	7
1)	उत्पादक संस्था					
1.1	साखर कारखाने	-	-	-	-	-
1.2	इतर शंती प्रक्रिया संस्था	5	468	3551	1279	13420
1.3	विणकर संस्था (हातमाग, यंत्रमाग)	4	45	230	35	765
1.4	सुत गिरण्या	1	113	1176	4	1301
1.5	औद्योगिक वसाहती / संस्था	7	500	1500	1140	6789
1.6	इतर औद्योगिक संस्था	80	25188	8754	5775	47952
1.7	दुग्ध व्यवसाय संस्था	200	24373	1190	1309	11479
1.8	दुग्ध व्यवसाय संघटना	1	172	160	20	487
1.9	मत्स्यव्यवसाय संस्था	75	21590	14690	7480	91288
1.10	शंती संस्था	-	-	-	-	-
1.11	उपसा जलसिंचन संस्था	9	370	1990	75	2265
1.12	वन कामगार संस्था	-	-	-	-	-
1.13	इतर संस्था (पशुधन संस्था)	124	6200	37095	3690	6800
2)	सामाजिक सेवा संस्था					
2.1	ग्राहक भांडारे	79	33455	1412	1070	21009
2.2	गृह निर्माण संस्था	252	6844	3500	1188	83626
2.3	कामगार कंत्राटदार संस्था	51	1955	998	526	8809
2.4	परिवहन संस्था	7	455	197	318	784
2.5	अ) महिला सहकारी संस्था	-	-	-	-	-
	ब.) जिल्हा सहकारी मंडळ	1	9	201	26	282
	क) इतर	47	315	315	23	430

आधार : जिल्हा, उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे प्रमुख कार्यांचा तपशिल

जिल्हा : रत्नागिरी.

31.3.2002 अखेर

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	बाब	परिमाण	साध्य
1	2	3	4	5
1	साखर कारखाने	अ. गाळलेल्या ऊसाचे वजन ब. गाळलेल्या ऊसाची किंमत क. उत्पादित साखरेचे वजन ड. उत्पादित साखरेची किंमत	हजार मॅटन लाख रुपये हजार मॅटन लाख रुपये	- - - -
2	प्राथमिक विणकर सहकारी संस्था	अ. चालू माग ब. सूत खरेदी क. उत्पादन ड. विक्री	संख्या लाख रुपये लाख रुपये लाख रुपये	- - - -
3	सूत गिरण्या	अ. चात्यांची संख्या ब. उत्पादित सूत	संख्या "00" हजार टन	- -
4	इतर औद्योगिक संस्था	अ. कच्चा माल खरेदी ब. उत्पादन क. विक्री	लाख रुपये लाख रुपये लाख रुपये	17.98 40.00 38.00
5	दुग्ध व्यवसाय संस्था	अ. दुग्ध खरेदीची किंमत ब. दुग्ध विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	128.02 130.00
6	दुग्ध व्यवसाय संघटना	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	- -
7	मत्स्य व्यवसाय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	उ.ना. उ.ना.
8	मत्स्य व्यवसाय केंद्रीय संस्था	अ. पकडलेल्या मासळीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	उ.ना. उ.ना.
9	कृषि संस्था	अ. कसलेले क्षेत्र ब. उत्पादन	"00" हेक्टर लाख रुपये	- -
10	उपसा सिंचन संस्था	अ. भिजलेले क्षेत्र	"00" हेक्टर	36.50
11	वन कामगार संस्था	अ. दिलेली कुपे ब. वन उत्पादन मूल्य	संख्या लाख रुपये	- -
12	प्राथमिक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	238.00 339.09
13	प्राथमिक ग्राहक भांडारे	अ. खरेदीची किंमत ब. विक्रीची किंमत	लाख रुपये लाख रुपये	66.90 70.00
14	कामगार कंत्राटदार संस्था	अ. वर्षात हाती घेतलेली कामे ब. हाती घेतलेल्या कामांची अदा. किंमत क. दिलेली मजुरी	संख्या लाख रुपये लाख रुपये	29 30.98 16.30
15	गृह निर्माण संस्था	अ. बांधलेल्या घरांची / गाळ्यांची संख्या	संख्या	448

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांनी दिलेली कर्जे

31.3.2002 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारत)

अ.क्र.	तहसिल	सावकारांची संख्या	व्यापाऱ्यांना दिलेली कर्जे	व्यापाऱ्यां-व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे	एकूण
1	2	3	4	5	6
1	मंडणगड				
2	दापोली				
3	खड				
4	चिपळूण	5		341	341
5	गुहागर				
6	रत्नागिरी	5	402	74	476
7	सगमेश्वर				
8	लाजा				
9	राजापूर				
	जिल्हा एकूण	10	402	415	817

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, रत्नागिरी.

सार्वजनिक व अर्थसहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची माहिती 2001-02

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	रुग्णालये	दवाखाने	प्रसुतीगृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	उपकेंद्रे	डॉक्टर	परिचारीका
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	मंडणगड	1	1	-	3	20	6	23
2	दापोली	1	-	-	8	46	16	57
3	खेड	1	2	1	8	48	18	66
4	चिपळूण	1	2	1	9	59	22	81
5	गुहागर	1	-	-	5	30	10	40
6	रत्नागिरी	3	3	-	8	45	52	148
7	संगमेश्वर	2	-	-	10	54	21	74
8	लांजा	1	-	-	6	27	13	39
9	राजापूर	2	1	-	9	45	19	59
	एकूण जिल्हा	13	9	2	66	374	177	587

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 7.1 पुढे चालू

अ.क्र.	तहसिल	खाटांची संख्या			उपचार केलेले आंतररुग्ण ('00)			उपचार केलेले बाह्यरुग्ण ('00)		
		एकूण	स्त्रिया-साठी	मुलां-साठी	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
1	2	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	मंडणगड	48	16	10	4	8	2	192	227	224
2	दापोली	78	38	10	6	19	2	225	342	213
3	खेड	98	58	10	5	9	4	416	421	805
4	चिपळूण	94	55	10	20	20	4	302	555	395
5	गुहागर	45	14	9	13	28	11	232	432	449
6	रत्नागिरी	713	238	40	62	67	38	901	1038	566
7	संगमेश्वर	120	70	30	17	31	9	360	527	242
8	लांजा	66	30	10	11	17	9	158	488	262
9	राजापूर	114	60	25	11	21	7	367	557	285
	एकूण जिल्हा	1376	579	154	149	220	86	3153	4587	3441

आधार : 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, रत्नागिरी.

2) अधिक्षक मनोरुग्णालय, रत्नागिरी.

3) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प., रत्नागिरी.

4) अधिक्षक कुष्ठरोग रुग्णालय, रत्नागिरी.

5) मुख्याधिकारी, नगरपरिषद, रत्नागिरी/खेड/चिपळूण.

नोंदणी केलेल्या जन्ममृत्यूची संख्या - सन 2001

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल.	एकूण ग्रामीण नागरी	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूची संख्या			बालमृत्यूची संख्या		
			पुरुष	स्त्रीया	एकूण	पुरुष	स्त्रीया	एकूण	पुरुष	स्त्रीया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	मंडणगड	एकूण	820	786	1606	414	226	640	2	2	4
		ग्रामीण	820	786	1606	414	226	640	2	2	4
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	दापोली	एकूण	1079	1049	2128	837	560	1397	3	2	5
		ग्रामीण	1050	1016	2066	819	542	1361	3	2	5
		नागरी	29	33	62	18	18	36	-	-	0
3	भेड	एकूण	1960	1740	3700	827	541	1368	7	4	11
		ग्रामीण	1269	1133	2402	779	511	1290	6	4	10
		नागरी	691	607	1298	48	30	78	1	-	1
4	चिपळूण	एकूण	4899	3341	8240	1317	811	2128	14	20	34
		ग्रामीण	2111	1906	4017	1135	691	1826	13	20	33
		नागरी	2788	1435	4223	182	120	302	1	-	1
5	गुहागर	एकूण	1434	1353	2787	769	528	1297	0	1	1
		ग्रामीण	1279	1201	2480	744	516	1260	-	1	1
		नागरी	155	152	307	25	12	37	-	-	0
6	रत्नागिरी	एकूण	3353	3077	6430	1704	992	2696	84	64	148
		ग्रामीण	1035	1054	2089	1015	586	1601	13	10	23
		नागरी	2318	2023	4341	689	406	1095	71	54	125
7	संगमेश्वर	एकूण	1844	1704	3548	1055	681	1736	12	9	21
		ग्रामीण	1844	1704	3548	1055	681	1736	12	9	21
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	लांजा	एकूण	962	877	1839	556	365	921	0	1	1
		ग्रामीण	509	521	1030	506	336	842	-	1	1
		नागरी	453	356	809	50	29	79	-	-	0
9	राजापूर	एकूण	1676	1449	3125	910	707	1617	1	6	7
		ग्रामीण	1319	1116	2435	873	676	1549	-	5	5
		नागरी	357	333	690	37	31	68	1	1	2
एकूण जिल्हा	एकूण	एकूण	18027	15976	33403	8389	5411	13800	123	109	232
		ग्रामीण	11236	10437	21673	7340	4765	12105	49	54	103
		नागरी	6791	4939	11730	1049	646	1695	74	55	129

आधार : संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या - सन 2001

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र	मृत्यूचे कारण	मृत्यूंची संख्या
1	2	3
1	हिवताप	2
2	पटकी	-
3	देवी	-
4	क्षय	306
5	न्युमोनिया	19
6	अमांश, अतिसार, गॅस्ट्रो	6
7	हृदयविकार	1011
8	विषमज्वर	4
9	ककरोग	216
10	श्वसन क्रियेसंबंधी	306
11	अपघात	
	अ) आत्महत्या	60
	ब) रहदारी वाहतूक	39
	क) इतर अपघात	225
13	इतर कारण	11606
	एकूण मृत्यू	13800

माताबाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत लस टंचणी

जिल्हा : रत्नागिरी

वर्ष : 2001-02

अ.क्र.	तहसिल	बाब	त्रिगुणी लस ति.डो.	पोलीओ	बीसीजी	गोवर	द्विगुणी (डीटी)	धनुवांत लस			
								10 वर्ष	16 वर्ष	गरोवर झिया	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	मंडणगड	ग्रामीण	1493	1473	1440	1405	1675	1696	1590	1397	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	1493	1473	1440	1405	1675	1696	1590	1397	
2	दापोली	ग्रामीण	3996	3928	4170	4035	4602	4797	4119	4280	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	3996	3928	4170	4035	4602	4797	4119	4280	
3	खेड	ग्रामीण	4240	4344	4288	4297	4481	4599	4384	4340	
		नागरी	284	402	544	348	299	390	273	457	
		एकूण	4524	4746	4832	4645	4780	4989	4657	4797	
4	चिपळूण	ग्रामीण	5043	5159	5070	5131	5647	5583	5051	5414	
		नागरी	1481	1481	1277	1024	567	783	484	679	
		एकूण	6524	6640	6347	6155	6214	6366	5535	6093	
5	गुहागर	ग्रामीण	3125	3101	3309	3339	3489	3610	3327	3359	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	3125	3101	3309	3339	3489	3610	3327	3359	
6	रत्नागिरी	ग्रामीण	4964	5019	4882	4938	5287	5482	4964	4844	
		नागरी	1486	1486	3402	1647	1508	1546	1525	1600	
		एकूण	6450	6505	8284	6585	6795	7028	6489	6444	
7	संगमेश्वर	ग्रामीण	4576	4602	4602	4714	5732	5988	5431	4756	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	4576	4602	4602	4714	5732	5988	5431	4756	
8	राजा	ग्रामीण	2355	2423	2359	2420	2550	2618	2431	2417	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		एकूण	2355	2423	2359	2420	2550	2618	2431	2417	
9	राजापूर	ग्रामीण	3915	4169	4054	3887	4612	3831	4123	3865	
		नागरी	204	204	203	210	227	216	187	239	
		एकूण	4119	4373	4257	4097	4839	4047	4310	4104	
जिल्हा	ग्रामीण	33707	34218	34174	34166	38075	38204	35420	34672		
	नागरी	3455	3573	5426	3229	2601	2935	2469	2975		
	एकूण	37162	37791	39600	37395	40676	41139	37889	37647		

आधार : 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, रत्नागिरी (नागरी माहिती)

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी. (ग्रामीण माहिती)

जिल्ह्यातील कुटुंब नियोजन केंद्रांची संख्या 2001 - 02

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क.	तहसिल	एकूण ग्रामीण नागरी	31-3-2002 रोजी असलेल्या केंद्रांची संख्या	निर्बीजीकरण केलेल्यांची संख्या			लुप पध्दती I.U.C.D. संख्या	जननक्षम जोडपी संख्या
				पुरुष नसंबंदी	स्त्रियांची नसंबंदी	एकूण नसंबंदी		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	मंडणगड	ग्रामीण	3	13	695	708	447	2411
		नागरी	-	-	-	0	-	-
2	दापोली	एकूण	3	13	695	708	447	2411
		ग्रामीण	8	28	1930	1958	1320	7911
3	खड	नागरी	-	-	-	0	-	-
		एकूण	8	28	1930	1958	1320	7911
4	चिपळण	ग्रामीण	8	11	1921	1932	1363	5199
		नागरी	1	-	352	352	78	2378
5	गुहागर	एकूण	9	11	2273	2284	1441	7577
		ग्रामीण	9	95	2421	2516	1810	7569
6	रत्नागिरी	नागरी	1	18	991	1009	190	7729
		एकूण	10	113	3412	3525	2000	15298
7	संगमेश्वर	ग्रामीण	5	12	1194	1206	871	4719
		नागरी	-	-	-	0	-	-
8	लांजा	एकूण	5	12	1194	1206	871	4719
		ग्रामीण	8	26	2334	2360	1970	8151
9	राजापूर	नागरी	1	-	606	606	400	7915
		एकूण	9	26	2940	2966	2370	16066
10	राजापूर	ग्रामीण	10	34	2080	2114	1460	7897
		नागरी	-	-	-	0	-	-
11	राजापूर	एकूण	10	34	2080	2114	1460	7897
		ग्रामीण	6	8	854	862	706	3777
12	राजापूर	नागरी	-	-	-	0	-	-
		एकूण	6	8	854	862	706	3777
13	राजापूर	ग्रामीण	9	14	1512	1526	1255	6279
		नागरी	1	2	150	152	74	1830
14	राजापूर	एकूण	10	16	1662	1678	1329	8109
		जिल्हा	66	241	14941	15182	11202	53913
15	एकूण	नागरी	4	20	2099	2119	742	19852
		एकूण	70	261	17040	17301	11944	73765

आधार : 1) जिल्हा शल्य चिकित्सक, रत्नागिरी. (नागरी माहिती)

2) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प. रत्नागिरी. (ग्रामीण माहिती)

2001 च्या जनगणनेनुसार तहसिलनिहाय साक्षरता

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	साक्षरांची संख्या								
		ग्रामीण			नागरी			एकूण		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	मंडणगड	22220 [85.35]	22556 [66.27]	44776 [74.54]	-	-	-	22220 [85.35]	22556 [66.27]	44776 [74.54]
2	दापोली	57207 [84.87]	54914 [64.23]	112121 [73.33]	6846 [94.95]	5993 [87.22]	12839 [91.18]	64053 [85.84]	60907 [65.94]	124960 [74.83]
3	खेड	61758 [86.51]	54074 [65.20]	115832 [75.05]	5647 [95.24]	5368 [86.48]	11015 [90.76]	67405 [87.18]	59442 [66.68]	126847 [76.20]
4	चिपळूण	79248 [87.71]	69760 [67.64]	149008 [77.01]	23692 [94.37]	21068 [86.03]	44760 [90.25]	102940 [89.16]	90828 [71.17]	193768 [79.71]
5	गुहागर	47528 [85.61]	39234 [60.58]	86762 [72.13]	1415 [94.65]	1217 [86.93]	2632 [90.92]	48943 [85.84]	40451 [61.14]	89394 [72.57]
6	रत्नागिरी	79718 [87.09]	69756 [68.08]	149474 [77.05]	35061 [94.40]	28524 [85.26]	63585 [90.07]	114779 [89.20]	98280 [72.31]	213059 [80.52]
7	संगमेश्वर	69644 [83.54]	63678 [62.15]	133322 [71.74]	-	-	-	69644 [83.54]	63678 [62.15]	133322 [71.74]
8	लाजा	30842 [80.43]	27386 [56.86]	58228 [67.31]	4884 [89.96]	4131 [80.37]	9015 [85.30]	35726 [81.61]	31517 [59.13]	67243 [69.27]
9	राजापूर	53864 [81.72]	49488 [58.90]	103352 [68.94]	4296 [94.38]	3905 [83.58]	8201 [88.91]	58160 [82.54]	53393 [60.20]	111553 [70.09]
	जिल्हा एकूण	502029 [85.11]	450846 [63.73]	952875 [73.45]	81841 [94.22]	70206 [85.37]	152047 [89.92]	583870 [86.28]	521052 [65.98]	1104922 [75.35]

टिप : कंसातील आकडे साक्षरतेची टक्केवारी दर्शविताने.

आधार : जनगणना 2001.

शैक्षणिक संस्था आणि शिक्षकांची आणि विद्यार्थ्यांची संख्या 1999-2000

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक संख्या				विद्यार्थी संख्या	प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या
			एकूण	रकाना 4 पेकी शिक्षिका	प्रशिक्षित	रकाना 6 पेकी शिक्षिका		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	पूर्व प्राथमिक शाळा	952	1018	1018	1014	1014	24381	24
2	प्राथमिक शाळा							
	अ) एक शिक्षकी शाळा	-	-	-	-	-	-	-
	ब) कनिष्ठ प्राथ. शाळा	1590	2900	1220	2803	1165	65692	23
	क) उच्च प्राथ. शाळा	1108	5729	2532	5476	2372	158061	28
	ड) एकूण (अ+ब+क)	2698	8629	3752	8279	3537	223753	26
3	माध्यमिक शाळा	253	2314	530	2293	518	66745	29
4	उच्च माध्यमिक शाळा	49	1431	312	1428	312	50911	36
5	सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये (कला, वाणिज्य, शास्त्र)	19	383	75	383	75	11545	30
	जिल्हा एकूण	3971	13775	5687	13397	5456	377335	27

टिप : पूर्व प्राथमिक शाळांची रकाना 6 व 7 ची माहिती 1997-98 ची आहे.

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या
आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 1999-2000

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या					
		पूर्वप्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	3	4	5	6	7	8
1	पूर्व प्राथमिक	24381	11884	-	-	-	-
2	इयत्ता 1 ते 4	-	-	147378	72236	-	-
3	इयत्ता 5 ते 7	-	-	76375	37127	35298	16304
4	इयत्ता 8 ते 10	-	-	-	-	72779	29117
5	इयत्ता 11 व 12	-	-	-	-	9579	3783
6	उच्च माध्य. नंतर	-	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	24381	11884	223753	109363	117656	49204

तक्ता क्रमांक 8.3 पृढे चालू

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या			
		सामान्य शिक्षणची महाविद्यालये		एकूण	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	9	10	11	12
1	पूर्व प्राथमिक	-	-	24381	11884
2	इयत्ता 1 ते 4	-	-	147378	72236
3	इयत्ता 5 ते 7	-	-	111673	53431
4	इयत्ता 8 ते 10	-	-	72779	29117
5	इयत्ता 11 व 12	5319	2203	14898	5986
6	उच्च माध्य. नंतर	6226	2988	6226	2988
	जिल्हा एकूण	11545	5191	377335	175642

पृढे चालू

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तरनिहाय संख्या
आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी 2000-01

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	मागासवर्गीय विद्यार्थी संख्या					
		अनुसूचित जाती नवबोधसह		अनुसूचित जमाती		विमुक्त जमाती	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	13	14	15	16	17	18
1	पूर्व प्राथमिक	-	-	-	-	-	-
2	इयत्ता 1 ते 4	12964	6389	2071	946	808	390
3	इयत्ता 5 ते 7	10337	4911	1000	460	537	234
4	इयत्ता 8 ते 10	7363	3126	509	187	273	97
5	इयत्ता 11 व 12	1406	554	65	19	64	20
6	उच्च माध्य. नंतर	568	220	9	-	-	-
	जिल्हा एकूण	32638	15200	3654	1612	1682	741

तक्ता क्रमांक 8.3 पुढे चालू

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	मागासवर्गीय विद्यार्थी संख्या					
		भटक्या जमाती		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
1	2	13	14	15	16	17	18
1	पूर्व प्राथमिक	-	-	-	-	0	0
2	इयत्ता 1 ते 4	5923	2796	84852	41651	106618	52172
3	इयत्ता 5 ते 7	3486	1470	63729	30590	79089	37665
4	इयत्ता 8 ते 10	2066	771	36621	13489	46832	17670
5	इयत्ता 11 व 12	398	155	6000	2316	7933	3064
6	उच्च माध्य. नंतर	140	61	2609	1243	3326	1524
	जिल्हा एकूण	12013	5253	193811	89289	243798	112095

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था 2000 - 01

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था संख्या	विद्यार्थ्यांची संख्या								
			अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		विमुक्त जमाती		भटक्या जमाती		
			एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
2	विधी महाविद्यालये	1	5	1	-	-	1	-	1	-	-
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	आयुर्वे. महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	होमि. महाविद्यालये	1	2	1	-	-	-	-	3	-	-
6	अभि. महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	इतर										
	अ) तंत्रनिकेतन	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ब) आ.टी.आय.	15	184	30	21	-	-	-	-	-	-
	क) डी.एड.	7	51	21	10	2	1	-	34	17	-
	ड) जी.सी.डी.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता क्रमांक 8.4 पुढे चालू

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	विद्यार्थ्यांची संख्या										
		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय		बिगर मागास		एकूण विद्यार्थी		एकूण शिक्षक		
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	शिक्षिका	
1	2	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	
1	शिक्षण विषयक पदवी महाविद्यालये	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
2	विधी महाविद्यालये	29	7	36	8	80	33	116	41	13	-	
3	वैद्यकीय महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	0	0	-	-	
4	आयुर्वे. महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	0	0	-	-	
5	होमि. महाविद्यालये	15	5	20	6	84	42	104	48	19	6	
6	अभि. महाविद्यालये	-	-	-	-	-	-	0	0	-	-	
7	इतर											
	अ) तंत्रनिकेतन	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	
	ब) आ.टी.आय.	564	92	769	122	835	468	1604	290	138	19	
	क) डी.एड.	168	70	264	110	204	103	468	213	53	9	
	ड) जी.सी.डी.	-	-	-	-	-	-	0	0	-	-	

आधार : 1) उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे 2) तंत्र शिक्षण संचालनालय, पुणे.

तक्ता क्रमांक 8.5

- 99 -

प्राथमिकदृष्ट्या मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या शैक्षणिक सवलती 2000-01

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	लाभार्थ्यांची संख्या								प्रत्यक्ष खर्च (रुपये हजारात)
	माध्यमिक	कनिष्ठ महाविद्यालये 11 वा 12 वा	उच्च शिक्षण	अभियांत्रिकी महाविद्यालय	वैद्यकीय महाविद्यालये	इतर महाविद्यालये	इतर संस्था	एकूण	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	-	5837	1500	-	-	1382	542	9261	893

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक 8.6

प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 2001-02

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	यंत्रणा	योजनेतर				योजनातगत			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण	आवर्ती	बांधकाम अनुदाना व्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	जिल्हा परिषद	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना	उ.ना
2	नगरपरिषद	22617	-	-	22617	-	-	-	-
3	कटक मंडळे	-	-	-	-	-	-	-	-
4	महानगरपालिका	-	-	-	-	-	-	-	-
5	बांधकाम अनुदान व्यतिरिक्त इतर खर्च	-	-	-	-	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	22617	0	0	22617	0	0	0	0

पुढे चालू

तक्ता क्रमांक 3.6 पुढे चालू
प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च 2001-02

अ. क्र.	यंत्रणा	एकूण खर्च			
		आवर्ती	बांधकाम अनुदानाव्यतिरिक्त अनावर्ती खर्च	बांधकाम	एकूण
1	2				
1	जिल्हा परिषद	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
2	नगरपरिषद	22617	0	0	22617
3	कटक मंडळे	-	-	-	-
4	महानगरपालिका	-	-	-	-
5	बांधकाम अनुदान व्यतिरिक्त इतर खर्च	-	-	-	-
	जिल्हा एकूण	22617	0	0	22617

आधार : शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

तक्ता क्रमांक 3.7

जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (कनिष्ठ महाविद्यालये) व तांत्रिक शाळा (आठवी ते बारावी)

2001 - 02

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	बा. ब.	परिमाण	माहिती
1	2	3	4
1	शाळांची संख्या	संख्या	25
2	पटावरील संख्या अ. मुले	संख्या	2710
	ब. मुली	संख्या	647
	एकूण (अ + ब)	संख्या	3357
	एकूण खर्च	रुपये हजारत	6779

आधार : जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण कार्यक्रम 2001-02

निरंतर शिक्षण योजना

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	निरंतर शिक्षण कार्यक्रमांच्या केंद्रांची	लाभार्थी उमेदवारांची संख्या
1	2	3	4
1	मंडणगड	37	10250
2	दापोली	77	27151
3	खेड	81	30220
4	चिपळूण	99	36679
5	गुहागर	56	26332
6	रत्नागिरी	90	41245
7	संगमेश्वर	96	8210
8	लांजा	51	18765
9	राजापूर	83	27896
	जिल्हा एकूण	670	226748

आधार : जिल्हा प्रौढ शिक्षण अधिकारी, रत्नागिरी.

शिक्षकारिता प्रशिक्षण संस्था 1999-2000

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	बा.ब.	परिमाण	माहिती
1	2	3	4
1	शिक्षकांकरिता प्रशिक्षण संस्था संख्या		
	अ) पदवीस्तर	संख्या	3
	ब) पदवीपूर्व स्तर	संख्या	7
	क) शाळास्तर	संख्या	-
2	पटावरील संख्या		
	अ) पदवीस्तर	संख्या	237
	ब) पदवीपूर्व स्तर	संख्या	806
	क) शाळास्तर	संख्या	-
3	एकूण खर्च (रुपये)		
	अ) पदवीस्तर	रुपये	उ.ना.
	ब) पदवीपूर्व स्तर	रुपये	उ.ना.
	क) शाळास्तर	रुपये	उ.ना.

आधार : शिक्षण संचालकालय, महाराष्ट्र राज्य, पणे.

तालुकावार शारिरीक शिक्षण महाविद्यालये, क्रिडांगणे, क्रिडा संकुल

आणि शिष्यवृत्तीधारक सन 2001-02

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	शारी- रीक शिक्षण महावि- द्यालये संख्या	अधि- कृत क्रिडा गणे व्यायाम शाळा संख्या	खेळा- च्या स्टेडि- यमची संख्या	अधि- कृत जल- तरण तलाव संख्या	वर्षात घेतलेली क्रिडा प्रशिक्षण शिबीरे संख्या	राज्य पातळीवर निवड झालेल्या खेळाडूंची संख्या			क्रिडा शिष्यवृत्ती धारकांची संख्या		
							मुले	मुली	एकूण	मुले	मुली	एकूण
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	मंडणगड	--	1	--	--	--	--	--	0	--	--	0
2	दापोली	--	10	--	--	2	--	--	0	--	--	0
3	खेड	--	6	--	--	--	--	--	0	--	--	0
4	चिपळूण	--	12	--	--	1	4	2	6	--	--	0
5	गुहागर	--	5	--	--	1	--	--	0	--	--	0
6	रत्नागिरी	--	22	1	--	4	3	17	20	2	1	3
7	संगमेश्वर	--	10	--	--	1	--	--	0	--	--	0
8	सांजा	--	9	--	--	1	--	--	0	--	--	0
9	राजापूर	--	9	1	--	--	--	--	0	--	--	0
एकूण जिल्हा		0	84	2	0	10	7	19	26	2	1	3

आधार : जिल्हा क्रिडा अधिकारी, रत्नागिरी.

रेल्वे मार्गांची लांबी (31 मार्च 2002 या वर्षाअखेर)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क.	रेल्वे मार्ग	लांबी कि.मी.
1	2	3
1	1) ब्रॉडगेज	194.465
	2) दुहेरी	—
	3) तिहेरी व अधिक	—
2	मिटर गेज	—
3	नरो गेज	—
	एकूण रेल्वे मार्ग	194.465

तक्ता क्रमांक 9.1 (ब)

रेल्वे स्थानकांची तालुकावार यादी (31 मार्च 2002 या दिवशीची)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क.	तालुका	रेल्वे स्थानकाचे नांव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वे क्षेत्र विभाग
1	2	3	4	5
1	खंड	दिवाणखवटी	ब्रॉडगेज	काकण रेल्वे रत्नागिरी
2	खंड	खंड	—	—
3	खंड	अंजणी	—	—
4	चिपळूण	चिपळूण	—	—
5	चिपळूण	कामथे	—	—
6	चिपळूण	सायडा	—	—
7	संगमेश्वर	आरवली रोड	—	—
8	संगमेश्वर	संगमेश्वर	—	—
9	रत्नागिरी	उक्षी	—	—
10	रत्नागिरी	भाकं	—	—
11	रत्नागिरी	रत्नागिरी	—	—
12	लांजा	निवसर	—	—
13	लांजा	आडवली	—	—
14	लांजा	बिलवडे	—	—
15	राजापूर	राजापूर रोड	—	—

आधार : मुख्य अभियंता, काकण रेल्वे कार्पोरेशन लि. , एमआयडीसी, रत्नागिरी.

प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्याची लांबी 31 मार्च 2002 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

(लांबी कि. मी. मध्ये)

अ.क.	बाब	रस्त्याचा प्रकार							
		राष्ट्रीय महामार्ग	प्रमुख राज्य महामार्ग	राज्य महामार्ग	प्रमुख जिल्हा रस्ते	इतर जिल्हा रस्ते	खेड्या- तील रस्ते	इतर योजने तर	एकूण रस्त्यांची लांबी
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	सिमेंट कोंक्रीट								
	अ) सां. बां. विभाग	-	-	-	-	-	-	-	0
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	0
	क) नगरपरिषद	-	-	-	-	-	-	3.98	3.98
2	डांजरी								
	अ) सां. बां. विभाग	277.00	186.00	639.00	629.00	15.00	-	-	1746.00
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	570.00	832.00	1016.00	-	2418.00
	क) नगरपरिषद	-	-	-	-	-	-	119.95	119.95
3	खंडीचे								
	अ) सां. बां. विभाग	-	-	12.00	30.00	-	-	-	42.00
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	157.00	342.00	1191.00	-	1690.00
	क) नगरपरिषद	-	-	-	-	-	-	25.29	25.29
4	इतर माल दाखरून केलेले								
	अ) सां. बां. विभाग	-	-	-	-	-	-	-	0
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	79.00	369.00	-	448.00
	क) नगरपरिषद	-	-	-	-	-	-	1.35	1.35
5	इतर								
	अ) सां. बां. विभाग	-	-	-	-	-	-	-	0
	ब) जिल्हा परिषद	-	-	-	-	-	-	-	0
	क) नगरपरिषद	-	-	-	-	-	-	17.46	17.46
	एकूण लांबी								
	अ) सां. बां. विभाग	277.00	186.00	651.00	659.00	15.00	0	0	1783.00
	ब) जिल्हा परिषद	0	0	0	727.00	1253.00	2576.00	0	4556.00
	क) नगरपरिषद	0	0	0	0	0	0	168.03	168.03
	जिल्हा एकूण	277.00	186.00	651.00	1386.00	1268.00	2576.00	168.03	6512.03

आधर : 1) अभावक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, रत्नागिरी.

2) मुख्याधिकारी, नगरपरिषद (सर्व)

वापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या -- 31 मार्च 2002 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क.	बाब	संख्या
1.	2	3
1	मोटार सायकली, स्कुटर्स/मोपेड इत्यादी	52709
2	मोटार/जीप्स/स्टेशन वॅगस	10321
3	टॅक्सी कॅब्स	159
4	स्वयंचलित रिक्शा	11667
5	स्टेट कॅरेजेस	
	1) डिझेलवर चालणाऱ्या	588
	2) पेट्रोलवर चालणाऱ्या	--
	कंत्राटी वाहने	
	1) डिझेलवर चालणाऱ्या	141
	2) पेट्रोलवर चालणाऱ्या	--
6	मालमोटारी - खाजगी वाहने	
	1) डिझेलवर चालणाऱ्या	--
	2) पेट्रोलवर चालणाऱ्या	--
	मालमोटारी- सार्वजनिक वाहने	
	1) डिझेलवर चालणाऱ्या	7130
	2) पेट्रोलवर चालणाऱ्या	2215
7	रुग्णवाहिका	77
8	शाळेच्या बसेस	36
9	खाजगी सेवा देणारी वाहने (अनुयाय)	50
10	जांभू वाहन	455
11	ट्रक्टर	439
12	हत्तर	60
	जिल्हा एकूण	86047

आधार : उप प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, रत्नागिरी.

महाराष्ट्र राज्य, मार्ग परिवहन महामंडळाची प्रवासी वाहतूक आकडेवारी, वर्ष 2001-02

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क.	बाब	उपक्रमाचे नांव
		महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, रत्नागिरी विभाग, रत्नागिरी
1	2	3
1	वर्षाअखेरीस मार्गांची संख्या	1197
2	मार्गांची एकूण लांबी (कि.मी.)	67657.5
3	मार्गांची सरासरी लांबी (कि.मी.)	56.52
4	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बसगाड्यांची संख्या	637
5	रस्त्यावर धावणाऱ्या बसगाड्यांची दैनिक सरासरी संख्या	603
6	प्रवाशांची दैनिक सरासरी (लाखात)	2.46
7	वाहतुकीमुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न (रु. हजारात)	930380
8	दर प्रवाशांमागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न पेशामध्ये (दर दिवशी)	1036

आधार : विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ,
रत्नागिरी विभाग, रत्नागिरी.

महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना 21-05-2001 ते 28-05-2001

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	मार्गाचा प्रकार, नांव व क्रमांक	लांबी कि.मी.	जवळचे शहर / खंडे	रस्त्याची रुंदी मीटर	पृष्ठभागाचा प्रकार	जलदगती वाहने				
						कार, जीप्स	बस गाड्या	माल मोटारी	दुचाकी वाहने	एकूण 7 ते 10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
राष्ट्रीय महामार्ग										
1	पनवेल - पणजी -17	154/300	कशाडी	7.00	डांबरी	1658	664	1742	111	4175
2	पनवेल - पणजी -17	254/800	धामणी	7.00	डांबरी	2002	525	1428	697	4652
3	पनवेल - पणजी -17	330/000	वाकेड	5.50	डांबरी	2109	1675	1989	1985	7758
4	रत्नागिरी - कोल्हापूर 204	58/800	हातखंबा	7.00	डांबरी	2641	849	1828	1780	7098
5	रत्नागिरी - कोल्हापूर 204	58/800	साखरपा	7.00	डांबरी	1059	144	834	488	2525
6	रत्नागिरी - कोल्हापूर 204	31/000	पाली	7.00	डांबरी	704	128	765	513	2110
प्रमुख राज्य महामार्ग										
1	बाणकोट - केळशी - 4	00/600	बाणकोट	3.70	डांबरी	114	26	100	87	327
2	आंजल - केळशी - 4	01/600	आंजल	3.70	डांबरी	496	0	202	655	1353
3	आंजल - दापोली - 4	09/200	आसद	3.70	डांबरी	1499	97	507	641	2744
4	बेलदूर - गुहागर - 4	03/560	रानवी	3.75	डांबरी	161	43	116	116	436
5	गुहागर - तवसाळ - 4	03/800	पालशेत	3.70	डांबरी	252	66	255	247	820
6	रत्नागिरी - पूर्णागड - 4	21/800	भाटये	3.70	डांबरी	1393	596	649	1997	4635
7	रत्नागिरी - पूर्णागड - 4	08/500	गोळप	3.70	डांबरी	10574	1748	5787	9584	27693
8	रत्नागिरी - सडये - 4	05/000	साखरतर	3.70	डांबरी	6123	1223	471	7096	14913
9	गावखडी - आडीवर - 4	07/000	आडीवर	3.70	डांबरी	1256	307	776	1292	3631
राज्य महामार्ग										
1	बाणकोट - मंडणगड - 70	04/000	बाणकोट	5.50	डांबरी	268	28	266	267	829
2	गुहागर - कराड - 78	04/000	मोडकाघर	5.50	डांबरी	510	116	261	310	1197
3	गुहागर - कराड - 78	57/100	मुढे	7.00	डांबरी	1607	200	1097	1405	4309
4	गुहागर - कराड - 78	46/000	खंडी	7.00	डांबरी	5399	355	4493	4460	14707
5	विसापूर - लाटवण - 96	00/600	विसापूर	3.75	डांबरी	83	18	106	79	286
6	दापोली - पालगड - 96	09/000	पिसई	3.75	डांबरी	1279	173	1340	812	3604
7	दाभाळ - दापोली - 96	09/000	दाभाळ	3.75	डांबरी	1015	60	894	765	2734
8	पुसाड - खंड - 100	34/200	भिंगळोली	5.50	डांबरी	591	238	599	492	1920
9	म्हाप्रळ - खंड - 100	12/500	पालगड	5.50	डांबरी	443	163	836	200	1642
10	भुटाट - खंड - 100	50/000	म्हाप्रळ	5.50	डांबरी	455	243	560	220	1478
11	मंडणगड - दापोली - 102	05/000	नारगाळी	3.70	डांबरी	113	24	192	110	439
12	आंजल - खंड - 104	18/400	बळवी	3.70	डांबरी	837	34	788	633	2292
13	दापोली - खंड - 104	21/000	साक्राळी	3.70	डांबरी	1468	390	1401	1120	4379
14	दापोली - खंड - 104	00/200	दापोली	3.70	डांबरी	1986	200	610	637	3433
15	दापोली - खंड - 104	03/700	टाळसुरे	3.70	डांबरी	1556	187	629	639	3011
16	दापोली - खंड - 104	23/200	महाडनाका	5.50	डांबरी	2182	453	1718	1303	5656
17	सावडे - तवसाळ - 105	01/200	आगवे	3.70	डांबरी	843	49	357	761	2010
18	जथगड - निवळी - 106	19/000	चाफ	3.70	डांबरी	9966	1466	1250	5967	18649
19	सगमश्वर - साखरपा - 107	16/000	दवरुख	3.70	डांबरी	4917	901	2869	2371	11058

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	मार्गाचा प्रकार, नांव व क्रमांक	लांबी कि.मी.	जवळचे शहर / खेडे	रस्त्याची रुंदी मीटर	पृष्ठभागाचा प्रकार	मंदगती वाहने				दर दिवशी सरासरी वाहन मार मं. टन
						जनाव-रांकडून आढली जाणारी वाहने	साय-कली	इतर वाहने	एकूण	
1	2	3	4	5	6	12	13	14	15	16
राष्ट्रीय महामार्ग										
1	पनवेल - पणजी -17	154/300	कशोडी	7.00	डांबरी	12	22	31	65	26928
2	पनवेल - पणजी -17	254/800	धामणी	7.00	डांबरी	12	143	125	280	22935
3	पनवेल - पणजी -17	330/000	वाकेड	5.50	डांबरी	6	20	15	41	39242
4	रत्नागिरी - कोल्हापूर 204	58/800	हातखंबा	7.00	डांबरी	25	15	37	77	27592
5	रत्नागिरी - कोल्हापूर 204	58/800	साखरपा	7.00	डांबरी	14	454	18	486	11445
6	रत्नागिरी - कोल्हापूर 204	31/000	पाली	7.00	डांबरी	16	273	9	298	8635
प्रमुख राज्य महामार्ग										
1	बाणकोट - केळशी -4	00/600	बाणकोट	3.70	डांबरी	27	40	0	67	1505
2	आंजलें - केळशी -4	01/600	आंजलें	3.70	डांबरी	326	402	0	728	3437
3	आंजलें - दापोली -4	09/200	आसूद	3.70	डांबरी	89	104	0	193	8638
4	बेलदूर - गुहागर -4	03/560	रानवी	3.75	डांबरी	3	25	33	61	1895
5	गुहागर - तवसाळ -4	03/800	पालशेत	3.70	डांबरी	38	40	36	114	3861
6	रत्नागिरी - पूर्णगड -4	21/800	भाटये	3.70	डांबरी	0	171	0	171	2268
7	रत्नागिरी - पूर्णगड -4	08/500	पोळप	3.70	डांबरी	0	0	0	0	13043
8	रत्नागिरी - सडय -4	05/000	साखरतर	3.70	डांबरी	44	427	0	471	4351
9	गावखडी - आडीवरे -4	07/000	आडीवरे	3.70	डांबरी	0	0	0	0	1945
राज्य महामार्ग										
1	बाणकोट - मंडणगड -70	04/000	बाणकोट	5.50	डांबरी	15	87	0	102	3659
2	गुहागर - कराड -78	04/000	मोडद गधर	5.50	डांबरी	7	63	0	70	4583
3	गुहागर - कराड -78	57/100	मुढे	7.00	डांबरी	26	608	0	634	17413
4	गुहागर - कराड -78	46/000	खेडी	7.00	डांबरी	15	4636	46	4697	62499
5	बिसापूर - लाटवण -96	00/600	बिसापूर	3.75	डांबरी	21	34	0	55	1397
6	दापोली - पालगड -96	09/000	पिसई	3.75	डांबरी	13	27	0	40	16692
7	दापोली - दापोली -96	09/000	दापोली	3.75	डांबरी	40	100	0	140	9456
8	पुसाड - खेड -100	34/200	भिंगळली	5.50	डांबरी	27	61	0	88	9438
9	म्हाप्रळ - खेड -100	12/600	पालगड	5.50	डांबरी	38	49	0	87	9348
10	मुटाट - खेड -100	50/000	म्हाप्रळ	5.50	डांबरी	47	53	0	100	9086
11	मंडणगड - दापोली -102	05/000	नारगाव	3.70	डांबरी	19	32	0	51	2334
12	आंजलें - खेड -104	18/400	ब्रेळवी	3.70	डांबरी	95	290	0	385	10446
13	दापोली - खेड -104	21/000	साफ्रोळी	3.70	डांबरी	109	320	0	429	22484
14	दापोली - खेड -104	00/200	दापोली	3.70	डांबरी	8	1173	0	1181	10642
15	दापोली - खेड -104	03/700	टाळसुरे	3.70	डांबरी	12	181	0	193	9710
16	दापोली - खेड -104	28/200	महाडनाका	5.50	डांबरी	27	521	0	548	25443
17	सावड - तवसाळ -105	01/200	आगव	3.70	डांबरी	0	305	0	305	6218
18	जयगड - निवळी -106	19/000	चाफ	3.70	डांबरी	0	242	332	574	6544
19	संगमेश्वर - साखरपा -107	16/000	दवळख	3.70	डांबरी	613	276	0	889	6551

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	मार्गाचा प्रकार, नांव व क्रमांक	लांबी कि.मी.	जवळच राहर / खेडे	रस्त्याची रुंदी मीटर	पृष्ठभागाचा प्रकार	जलदगती वाहने				
						कार, जीप्स	बस गाड्या	माल मोटारी	दुचाकी वाहने	एकूण 7 ते 10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
20	रत्नागिरी - देवधे - 108	14/600	चोदेराई	3.70	डांबरी	5371	378	4032	4545	14326
21	पावस - देवधे - 109	18/200	उपळे	3.70	डांबरी	3069	408	3484	2206	9167
22	दापोळे - राजापूर - 110	01/200	लांजा	3.70	डांबरी	5896	670	2177	6989	15732
23	लांजा - साटवली - 110	05/200	कांडे	3.70	डांबरी	2683	223	2003	2414	7323
24	बिटापेठ - पावस - 111	16/000	रायपाटण	3.70	डांबरी	2682	295	756	1656	5389
25	ओणी - शिवण - 111	06/500	कळसवली	3.70	डांबरी	963	81	663	702	2409
26	पावस - खानवली - 111	10/000	जाकादेवी	3.70	डांबरी	2094	277	1868	1424	5663
27	मुसाकाजी - राजापूर - 112	21/000	धारतळे	3.70	डांबरी	1694	278	1584	1362	4918
28	जेतापूर - हातीवळे - 113	02/800	जुवाठी	3.70	डांबरी	1154	284	1029	1009	3476
प्रमुख जिल्हा मार्ग										
1	पावस - आंबवणे - 1	00/000	पाचरल	3.70	डांबरी	56	25	63	64	208
2	कळशी - देवधे - 2	00/000	कळशी	3.70	डांबरी	86	23	46	81	236
3	कुंबळे - लाटवण - 3	00/000	कुंबळे	3.70	डांबरी	87	29	92	50	258
4	कळशी - तिवरे - 5	25/000	वेळणी	3.75	डांबरी	114	12	65	114	305
5	दापोली - अडवळ - 6	01/500	दापोली	3.75	डांबरी	137	25	54	108	324
6	खेड - आंबवणे - सावली - 8	01/000	चाकाड	3.70	डांबरी	860	35	360	585	1840
7	आष्टी - आयनी - दामिळ - 9	00/200	दामिळ	3.75	डांबरी	43	15	41	56	155
8	नातूनगर - विन्हेरे - 10	00/000	नातूनगर	3.75	डांबरी	37	6	32	34	109
9	कुडोशी - दहिवली - 11	00/000	कुडोशी	3.75	डांबरी	120	27	56	78	281
10	खेड - बिरमणी - 11	00/400	वडवली	3.75	डांबरी	73	22	72	58	225
11	मांडव - हुंबरी - 13	12/000	चाटव	3.75	डांबरी	32	6	37	19	94
12	खेड - बिरमणी - 12	00/400	भरणे	3.70	डांबरी	990	430	226	508	2154
13	खेड - खोपी - 14	01/000	वेरळ	3.70	डांबरी	768	59	155	489	1471
14	वाकवली - उन्हवर - 16	02/400	टटवली	3.70	डांबरी	310	43	159	260	772
15	चिचघर - मुंबके - 17	02/000	ससरी	3.70	डांबरी	873	62	346	266	1547
16	सवणी - गुणदे - 18	00/000	हेदली	3.75	डांबरी	90	41	141	141	413
17	खोपी - धामणंद - 19	12/000	कासई	3.70	डांबरी	101	30	99	75	305
18	पिपळी - नांदिवस - 21	09/000	पिपळी	3.70	डांबरी	536	63	270	694	1563
19	चिपळण - चोरवणे - 20	11/000	काडवली	3.70	डांबरी	323	66	289	221	899
20	कांडे - करंबवणे - 22	07/000	करंबवणे	3.70	डांबरी	640	47	558	529	1774
21	गणेशखिंड - मालहोली - 23	00/000	गणेशखिंड	3.70	डांबरी	60	16	99	59	234
22	चिखली - पांगरी - 24	05/600	निगडळ	3.70	डांबरी	76	14	83	44	217
23	चिखली - अबलाली - 25	05/200	पांगरी	3.70	डांबरी	193	33	150	132	508
24	पोलसोत - जेळंब - 26	11/000	जेळंब	3.75	डांबरी	37	10	50	28	125
25	बाण्या - मार्गताम्हाण - 27	08/000	बाण्या पाट	3.70	डांबरी	179	20	135	143	477
26	हदवी - रामपूर - 29	00/000	रामपूर	3.75	डांबरी	77	33	138	89	337
27	मार्गता. - आबीटागांव - 30	00/000	मा.ताम्हाण	3.75	डांबरी	69	21	136	78	304
28	गणेशखिंड - कुटेरे - 31	13/400	सावडे	3.70	डांबरी	2056	57	64	1319	3496

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	मार्गाचा प्रकार, नांव व क्रमांक	लांबी कि.मी.	जवळचे शहर / खेडे	रस्त्याची रुंदी मीटर	पृष्ठभागाचा प्रकार	मंदगती वाहने				दर दिवशी सरासरी वाहन भार मे. टन
						जनाव-रांकडून ओढली जाणारी वाहन	साय-कली	इतर वाहन	एकूण	
1	2	3	4	5	6	12	13	14	15	16
20	रत्नागिरी - देवथे - 108	14/600	चांदेराई	3.70	डांबरी	1400	3199	0	4599	8647
21	पावस - देवथे - 109	18/200	उपळ	3.70	डांबरी	0	442	0	442	6155
22	दाभाळ - राजापूर - 110	01/200	लांजा	3.70	डांबरी	155	4015	175	4345	5333
23	लांजा - साटवली - 110	05/200	कांडे	3.70	डांबरी	51	798	0	849	3691
24	बिटापेठ - पावस - 111	16/000	रायपाटण	3.70	डांबरी	323	1086	0	1409	2540
25	ओणी - शिवणे - 111	06/500	कळसवली	3.70	डांबरी	160	344	0	504	1402
26	पावस - खानवली - 111	10/000	जाकादवी	3.70	डांबरी	0	810	0	810	3247
27	मुसाकार्जा - राजापूर - 112	21/000	धारतळ	3.70	डांबरी	0	51	0	51	3040
28	जैतापूर - हातीवळे - 113	02/800	जुवाठी	3.70	डांबरी	0	99	0	99	1907
प्रमुख जिल्हा मार्ग										
1	प्राचरल - आबवण - 1	00/000	प्राचरल	3.70	डांबरी	9	27	0	36	890
2	कळशी - देव्हारे - 2	00/000	कळशी	3.70	डांबरी	11	74	0	85	805
3	कुंबळे - लाटवण - 3	00/000	कुंबळे	3.70	डांबरी	26	27	0	53	1279
4	कळशी - तिवर - 5	25/000	बळवी	3.75	डांबरी	5	13	13	31	951
5	दापाली - अडखळ - 6	01/500	दापाली	3.75	डांबरी	6	119	0	125	990
6	खड - आबय - सावली - 8	01/000	चाकाड	3.70	डांबरी	3	530	0	533	5994
7	आष्टी - आयनी - दाभिळ - 9	00/200	दाभिळ	3.75	डांबरी	3	57	59	119	603
8	नातूनगर - जिन्हरे - 10	00/000	नातूनगर	3.75	डांबरी	24	27	49	100	439
9	कुडाशी - दहिवली - 11	00/000	कुडाशी	3.75	डांबरी	18	27	8	53	990
10	खेड - बिरमणी - 11	00/400	बडवली	3.75	डांबरी	6	41	10	57	984
11	मांडव - हुबरी - 13	12/000	चाटव	3.75	डांबरी	11	15	5	31	442
12	खेड - बिरमणी - 12	00/400	भरणे	3.70	डांबरी	31	237	0	268	4661
13	खेड - खोपी - 14	01/000	वेरळ	3.70	डांबरी	5	135	0	140	3741
14	वाकवली - उन्हर - 16	02/400	टटवली	3.70	डांबरी	50	165	0	215	2632
15	चिचघर - मुंबक - 17	02/000	सुसरी	3.70	डांबरी	28	170	0	198	5529
16	सब्रेणी - गुणदे - 18	00/000	हेदली	3.75	डांबरी	0	88	90	178	579
17	खोपी - धामणंद - 19	12/000	कासई	3.70	डांबरी	26	67	0	93	1495
18	पिपळी - नांदवस - 21	09/000	पिपळी	3.70	डांबरी	12	627	0	639	4833
19	चिपळण - चोरवणे - 20	11/000	काडवली	3.70	डांबरी	74	261	0	335	4088
20	करंढे - करंढवणे - 22	07/000	करंढवणे	3.70	डांबरी	0	28	0	28	6269
21	गणेशखिंड - मालवली - 23	00/000	गणेशखिंड	3.70	डांबरी	11	112	38	161	1134
22	चिखली - पांगरी - 24	05/600	निगुंडळ	3.70	डांबरी	13	40	38	91	998
23	चिखली - अब्खाली - 25	05/200	पांगरी	3.70	डांबरी	13	7	28	48	2238
24	नालरोत - वेळंब - 26	11/000	वेळंब	3.75	डांबरी	11	26	31	68	594
25	बाज्या - मार्गताम्राण - 27	08/000	बाज्या फाटा	3.70	डांबरी	19	20	38	77	2011
26	हेदवी - रामपूर - 29	00/000	रामपूर	3.75	डांबरी	45	143	44	232	1663
27	मार्गता - आंबीटगाव - 30	00/000	मा.ताम्राण	3.75	डांबरी	10	106	50	166	1470
28	गणेशखिंड - कटरे - 31	13/400	सावई	3.70	डांबरी	0	1016	5	1021	5484

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	मार्गाचा प्रकार, नांव व क्रमांक	लांबी कि.मी.	जवळचे शहर / खंड	रस्त्याची रुंदी मीटर	पृष्ठभागाचा प्रकार	जलदाती वाहने				
						कार, जीप्स	बस गाड्या	माल मोटारी	दुचाकी वाहन	एकूण 7 ते 10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
29	गणेशखिंड - दुर्गवाडी - 31	00/200	गणेशखिंड	3.70	डांबरी	375	20	203	268	866
30	असुडे - कोंडभरण - 32	00/000	असुडे	3.75	डांबरी	185	14	172	79	450
31	आरवली - संगमेश्वर - 33	01/000	आरवली	3.70	डांबरी	1343	103	625	1000	3071
32	खंरशेत - पेढांबं - 34	08/000	कळंबोशी	3.75	डांबरी	80	10	27	35	152
33	आंबटगाव - तांडली - 35	00/000	वहाळ	3.75	डांबरी	53	10	109	67	239
34	आबलोली - काजूली - 36	00/200	आबलोली	3.70	डांबरी	44	15	61	40	160
35	चाफे - गणपतीपुळे - 37	07/000	नेवरेफाटा	3.70	डांबरी	5679	732	634	2359	9404
36	तिवराड - फिरदवण - 39	06/200	जेतोशी	3.70	डांबरी	1025	67	495	871	2458
37	रत्नागिरी - वांद्री - 40	00/000	मिरजाळ	3.70	डांबरी	3639	902	623	4078	9332
38	तुरळ - अंत्रवली - 41	00/500	तुरळ	3.70	डांबरी	8998	272	1151	3991	14412
39	संगमेश्वर - नाथरी - 42	01/210	कसबा	3.70	डांबरी	8443	505	1628	5732	16308
40	कोळंबे - फणसावळे - 43	12/800	कोसुंब	3.70	डांबरी	1993	266	436	1500	4195
41	देवरुख - तळेकाटे - 45	23/600	तळेकाटे	3.70	डांबरी	3765	311	904	2905	7885
42	देवरुख - कुंदी - 46	00/000	देवरुख	3.70	डांबरी	8496	85	5601	8608	22790
43	देवरुख - कळकदरा - 47	02/200	हार्ताव	3.70	डांबरी	410	68	339	177	994
44	देवळे - देवरुख - 48	03/000	देवळे	3.70	डांबरी	3118	216	2592	2100	8026
45	साखरपा-विशाळगड- 49	00/400	भडकंजा	3.70	डांबरी	7580	100	697	2291	10668
46	देवरुख - मुचरी - 44	03/400	आंधरेखुर्द	3.75	डांबरी	80	16	61	41	198
47	दाभाळ - वाटळ - 50	16/000	भांबड	3.70	डांबरी	4274	546	3201	3030	11051
48	लांजा - खारनिनका - 51	02/400	कोळंब	3.70	डांबरी	2720	633	1850	2643	7846
49	आगवे - चांदेराई - 52	00/000	चांदेराई	3.75	डांबरी	103	18	46	57	224
50	आगवे - चांदेराई - 52	00/000	आगवे	3.75	डांबरी	19	10	51	34	114
51	रत्नागिरी - लावणगाडी-53	04/000	फणसाप	3.75	डांबरी	191	61	42	144	438
52	लांजा - धारतळ - 54	00/200	लांजा	3.75	डांबरी	302	24	92	210	628
53	कळे - जवळथर - 55	17/600	पाचल	3.75	डांबरी	137	31	44	86	298
54	कळे - जवळथर - 55	00/000	रिंगणेकांड	3.75	डांबरी	105	22	37	59	223
55	मूर - काजीडी - 56	00/000	मूर	3.75	डांबरी	33	5	16	22	76
56	सोदळ - हानदे - 57	00/000	सोदळ	3.75	डांबरी	26	4	20	20	70
57	राजापूर - गोठण - 58	00/200	शिळ	3.70	डांबरी	1919	53	583	281	2836
58	राजापूर - गोठण - 60	00/500	धापश्वर	3.75	डांबरी	41	10	21	40	112
59	राजापूर - गोठण - 60	33/000	सालगाव	3.75	डांबरी	22	10	22	21	75
60	राजापूर - सागवे - 61	00/400	कांडयतड	3.75	डांबरी	162	17	53	83	315
61	राजापूर - सागवे - 61	11/500	डोंगर	3.75	डांबरी	112	21	47	96	276
62	उन्हाळ - जवळथर - 62	00/300	उन्हाळ	3.70	डांबरी	1617	143	871	1185	3816

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	मार्गाचा प्रकार, नांव व क्रमांक	लांबी कि.मी.	जवळचे शहर / खंड	रस्त्याची रुंदी मीटर	पृष्ठभागाचा प्रकार	मंदाती वाहने				दर दिवशी सरासरी वाहन पार मे. टन
						जनाव-राकडून ओढली जाणारी वाहने	सायकल	इतर वाहने	एकूण	
1	2	3	4	5	6	12	13	14	15	16
29	गणेशखिंड - दुर्गावाडी - 31	00/200	गणेशखिंड	3.70	डांबरी	0	28	0	28	3194
30	असुडे - कोंडभरणे - 32	00/000	असुडे	3.75	डांबरी	15	5	85	105	1874
31	आरवली - संगमेश्वर - 33	01/000	आरवली	3.70	डांबरी	0	514	0	514	1554
32	खरशत - पढांब - 34	08/000	कळबाशा	3.75	डांबरी	17	36	0	53	459
33	आबिटगाव - तांडली - 35	00/000	वहाळ	3.75	डांबरी	11	62	47	120	1133
34	आबलाली - काजूली - 36	00/200	आबलाली	3.70	डांबरी	10	17	19	46	881
35	चाफ - गणपतीपुळे - 37	07/000	नेवशफाटा	3.70	डांबरी	232	112	0	344	3523
36	तिवराड - पिरदवण - 39	06/200	वताशी	3.70	डांबरी	105	192	0	297	951
37	रत्नागिरी - बांद्रा - 40	00/000	मिरजाळ	3.70	डांबरी	10	241	0	251	3309
38	तुरळ - अंत्रवली - 41	00/500	तुरळ	3.70	डांबरी	0	8	0	8	3839
39	संगमेश्वर - नायरी - 42	01/210	वासबा	3.70	डांबरी	54	3756	0	3810	5727
40	काळंब - फणसवळे - 43	12/800	कांयुन	3.70	डांबरी	3	798	0	801	1546
41	देवरुख - तळकाट - 45	23/600	तळकाट	3.70	डांबरी	0	0	0	0	2111
42	देवरुख - कुडी - 46	00/000	देवरुख	3.70	डांबरी	3049	3015	168	6232	9097
43	देवरुख - कळकदरा - 47	02/200	हातीय	3.70	डांबरी	90	98	0	128	8521
44	देवळे - देवरुख - 48	03/000	देवळे	3.70	डांबरी	993	1115	0	2108	5303
45	साखरपा - विशाळगड - 49	00/400	भडकबा	3.70	डांबरी	117	1439	0	1556	3061
46	देवरुख - मुयरी - 44	03/400	आझरखुद	3.75	डांबरी	71	85	0	156	835
47	दाभोळे - वाटूळ - 50	16/000	भांबेड	3.70	डांबरी	212	1169	120	1501	5942
48	लांजा - खोरनिनका - 51	02/400	काळंब	3.70	डांबरी	75	555	0	630	3828
49	आगव - चांदराई - 52	00/000	चांदराई	3.75	डांबरी	4	13	0	17	651
50	आगव - चांदराई - 52	00/000	आगव	3.75	डांबरी	0	5	0	5	541
51	रत्नागिरी - लावणवाडी - 53	04/000	फणसोप	3.75	डांबरी	0	49	0	49	1322
52	लांजा - धारतळे - 54	00/200	लांजा	3.75	डांबरी	7	208	2	217	1682
53	व्हेळ - जवळेथर - 55	17/600	पाचल	3.75	डांबरी	33	100	0	133	1041
54	व्हेळ - जवळेथर - 55	00/000	रिंगणेकांड	3.75	डांबरी	19	60	0	79	719
55	मूर - काजीडा - 56	00/000	मूर	3.75	डांबरी	16	30	0	46	285
56	सांदळ - हातद - 57	00/000	सांदळ	3.75	डांबरी	13	19	0	32	324
57	राजापूर - गोठणे - 58	00/200	शिळ	3.70	डांबरी	81	362	0	443	1344
58	राजापूर - गोठणे - 60	00/500	शोपेश्वर	3.75	डांबरी	20	25	0	45	424
59	राजापूर - गोठणे - 60	33/000	सातगाव	3.75	डांबरी	18	23	0	41	361
60	राजापूर - सागव - 61	00/400	कांडयतड	3.75	डांबरी	20	85	0	105	1038
61	राजापूर - सागव - 61	11/500	डागर	3.75	डांबरी	12	83	0	95	915
62	उन्हाळ - जवळेथर - 62	00/300	उन्हाळ	3.70	डांबरी	8	5	0	13	1719

आधार : आधिकारक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, रत्नागिरी.

पोस्ट, तारघर, दूरध्वनी सेवा यांची आकडेवारी (मार्च 2002 अखेर)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोस्टाची संख्या	657
2	तारघरांची संख्या	153
3	पत्र पेट्यांची संख्या	2212
4	पोस्टमनांची संख्या	
	अ) नियमित आस्थापनेवरील	111
	ब) नियमित आस्थापने व्यतिरिक्त	814
5	दूरध्वनी संख्या	65232
6	पोस्टांची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	646

आधार : 1) अधीक्षक, डाकघर, रत्नागिरी

2) दूरसंचार जिल्हा अभियंता, रत्नागिरी

तक्ता क्रमांक 10.1

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च

(वर्ष 2001-02 करिता)

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ.क्र.	बाब	ग्रामपंचायत	जिल्हा परिषद	नगरपरिषद
1	2	3	4	5
	संख्या	846	1	4
अ)	प्राप्ती			
	1) सुरुवातीची शिल्लक	77693	117065	75113
	2) अनुदाने व वर्गणी	100129	4005052	157169
	3) चालू वर्षातील उत्पन्न	124460	113905	128754
	एकूण प्राप्ती	302282	4236022	361036
ब)	खर्च			
	1) चालू वर्षातील खर्च	188617	4161297	289284
	2) अखेरची शिल्लक	113665	74725	71752
	एकूण खर्च	302282	4236022	361036

आधार : 1) उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, ग्रामपंचायत विभाग, जि.प., रत्नागिरी.

2) मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी.

3) माध्यमिक अधिकारी, नगरपरिषद, रत्नागिरी, खेड, चिपळूण, राजापूर.

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 2001 - 02 या वर्षाकरिता

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपय हजारात)

अ.क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्रामपंचायतीची संख्या	उत्पन्न			
			सुरुवातीची शिल्लक	सहाय्यक अनुदान		अंशदान
				शासकीय	इतर	
1	2	3	4	5	6	7
1	मंढणगड	49	3099	97	5439	640
2	दापोली	105	7483	169	8917	24
3	खड	114	7621	381	16612	1836
4	चिपळूण	130	13705	428	8516	42
5	गुहागर	63	8865	1080	8092	
6	रत्नागिरी	94	10588	1659	10208	1695
7	संगमेश्वर	128	12078	455	12877	39
8	लांजा	62	4379	209	11347	
9	राजापूर	101	9875	166	13477	50
	जिल्हा एकूण	846	77693	4644	95485	4326

तक्ता क्रमांक 10.2 पुढे चालू

अ.क्र.	पंचायत समिती	ग्रामपंचायती व गट ग्रामपंचायती ची संख्या	उत्पन्न					
			दणगी	कर	शुल्क	इतर	एकूण	एकूण
							5 ते 11	4 + 12
1	2	3	8	9	10	11	12	13
1	मंढणगड	49	-	2045	-	4543	12764	15863
2	दापोली	105	59	6786	-	4388	20343	27826
3	खड	114	55	8951	-	2710	30545	38166
4	चिपळूण	130	-	8235	-	6300	23521	37226
5	गुहागर	63	-	23642	-	2878	35692	44557
6	रत्नागिरी	94	-	15590	-	3505	32657	43245
7	संगमेश्वर	128	80	7504	-	4540	25495	37573
8	लांजा	62	-	4475	-	2747	18778	23157
9	राजापूर	101	516	3545	-	7040	24794	34669
	जिल्हा एकूण	846	710	80773	0	38651	224589	302282

पुढे चालू

ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च 2001-02 या वर्षाकरिता

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	पंचायत समिती	खर्च										
		आरोग्य संवा.	सार्व-जनिक बांधकाम	सामा-जिक नैतिक वृद्धी	प्रशासन	समाज कल्याण	पंचायत नाचे संवर्धन	जमीन महसूल व देखावा	इतर	स्तंभ 14 ते 21 ची बेरीज	अखेरची शिल्लक (13 वजा 22)	एकूण 22+23
1	2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	मंडणगड	431	9621	385	1649	107	-	-	-	12193	3670	15863
2	दापोली	1356	12641	979	3119	357	-	-	-	18452	9374	27826
3	खेड	2443	20941	1321	2757	335	-	-	-	27797	10369	38166
4	चिपळूण	2207	12528	1211	4588	501	-	-	-	21035	16191	37226
5	गुहागर	841	14245	1539	2053	439	-	-	-	19117	25440	44557
6	रत्नागिरी	1762	20538	2862	5215	1163	-	-	-	31540	11705	43245
7	संगमेश्वर	1245	15148	1246	3054	236	-	-	-	20929	16644	37573
8	लांजा	529	12767	1051	1882	257	-	-	-	16486	6671	23157
9	राजापूर	1466	15438	639	3063	462	-	-	-	21068	13601	34669
	एकूण	12280	133867	11233	27380	3857	0	0	0	188617	113665	302282

आधार : उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी, ग्रामपंचायत विभाग, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी.

जिल्हा परिषदेचे बाबवार उत्पन्न व खर्च (2001 - 02) या वर्षाकरीता)

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ.क.	तंत्राशिर्ष	प्रत्यक्ष 2000-01	सुधारीत 2001-02	अंदाजित 2002-03
1	2	3	4	5
जमा				
	1) स्वनिमित्त उत्पन्न			
	अ) स्थानिक उपकर मुद्रांक शुल्कासह	11646	4422	4520
	ब) शिक्षण	2445	79	55
	क) कृषि	275	150	150
	ड) इमारत व दळणवळण	4127	2361	2296
	इ) इतर	11346	19247	7449
	एकूण (1)	29839	26259	14470
	2 शासकीय अनुदाने			
	अ) सहेतूक अनुदान	1445205	225073	148659
	ब) आस्थापना अनुदान	258117	1585613	94
	क) योजनांतर्गत योजनेसाठी अनुदान	336503	320808	70315
	वजा शासनाकडे परत भरणा	(-)	3489	-
	ड) इतर	-	-	-
	भांडवलाकडे वर्ग	-	-	-
	एकूण (2)	2031336	2131494	219068
	3) कर्ज			
	अ) कर्ज व अग्रिम	(-)	58649	2289
	ब) ठेकी व अग्रिम		76407	10354
	क) वित्त प्रेषण		1644000	5000
	ड) इतर		-	-
	एकूण (3)		17643	13971
	4) आरंभोची शिल्लक			
		47613	117065	102742
	एकूण (1 ते 4)	3770546	2292461	350251

पुढे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ.क.	लंखाशिर्ष	प्रत्यक्ष 2000-01	सुधारीत 2001-02	अंदाजित 2002-03
1	2	3	4	5
दोन	खर्च			
	अ) सामान्य प्रशासन	174694	167441	3625
	ब) शिक्षण	905213	1197555	7835
	क) वैद्यकीय	125681	141399	13480
	ड) पशुसंवर्धन	12566	12737	2289
	इ) हमारती व दळणवळण	209821	204582	144668
	फ) समाजकल्याण	17095	30744	11144
	ग) सिंचन	96002	97717	45368
	ह) कृषि	9038	8874	5099
	न) इतर	405578	311027	13160
	एकूण (अ ते न)	1955688	2172076	246668
	कर्ज			
	अ) कर्ज व अग्रिम	3329	4397	4560
	ब) ठेवी व अग्रिम	50464	8246	6125
	क) वित्त प्रेषण	1644000	5000	5000
	ड) इतर			
	एकूण (अ ते ड)	1697793	17643	15685
	एकूण खर्च	3653481	2189719	262353
	4) अखेरची शिल्लक	117065	102742	87898
	(खर्च + अखेरची शिल्लक)	3770546	2292461	350251

आधार : मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी.

महानगरपालिका, कटक मंडळे व नगरपालिकांचे उत्पन्न व वर्ष
(2001 - 02 वर्षाकरीता)

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	महानगर पालिका/ कटकमंडळे/ नगरपालिका	उत्पन्न								
		सुरुवातीची शिल्लक	अनुदान वर्गणी		नगरपालिकेचे दर व कर				नगरपालिकेच्या मालमत्ते पासून मिळालेला एकूण महसूल	इतर
			शासकीय	इतर	जकात	घर व जमीन यावरील कर	इतर कर	एकूण		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	खेड	4995	16664	-	-	3586	103	3689	910	6934
2	चिपळूण	57982	38771	-	-	11453	5589	17042	2594	25823
3	रत्नागिरी	11159	91399	322	-	22273	14179	36452	2924	23525
4	राजापूर	977	4781	5232	-	2429	4	2433	1224	5204
	सर्व न. पा.	75113	151615	5554	0	39741	19375	59616	7652	61486

तक्ता क्रमांक 10.4 पढे चालू

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	महानगर पालिका/ कटकमंडळे/ नगरपालिका	एकूण उत्पन्न	खर्च								एकूण	अखेरची शिल्लक
			सामान्य प्रशासन	कर वसुलीचा खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक आरोग्य व सोयी	सार्वजनिक बांधकाम	शिक्षण	इतर			
1	2	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
1	खेड	33192	2801	1729	1142	5947	8660	844	8238	29361	3831	
2	चिपळूण	142212	10099	2924	2497	18531	23941	3482	26171	87645	54567	
3	रत्नागिरी	165781	19425	13564	7939	38516	28986	26683	19667	154780	11001	
4	राजापूर	19851	1266	1491	745	4347	828	248	8573	17498	2353	
	सर्व न. पा.	361036	33591	19708	12323	67341	62415	31257	62649	289284	71752	

आधार : मुख्याधिकारी, नगरपरिषद, खेड, चिपळूण, रत्नागिरी, राजापूर.

विविध विकास शिर्षाखाली झालेला योजनेनांतर्गत खर्च 2001 - 02

जिल्हा रत्नागिरी

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवरील खर्च			
		जिल्हा वार्षिक योजना (बिगरआदिवासी, आदिवासी, आदिवासी क्षेत्राबाहेरील योजना व विशेष घटक योजना मिळून)	स्टेटपूल (इयर मार्केड कार्यक्रम)	अनुशेष	एकूण
1	2	3	4	5	6
(एक)	<u>कृषी संलग्न सेवा</u>				
	1) पीक संवर्धन	28.56	-	-	28.56
	2) फलोत्पादन	10.50	-	-	10.50
	3) मृद व जलसंधारण	-	-	-	0
	4) पशुसंवर्धन	15.02	-	-	15.02
	5) दुग्ध व्यवसाय विकास	-	-	-	0
	6) मत्स्य व्यवसाय	68.72	-	-	68.72
	7) वने	0.64	-	-	0.64
	8) पणन, कोठार व वखारी	-	-	-	0
	9) सहकार	4.02	-	-	4.02
	एकूण (एक)	127.46	0	0	127.46
(दोन)	<u>ग्रामीण विकास</u>				
	1) एकात्मिक ग्रामीणविकास कार्यक्रम	92.50	-	-	92.50
	2) अवशेष प्रवण क्षेत्र कार्यक्रम	-	-	-	0
	3) जवाहर राजगार योजना	276.69	-	-	276.69
	4) रोजगार हमी योजना	225.00	1250.01	-	1475.01
	5) जमीन सुधारणा	-	-	-	0
	6) सामुहिक विकास	-	-	-	0
	7) ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम	45.92	-	-	45.92
	एकूण (दोन)	640.11	1250.01	0	1890.12
(तीन)	<u>पाटबंधारे व पूर नियंत्रण</u>				
	1) लघु पाटबंधारे	98.07	1075.72	1437.65	2611.44
	2) जलप्रदाय क्षेत्र विकास कार्यक्रम	-	-	-	0
	3) आयाकट विकास	-	-	-	0
	4) पूर नियंत्रण काम	-	-	-	0
	5) मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	-	3057.97	3057.97	6115.94
	एकूण (तीन)	98.07	4133.69	4495.62	8727.38

पुढे चालू

अ.क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवरील खर्च			
		जिल्हा वार्षिक योजना (बिगरआदिवासी, आदिवासी, आदिवासी क्षेत्राबाहेरील योजना व विशेष घटक योजना मिळून)	स्टेटपूल (हयर मार्केड कार्यक्रम)	अनुशेष	एकूण
1	2	3	4	5	6
(चार)	विद्युत विकास	231.54	-	-	231.54
(पाच)	उद्योग व खाणकाम				0
	1) मोठे व मध्यम उद्योग	-	-	-	0
	2) ग्रामीण व लघु उद्योग	20.57	-	-	20.57
	एकूण (पाच)	20.57	0	0	20.57
(सहा)	वाहतूक व दळणवळण				
	1) मोठी व लहान बंदरे	53.30	-	-	53.30
	2) अंतर्देशीय जलवाहतूक	2.94	-	-	2.94
	3) रस्ते विकास	533.45	693.38	790.95	2017.78
	एकूण (सहा)	589.69	693.38	790.95	2074.02
(सात)	सामान्य आर्थिक सेवा				
	1) पर्यटन	32.94	-	-	32.94
	2) स्थानिक विकास कार्यक्रम	-	527.41	-	527.41
	एकूण (सात)	32.94	527.41	0	560.35
(आठ)	सामाजिक आणि सामूहिक सेवा				
	1) सामान्य शिक्षण	506.64	22.76	-	529.40
	2) क्रिडा व युवक कल्याण	8.40	-	-	8.40
	3) कला व संस्कृती	8.16	-	-	8.16
	4) तांत्रिक शिक्षण	10.29	-	43.70	53.99
	5) वैद्यकीय शिक्षण व औषधी प्रव्ये	-	-	-	0
	6) आरोग्य सेवा	97.71	-	67.56	165.27
	7) ग्रामीण पाणीपुरवठा व स्वच्छता	356.22	718.01	-	1074.23
	8) गृहनिर्माण	-	-	-	0
	9) नगर विकास	60.90	-	-	60.90
	10) माहिती व प्रसिध्दी	3.50	-	-	3.50
	11) मागासवर्गीयांचे कल्याण	95.37	-	-	95.37
	12) कामगार व कामगार कल्याण	60.69	-	-	60.69
	13) समाजकल्याण	11.47	-	-	11.47
	14) यौवण	5.61	-	-	5.61
	एकूण (आठ)	1224.96	740.77	111.26	2076.99

अ.क्र.	विकास शिर्ष व उपशिर्ष	जिल्हा पातळीवरील योजनांवरील खर्च			
		जिल्हा वार्षिक याजना (बिगरआदिवासी, आदिवासी, आदिवासी क्षेत्राबाहेरील योजना व विशेष घटक योजना मिळून)	स्टेटपूल (इयर मार्केड कार्यक्रम)	अनुशेष	एकूण
1	2	3	4	5	6
(नऊ)	1) पश्चिम घाट विकास कार्यक्रम	-	112.99	-	112.99
	2) सामाजिक वनीकरण	-	0.16	-	0.16
	3) डोंगरी विकास कार्यक्रम	-	61.07	-	61.07
	4) संकीर्ण	-	-	-	0
	एकूण (नऊ)	0	174.22	0	174.22
	एकूण (एक ते नऊ)-	2965.34	7519.48	5397.83	15882.65
(दहा)	म्हाडा योजनेखालील तरतूद	-	-	-	-
अफरा	न्युक्लीस बजेट	-	-	-	-

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी, रत्नागिरी.

योजनेखालील महत्वाची भौतिक साध्ने 2001 - 02 या वर्षाकरीता

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष / बाब	परिमाण	भौतिक साध्ने		
			बिगर आदि- वासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6
एक	कृषी व संलग्नसेवा				
	I) पिक संवर्धन				
	1) एकात्मिक तृणधान्य विकास कार्यक्रम सुधारीत अवजारे	संख्या	2496		
	2) तेलबिया उत्पादक कार्यक्रम				
	अ) पिक संरक्षक अवजारे	संख्या	26		
	ब) पिएसबी पाकिटे	संख्या	1498		
	क) तुषार संच	संख्या	10		
	II) फलोत्पादन				
	1) नागायती रोपपळ्याची स्थापना/बळकटीकरण कलम / रोपे	संख्या लाखात	5.13		
	2) फलोत्पादन रोपसंरक्षण(के.पु.यो.)(50.50)क्षेत्र	हेक्टर	226		
	III) मृदसंधारण				
	IV) पशुसंवर्धन				
	1) पशु स्वास्थ्य मोहिमा, वासरांचे मेळावे आणि सामाहिक प्रशिक्षण आयोजित करण				
	अ) कार्यमोहिमा	संख्या	5		
	ब) मेळावे	संख्या	5		
	क) शिबिरे	संख्या	5		
	2) फिरत्या पशुवैद्यकीय दवाखान्यांची स्थापना - दवाखाने	संख्या	2		
	3) पशुवैद्यकीय दवाखाना/पशु प्रथमोपचार केंद्रा- साठी हमारती बांधणे - हमारत	संख्या	1		
	4) तांडाचं व पायाचं रागावर (लाळ व गुरकत) नियंत्रण तेवण्यासाठी अथपेक्षाव्य लसमात्रा	संख्या	7705		
	5) संकीरीत कालवडी सुधारीत पाल्याची जोपासना करण्यासाठी विशेष प्रशुधन विकास कार्यक्रम - कालवडी	संख्या	46		
	6) पशुवैद्यकीय दवाखाना प्रथमोपचार केंद्रांची स्थापना -- दवाखाने	संख्या	0		

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष / बाब	परिमाण	भौतिक साध्ते		
			बिगर आदि-वासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6
	7) दुपत्या जनावरांच्या गटांचा पुरवठा दवाखाने	संख्या	-	-	27
	V) मत्स्यव्यवसाय				
	1) निमखाऱ्या पाण्यातील मत्स्यसंवर्धन विकास				
	यंत्रणा -- क्षेत्र	हेक्टर	3.95	-	-
	-- प्रशिक्षणार्थी	संख्या	58	-	-
	2) मच्छीमार नौकांचे यांत्रिकीकरण आणि मच्छीमार नौकामध्ये सुधारणा - यांत्रिकी नौका	संख्या	11	-	-
	3) मत्स्यव्यवसायोपयोगी आवश्यक सामग्री खरेदीसाठी सहाय्य - बिगर यांत्रिकी नौका	संख्या	25	-	-
	VI) वने				
	VII) सहकार				
	1) शहरी पतसंस्थाना भागभांडवल - लाभार्थी	संख्या	9	-	-
	2) लहान शेतकऱ्यांना अर्थसहाय्य - लाभार्थी	संख्या	2547	-	-
	3) पिकउत्पादन प्रोत्साहन योजना - लाभार्थी	संख्या	6325	-	-
दोन	ग्रामीण विक्रसासाठी विशेष कार्यक्रम				
	1) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम				
	लाभार्थी कुटुंब	संख्या	2714	-	489
	2) जवाहर रोजगार योजना - मनुष्य दिन	संख्या	3.57	0.01	1.22
		लाखात			
	3) रोजगार हमी योजना मनुष्य दिन - संख्या	लाखात	3.80	-	-
	4) ग्रामीण स्वच्छता कार्यक्रम - लाभार्थी	संख्या	1861	-	-
तीन	पाटबंधारे व पुरनिवंत्रण				
	1) लघुपाटबंधारे योजना (स्था.क्षेत्र 100 हेक्टर पेक्षा कमी) - अ) बंधारे	संख्या	5	-	-
चार	बिद्युत विकास				
	I) सामान्य विकास				
	1) घरगुती दिवे कनेक्शन	संख्या	5295	-	38
	2) औद्योगिक कनेक्शन	संख्या	115	-	-
	3) सैती पंप	संख्या	300	-	-

पुढे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष / बाब	परिमाण	भौतिक साध्ने		
			विगर आदि- वारी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6
	II) पध्दती सुधारणा				
	1) रोहित्र उभारणी	संख्या	24	1	-
	2) रोहित्र क्षमता वाढविणे	संख्या	13	-	-
	3) मोठी विद्युत वाहिनी	कि.मी.	12.37	-	3.15
	4) लहान विद्युत वाहिनी	कि.मी.	9.63	-	2.28
पाच	उद्योग खाणकाम				
	I) ग्रामीण व लघुउद्योग				
	1) सुशिक्षित बेरोजगारांसाठी अर्थ सहाय्य/ बीज भांडवल - लाभार्थी	संख्या	29	-	6
	2) जिल्हा उद्योग केंद्रे छोट्या उद्योगधारकांसाठी कर्ज योजना - लाभार्थी	संख्या	3	-	2
	3) उद्योजकता प्रशिक्षण कार्यक्रम - लाभार्थी	संख्या	127	-	58
सहा	वाहतूक व दळणवळण				
	I: मोठी व लहान बंदरे				
	II. रस्ते विकास				
	1) जिल्हा रस्तं (किमान गरजा कार्यक्रम सांडून (राज्य व स्थानिक क्षेत्र धरून) अ) खंडीकरण	कि.मी.	21.00	-	-
	ब) डांबरीकरण	कि.मी.	5.00	-	-
	क) मातीकाम	कि.मी.	21.00	-	-
	ड) मोन्या	संख्या	37	-	-
	2) किमान गरजा कार्यक्रमाखालील जिल्हा रस्ते (राज्य व स्थानिक क्षेत्र धरून) अ) खंडीकरण	कि.मी.	2.00	-	-
	ब) मातीकाम	कि.मी.	2.00	-	-
	क) मोन्या	संख्या	20	-	-
	3) साकव बाधणी कार्यक्रम - पूल	संख्या	42	-	-
	4) नरीजन वस्त्यांना जोडणारे जोडरस्ते				
	अ) मातीकाम	कि.मी.	-	-	14.93
	ब) खंडीकरण	कि.मी.	-	-	10.00
	क) मोन्या	संख्या	-	-	58
	ड) काँजवे	संख्या	-	-	5

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष / बाब	परिमाण	भौतिक साध्ने		
			बिगर आदि-वासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6
सात	सर्वसाधारण आर्थिक सेवा				
आठ	सामाजिक व सामुहिक सेवा				
	<u>I. सामान्य शिक्षण</u>				
	1) प्राथमिक शाळेत बालवाड्या सुरु करणे	संख्या	200	-	-
	2) प्राथ. शाळेत पुस्तक पेढ्या उघडणे -- विद्यार्थी	संख्या	10128	-	10332
	3) माध्य. शाळेत पुस्तक पेढ्या उघडणे -- विद्यार्थी	संख्या	2830	-	1422
	4) अशासकीय माध्यमिक शाळांचा विकास व विस्तार -- जादा तुकड्या	संख्या	113	-	-
	5) अशासकीय नव व माध्य. शाळा उघडणे व विना अनुदानित माध्य. शाळा अनुदान तत्वावर आणणे -- शाळा	संख्या	61	-	-
	6) ह.10 वी पर्यन्तच्या मुलांना मोफत शिक्षण -- विद्यार्थी	संख्या	48580	-	-
	<u>II. क्रिडा व युवक कल्याण</u>				
	1) गाव तथे मैदान व व्यासामशाळा -- मैदाने	संख्या	3	-	-
	2) क्रिडांगणाचा विकास/तत्तुकास्तरावर प्रेक्षागृह बांधणे -- क्रिडांगण	संख्या	4	-	-
	3) सामाजिक सेवा शिबोरे भरविणे -- शिबोरे	संख्या	2	-	-
	<u>III. कला व संस्कृती</u>				
	सार्वजनिक / ग्रामपंचायत ग्रंथालयांना सहाय्यक अनुदान देणे -- ग्रंथालये	संख्या	18	-	-
	<u>IV. तांत्रिक शिक्षण</u>				
	अधिक दोन स्तरावरील व्यावसायिक शिक्षण आणि राष्ट्रीय शैक्षणिक धारेणांतर्गत विज्ञान कौशल्यावर आधारित अभ्यासक्रम -- संस्था	संख्या	3	-	-
	<u>V. आरोग्य सेवा</u>				
	1) राष्ट्रीय द्विचक्राप निर्मूलन कार्य. -- रक्त नमुने	संख्या लाख	2.72	-	-
	2) पल्स पोलिओ कार्यक्रम - लसीकरण	संख्या लाख	1.91	-	-
	3) शाळेतील मुलांची वैद्यकीय आरोग्य तपासणी -- विद्यार्थी	संख्या लाख	1.37	-	-

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	विकास-शीर्ष / उपशीर्ष / बाब	परिमाण	भौतिक साध्दे		
			बिगर आदि- वासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6
	VI. पाणीपुरवठा व स्वच्छता				
	1) नळाने पाणीपुरवठा (खास उपाय जि.प.) नळ पाणी पुरवठा योजना	संख्या	14	-	-
	2) नळाने पाणीपुरवठा (खास उपाय महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण) - न.पा.पु. योजना	संख्या	22	-	-
	3) ग्रामीण जलनिःसारण/रस्त्याकडील गटारे	मीटर	700	-	-
	4) जी.एस.डी.ए चा नलिका विहिरी खणण्याची कार्यक्रम -- विधन विहिरी	संख्या	22	-	-
	5) विहिरी बांधणे साधे उपाय (जि.प.)--विहिरी	संख्या	3	-	-
	VII. गृहनिर्माण				
	VIII. नगरविकास				
	IX. मागासवर्गीयांचे कल्याण				
	1) मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क -- विद्यार्थी	संख्या	112	-	1230
	2) विमुक्त जाती व भटक्या जमातीसाठी भारत सरकार शिष्यवृत्ती/वि.मा.प्र.वर्ग - विद्यार्थीना	संख्या	82	-	-
	3) व्यवसायिक शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या वस्तीगृहातील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता देणे -- विद्यार्थी	संख्या	28	-	-
	4) 5 वी ते 7 वी ह्यंतर्गत शिकणाऱ्या मुलींना शिष्यवृत्ती देणे -- विद्यार्थीनी	संख्या	199	-	893
	5) विमुक्त जाती व भटक्या जमाती/विमुक्त मागास प्रवर्ग ह.मागासवर्गीयांना मंगलारी काले जी.आय. सीटसाठी व गवती छपर घालण्यासाठी अर्थसहाय्य --लाभार्थी	संख्या	17	-	-
	6) विशेष मागासवर्ग व विमुक्त जाती व भटक्या जमातीतील विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क/परीक्षा शुल्क देणे -- विद्यार्थी	संख्या	800	-	-
	7) आश्रमशाळा समूह बांधकाम -- आश्रमशाळा	संख्या	-	1	-

पुढे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	विकास शीर्ष / उपशीर्ष / बाब	परिमाण	भौतिक साध्दे		
			बिगर आदि- वासी योजना	आदिवासी योजना	विशेष घटक योजना
1	2	3	4	5	6
	X. कामगार व कामगार कल्याण				
	1) संजय गांधी स्वावलंबन योजना -- लाभार्थी	संख्या	29	-	32
	2) नवीन औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थाची स्थापना संस्था	संख्या	2	-	-
	XI. समालकल्याण.				
	1) 7 वी व 8 वी पर्यंतच्या शारिरीकदृष्ट्या अपंग विद्यार्थ्यांना राज्याशिष्यवृत्त्या -- लाभार्थी	संख्या	30	-	10
	2) स्वयंरोजगार योजनाखाली व्यक्तीगत अनुदान -- लाभार्थी	संख्या	120	-	48
	3) महिला व बालकल्याण समिती -- लाभार्थी	संख्या	782	-	-
	4) स्त्रियांसाठी पुरस्कृत योजना आणि निराश्रीत स्त्रियांसाठी विविध व्यवसायातील व्यवसायीक प्रशिक्षण -- लाभार्थी	संख्या	39	-	-
	5) अपंगांना लघुउद्योग सुरु करणेसाठी रक्कम / अर्थसहाय्य -- लाभार्थी	संख्या	3	-	1
	6) हुंडा पध्दती नष्ट करण्यासाठी योजना प्रचार कार्यक्रम	संख्या	-	-	592

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी, रत्नागिरी.

रोजगार हमी योजना (2001 - 02 वर्षाकरीता)

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	बाब	कामाचा प्रकार						एकूण 3+4+ 5+7
		सिंचन कामे	सार्वजनिक कामे (रस्ते)	कृषि	वनीकरण	हतर		
						कच्चे बंधारे	फलोत्पादन	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	नियोजित कामांची संख्या	300	424	13779	100.00	-	7850.00	14503
2	मंजूर केलेल्या कामांची संख्या	300	423	13779	100.00	-	7850.00	14502
3	सुरु केलेल्या कामांची संख्या	262	401	-	-	-	6537.00	663
4	पूर्ण केलेल्या कामांची संख्या	26	55	-	-	-	6537.00	81
5	मध्यम बंद केलेल्या कामांची संख्या	-	-	-	-	-	-	0
6	कामासाठी केलेली तरतूद	26973	46643	62941	18920	-	100000	255477
7	कामावर झालेला एकूण खर्च	11400	145302	-	325	-	99969	256996
8	रोजगार-निर्मिती (मनुष्य दिवस)	777000	3074000	-	-	-	308000	4159000

टिप : अ. क्र. 1 ते 5 समोरील वनीकरण (रकाना -6) तसेच फलोत्पादन (रकाना -8) यांची आकडेवारी ही क्षेत्राची असून ती हेक्टर मध्ये देण्यात आलेली आहे. म्हणून त्याचा समावेश एकूण मध्ये (रकाना -9) करण्यात आलेला नाही.

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय, रोजगार हमी शाखा, रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 11.4

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च 2001 - 02 या वर्षाकरीता

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	महिना	एकूण खर्च (रुपये लाखात)		मनुष्य दिवस (लाखात)	रोजगार हमी याजनेखालील कामाची संख्या
		प्रत्यक्ष	संचित		
1	2	3	4	5	6
1	एप्रिल, 2001	78.98	78.98	2.50	221
2	मे, 2001	109.01	187.99	2.29	225
3	जून, 2001	314.10	502.09	2.29	230
4	जुलै, 2001	105.23	607.32	1.49	15
5	ऑगस्ट, 2001	10.82	618.14	1.25	1
6	सप्टेंबर, 2001	741.79	1359.93	4.75	1
7	ऑक्टोबर, 2001	19.06	1378.99	1.47	2
8	नोव्हेंबर, 2001	70.59	1449.58	6.33	66
9	डिसेंबर, 2001	334.34	1783.92	10.21	97
10	जानेवारी, 2002	215.44	1999.36	2.24	200
11	फेब्रुवारी, 2002	309.63	2308.99	2.33	209
12	मार्च, 2002	260.97	2569.96	4.44	225

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय, रोजगार हमी शाखा, रत्नागिरी.

पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेल्या उपाययोजना 2001 - 2002

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क.	बाब	तहसिल				
		मंडणगड	दापोली	खंड	चिपळूण	गुहागर
1	2	3	4	5	6	7
1	वस्तीच्या एकूण गावांची संख्या (1991 च्या जनगणनेनुसार)	109	175	215	163	122
2	गावातील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	337	953	1020	1202	684
3	बारा महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या					
	अ) गावांची संख्या	62	97	184	118	68
	ब) त्याखालील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	208	640	884	909	371
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना					
	अ) टांकरने पुरवठा होणाऱ्या					
	1. गावांची संख्या	10	15	49	24	4
	2. गावातील वाड्या / वस्त्यांची संख्या	14	21	109	51	4
	3. टांकरची संख्या	2	5	7	6	2
	ब) बेलगाडीने पुरवठा होणाऱ्या					
	1. गावांची संख्या	-	-	-	-	-
	2. त्याखालील वाड्या / वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-
	3. बेलगाडीची संख्या	-	-	-	-	-
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणाऱ्या					
	1. गावांची संख्या	-	-	-	-	-
	2. गावातील वाड्या / वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-
	3. साधने (होडी)	-	-	-	-	-

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क.	बाब	तहसिल				
		रत्नागिरी	संगमेश्वर	लांजा	रांजापूर	एकूण
1	2	8	9	10	11	12
1	वस्तीच्या एकूण गावांची संख्या (1991 च्या जनगणनेनुसार)	199	194	122	216	1515
2	गावातील वाड्या व वस्त्यांची संख्या	990	1263	650	994	8093
3	बारा महिने पुरेसे पाणी उपलब्ध असलेल्या					
	अ) गावांची संख्या	133	137	105	111	1015
	ब) त्याखालील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	728	1046	529	609	5924
4	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना					
	अ) टांकरने पुरवठा होणाऱ्या					
	1. गावांची संख्या	17	28	10	10	167
	2. गावातील वाड्या / वस्त्यांची संख्या	39	44	16	20	318
	3. टांकरची संख्या	5	8	3	5	43
	ब) बेलगाडीने पुरवठा होणाऱ्या					
	1. गावांची संख्या	-	-	-	-	-
	2. त्याखालील वाड्या / वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-
	3. बेलगाडीची संख्या	-	-	-	-	-
	क) इतर साधनांनी पुरवठा होणाऱ्या					
	1. गावांची संख्या	-	-	-	-	-
	2. गावातील वाड्या / वस्त्यांची संख्या	-	-	-	-	-
	3. साधने (होडी)	-	-	-	-	-

आधार : अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधीकरण मंडळ, रत्नागिरी.

संकरित व अधिक उत्पादन देणाऱ्या पिकांच्या जाती व त्याखालील क्षेत्र
(2001 - 02 वर्षाकरीता)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरित पिके		सुधारीत पिके	
		पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र	पिकाचे नांव	क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
1	जिल्हा बरीज	भात	73436	भात	499	भात	72937
		नागली	20349	-	-	नागली	20349
		हतर तुणधान्य	11375	-	-	हतर तुणधान्य	11375
		तूर	630	-	-	तूर	630
		मूग	62	-	-	मूग	62
		उडीद	395	-	-	उडीद	395
		हतर कडधान्य	810	-	-	हतर कडधान्य	810
		भुहमूग	117	-	-	भुहमूग	117
		तीळ	54	-	-	तीळ	54
		कारळा	4380	-	-	कारळा	4380

जिल्ह्यातील रासायनिक खतांचे वाटप (वर्ष 2001 - 02 या वर्षाकरीता)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	रासायनिक खतांचे वाटप (मॅ. टनात)			शेरा
		नियंत्रित संस्थांकडून	खाजगी संस्थांकडून	एकूण	
1	2	3	4	5	6
1	मंडणगड	233	116	349	
2	दापोली	1167	901	2068	
3	खेड	949	1023	1972	
4	चिपळण	2744	-	2744	
5	गुहागर	1702	547	2249	
6	रत्नागिरी	1323	2497	3820	
7	संगमेश्वर	1242	1498	2740	
8	लांजा	752	476	1228	
9	राजापूर	1828	874	2702	
	जिल्हा एकूण	11940	7932	19872	

आधार : कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, रत्नागिरी.

दुध संस्थांची संख्या (वर्ष 2001 - 02)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	दुध सहाकारी संस्थांची संख्या	एकूण सभासदांची संख्या	गोळा केलेले दुध		शीतकरण केंद्रांची संख्या	शीतकरण केंद्रांची क्षमता (000 लिटर)
				एकूण दुध (000 लिटर)	प्रतिदिन सरासरी (000 लिटर)		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	मंडणगड	4	140	4	0.011	-	-
2	दापोली	11	761	131	0.358	-	-
3	खेड	49	6951	673	1.844	-	-
4	चिपळूण	45	4491	804	2.203	1	40
5	गुहागर	3	144	10	0.026	-	-
6	रत्नागिरी	1	32	-	-	1	20
7	संगमेश्वर	45	6320	1163	3.187	1	5
8	लाजा	26	3313	488	1.338	1	5
9	राजापूर	16	2221	69	0.190	-	-
जिल्हा एकूण		200	24373	3342	9.157	4	70

टिप : 1) रकाना -7 मध्ये नमूद केल्यापैकी रत्नागिरी व चिपळूण या दोन ठिकाणी दुधावर प्रक्रिया करणाऱ्या साईनी युक्त अशी मध्यवर्ती दुधशाळा असून लाजा व संगमेश्वर येथे दुध शीतकरण केंद्र आहेत. प्रतिदिन सरासरी प्रत्यक्ष आकडेवारीवरून काढण्यात आलेली आहे.

आधार : जिल्हा दुधव्यवसाय विकास अधिकारी, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमाची प्रगती त्यावरील तरतूद व खर्च (वर्ष 2001-02)

जिल्हा : रत्नागिरी

कार्यक्रमाखाली असणाऱ्या

1) तालुक्यांची संख्या : -

4) 1991 च्या जनगणनेप्रमाणे

2) गावांची संख्या : -

अनुसूचित जमातींची

3) एकूण लोकसंख्या : -

लोकसंख्या : 14847

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	विकास शिर्ष उपशिर्ष	2001 -02 साठी झालेली तरतूद		2001 - 02 मध्ये झालेला खर्च		खर्चाची टक्केवारी	
		आदिवासी क्षेत्र	ओ.टी. एस.क्षेत्र	आदिवासी क्षेत्र	ओ.टी. एस.क्षेत्र	आदिवासी क्षेत्र	ओ.टी. एस.क्षेत्र
1	2	3	4	5	6	7	8
एक	कृषि संलग्न सेवा	-	-	-	-	-	-
दोन	ग्रामीण विकास	-	2.56	-	2.56	-	100.00
तीन	पाटबंधारे व पूर नियंत्रण	-	-	-	-	-	-
चार	विद्युत विकास	-	1.72	-	1.74	-	101.16
पाच	उद्योग व खाणकाम	-	-	-	-	-	-
सहा	वाहतुक व दळणवळण	-	-	-	-	-	-
सात	सामान्य आर्थिक सेवा	-	-	-	-	-	-
आठ	सामाजिक आणि सामुहिक सेवा	-	10.09	-	6.52	-	64.61
	एकूण (एक ते आठ)	0	14.37	0	10.82	0	75.30
नऊ	म्हाडा योजनेखालील तरतूद	-	-	-	-	-	-
दहा	युक्तिअस बजेट *	-	0.54	-	0.54	-	100.00

आधार : प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, पेण जिल्हा रायगड.

वीस कलमी कार्यक्रम (2001 - 02 वर्षाकरीता)

जिल्हा : रत्नागिरी

कलम क्रमांक	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
1	2	3	4	5
1	अ) स्वर्णजयती ग्राम स्वरोजगार योजना	लाभधारक संख्या	1340	3245
	ब) जवाहर ग्राम समृद्धी योजना	लांब मनुष्यादिवस	4.75	4.80
	क) लघु उद्योग स्थापन करण	उद्योग संख्या	765	757
5	अ) अतिरिक्त जमिनीचे वाटप	हेक्टर	10	-
	ब) लाभधारक 1) अनुसूचित जाती	संख्या	-	-
	2) अनुसूचित जमाती	संख्या	-	-
	3) इतर	संख्या	-	-
7	पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी	खंडा संख्या	539	326
8	मुलांची रोग प्रातिकार शक्ती वाढावण			
	1) तिहरी लस	मुले संख्या	31966	33510
	2) पोलिओ डोस	मुले संख्या	31966	33957
	3) बी.सी.जी. डोस	मुले संख्या	31966	35305
9	अ) कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रिया	संख्या	15600	15182
	ब) सममूल्य शस्त्रक्रिया			
	1) गर्भाशय बलय बसावण	लाभार्थी संख्या	9410	11202
	2) निराध वापरणाऱ्या व्यक्ती	लाभार्थी संख्या	-	7293
	3) ताडान गाळ्या घणाऱ्या व्यक्ती	लाभार्थी संख्या	7500	6974
11	अ) अनुसूचित जातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य	कुटुंबे संख्या	1088	1073
	ब) अनुसूचित जमातीच्या कुटुंबांना अर्थसहाय्य	कुटुंबे संख्या	40	42
14	सर्व सामान्यांसाठी गृहनिर्माण			
	क) हदिरा आवास योजना	लाभार्थी संख्या	304	358
	ड) आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी घर बांधणी	लाभार्थी संख्या	-	-
	इ) कमी उत्पन्न घटकांसाठी घरबांधणी	लाभार्थी संख्या	-	-
15	गलिच्छ वस्ती सुधारणा	लाकडसंख्या	-	-
	वनीकरणासाठी नवीन धारण			
	अ) झाड लावणे	संख्या लाखात	15.00	16.83
18	रास्त भावाची दुकाने उघडणे	संख्या	-	-
19	अ) पंप संचाचे विद्युतीकरण	पंपसंच संख्या	300	300
	क) सुधारीत चुली	चुली संख्या	1600	1600
	ड) बायोगॅस रांचा बसावणे	संयंत्र संख्या	250	250

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी, रत्नागिरी.

विशेष घटक योजना (2001 - 02 वर्षाकरीता)

जिल्हा : रत्नागिरी

(रुपये लाखात)

अ.क्र.	मुख्य विकास शिर्ष	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद	झालेला खर्च	खर्चाची टक्केवारी
1	2	3	4	5
1	कृषी व संलग्न सेवा	20.70	28.69	138.60
2	ग्रामीण विकासासाठी विशेष कार्यक्रम	39.56	59.48	150.35
3	पाटबंधारे व पूरनियंत्रण	—	—	—
4	विद्युत विकास	12.00	12.02	100.17
5	उद्योग व खाणकाम	2.00	2.62	131.00
6	वाहतूक व दळणवळण	123.06	132.57	107.73
7	सामाजिक व सामुहिक सेवा			
	अ) सामान्य शिक्षण	28.49	26.25	92.14
	ब) क्रिडा व युवक कल्याण	1.00	1.00	100.00
	क) पाणीपुरवठा व स्वच्छता	108.05	108.05	100.00
	ड) नगरविकास	15.00	15.00	100.00
	इ) माहिती व प्रसिध्दी	0.50	0.50	100.00
	फ) मागासवर्गीयांचे कल्याण	85.36	85.37	100.01
	ग) कामगार व कामगार कल्याण	0.60	0.49	81.67
	ह) समाज कल्याण	5.88	5.82	98.98
	एकूण -7 (अ ते ह)	244.88	242.48	99.02
8	सर्वसाधारण व आर्थिक सेवा	—	—	—
	एकूण 1 ते 8	442.20	477.86	108.06
9	म्हाडा योजनेखालील तरतूद	—	—	—
10	न्युकलीयस बजेट	—	—	—

आधार : विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, रत्नागिरी.

जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष 2001 - 02

जिल्हा : रत्नागिरी

विधानपरिषद

(रुपये हजारात)

अ.क्र.	विधानपरिषद सदस्याचे नाव	मतदार सघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण कामे		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	श्री. विलास अब्दुल	500	-	2	2	492	492
2	श्री. अशोक मोडक	1400	4	13	17	1064	1279
3	श्री. अनंत तरे	2240	-	12	12	3444	2235
4	श्री. रविंद्र मिलेंकर	29	3	1	4	396	338
5	श्री. हुसन दलवाई	2000	8	6	14	932	1884
6	श्री. विजय गिःकर	1500	2	3	5	1532	1218
7	श्री. भालेराव	50	-	2	2	50	16
8	श्री. गिडवाणी	1000	-	3	3	1039	1000
9	श्री. एन.एस.एच. खंतीब	400	-	1	1	400	-
10	श्री. अरुण मेहता	700	-	5	5	707	364
11	श्री. छगन भुजबळ	200	-	1	1	325	200
1 ते 11 एकूण		10019	17	49	66	10381	9026

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी, रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 11.14 (ड)

जिल्ह्याचा स्थानिक विकास कार्यक्रम वर्ष 2001 - 02

जिल्हा : रत्नागिरी

राज्यसभा

(रुपये हजारात)

अ.क्र.	विधानपरिषद सदस्याचे नाव	मतदार सघाला मंजूर तरतूद	मंजूर कामांची संख्या			मंजूर कामांची अंदाजित किंमत	संदर्भ वर्षात झालेला एकूण खर्च
			जुनी अपूर्ण कामे	संदर्भ वर्षातील नवीन कामे	एकूण कामे		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	श्री. अधिक शिरोडकर	1000	-	2	2	1344	-
2	श्री. वेदप्रकाश गायल	2500	-	2	2	2471	310

आधार : जिल्हा नियोजन अधिकारी, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील मुख्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या मासिक
सरासरी किरकोळ किंमती (किंमत "0.00" रुपयात)

जिल्हा : रत्नागिरी

वर्ष : 2001

अ.क्र.	वस्तूचे नांव	वस्तूची प्रत / जात	परिमाण	मासिक सरासरी किरकोळ किंमती (2001)						
				जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	धान्य									
1	तांदुळ	उत्तम	किलो	19.00	19.00	19.00	19.00	19.00	19.00	20.00
2	तांदुळ	मध्यम	किलो	14.00	14.00	14.00	14.00	13.62	13.50	14.50
3	तांदुळ	हलका	किलो	12.00	12.00	12.40	13.00	14.25	15.00	14.50
4	गहू	उत्तम	किलो	16.50	16.13	15.10	14.50	14.50	14.50	14.50
5	गहू	मध्यम	किलो	12.00	12.00	12.00	12.00	11.63	13.20	13.00
6	ज्वारी	देशी	किलो	11.00	10.50	9.00	9.00	12.00	11.80	11.00
7	ज्वारी	संकीर्ण	किलो	7.00	7.00	7.00	7.00	8.00	9.00	9.00
8	भाजरी	मध्यम	किलो	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
	डाळी									
9	तुरडाळ	मध्यम	किलो	27.00	27.00	27.00	26.75	27.25	29.20	30.00
10	चनाडाळ	मध्यम	किलो	29.00	27.25	26.60	29.00	29.00	32.00	32.00
11	मुगाडाळ	मध्यम	किलो	29.25	27.25	32.40	35.00	35.00	36.20	39.00
12	उडीदाळ	मध्यम	किलो	44.00	40.50	39.60	43.00	42.50	41.20	40.00
13	मसुरडाळ	मध्यम	किलो	26.50	23.75	24.00	27.00	27.50	27.40	28.00
	साखर, गुळ									
14	साखर	खु.बा.	किलो	15.00	14.23	14.50	15.62	15.37	15.20	15.25
15	साखर	स्वबादु	किलो	13.00	13.10	13.20	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
16	गुळ	म.पि.	किलो	13.20	14.00	14.00	15.00	15.00	17.00	17.50
	तेल									
17	गाडतेल	भूईमूग	किलो	41.75	41.25	42.00	42.00	46.00	53.80	55.00
18	खांबरल तेल	सुटे	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00	60.00
19	वनस्पती तूप	डालडा	किलो	40.00	34.75	35.00	35.00	36.50	37.00	41.25
	दुध, दुग्धजन्य-पदार्थ									
20	सुटे दुध	म्हशीचे	लिटर	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00
21	शुध तूप	म्हशीचे	किलो	230.00	230.00	230.00	230.00	230.00	230.00	230.00
	मांस, मासे									
22	मांस	बाकडाचे	किलो	110.00	110.00	110.00	110.00	112.50	120.00	120.00
23	ताजे मांस	स्था.मध्यम	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	62.50	70.00	70.00
24	अंडी	कोंबडीची	डझन	22.75	19.50	18.00	18.00	18.00	18.00	19.00
	मसाल्याचे पदार्थ									
25	शिंगदाण	मध्यम	किलो	28.00	30.00	30.40	33.75	32.50	33.60	34.00

पुढे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी

वर्ष : 2001

अ.क्र.	वस्तूचे नांव	वस्तूची प्रत / जात	परिमाण	मासिक सरासरी किंमती (2001)					वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
				ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	धान्ये									
1	तांदुळ	उत्तम	किलो	20.00	20.00	20.00	20.00	28.00	20.17	19.79
2	तांदुळ	मध्यम	किलो	15.50	15.50	15.00	15.40	16.00	14.59	13.48
3	तांदुळ	हलका	किलो	13.00	13.00	13.00	13.00	13.25	13.20	12.77
4	गहू	उत्तम	किलो	15.30	15.50	15.50	15.50	16.50	15.34	15.53
5	गहू	मध्यम	किलो	11.50	11.50	11.50	11.50	12.38	12.02	12.65
6	ज्वारी	देशी	किलो	12.20	13.00	13.00	11.00	11.00	11.21	13.06
7	ज्वारी	संकरीत	किलो	7.80	8.00	8.00	8.00	8.00	7.82	7.00
8	बाजरी	मध्यम	किलो	8.00	8.00	8.00	8.00	8.50	8.04	9.54
	डाळी									
9	तूरडाळ	मध्यम	किलो	30.00	29.00	30.25	29.80	29.00	28.52	28.68
10	चनाडाळ	मध्यम	किलो	32.00	32.00	32.00	35.00	35.00	30.90	23.88
11	मूगडाळ	मध्यम	किलो	40.40	37.50	36.00	34.00	32.00	34.50	30.01
12	उडीदडाळ	मध्यम	किलो	40.00	37.00	34.00	34.00	34.00	39.15	39.73
13	मसूरडाळ	मध्यम	किलो	28.40	28.00	28.00	27.20	26.00	26.81	26.38
	साखर, गूळ									
14	साखर	खूं. बा.	किलो	15.50	15.50	15.50	15.50	15.00	15.18	15.47
15	साखर	रबधादु	किलो	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	13.10	12.78
16	गुळ	म.पि.	किलो	18.00	18.00	18.00	19.40	15.75	16.32	14.63
	तेल									
17	गोडतेल	भूईमूग	किलो	54.40	52.00	51.25	51.00	48.75	48.27	50.28
18	खोबरेल तेल	सुटे	किलो	60.00	60.00	60.00	60.00	63.50	60.29	72.92
19	वनस्पती तूप	डालडा	किलो	45.80	45.00	45.00	45.00	45.00	40.44	42.48
	दुध, दुग्धजन्य-पदार्थ									
20	सुटे दुध	म्हशीच	लिटर	20.00	20.00	18.50	18.50	18.50	19.63	19.09
21	शुद्ध तूप	म्हशीच	किलो	230.00	230.00	230.00	230.00	230.00	230.00	230
	मांस, मासे									
22	मांस	बोकडाचे	किलो	120.00	120.00	120.00	120.00	120.00	116.04	107.83
23	ताजे मासे	स्था. मध्यम	किलो	94.00	82.50	70.00	70.00	70.00	69.08	54.25
24	अंडी	कांबडीची	डझन	18.12	18.00	20.40	21.00	21.00	19.31	20.46
	प्रमात्याचे पदार्थ									
25	शांगदाण	मध्यम	किलो	34.20	34.20	34.00	28.00	28.00	31.72	32.76

अ.क्र.	वस्तूचे नांव	वस्तूची प्रत / जात	परिमाण	मासिक सरासरी किरकाळ किंमती (2001)						
				जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
26	खाबर	सुकी वाटी	किलो	48.00	40.00	40.00	37.50	34.25	35.00	35.00
27	मिरची	सु. सकेवरी	किलो	80.00	80.00	80.00	76.25	75.00	75.00	75.00
फळे भाजीपाला										
28	केळी मध्यम	जळगाव	डझन	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	11.60	12.00
29	कोद	मध्यम	किलो	10.00	8.50	6.40	6.00	5.00	4.90	5.50
30	बटाटे	मध्यम	किलो	8.00	8.00	6.80	5.50	11.50	11.60	12.00
पेये										
31	चहा	CTCपत्ती	किलो	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00	140.00
32	कापी	पावडर	100 ग्रॅम	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00	15.00
जळण, दिवाबत्ती										
33	राकल	-	लिटर	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00	20.00
34	लाकड	जळारु	40 किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
35	कोळसा	लाकडी	40 किलो	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
कपडे										
36	साडी	4.5 मी.	1 नग	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
37	शर्टिंग	टेरीकाट	मिटर	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00
38	पालका	2 X 2	1 नग	80.00	80.00	80.00	83.75	85.00	85.00	80.00
भांडी										
39	पातल	स्टील	किलो	150.00	135.00	130.00	133.75	135.00	135.00	135.00
40	पातल	पितळ	किलो	180.00	176.25	175.00	175.00	175.00	175.00	175.00
संकीर्ण वस्तू										
41	प्रसाधन साबण	लक्स	100ग्रॅम	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50
42	घुण्याचा साबण	501	250ग्रॅम	14.50	14.50	14.50	13.87	12.00	12.00	13.50
43	टूथपेस्ट	कोलगट	100ग्रॅम	27.50	27.50	27.50	27.75	29.25	29.00	29.00
44	केशतेल	टाटा हे.ऑ.	100ग्रॅम	12.00	12.00	12.00	11.88	11.50	11.50	11.50
45	सुपारी	मध्यम	किलो	180.00	180.00	180.00	180.00	180.00	110.00	110.00
46	बिडी	-	25 नग	3.75	3.75	3.75	4.00	4.00	4.00	4.00
47	सिगारेट	पन्नामा	10 नग	8.00	8.00	8.30	9.00	9.50	9.50	9.50
48	तंबाखू	जर्दा	किलो	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00
49	बिड्याची	पाने	100नग	8.50	8.00	8.00	8.00	7.75	10.80	10.50

जिल्हा: रत्नागिरी

वर्ष : 2001

अ.क्र.	वस्तूचं नांव	वस्तूची प्रत / जात	परिमाण	मासिक सरासरी किरकोळ किंमती (2001)					वर्षाची सरासरी	मागील वर्षाची सरासरी
				ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
26	खाबर	सुकी वाटी	किलो	39.00	40.00	36.25	42.00	48.00	39.58	57.48
27	मिरची	सु. संकेतवारी	किलो	75.00	75.00	75.00	77.00	80.00	76.94	82.40
फळे भाजीपाला										
28	केळी मध्यम	जळगाव	डझन	12.40	16.00	16.00	14.80	10.00	11.90	9.88
29	कांदे	मध्यम	किलो	9.40	8.50	9.00	12.00	9.50	7.89	6.21
30	बटाटे	मध्यम	किलो	11.80	10.00	10.50	13.60	14.00	10.28	7.73
पेये										
31	चहा	CTCपत्ती	किलो	140.00	135.00	135.00	130.00	130.00	137.50	150.00
32	काफी	पावडर	100 ग्रॅम	15.00	15.00	15.00	10.00	10.00	14.17	15.00
जळण, दिवाबत्ती										
33	रॉकेल	-	लिटर	20.00	19.00	18.00	18.00	18.00	19.42	7.62
34	लाकूड	जळाऊ	40किलो	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00
35	कोळसा	लाकडी	40किलो	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
कपडे										
36	साडी	4.5 मी.	1 नग	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
37	शर्टिंग	टरीकांट	मिटर	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	54.67
38	पोलका	2 X 2	1 नग	80.00	80.00	80.00	80.00	80.00	81.15	80.00
भांडी										
39	पातेले	स्टील	किलो	135.00	131.00	130.00	130.00	130.00	134.15	144.79
40	पातेले	पितळ	किलो	179.00	170.00	177.50	180.00	180.00	176.48	180.00
संकीर्ण वस्तू										
41	प्रसाधन साबण	लक्स	100ग्रॅम	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50	10.50
42	धुण्याचा साबण	501	250ग्रॅम	15.00	15.00	14.62	14.50	14.50	14.04	14.50
43	टुथपेस्ट	कालाट	100ग्रॅम	29.00	27.25	30.00	30.00	30.00	28.65	26.38
44	केशतल	टाटा हे. ऑ.	100ग्रॅम	11.50	11.50	10.37	10.90	11.50	11.51	12.44
45	सुपारी	मध्यम	किलो	110.00	110.00	110.00	110.00	110.00	139.17	189.08
46	विडी	-	25 नग	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	3.94	3.66
47	सिगारेट	पनामा	10 नग	9.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.11	7.84
48	तुबाखु	जर्दा	किलो	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00
49	बिड्याची	पाने	100नग	11.20	9.50	8.50	8.40	8.50	8.97	8.27

आधार : जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, रत्नागिरी.

कामगारांचे ग्राहक किमतीचे निर्देशांक सन 2001-02.

(पायाभूत वर्ष : 1982 = 100)

जिल्हा : रत्नागिरी

केंद्र : मुंबई

अ.क्र.	महिना	वर्ष	अन्नगट	पान, सुपारी तंबाखू इ.	इंधन व दिवाबत्ती	घर- बांधणी	कापड, बिछाने व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसा- धारण निर्देशांक
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	एप्रिल	2001	545	658	347	812	365	489	521
2	मे	2001	552	661	331	812	366	491	524
3	जून	2001	560	665	347	812	366	493	530
4	जुलै	2001	563	665	347	882	366	495	535
5	ऑगस्ट	2001	561	660	347	882	364	496	534
6	सप्टेंबर	2001	558	657	375	882	360	497	534
7	ऑक्टोबर	2001	559	656	384	882	360	503	536
8	नोव्हेंबर	2001	564	656	385	882	360	505	539
9	डिसेंबर	2001	557	658	384	882	364	508	536
10	जानेवारी	2002	552	657	530	906	376	503	543
11	फेब्रुवारी	2002	551	654	657	906	370	502	550
12	मार्च	2002	553	660	677	906	370	504	553
	वाषिक सरासरी	XX	556	659	426	871	366	499	536

आधार : कामगार आयुक्त, यांचे कार्यालय, मुंबई.

जिल्ह्यातील पोलीस अधिकारी / कर्मचाऱ्यांची एकूण संख्या

सन 2001 - 02

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	बाब	संख्या
1	2	3
1	पोलिस अधिकारी / कर्मचाऱ्यांची संख्या	
	क) पोलिस उप /महानिरीक्षक (वर्ग-1)	-
	ख) पोलिस आयुक्त	-
	ग) अप्पर पोलिस आयुक्त	-
	घ) पोलिस उप आयुक्त	-
	च) पोलिस अधिक्षक	1
	छ) सहाय्यक अधिक्षक	1
	ज) पोलिस उप अधिक्षक	5
	झ) पोलिस निरिक्षक	19
	ण) सहाय्यक पोलिस निरिक्षक	11
	ट) पोलिस उप निरिक्षक	33
	ठ) सहाय्यक पोलिस उपनिरिक्षक	127
	ड) पोलिस हवालदार	299
	ढ) पोलिस नाईक	203
	प) पोलिस शिपाई	610
	फ) इतर	-
	एकूण पोलिस अधिकारी/कर्मचाऱ्यांची संख्या	1309
2	पोलिस ठाणे	13
3	आऊट पोस्ट	29
4	सब पोस्ट	9
5	लॉकअप्स	12
6	पोलिस ठाणे, आऊट पोस्ट व सब पोस्ट आदिंची सांय असलेली गाव व शहर	42
7	पोलिस दलाचा एकूण खर्च (रुपय लाखात)	1289.36

आधार : जिल्हा पोलिस अधिक्षक, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील गुन्ह्यासंबंधीची आकडेवारी सन 2001-02

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	गुन्ह्यांचे प्रकार	प्रकरणाची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशीसाठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली, शिक्षा दिलेली, जामीन दिल्यासह निकाली काढलेली प्रकरणे	निर्दोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाचे शेवटी न्यायालयात प्रलंबित प्रकरणे
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	दखलपात्र गुन्ह्यात मदत करणे	-	-	-	-	-	-	-	-
2	दखलपात्र गुन्हाबाबत कट करणे	-	-	-	-	-	-	-	-
3	सार्वजनिक शांतता, सुरक्षितता व न्यायाबाबतचे गुन्हे	51	4	248	47	-	-	-	245
4	व्यक्तीविषयक गंभीर गुन्हे	25	11	121	18	-	30	5	104
5	व्यक्ती व मालमत्ता विषयक किंवा फक्त मालमत्ता विषयक गंभीर गुन्हे	113	10	310	45	-	75	4	276
6	व्यक्तीविषयक किरकोळ गुन्हे	216	12	793	205	-	15	6	977
7	मालमत्ता विषयक किरकोळ गुन्हे	223	12	479	127	3	91	7	505
8	वर न नोंदलेले हंडीयन पिनलकोड खालील इतर गुन्हे	670	81	2849	561	2	60	14	3324
	एकूण 1 ते 8	1298	130	4800	1003	5	271	36	5431
9	वर नमूद न केलेले इतर गुन्हे क) विशेष किंवा स्थानिक कायद्याखालील दखलपात्र ठरलेले गुन्हे ख) बी.एच.आ.आर.1947 या कायद्याखालील गुन्हे	3622	365	4441	3283	18	905	24	6778
	एकूण (9 (क + ख))	3622	365	4442	3283	18	905	24	6779
	एकूण 1 ते 8 व 9	4920	495	9242	4286	23	1176	60	12210

आधार : जिल्हा पोलिस अधिक्षक, रत्नागिरी.

तुरुगात दाखल केलेले गुन्हेगार, सन 2001 - 02

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5
1	रेल्वे अधिनियम	19	-	19
2	मुंबई पोलिस अधिनियम	75	-	75
3	मुंबई दारुबंदी अधिनियम	69	-	69
4	क्रिमीनल प्रीसीजर कोड अधिनियम	39	-	39
5	घरफोडी आणि चोरी	204	2	206
6	खोटे दस्तऐवज व फसवणूक	35	4	39
7	खून व खूनाचा प्रयत्न	57	4	61
8	डाके आणि दरोडे	93	3	96
9	हल्ला व दुखापत करणे	38	8	46
10	फुस लावून पळविणे व बलात्कार	26	-	26
11	लष्करी गुन्हे	-	-	0
12	इतर	169	2	171
	एकूण	824	23	847

आधार: अधीक्षक, रत्नागिरी विशेष कारागृह, रत्नागिरी.

तुरुंगात दाखल केलेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक
पात्रतेनुसार वर्गीकरण, सन 2001 - 02

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क.	बाब	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
1	2	3	4	5
1	18 वर्षांखालील			
	1.1) अशिक्षित	-	-	0
	1.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	0
	1.3) वाचता व लिहिता येणारे	-	-	0
2	18 ते 21 वर्ष			
	2.1) अशिक्षित	38	2	40
	2.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	46	3	49
	2.3) वाचता व लिहिता येणारे	65	5	70
3	22 ते 30 वर्ष			
	3.1) अशिक्षित	62	-	62
	3.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	89	1	90
	3.3) वाचता व लिहिता येणारे	117	3	120
4	31 ते 40 वर्ष			
	4.1) अशिक्षित	59	2	61
	4.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	76	1	77
	4.3) वाचता व लिहिता येणारे	93	3	96
5	41 ते 60 वर्ष			
	5.1) अशिक्षित	73	1	74
	5.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	48	-	48
	5.3) वाचता व लिहिता येणारे	33	1	34
6	60 वर्षांवरील			
	6.1) अशिक्षित	8	1	9
	6.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	11	-	11
	6.3) वाचता व लिहिता येणारे	6	-	6
7	एकूण			
	7.1) अशिक्षित	240	6	246
	7.2) अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	270	6	275
	7.3) वाचता व लिहिता येणारे	314	12	326

आध्याय: अधीक्षक, रत्नागिरी विशेष कारागृह, रत्नागिरी.

दिवाणी व फौजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे / प्रकरणे

सन 2001 - 02

जिल्हा : रत्नागिरी

दिवाणी				फौजदारी			
मूळ		अपील		मूळ		अपील	
नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
1	2	3	4	5	6	7	8
468	1240	293	160	3215	6689	374	47

आधार : जिल्हा व सत्र न्यायाधिश, रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 14.1

जिल्ह्यातील बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँकांची संख्या, ठेवी व फेजे सन 2001-02

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र	ताहसिल	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	बँकेतील कर्मचाऱ्यांची संख्या	वर्गीकृत बँका	वर्गीकृत बँकांची शाखा, कार्यालये	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी (रु. लाखात)	वर्गीकृत बँकांच्या आगाऊ रकमा (रु. लाखात)	सहकारी बँका व त्यांच्या शाखा
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	मंडणगड	10	65	1	4	**	**	8
2	दापोली	14	158	6	12	**	**	11
3	खेड	16	202	6	13	**	**	11
4	चिपळूण	17	291	9	20	**	**	12
5	गुहागर	11	88	4	6	**	**	6
6	रत्नागिरी	19	564	13	31	**	**	14
7	संगमेश्वर	15	185	3	10	**	**	12
8	लांजा	12	36	1	4	**	**	5
9	राजापूर	17	158	4	9	**	**	10
जिल्हाएकूण		131	1747	14	109	142262	61816	89

टिप : 1) स्तंभ क्र.5 ची जिल्हा बँकेची जिल्ह्यातील एकूण वर्गीकृत बँकांची संख्या दर्शवितात.

त्यामुळे बरेजा जुळणार नाहीत.

2) स्तंभ क्र. 9 खालील आकडेवारी सहकारी बँकांच्या कार्यालयांची संख्या दर्शवितात

3) स्तंभ 7 व 8 ची माहिती तात्काळ उपलब्ध नाही.

आधार : अग्रणी जिल्हा व्यवस्थापक, बँक ऑफ इंडिया, शिवाजीनगर, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील 31 मार्च 2002, सेजी चालू असलेल्या
संयुक्त भांडवली संस्था

जिल्हा : रत्नागिरी

मर्यादित भागभांडवली असलेल्या संस्था		हमीद्वारे मर्यादित आणि नपयासाठी काम न करणाऱ्या संस्था		एकूण
सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी	
1	2	3	4	5
12	106	1	1	120

आधार : कंपनी व्यवहार खाते, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.

तक्ता क्रमांक 14.3

उत्तरविलेच्या विमापत्रांची संख्या व विम्याची रक्कम
सन 2001 - 02

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	बाब	परिमाण	तपशिल 2001 02
1	2	3	4
1	शाखा	संख्या	4
2	उत्तरविलेची विमापत्रे	संख्या	32529
3	व्यपगत विमापत्रे	संख्या	8903
4	विम्याची रक्कम	रु. हजारात	2321954

आधार 1) शाखाधिकारी, भारतीय जीवन विमा निगम, रत्नागिरी.

2) शाखाधिकारी, भारतीय जीवन विमा निगम, दापोली

3) शाखाधिकारी, भारतीय जीवन विमा निगम, चिपळूण

4) शाखाधिकारी, भारतीय जीवन विमा निगम, राजापूर

जिल्ह्यातील चित्रपटगृहाविषयी आकडेवारी, सन 2001 - 02

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	कायमस्वरुपाची चित्रपटगृहे		फिरती चित्रपट गृहे		व्हिडीओ केंद्र		वसूल केलेला करमणूक कर (रु. 000)
		संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	संख्या	प्रत्येक खेळासाठी असलेली आसनक्षमता	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	मंडणगड	-	-	-	-	1	30	114
2	दापोली	-	-	-	-	3	100	352
3	खेड	1	624	-	-	2	60	924
4	चिपळूण	1	559	-	-	2	67	2003
5	गुहागर	1	225	-	-	1	30	725
6	रत्नागिरी	3	1688	-	-	4	110	4745
7	संगमेश्वर	-	-	-	-	-	-	459
8	लाजा	-	-	-	-	1	50	221
9	राजापूर	-	-	-	-	2	80	281
जिल्हा एकूण		6	3096	0	0	16	527	9824

आधार : मा. जिल्हाधिकारी, (करमणूक शाखा) रत्नागिरी.

गोळा केलेली अल्पबचत गुंतवणूक व खातेदारांची संख्या, सन 2001 - 02

जिल्हा : रत्नागिरी

(रु: लाखात)

अ. क्र.	योजनेचे नाव	2001-02 अखरे खाते दारांची संख्या	सन 2000-01 मधील		सन 2001-02 मधील	
			गुंतवणूक	मधील	गुंतवणूक	मधील
1.	2	3	ढोबळ	नक्ता	ढोबळ	नक्ता
4	5	6	7			
1	टपाल बचत खाते	206249	3693.13	331.65	4180.78	326.85
2	संचित मदत ठेव	-	-	-	-	-
3	पुनरावर्ती ठेव	499911	3331.60	977.36	3734.37	1282.67
4	समयबद्ध ठेव 1 ते 3 व 5 वर्षीय	13212	451.14	109.45	697.00	285.94
5	सार्वजनिक भ.नि.निधी स्टेट बँक	6030	1094.07	941.55	1154.01	951.43
6	सार्वजनिक भ.नि.निधी टपाल खाते	2174	218.89	205.80	154.05	137.53
7	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे (2 ते 4)	-	-	(-) 1.29	-	(-) 1.54
8	8 वी मालिका	उ.ना.	1656.77	1252.60	1436.37	876.95
9	इंदिरा विकास पत्रे	उ.ना.	-	(-) 107.78	-	(-) 100.66
10	किसान विकास पत्रे	उ.ना.	4644.91	2144.84	3940.52	1338.17
11	मासिक प्राप्ती योजना	27344	3252.12	2239.85	2663.94	1636.20
12	राष्ट्रीय बचत योजना - 87	-	-	(-) 33.67	-	(-) 50.13
13	सामाजिक सुरक्षापत्रे	-	-	-	-	-
14	इतर सर्व योजना	-	-	(-) 0.10	-	-
15	राष्ट्रीय बचत योजना - 1992	92	1.92	(-) 1.14	1.56	(-) 0.48
	ए कू ण	X	18344.55	8059.12	17962.60	6682.93

आधार : सहाय्यक संचालक, अल्पबचत, (जिल्हाधिकारी कार्यालय) रत्नागिरी.

तहसिलनिहाय गोळा केलेली जमीन महसूल, सन 2001 - 02

(रु. हजारात)

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	चालू वर्षाची जमीन महसूलीची एकत्रित मागणी (पूर्वीची जमा रक्कम सोडून)	एकत्रित जमीन महसूलाची शकबाकी (अधिकृत व अनाधिकृत)	एकत्रित जमीन महसूलाची एकूण मागणी	सुट	निल-बित वसुली	वसुली पात्र	प्रत्यक्ष वसुली	जमीन महसूल देणाऱ्या खातेदारांची संख्या
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	मंडणगड	845	-	845	221	-	624	621	21865
2	दापोली	2829	-	2829	477	-	2352	2360	52219
3	खेड	2837	-	2837	571	-	2266	2235	47327
4	चिपळूण	3173	-	3173	644	-	2529	2529	95064
5	गुहागर	1274	-	1274	498	-	776	778	38487
6	रत्नागिरी	4822	-	4822	493	-	4329	4401	75450
7	संगमेश्वर	2172	-	2172	631	-	1541	1541	65716
8	लांजा	1219	-	1219	328	-	891	890	33929
9	राजापूर	1918	45	1963	532	-	1431	1391	62244
	एकूण	21089	45	21134	4395	0	16739	16746	492301

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय, महसूल शाखा, रत्नागिरी

तक्ता क्रमांक 15.4

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालीके

जिल्हा : रत्नागिरी

31.3.2002 अखेर

अ. क्र.	तहसिल	मुद्रणालयांची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके										
			दैनिक					साप्ताहिक					
			मराठी	हिंदी	हंग्रजी	हतर	एकूण (4+7)	मराठी	हिंदी	हंग्रजी	हतर	एकूण (9+12)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	मंडणगड	2	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	0
2	दापोली	9	-	-	-	-	0	1	-	-	-	-	1
3	खेड	12	-	-	-	-	0	1	-	-	-	-	1
4	चिपळूण	23	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1
5	गुहागर	5	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	0
6	रत्नागिरी	29	7	-	-	-	7	7	-	-	-	-	7
7	संगमेश्वर	8	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	0
8	लांजा	4	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	0
9	राजापूर	7	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	0
	जिल्हाएकूण	99	8	0	0	0	8	10	0	0	0	0	10

मुद्रणालये आणि त्यात छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके
31.3.2002 अखेर

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	तहसिल	मुद्रणा- लयाची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके									
			पाक्षिक					मासिक				
			मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण (4+7)	मराठी	हिंदी	इंग्रजी	इतर	एकूण (9+12)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	मंडणगड	2					0					0
2	दापोली	9					0					0
3	खेड	12					0					0
4	चिपळूण	23					0					0
5	गुहागर	5					0					0
6	रत्नागिरी	29					0	1				1
7	संगमेश्वर	8					0					0
8	लांजा	4					0					0
9	राजापूर	7					0					0
	जिल्हा एकूण	99	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1

आधार : जिल्हाधिकारी कार्यालय, (उपचिटणीस शाखा) रत्नागिरी.

तक्ता क्रमांक 15.5

स्वस्त धान्य दुकानाना पुरविलेला तांदुळ, गहू व साखर

सन 2001 - 02

जिल्हा : रत्नागिरी

(आफडे "00" टनामध्ये)

तांदुळ			गहू			साखर			नियमित
जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्या तील इतर ठिकाणी	एकूण (1+2)	जिल्हा मुख्या लय	जिल्ह्या तील इतर ठिकाणी	एकूण (4+5)	जिल्हा मुख्या लय	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणी	एकूण (7+8)	स्वस्त धान्य वाटप दुकाने (संख्या)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
190	1272	1462	191	1100	1291	30	228	258	808

आधार : जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील 1999 मधील लोकसभा व विधानसभा
निवडणूक संबंधी आकडेवारी

जिल्हा : रत्नागिरी.

(आकडे हजारात)

अ. क्र.	मतदार संघाचे नांव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			मतदानाची टक्केवारी	पक्षनिहाय मते मिळालेल्यांची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण		काँग्रेस आय	भा.ज.पा.	शिवसेना
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	लोकसभा सप्टेंबर 1999								
1	2- रत्नागिरी	872	247	311	558	63.74	62	-	293
	लोकसभा एकूण	872	247	311	558	63.74	62	-	293
	विधानसभा सप्टेंबर 1999								
1	5 - राजापूर	135	34	45	79	58.52	22	-	32
2	6 - रत्नागिरी	184	48	51	99	53.54	10	44	-
3	7 - संगमेश्वर	142	40	49	89	63.02	8	-	35
4	8 - गुहागर	138	33	53	86	62.03	6	38	-
5	9 - चिपळूण	134	44	50	94	69.92	44	-	45
6	10 - खेड	133	50	38	88	66.14	2	-	54
7	11- दापोली	137	37	54	91	66.23	28	-	50
	विधानसभा एकूण	1003	286	340	626	62.77	120	82	216

पुढे चालू

जिल्हा : रत्नागिरी

(आकडे हजारात)

अ. क्र.	मतदार संघाचे नांव	पक्ष निहाय मते मिळालेल्यांची संख्या							
		राष्ट्रवादी काँग्रेस	स्वतंत्र पार्टी	भारतीय रिपब्लिकन पार्टी	जनता दल	बहुजन समाजवादी पार्टी	लोकदल	भारतीय समाजवादी काँग्रेस	अपक्ष हतर
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18
	लोकसभा सप्टेंबर 1999								
1	2. रत्नागिरी	178	-	-	-	-	-	-	-
	लोकसभा एकूण	178	-	-	-	-	-	-	-
	विधानसभा सप्टेंबर 1999								
1	5 - राजापूर	9	-	-	-	-	-	-	7
2	6 - रत्नागिरी	31	-	-	-	-	-	-	6
3	7 - संगमेश्वर	10	-	-	-	-	-	-	27
4	8 - गुहागर	25	-	-	-	-	-	-	8
5	9 - चिपळूण	1	-	-	-	-	-	-	*
6	10 - खेड	27	-	-	-	-	-	-	1
7	11 - दामोली	-	-	-	-	-	-	-	8
	विधानसभा एकूण	103	0	0	0	0	0	0	57

टीप : 1) रकाना 7 मधील टक्केवारी प्रत्यक्ष आकडेवारीवरून काढलेली आहे.

2) * अशी खूण पाचशे पेक्षा कमी आकडेवारी दर्शविते.

आधार : जिल्हा निवडणूक अधिकारी, रत्नागिरी.

जिल्ह्यातील 31.3.2002 रोजीची अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या
विश्रामगृहांची तालुकानिहाय यादी

जिल्हा : रत्नागिरी

अ.क्र.	तहसिल	विश्रामगृहाचे नांव व पत्ता	कक्षांची संख्या
1	2	3	4
1	मंडणगड	शासकीय विश्रामधाम, मंडणगड ता. मंडणगड	1
2	दापोली	शासकीय विश्रामधाम, दापोली ता. दापोली	4
3	खेड	शासकीय विश्रामधाम, खेड ता. खेड	3
4	खेड	शासकीय विश्रामधाम, कशेंडी, मुंबई गोवा रा.म.मार्ग, ता. खेड	2
5	खेड	पाटबंधारे विभाग विश्रामधाम भ्रंणे, ता. खेड	4
6	खेड	पाटबंधारे विश्रामधाम नातुनगर, ता. खेड	2
7	खेड	जिल्हा परिषद, विश्रामधाम, खेड, ता. खेड	3
8	चिपळूण	शासकीय विश्रामधाम पनवेल-पणजी-महाड रोड, ता. चिपळूण	8
9	चिपळूण	जिल्हा परिषद, विश्रामधाम, चिपळूण, ता. चिपळूण	2
10	चिपळूण	न.प. विश्रामधाम एस.टी. स्टॅण्डजवळ, बुरुममळा, चिपळूण	4
11	गुहागर	शासकीय विश्रामधाम, गुहागर, ता. गुहागर	2
12	रत्नागिरी	शासकीय विश्रामधाम, जुना माळनाका, रत्नागिरी	18
13	रत्नागिरी	शासकीय विश्रामधाम, जयगड, ता. रत्नागिरी	1
14	रत्नागिरी	शासकीय विश्रामधाम, गणपतीपुळे, ता. रत्नागिरी	2
15	रत्नागिरी	शासकीय विश्रामधाम, पाली, ता. रत्नागिरी	2
16	रत्नागिरी	प्रकल्प तथा विश्रामधाम, भगवतीबंदर रोड, रत्नागिरी	3
17	रत्नागिरी	पाटबंधारे विभाग विश्रामधाम कुवारबांब, रत्नागिरी	6
18	रत्नागिरी	जिल्हा परिषद विश्रामधाम, चाफे, ता. रत्नागिरी	2
19	रत्नागिरी	नगर परिषद विश्रामधाम, जयस्तंभ, रत्नागिरी	1
20	संगमेश्वर	शासकीय विश्रामधाम संगमेश्वर, ता. संगमेश्वर	2
21	संगमेश्वर	शासकीय विश्रामधाम देवरुख, ता. संगमेश्वर	3
22	संगमेश्वर	शासकीय विश्रामधाम साखरपा, ता. संगमेश्वर	1
23	लांजा	शासकीय विश्रामधाम लांजा, ता. लांजा	2
24	राजापूर	शासकीय विश्रामधाम राजापूर, ता. राजापूर	4
25	राजापूर	जिल्हा परिषद विश्रामधाम, ओणी, ता. राजापूर	1

आधार : 1) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम, उत्तर विभाग, रत्नागिरी.

2) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम, दक्षिण विभाग, रत्नागिरी.

3) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम, चिपळूण विभाग, चिपळूण.

4) कार्यकारी अभियंता, (बांधकाम), जि.प. चिपळूण विभाग / रत्नागिरी विभाग.

5) कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे चिपळूण विभाग / दक्षिण विभाग, रत्नागिरी.

6) कार्यकारी अभियंता, रत्नागिरी, जि. प. बांधकाम विभाग, रत्नागिरी.

निवडक निर्देशांकाचे काल 1960-61 ते 2001-02

जिल्हा : रत्नागिरी

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1999-2000	2000-01	2001-02
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	क्षेत्रफळ व लोकसंख्या [1961, 1971, 1981, 1991 व 2001]								
	1. क्षेत्रफळ	चौ.कि.मी.	8249	8249	8249	8326	8326	8326	8326
	2. एकूण लोकसंख्या	संख्या"000"	1146	1279	1379	1544	1544	1696	1696
		संख्या	139	155	167	185	185	207	207
	3. लोकसंख्येची घनता (प्र चौ.कि.मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या)								
	4. शेतकरी व एकूण शेतमजुरांची एकूण काम करणाऱ्यांशी टक्केवारी	टक्केवारी	83.30	81.00	74.90	77.92	77.92	77.92	77.92
2	कृषि व सिंचन								
	1. जंगलाखालील क्षेत्र	हेक्टर "00"	50	50	90	65	61	364	उ.ना.
	2. लागवडीलायक क्षेत्र	हेक्टर "00"	5740	5890	5610	5845	5542	5518	उ.ना.
	3. प्रत्येक कृषिकामकरणाऱ्या मागे (शेतमजूर व शेतकरी) लागवडी योग्य क्षेत्र	हेक्टर	1.34	1.59	1.54	1.39	1.17	1.15	उ.ना.
	4. एकूण पिकाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	2530	2510	2270	2305	2571	2528	उ.ना.
	क) अन्नधान्याखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	2510	1460	1370	1286	1116	1104	उ.ना.
	ख) उसाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	1	1	1	0	0	0	उ.ना.
	ग) भुईमूगाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	-	-	-	7	1	3	उ.ना.
	घ) कापसाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	-	-	-	-	-	-	उ.ना.
	5. निव्वळ पिकाखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	2490	2450	2210	2256	2548	2507	उ.ना.
	6. प्रत्येक कृषिकामकरणाऱ्या मागे (शेतकरी व शेतमजूर) पेरलेले निव्वळ क्षेत्र	हेक्टर"00"	0.58	0.63	0.61	0.54	0.54	0.52	उ.ना.
	7. एकापेक्षा अधिक वेळा पेरलेल्या क्षेत्रांची निव्वळ पेरलेल्या क्षेत्रांची टक्केवारी	टक्केवारी	1.50	2.39	2.69	2.20	0.90	0.87	उ.ना.
	8. सिंचनाखालील एकूण क्षेत्र	हेक्टर"00"	30	40	40	24	35	37	उ.ना.
	9. एकूण सिंचनाखालील क्षेत्रांची एकूण पिकाखालील क्षेत्रांशी टक्केवारी	टक्केवारी	1.19	1.59	1.91	1.03	1.35	1.45	उ.ना.
	10. निव्वळ सिंचन क्षेत्र	हेक्टर"00"	30	40	30	16	24	28	उ.ना.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960	1970	1980	1990	1999	2000	2001
			-61	-71	-81	-91	-2000	-01	-02
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	11. कालव्याहारे सिंचित क्षेत्र	हेक्टर"00"	-	10	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	12. विहिरीद्वारे सिंचित क्षेत्र	हेक्टर"00"	10	10	10	6	21	27	उ.ना.
	13. इतर साधनाने सिंचित क्षेत्र	हेक्टर"00"	20	20	20	10	4	1	उ.ना.
	14. सिंचनाखालील क्षेत्र								
	क) अप्रधान्ये	हेक्टर"00"	10	10	10	6	11	8	उ.ना.
	ख) उस	हेक्टर"00"	1	1	1	9	0	0	उ.ना.
	ग) भुईमूग	हेक्टर"00"	-	-	-	7	0	2	उ.ना.
	घ) कापूस	हेक्टर"00"	-	-	-	-	-	-	उ.ना.
	च) फळे व भाजीपाला	हेक्टर"00"	-	-	1	12	2	7	उ.ना.
3	मृदसंधारणाची कामे								
	क) बांधबंधिस्त केलेले क्षेत्र	हेक्टर"00"	उ.ना.	-	-	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ख) मजगतीखालील क्षेत्र	हेक्टर"00"	उ.ना.	20	1	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ग) पुनःप्राप्त केलेले क्षेत्र	हेक्टर"00"	उ.ना.	20	-	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
4	कृषि अवजारे								
	1. क) लाकडी नांगर	संख्या"000"	128	135	155	152	152	152	142
	ख) लांखंडी नांगर	संख्या"000"	0	0	0	0	0	0	0
	2. सिंचनाकरीता तलावर चालणारे पंप	संख्या	84	159	197	224	227	227	891
	3. सिंचनाकरीता विद्युत पंप	संख्या	12	355	1046	450	1659	1659	1354
	4. उसाचे चरक								
	क) शक्तीवर चालणारे	संख्या	8	6	4	-	-	-	18
	ख) बेलाच्या मदतीने चालणारे	संख्या	6	6	3	-	2	2	3
5	पशुधन								
	1. एकूण पशुधन	संख्या"000"	623	633	648	734	905	778	778
	2. प्रत्येक बैलजोडीमागे लागवड केलेले निव्वळ क्षेत्र	हेक्टर	1.87	2.00	1.92	1.85	1.93	2.04	2.04
	3. दुभत्या गायी	संख्या"000"	52	41	59	65	50	66	66
	4. दुभत्या म्हशी	संख्या"000"	27	17	18	20	18	21	21
	5. शेळ्या व मेंढ्या	संख्या"000"	87	70	78	80	115	60	60
	6. कोबड्या व तत्सम पक्षी	संख्या"000"	724	814	1070	1087	1389	1591	1591
6	मत्स्य व्यवसाय								
	1. समुद्रातील मत्स्य उत्पादन	मेट्रिक"000"	उ.ना.	10	67	53	76	97	76
	2. गोड्या पाण्यातील मत्स्य	म.ट.	उ.ना.	उ.ना.	-	4	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	3. मत्स्य व्यवसायाच्या सहकारी संस्था	संख्या	17	32	33	62	66	70	75

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960 -61	1970 -71	1980 -81	1990 -91	1999 -2000	2000 -01	2001 -02
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7	नोदणीकृत कारखाने व कर्मचारी								
	1. चालू कारखाने	संख्या	32	43	93	194	289	291	283
	2. कामगारांची द.स.उपस्थिती	संख्या	2384	2089	2558	6628	11275	10574	11279
	3.लाख लोकरांसंख्येमागे नादलेल्या कामगारांची संख्या	संख्या	120	105	279	369	688	642	665
8	विद्युत								
	1. विद्युत निर्मिती	दशलक्ष कि.वॅ/तास	1.8*	31.2*	58*	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	2. वापरलेली वाज	दशलक्ष कि.वॅ/तास	1.7*	12.5*	25.3*	165.2	506.2	499.1	510.2
	3. विद्युतीकरण झालेली शहरे	संख्या	3	9	11	9	8	8	8
	4. विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	1	305	645	1388	1515	1515	1515
9	सहकार								
	1. संस्था								
	क) शेती पतसंस्था	संख्या	626*	683*	556*	378	380	382	382
	ख) बिगरशेती पतसंस्था	संख्या	32*	151*	77*	78	241	277	307
	ग) उत्पादक संस्था	संख्या	उ.ना.	95*	197*	267	386	494	506
	घ) समाजसेवी व इतर संस्था	संख्या	179*	140*	110*	157	421	412	456
	2. सभासद								
	क) शेती पतसंस्था	संख्या"000"	93*	196*	232*	201	238	242	244
	ख) बिगरशेती पतसंस्था	संख्या"000"	7*	26*	68*	88	179	187	213
	ग) उत्पादक संस्था	संख्या"000"	उ.ना.	8*	46*	54	67	75	79
	घ) समाजसेवी व इतर संस्था	संख्या"000"	30*	56*	14*	33	54	52	53
	3. खेळते भांडवल								
	क) शेती पतसंस्था	रु. लाख	50*	163*	454*	1359	2767	3769	4603
	ख) बिगरशेती पतसंस्था	रु. लाख	7*	169*	1086*	5587	23411	32863	36440
	ग) उत्पादक संस्था -	रु. लाख	उ.ना.	30*	611*	982	1465	1755	1825
	घ) समाजसेवी व इतर संस्था	रु. लाख	128*	113*	137*	6948	33369	39939	43704
	4. दिलेली कर्जे								
	क) शेती पतसंस्था	रु. लाख	27*	66*	169*	638	1088	1500	1743
	ख) बिगरशेती पतसंस्था	रु. लाख	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	3016	22522	26576	28157
	ग) उत्पादक संस्था	रु. लाख	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	घ) समाजसेवी व इतर संस्था	रु. लाख	105*	उ.ना.	उ.ना.	2773	10211	25063	27061
10	शिक्षण								
	1. प्राथमिक								
	क) संस्था	संख्या	2611*	2775*	3501*	2525	2698	उ.ना.	उ.ना.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960-61	1970-71	1980-81	1990-91	1999-2000	2000-01	2001-02
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	ख) विद्यार्थी	संख्या"000"	274*	343*	380*	224	224	उ.ना.	उ.ना.
	ग) शिक्षक	संख्या	6771*	9087*	12302*	8383	8629	उ.ना.	उ.ना.
	घ) प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	40	37	30	26	26	उ.ना.	उ.ना.
	2. माध्यमिक व उच्चमाध्यमिक								
	क) संस्था	संख्या	101*	255*	264*	216	302	उ.ना.	उ.ना.
	ख) विद्यार्थी	संख्या"000"	20*	40*	94*	84	118	उ.ना.	उ.ना.
	ग) शिक्षक	संख्या	864*	2064*	3593*	3019	3745	उ.ना.	उ.ना.
	घ) प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	23	19	26	27	31	उ.ना.	उ.ना.
	3. महाविद्यालयीन								
	क) संस्था	संख्या	1*	7*	9*	4	19	उ.ना.	उ.ना.
	ख) विद्यार्थी	संख्या"000"	1*	3*	7*	6	12	उ.ना.	उ.ना.
	ग) शिक्षक	संख्या	32*	220*	284*	195	383	उ.ना.	उ.ना.
	घ) प्रति शिक्षक विद्यार्थी	संख्या	31	13	24	30	30	उ.ना.	उ.ना.
	4. साक्षरतेची टक्केवारी								
	क) पुरुष	टक्केवारी	37.48	48.23	55.65	76.64	76.64	86.28	86.28
	ख) स्त्रिया	टक्केवारी	11.83	26.19	34.46	51.61	51.61	65.98	65.98
	ग) एकूण	टक्केवारी	23.16	35.89	43.87	62.7	62.7	75.35	75.35
11	वैद्यकीय व आरोग्य सेवा								
	1. दवाखाने	संख्या	14*	14	16	9	9	9	9
	2. रुग्णालये	संख्या	3*	4	6	13	13	13	13
	3. प्रा.आ.केंद्र	संख्या	2*	18	18	67	66	66	66
	4. खाटा	संख्या	149*	813	784	1165	1304	1317	1376
	5.लाख ला.संख्येमाग खाटा	संख्या	15*	63	57	73	80	80	81
	6. उपचार कलेल रुग्ण								
	क) बाह्य रुग्ण	संख्या"000"	170*	258	311	760	971	981	1118
	ख) आंतर रुग्ण	संख्या"000"	8*	8	16	21	44	42	46
	7. जन्माचा दर	दर हजारी	25.5*	21.0*	17.9	25.2	19.85	21.47	19.69
	8 मृत्यू दर	दर हजारी	11.7*	10.0*	7.2	6.7	7.32	7.68	8.13
12	वाहतूक व दळणवळण								
	1. रस्ते लांबी(न.पा.वगळून)	कि.मी.	3809*	5283*	6838*	5141	6026	6105	6344
	2. दर 100 चौकोमी क्षेत्रामाग रस्त्याची लांबी (न.पा.रस्त वगळून)	कि.मी.	29*	41*	52*	63	72	73	76
	3. रस्त्याची लांबी, दरलाख लोफसंख्येमागे (न.पा.वगळून)	कि.मी.	212*	265*	324*	367	368	371	374
	4. एकूण रस्तेमागांची लांबी	कि.मी.	-	-	-	-	194	194	194
	5. डाक कार्यालये	संख्या	483*	683*	923*	626	651	654	657
	6. तार कार्यालये	संख्या	51*	73*	117*	138	153	153	153

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदर्भ वर्ष						
			1960	1970	1980	1990	1999	2000	2001
			-61	-71	-81	-91	-2000	-01	-02
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
13	स्थानिक स्वराज्य संस्था								
	1. पंचायत समिती	संख्या	9	9	9	9	9	9	9
	2. ग्रामपंचायत	संख्या	666	739	750	789	843	846	846
	3. नगरपंचायत	संख्या	-	-	-	-	1	1	1
	4. नगरपालिका	संख्या	4	4	4	4	4	4	4
	5. कटकमंडळ	संख्या	-	-	-	-	-	-	-
	6. महानगरपालिका	संख्या	-	-	-	-	-	-	-
14	संकीर्ण								
	बँक शाखा (सर्व बँका)	संख्या	40*	71*	103	202	184	197	198

टिप : 1) * या खुणने दाखविलेली आकडेवारी जुन्या विभाजनपूर्व रत्नागिरी जिल्हयाची आहे.

2) कृषि अवजारे व पशुधन यांची स्तंभ 4,5,6,7 व 8 मधील आकडेवारी ही अनुक्रमे

1992,1977,1982,1987 व 1992 या वर्षाची असून स्तंभ 9,10 ची आकडेवारी 1997 च्या पशुगणनेची आहे.

3) कृषि व सिंचनाची 2000-01 ची माहिती तात्पुरती आहे

4) "0" म्हणजे अत्यल्प आकडेवारी.

5) रकाना 8 ते 10 साठी आवश्यक तेथे प्रक्षेपित लोकसंख्येचा वापर करण्यात आलेला आहे.

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.